

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
NEMESKÜRTY ISTVÁN TANÁRKÉPZŐ KAR

Nyilvántartási szám:
számú példány

A tanító alapképzési szak ajánlott tanterve

**Alkalmazandó:
a 2025/2026 tanévtől felmenő rendszerben**

Szenátusi döntés	Fenntartói döntés
Elfogadta a Szenátus 78/2025. (VI. 25.) számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó 78/2025. (VI. 25.) számú határozatával.

Budapest, 2025

A szakfelelős: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

A szakirányok/specializációk felelősei

Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület – Dr. Varga Andrea

Matematika műveltségi terület – Vértessy Balázs

Természettudomány műveltségi terület – Dr. Halbritter András Albert

Német nyelv és kultúra műveltségi terület – Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita

Történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi –
Dr. Kovács Örs László

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közsolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. A Nemzeti Közsolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. A felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló vonatkozó miniszteri közlemény;*
6. Az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet (államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén); **
7. A Nemzeti Közsolgálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata;
8. A képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás.

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	38/2025. (VI. 23)
Szenátusi határozat száma:	78/2025. (VI. 25.)
Fenntartói határozat száma:	78/2025. (VI. 25.)
MAB kód:	
MAB határozat száma:	
OH nyilvántartásba vételi szám:	FNYF/1624-4/2024.
A képzés FIR kódja:	BSZKTAN
A meghirdetés első tanéve:	2025/2026

*nem államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

**államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

Tartalomjegyzék

1. A szak megnevezése	5
2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület	5
3. A szak szakirányai/specializációi	5
4. Végzettségi szint.....	5
5. A szakon szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése	5
6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák	5
7. A képzés időtényezői	8
8. A képzés felépítése	8
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv	9
10. Az előtanulmányi rend	9
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere.....	9
12. A záróvizsga.....	10
13. A szakdolgozat/diplomamunka	10
14. Az oklevél	11
15. A szakmai gyakorlat	11
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)	12
17. További szakspecifikus követelmények	13
A tantárgyi programok listája	16
TANTÁRGYI PROGRAMOK.....	21
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv	867
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend	871

1. A szak megnevezése

tanító alapképzési szak

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület pedagógusképzés

3. A szak szakirányai/specializációi

magyar nyelv és irodalom műveltségi terület; matematika műveltségi terület;
természettudomány műveltségi terület; német nyelv és kultúra műveltségi terület;
történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület

4. Végzettségi szint

alapfokozat (baccalaureus, bachelor of arts, rövidítve: BA)

5. A szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

tanító

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja tanítók képzése, akik -a változó társadalmi szükségleteknek, az általános iskolai nevelés-oktatás céljainak megfelelően -képesek a tanulók személyiségének komplex fejlesztésére, a tanító teljes szerepkörének betöltésére.

Felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán egy választott műveltségi terület nevelési-oktatási feladatainak ellátására, nemzetiségi szakirányon pedig az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladatainak ellátására.

Felkészültek tanulmányok mesterképzésben történő folytatására.

a) tudása

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés

elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatkörét a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében. Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

b) képességei

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szereshető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.

Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

c) attitűdje

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben -a jogszabályok és az intézményi keretek között -önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

7. A képzés időtényezői

8 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	240 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	7200
Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben (átlagos kreditszám):	30
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 314 tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan 22,4 tanóra, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 10,5 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben	átlagosan 0 tanóra
Szakmai gyakorlat időtartama:	Összefüggő szakmai gyakorlatok: - Kéthetes tanítási gyakorlat: 2 hét - Komplex egyéni szakmai gyakorlat: 8 hét

8. A képzés felépítése

8.1. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma:

8 kredit

Portfólió: 5 kredit

8.2. Szakmai gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma:

44 kredit

8.3. A szakirány elvégzésével összegyűjtendő kreditek minimális száma:

-

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában

- a) a tantárgyak Neptun-kódját,
- b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény),
- c) a meghirdetés féléveit,
- d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,
- e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket,
- f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);
- g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.

A tanóratípusok rövidítései:

- előadás: EA
- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ
- további szükséges rövidítések

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend). Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:

- a) szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
- b) a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
- c) a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen.

Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet.

A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

Az értékeléstípusok rövidítései:

- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))))
- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))))
- beszámoló: B
- projektfeladat: PF

- alapvizsga: AV
- szigorlat: SZG
- komplex vizsga: KV
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:

- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontja határozzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett
- a bírálaton részt vett szakdolgozat/diplomamunka
- a bírálaton részt vett portfólió.

12.2. A záróvizsga részei

- a szakdolgozat eredményes megvédése;
- a portfólió eredményes megvédése;
- komplex szóbeli vizsga.

A záróvizsga három részből áll:

Első része a bírálaton részt vett szakdolgozat védelme és értékelésének megállapítása. Második része a portfólió megvédése és értékelésének megállapítása. Harmadik része a szakhoz és a műveltségi területhez kapcsolódó komplex szaktárgyi szóbeli vizsga és értékelése. A záróvizsga bizottság tehát külön, ötfokozatú érdemjegyet ad a szakdolgozatra, a portfólióra és a komplex vizsgára.

12.3 A záróvizsga eredménye

Feleletükre egy ötfokozatú érdemjegyet kapnak.

A záróvizsga eredménye megállapításának módja:

A TVSZ értelmében a záróvizsga összesített eredményét az egyes részeredmények számtani átlaga adja, két tizedesjegyre kerekítve. Amennyiben a záróvizsga bármely részére elégtelen osztályzatot kap a hallgató, a teljes záróvizsga minősítése elégtelennek minősül, függetlenül a többi részjegytől. A több elemből álló záróvizsga (ZvÖ) esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni. A záróvizsga eredményét a részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint:

$$ZvÖ = (SzD + P + Zv) / 3$$

Azaz a záróvizsga összesített eredménye (ZvÖ) a szakdolgozatra adott egy osztályzat (SzD), a portfólió védelmére adott osztályzat (P) és a záróvizsga szóbeli részére adott osztályzat (Zv) egyszerű átlaga.

13. A szakdolgozat/diplomamunka

A szakdolgozat/diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele az eredményes záróvizsga.

14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítése megállapításnak részletes szabályai a TVSZ 56. § (3)-(5) bekezdésében meghatározottak szerint:

„(3) Az oklevél minősítését, ha a szak ajánlott tanterve másképpen nem rendelkezik, az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:

- a) a szakdolgozat védésére adott osztályzat;
- b) a záróvizsga szóbeli részére adott (több elemből álló vizsga esetén az elemekre adott osztályzatok átlaga egész számra kerekítve) egy osztályzat;
- c) a gyakorlati záróvizsgára adott osztályzat (ha van);
- d) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagainak átlaga: $(SZD + ZV + GY + (\bar{A}_1 + \dots + \bar{A}_n)/n) / 4$

Amennyiben a záróvizsga nem tartalmaz gyakorlati elemet:

$$(SZD + ZV + (\bar{A}_1 + \dots + \bar{A}_n)/n) / 3$$

(4) Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték:

- a) kitűnő, ha az átlag 5,00
- b) jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- c) jó, ha az átlag 3,51-4,50
- d) közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

(5) Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.”

15. A szakmai gyakorlat

1-3. félév: Pályaszocializációs gyakorlat I-III (100% gyakorlat)

(Pályaszocializáció I. – Iskolai környezet, Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai, Pályaszocializáció III. – Óvoda és iskola közötti átmenet)

Az első három félév a pedagógiai tájékozódás szakasza. A hallgatók megismerkednek az iskolai környezettel, az intézmény működésével, valamint a nevelő-oktató munkát támogató partnerintézményekkel. Feladatuk a gyermekek megfigyelése és a pedagógiai folyamatok dokumentálása. A hallgatóknak hospitálási naplót kell készíteniük, amely tartalmazza a gyakorlat során szerzett tapasztalatokat, megfigyeléseket és a pedagógiai folyamatokkal kapcsolatos reflexiókat.

Az I. félév végén az egyetemi oktatótól a hallgató gyakorlati jegyet kap a beadandó dolgozatára, melyben összegzi az iskola infrastruktúrájáról, pedagógiai programjáról és kommunikációs csatornáiról szerzett ismereteket (100%).

A II. félév végén az egyetemi oktatótól a hallgató gyakorlati jegyet kap a zárthelyi dolgozatok érdemjegyének számtani átlaga alapján (100%).

A III. félév végén az egyetemi oktatótól a hallgató gyakorlati jegyet kap a hospitálási naplója alapján (100%).

4-7. félév: Csoportos tanítási gyakorlatok (100% gyakorlat) - heti 2 óra

(Csoportos tanítási gyakorlat 1., Csoportos tanítási gyakorlat 2., Csoportos tanítási gyakorlat 3., Csoportos tanítási gyakorlat 4.)

A negyedik-hetedik félév során a hallgatók közvetlenül részt vesznek az iskolai tevékenységek irányításában, alkalmazva a már tanult ismereteket. A tevékenységeket a

gyakorlatvezető mentorpedagógus, valamint az egyetemi oktató irányítása mellett végzik. Tapasztalataikat meghatározott szempontok alapján hospitálási napló és portfólió formájában dokumentálják.

A hallgatók gyakorlati jegyet kapnak a gyakorlatvezető mentorpedagógustól az adott félévben előírt tevékenységek tervezésére (20%), megvalósítására (40%), reflexiós és önreflexiós tevékenységeikre (20%), valamint a hospitálási naplóra (20%).

6-7. félév: Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlatok - heti 4 óra

(Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 1., Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 2.)

A hatodik és hetedik félévben a hallgatók ötödik és hatodik osztályban gyakorolják műveltségterületi tárgyak tanítását. A tevékenységeket a gyakorlatvezető mentorpedagógus, valamint az egyetemi oktató irányítása mellett végzik. Tapasztalataikat meghatározott szempontok alapján hospitálási napló és portfólió formájában dokumentálják.

A hallgatók gyakorlati jegyet kapnak a gyakorlatvezető mentorpedagógustól az adott félévben előírt tevékenységek tervezésére (20%), megvalósítására (40%), reflexiós és önreflexiós tevékenységeikre (20%), valamint a hospitálási naplóra (20%).

7-8. félév: Összefüggő szakmai gyakorlatok:

A hallgatók teljes körű pedagógiai feladatokat látnak el abban a partnerintézményben, amellyel a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek érvényes partnerintézményi megállapodása van. A hallgatók köznevelési intézményekbe történő beosztását és tájékoztatását a Nemeskürty István Tanárképző Kar Gyakorlatszervezési Osztálya végzi. A hallgatók időbeosztása és a gyakorlatvezető mentorpedagógushoz rendelése az adott köznevelési intézmény vezetőjének feladata.

A kéthetes és nyolchetes gyakorlat során a pedagógusjelöltek az iskolai nevelésben, a pedagógiai feladatokban, valamint a csoportos és egyéni fejlesztési tevékenységekben való jártasságukat demonstrálják. Meghatározott szempontok alapján portfóliót készítenek, amelyben bemutatják az iskolai munkával kapcsolatos teljesítményüket, szakmai fejlődésüket, a gyermekek fejlődésének nyomon követését.

A kéthetes gyakorlat végén a hallgatók gyakorlati jegyet kapnak a gyakorlatvezető mentorpedagógustól az előírt tevékenységek tervezésére és megvalósítására, minden megtartott tanóra esetében. Ezek átlaga eredményezi a gyakorlati jegyet. A Komplex egyéni szakmai gyakorlatot (nyolchetes gyakorlatot) a hallgatók zárótanítással fejezik be, melyet a gyakorlatvezető mentorpedagógus és az erre kijelölt egyetemi oktató értékeli.

Az összefüggő szakmai gyakorlatok teljesítése a záróvizsgára bocsátás előfeltétele.

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

Az Erasmus+ program lehetőséget ad az alapképzésben résztvevő hallgatóknak, hogy tanulmányi mobilitási, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjban részesüljenek.

A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az Egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben.

A pályázók az EU országaiba, illetve Izlandra, Liechtenstein, Norvégiába, illetve Törökországba, Szerbiába és Észak-Macedóniába utazhatnak, azokba az intézményekbe, amelyekkel az Egyetem intézményközi szerződést kötött. A választható Egyetemek listája az egyetem honlapján elérhető. A nemzetközi kreditmobilitás (Európán kívüli országok)

keretein belül az Egyetem tanévenként és pályázati ciklusonként változó térségbeli partnerintézményekkel biztosít kapcsolatokat.

A Kar által az egyes partnerintézményekkel kötött kétoldalú megállapodások száma folyamatosan növekszik. A képzés célkitűzéseiből adódóan a Kar ösztönzi a hallgatókat a nemzetközi mobilitásban történő részvételre. A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező, vagy a szabadon választható tárgyak körébe.

A képzés felépítéséből eredően a 3., 4., 5. és 6. szemeszter lehet alkalmas külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Specializációválasztás feltételei

A tanító alapszak hallgatói öt lehetséges műveltségterület közül választhatnak: a képzés 1. félévében a Német nyelv műveltségterület, 2. félévében: a Magyar nyelv és irodalom műveltségterület, a Matematika műveltségterület, a Természettudomány műveltségterület és a Történelem műveltségterület választható. A specializációk meghirdetése nem automatikus, arra a hallgatói létszámtól, illetve a jelentkezők létszámától függően kerülhet sor.

A választást követően a Német nyelv műveltségterületen a 2–7. félévben, a többi műveltségterületen pedig a 3–7. félévben a hallgatók a műveltségterülethez rendelt differenciált szakmai ismereteket is teljesítik, a területhez rendelt tanóra-, kredit- és vizsgaterv alapján.

A specializációra felvehető hallgatók számát minden évben a kar dékánja állapítja meg.

A Német nyelv és kultúra műveltségterületet választása az első félévben történik, feltétele a nyelvi előképzettségre vonatkozó szintfelmérő vizsga.

A többi specializáció választására az első két aktív félévet követően kerül sor. A jelentkezés a Neptun rendszeren keresztül az adott vizsgaidőszak lezárultát követően történik.

A műveltségterületi képzésre való bekerülés az adott időszakban jelentkező hallgatók által elért pontszámok (hallgatói sorrend), illetve az általuk megjelölt specializáció sorrend alapján történik.

A hallgatói sorrend az alábbi tényezők értékelése alapján alakul ki:

- a két aktív félév kumulált tanulmányi átlagának átlaga szorozva 10-zel,
- a Karon folytatott tanulmányai alatt az intézményi TDK versenyen elért eredmény határozza meg: I. helyezés: 10 pont, II. helyezés: 8 pont, III. helyezés: 6 pont.
- az intézményi TDK versenyen való részvételért: 2 pont.

A hallgatók pontszámát (sorrendjét) a Tanulmányi Osztály állapítja meg a jelentkezésre nyitva álló határnapot követő 10 munkanapon belül. A bekerülésre irányuló döntést az oktatási dékánhelyettes a szakfelelőssel és a specializációfelelősökkel együtt készíti elő, az előterjesztést az oktatási dékánhelyettes terjeszti fel a dékán részére jóváhagyásra a hallgatói sorrend megállapítását követő 10 munkanapon belül.

Az adott műveltségterületre a rendelkezésre álló létszámnak megfelelő, legmagasabb pontszámmal rendelkező azon hallgatók kerülnek be, akik elsőként jelölték meg azt. A létszámon felüli hallgatók a sorban következőként megjelölt – szabad helyvel rendelkező – specializáció hallgatói lesznek. Ettől eltérően, amennyiben egyik specializációra sem jelentkeznek többen a rendelkezésre álló keretszám 10%-ánál, valamennyi hallgatót az általa megjelölt specializációra kell felvenni.

17.2. Szigorlat/alapvizsga/komplex vizsga

Pedagógiai-módszertani szigorlat (TOTTBSZ003), tárgyai:

- Pedagógiai alapismeretek (TTOTB207)
- Pedagógiai folyamatok (TTOTB218)
- Családpedagógia (TTOTB211)
- Tanulási és reflektív készségek fejlesztése (TTOTB231)
- Különleges bánásmódot igénylő gyermek

17.3. Kritériumkövetelmények

Nemzeti Alaptanterv és Kerettantervek (TÓTKTK100)

Kárpát-medencei értékeink (TTTTT100)

Testnevelés

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei

-

17.5. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások

Online és távoktatási tanulás-támogatási eszközök és módszerek használata (pl. Moodle e-learning keretrendszer, Neptun Tanulmányi rendszer, E-közzszolgálati Tudásportál, Webináriumok készítése (EDUHOME) és publikálása (pl. Ludovika távoktatási portál).

Amennyiben a szak mintatanterve nem tartalmaz szaknyelvi tárgyat, úgy vagy a szabadon választható tantárgyak terhére legalább két kredit értékű szaknyelvi tárgyat teljesít a hallgató a szaknyelvi tárgycsoportból, vagy a szaknyelvi kompetencia igazolásával teljesíthető a követelmény az alábbi kritériumok egyikének való megfeleltetés alapján:

- igazolás szakmai nyelvvizsgáról (minimum B2 szint vagy annak megfelelő nemzetközi nyelvvizsga-bizonyítvány);
- minimum 1 hónap időtartamú külföldi, idegen nyelvű tanulmányi vagy szakmai programban való részvétel igazolása;
- a Nemeskürty István Tanárképző Kar által meghirdetett idegen nyelvű szakmai tantárgy teljesítésének igazolása;
- nemzetközi konferencián, versenyen idegen nyelven szakmai előadás tartásának igazolása;
- hazai szakmai konferencián, beleértve az OTDK-t és az ITDK-t, idegen nyelvű előadás megtartásának igazolása;
- idegen nyelvű tudományos publikáció megjelenése;
- formális tanulás útján, de nem felsőoktatási képzésben megszerzett kompetencia elismertetése;
- informális tanulás útján megszerzett kompetencia elismertetése.

A szaknyelvi kompetenciát a hallgatónak legkésőbb a szakdolgozat leadásáig kell hitelt érdemlően igazolnia.

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

Tantárgyak kedvezményes tanulmányi rend mellett történő teljesítésre vonatkozó szabályok:

Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

Budapest,

Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi
docens

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

TDMKTB600	A hatékony pedagógusi kommunikáció módszertana
TTOTB207	Pedagógiai alapismeretek
TTFTB103	Nevelés és személyiségfejlesztés
TTOTB202	A természettudományos gondolkodás alapjai
TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése
TTOTB208	Prevenció, testkultúra és tartáskorrekció
TTOTB203	Beszédművelés
TTOTB205	Hangtan és helyesírás
TTOTB201	A matematika alapjai
TTOTB200	A kézművesség alapjai
TTOTB209	Tanítási stratégiák és innovációk a magyar oktatásban
TTOTB204	Gyermekirodalom és nemzeti nevelés
TTOTB218	Pedagógiai folyamatok
TTOTB211	Családpedagógia
TFTTB102	Fejlődéslélektan
TTOTB220	Természetismeret
TTOTB221	Zenei alapismeretek és hangszeres játék
TTOTB210	Alternatív mozgásformák – úszásoktatás módszertana
TTOTB216	Olvasás- és írástanítás
TTOTB219	Szófajtani, alaktani és mondattani ismeretek
TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása
TTOTB213	Komplex vizuális alkotóképesség fejlesztése
TTOTB212	Digitális alkalmazások a pedagógiai munkában
TTOTB215	Módszertani kaleidoszkóp
TTTTTB500	A család szociológiája
TTOTB231	Tanulási és reflektív készségek fejlesztése
TTOTB226	Környezetismeret tantárgypedagógia
TTOTB223	A magyar népzene és népi játékok alapjai
TTOTB232	Testnevelés-módszertani alapismeretek
TTOTB230	Szövegfeldolgozás – ismerettartalmú szövegek
TTOTB229	Szókészletteni és jelentéstani ismeretek
TTOTB228	Számok és számolás tanítása alsó tagozaton

TTOTB233	A vizuális nevelés módszertana 1.
TTOTB224	Digitális kultúra alsó tagozaton
TTOTB225	Irodalom és nemzeti kultúra
TTOTB100	Különleges bánásmódot igénylő gyermekek
TTFTB104	Pedagógiai szociálpszichológia
TTOTB241	A fenntarthatóságra nevelés komplex tanulásszervezése
TTOTB242	Ének-repertoárismeret
TTOTB246	Testnevelés-oktatás módszertana 1.
TTOTB245	Szövegfeldolgozás – epikus és lírai művek
TTOTB244	Gondolkodási műveletek módszertana
TTOTB247	A vizuális nevelés módszertana 2.
TTOTB240	A drámapedagógia alapjai
TTOTB243	Etika és módszertana
TTOTB258	Testnevelés-oktatás módszertana 2.
TTOTB253	A kombinatorika és a geometria tanítása
TTOTB257	Nyelvhasználat
TTOTB255	Az ének-zene tanításának módszertana
TTOTB256	Élményközpontú drámapedagógia
TTOTB254	A technika és tervezés alapjai
TTOTB268	Technika és tervezés tantárgypedagógia
TTFTT104	Tanári és tanulói mentálhigiéné
TTOTB269	Testnevelés gyakorlati oktatása
TTOTB267	Szövegalkotás
TTOTB265	Etika, közösségi nevelés, közösségszervezés
TTOTB135	Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés
TTFTB100	Az inkluzív nevelés - attitűdformálás
TTOTB275	A technika és tervezés komplex tanulásszervezése
TTFTB102	Konfliktuskezelési stratégiák
TTTTTB501	Interkulturális kapcsolatok
TTFTB101	Gyermek- és ifjúságvédelem

II. Szakdolgozat/Diplomamunka

TTOTB266	Szakdolgozati előkészítő szeminárium (írás és kutatás)
TOTTBSZD300	Szakdolgozat 1.
TOTTBSZD301	Szakdolgozat 2.
TPORTF200	Szakmai portfólió

III. Szakmai gyakorlat

- TTOTB206 Pályaszocializáció I. – Iskolai környezet
TTOTB217 Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai
TTOTB227 Pályaszocializáció III. – Óvoda és iskola közötti átmenet
TTOTBSZGY02 Csoportos tanítási gyakorlat 1.
TTOTBSZGY03 Csoportos tanítási gyakorlat 2.
TTOTBSZGY06 Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 1.
TTOTBSZGY04 Csoportos tanítási gyakorlat 3.
TTOTBSZGY08 Kéthetes tanítási gyakorlat
TTOTBSZGY07 Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 2.
TTOTBSZGY09 Csoportos tanítási gyakorlat 4.
TTOTBSZGY05 Komplex egyéni szakmai gyakorlat

IV. Szabadon választható tantárgyak

Külön lista szerint.

V. Kritériumkövetelmények

- TÓTKTK100 Nemzeti Alaptanterv és Kerettantervek
TTTTT100 Kárpát-medencei értékeink
Testnevelés

VI. Kötelezően választható tantárgyak

Természettudomány műveltségi terület

- TTOTB222 Értékközpontú szabadidőszervezés
VVKTT002 Regionális terepgyakorlat
TTOTB239 Ökoiskola, egészséges iskola
TFTTTT195 Kárpát-medence és Magyarország élővilága
TTOTB238 Élettelen természettudományok
TFTTTT173 A fenntarthatóság interdiszciplináris alapjai
TTOTB263 Természettudomány tantárgypedagógia
TTOTT101 Szabadban tanulás, iskolakert, közösségi kert, közösségi kutatás
TTOTB270 A néphagyományok szerepe az iskolai nevelésben

Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület

- TTOTB222 Értékközpontú szabadidőszervezés
TTOTB235 Témák és motívumok az 5. osztály irodalom műveltséganyagában
TTOTB234 Nyelvtani és helyesírási tréning
TTOTB249 Témák és motívumok a 6. osztály irodalom műveltséganyagában

- TTOTB248 Anyanyelvi nevelés az 5–6. osztályban: Az irodalomtanítás módszertana
- TTOTB259 Anyanyelvi nevelés az 5–6. osztályban: A nyelvtanítás módszertana
- TTOTB260 Stilisztikai és szociolingvisztikai ismeretek
- TTOTB271 A szóbeli és írásbeli szövegalkotás fejlesztése
- TTOTB270 A néphagyományok szerepe az iskolai nevelésben

Történelem műveltségi terület

- TTOTB222 Értékközpontú szabadidőszervezés
- TTTTTB508 Egyetemes történelem az 5. és 6. évfolyam tanításához
- TTTTTB507 Bevezetés a történelem tanításába
- TTTTTB504 A magyar középkor története az 5. és 6. évfolyam tanításához
- TTTTTB503 A magyar kora újkor és újkor története a 6. évfolyam tanításához
- TTTTTB506 A történelem tanítása az 5. évfolyamon
- TTTTTB505 A történelem tanítása a 6. évfolyamon
- TTTTTB509 Hon- és népismeret
- TTOTB274 Etika az 5. és 6. évfolyamon
- TTOTB270 A néphagyományok szerepe az iskolai nevelésben

Matematika műveltségi terület

- TTOTB222 Értékközpontú szabadidőszervezés
- TTOTB237 Elemi matematika
- TTOTB236 Analízis
- TTOTB251 Lineáris algebra
- TTOTB250 Geometria
- TTOTB262 Valószínűségszámítás és statisztika
- TTOTB261 Matematika tanítása 5-6. évfolyamon I.
- TTOTB272 Matematika tanítása 5-6. évfolyamon II.
- TTOTB270 A néphagyományok szerepe az iskolai nevelésben

Német nyelv és kultúra műveltségi terület

- TAGTT187 Német nyelvi alapozó kurzus
- TAGTT183 Integrált nyelvi fejlesztő kurzus
- TAGTT185 Írásbeli és szóbeli kommunikációs gyakorlatok (országismereti témák)
- TAGTT181 A névszók és használatuk a német nyelvben
- TAGTT184 Írásbeli és szóbeli kommunikációs gyakorlatok (irodalom és kultúra)
- TAGTT189 Német nyelvű osztálytermi kommunikáció
- TAGTT182 Igei szerkezetek és mondattani ismeretek
- TAGTT191 Nyelvészeti ismeretek

- TAGTT188 Német nyelvű gyermek- és ifjúsági irodalom
- TAGTT186 Német mint idegen nyelv tantárgypedagógia elméleti alapjai
- TAGTT180 A gyermek mint nyelvtanuló
- TAGTT190 Német tantárgypedagógia az osztálytermi gyakorlatban

TANTÁRGYI PROGRAMOK

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTTT100**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kárpát-medencei értékeink
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The Values of the Carpathian Basin
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 0 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
 - 5.2. tanári felkészítés;
 - 5.3. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nánay Mihály, PhD, közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók gyakorlati, terepi tapasztalatok és élmények alapján szerezzenek ismereteket Magyarország tágabb történeti, kulturális és természeti keretét adó Kárpát-medencéről. Az ismeretek mellett a terepgyakorlat lehetőséget ad kirándulás-szervezési módszerek megfigyelésére és elsajátítására is. Mindemellett pedig a klasszikus elméleti lehetőségeken túl terepi és közösségi élményekkel is gazdagítja a hallgatók magyarság iránti elkötelezettségét. A tanegység a terepi jelenlét miatt tömbösítve, egy többnapos szakmai kirándulás keretében kerül megszervezésre. A terepgyakorlatot megelőzően csak két szakmai és szervezési előkészítő tantermi órára kerül sor az egyetemen.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to make students to acquire knowledge about the broader historical, cultural, and natural context of Hungary, the Carpathian Basin, based on

practical, field experiences. In addition to gaining knowledge, the field practice also offers an opportunity to observe and learn excursion-organizing methods. Furthermore, beyond the classic theoretical possibilities, it enriches students' commitment to their Hungarian identity through field and community experiences. Due to the field presence, the course is organized in a block format, as a five-day professional excursion. Prior to the field practice, only two professional and organizational preparatory lectures will be held at the university.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

A szakképzett tanár birtokában van a szaktárgy tanításához szükséges szaktudományi, szakmódszertani, tanítás- és tanuláselméleti, valamint tantervi tudásnak. Rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit. Ismeri a szaktantárgy tanításának-tanulásának tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit. Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait.

-

Képességei:

A szakképzett tanár képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai és a pedagóguskompetenciák fejlesztésére irányuló képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására. Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére. Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására. Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni és azokat elkötelezetten átadni a tanulóknak. A tervezés során képes a rendszerszemléletű megközelítésre, szakszerűen számba tudja venni a tervezőmunkáját meghatározó makro-, mezo- és mikroszintű tényezőket. Képes a tananyag súlypontjait, más tantárgyakkal való összekapcsolódásának lehetőségeit a tantervi előírásokkal összhangban az adott tanulócsoport életkori, képességbeli, érdeklődésbeli sajátosságaihoz igazítani. Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során képes alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket. Képes a tanulókat helyi, regionális, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni. A szakképzett tanár saját tanítási területén mind szóban, mind írásban képes érthetően, árnyaltan kifejezni magát. Képes a szakszerű, nyílt és hiteles kommunikációra a tanulókkal, szülőkkel, tanártársaival, valamint az iskolai és az iskolán kívüli munkatársaival. Képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását.

-

Attitűdje:

Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket. Együttműködésre törekszik a szaktárgy, valamint

más szaktárgyak tanáraival, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeinek pedagógusaival. Tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. Nyitott a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt, törekszik a tanulók megismerési és alkotási vágyának, önművelési igényének a felébresztésére és fenntartására. A szakképzett tanár rendelkezik olyan fokú flexibilitással, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való esetenkénti eltérést, amennyiben az észszerű pedagógiai megfontolások és a tanulócsoporthatárak érdekei úgy kívánják.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. A szakképzett tanár elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi. Célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulóknál. Fontosnak tartja az etnikumok és nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását. Törekszik a tanulók fiatalos nézetrendszeréről minél több ismeretet szerezni. Kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben. A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.

-

Autonómiája és felelőssége:

-

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the subject-specific, methodological, teaching and learning theory, and curriculum knowledge necessary for teaching the subject. Familiar with the scientific knowledge base of his/her subject, and the basic (reading comprehension, logical, IT) skills necessary for acquiring, processing, interpreting, and organising information. Understands the relationships between education, teaching, and value transmission. Knows the classroom, extracurricular, and out-of-school opportunities and venues for teaching and learning the subject. Knows the foundations of Hungarian national and European culture.

-

Capabilities:

Capable of applying the methods and procedures learned in subject-specific, general pedagogical-psychological, and teacher competence development training to the subject area, recognising the connections, overlaps, and interactions between different knowledge areas, and achieving subject integration. Capable of establishing and conveying the relationships between concepts, theories, and facts in the relevant scientific fields of his/her subject. Capable of effectively integrating his/her knowledge of the discipline, methodology, subject area, learning theory, and the curriculum. Recognises the possibilities for connecting to other subjects and the knowledge areas of the National Core Curriculum, capable of utilising them and conveying them to students with commitment in his/her educational and teaching work. Capable of a systemic approach to planning, professionally considering the macro-, meso-, and micro-level factors that determine his/her planning work. Capable of adjusting the

focal points of the teaching material and the possibilities for connecting with other subjects to the age, abilities, and interests of the given student group in accordance with the curriculum requirements. Capable of applying cooperation-fostering and motivating methods both within the framework of subject teaching and during leisure activities. Capable of educating students to accept local, regional, national, and universal human values. Capable of expressing himself/herself clearly and nuancedly, both orally and in writing, in his/her teaching area. Capable of professional, open, and authentic communication with students, parents, fellow teachers, and both in-school and out-of-school colleagues. Capable of determining his/her own professional dedication and role.

-

Attitude:

Realistically assesses the place of his/her subject in education and teaching, and exploits the educational opportunities inherent in it. Strives for cooperation with teachers of his/her subject and other subjects, as well as with educators of the knowledge areas of the National Core Curriculum. Consciously utilises the possibilities of transfer effects. Open to learning and gaining experience, and strives to awaken and maintain students' desire for knowledge, creativity, and self-improvement. Possesses a degree of flexibility that allows for occasional deviations from planning documents if reasonable pedagogical considerations and the interests of student groups so require. Strives to apply learning-teaching strategies and methods that promote activity, interactivity, and differentiation, appropriate to age, individual, and group characteristics. Committed to national and universal values, characterised by social sensitivity and helpfulness. Aims to develop the ability for knowledge-based, deliberative thinking in students. Considers the development of tolerance towards ethnicities and nationalities important. Strives to gain as much knowledge as possible about students' youthful perspectives. Ready for continuous renewal in subject-specific, methodological, and educational sciences. Ready to participate in development and innovation activities related to his/her subject. Responsibly undertakes the views that underpin his/her profession and the relevant scientific fields.

-

Autonomy and responsibility:

-

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés az adott ország oktatási rendszerével: személyes beszélgetés, tapasztalatok cseréje. (Exploring the education systems of neighboring countries: personal discussions and exchange of experiences)

12.2. Tanulmányi kirándulások programjának összeállítása: szakmai és szervezési praktikumok (Designing study trip programs: professional and organizational practices)

12.3. Felkészülés a szakmai programra: kiselőadások, helyszíni kvízek formai és

tartalmi kérdései (Preparing for the professional program: presentations, on-site quizzes – formal and content-related aspects)

12.4. Terepi feladatok készítése és elvégzése 1: térképes városbejáró feladatok készítése és megoldása (Preparing and conducting field tasks 1: creating and completing map-based urban exploration assignments)

12.5. Terepi feladatok készítése és elvégzése 2: vizuális dokumentációs feladat, drámapedagógia (Preparing and conducting field tasks 2: visual documentation tasks, drama pedagogy)

12.6. Az adott táj földrajzi kereteinek összefoglaló áttekintése (A summary overview of the geographical framework of the given region)

12.7. Az adott táj történelmi és kulturális kereteinek összefoglaló áttekintése (A summary overview of the historical and cultural framework of the given region)

12.8. Adott helyhez kötődő nyelvi esettanulmányok, érdekességek (Linguistic case studies and points of interest related to the given location 1)

12.9. Adott helyhez kötődő földrajzi esettanulmányok, érdekességek (Geographical case studies and points of interest related to the given location)

12.10. Adott helyhez kötődő kulturális esettanulmányok, érdekességek (Cultural case studies and points of interest related to the given location)

12.11. Adott helyhez kötődő vallási esettanulmányok, érdekességek (Religional case studies and points of interest related to the given location)

12.12. Adott helyhez kötődő történelmi és helyi emlékezeti esettanulmányok, érdekességek (Historical and local memorial case studies and points of interest related to the given location)

12.13. Adott helyhez kötődő nemzetiségi- /néphagyományokat érintő esettanulmányok, érdekességek 2. (National-/folk tradition case studies and points of interest related to the given location 2.)

12.14. Az elkészült feladatok bemutatása, tapasztalatok összegzése (Presentation of completed tasks, summary of experiences)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez a terepgyakorlaton való részvétel kötelező. Indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a terepgyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Egyéni tanrendben lévő hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében. A tárgy, indokolt esetben a

meghirdetettől eltérő félévben is teljesíthető.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja terepgyakorlaton való figyelmes és aktív részvétel. A terepgyakorlat során minden hallgatónak párosával egy-egy helyszíni referátumot és kvízt kell tartaniuk az előzetesen vállalt témákból, emellett a terepgyakorlat feladatainak elvégzésében is aktívan részt kell venniük. A hallgatónak a szorgalmi időszak végére le kell adniuk a terepgyakorlat dokumentációját: naplót / jegyzőkönyvet, valamint a vizuális dokumentációs feladatot (fotó és/vagy videó a terepmunkához kapcsolódóan). Mindemellett a hallgatónak választania kell egy leadandó feladatot a következő két lehetőség közül: háromnapos, diákoknak szóló szakmai kirándulás-terv készítése gyakorlati feladatokkal / óravázlat készítése, melyben a terepgyakorlat tartalmát elméletben és gyakorlatban is hasznosítja. A gyakorlati jegy a terepgyakorlaton tanúsított aktivitás, a helyszíni referátum és a beadott dokumentációs feladatok – amelyekből egyik sem lehet elégtelen – együttes értékeléséből áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott részvétel a terepgyakorlaton, valamint a 15. pontban meghatározott feladatok eredményes teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú gyakorlati jegy, mely a terepgyakorlaton tanúsított aktivitás, a referátum és a beadott dokumentációs feladatok – melyekből egyik sem lehet elégtelen – együttes értékeléséből áll össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna és a Tisza vidékén. A Dél-Alföld és a Délvidék, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-469-8;
2. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna mentén. Az Észak-Dunántúl és a Nyugat-Felvidék, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-467-4;
3. Godzsa Anikó (szerk.): A Sajótól a Tiszáig. Észak-Magyarország, a Kelet-Felvidék és Kárpátalja, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-471-1;
4. Godzsa Anikó (szerk.): A Szamostól a Temesig. Kelet-Magyarország és a Partium, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-468-1;
5. Rácz Árpád (főszerk.): Trianonon túl (In: Rubicon. 32. 10-11. sz.), Rubicon-Ház Kft., Budapest 2021. ISBN: ISSN: 0865-6347;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Farkas Zoltán: Kárpát-medence útikönyv, Kárpát-medence Intézet, Budapest

2020. ISBN: 978-615-5713-01-9;

2. Godzsa Anikó (szerk.): A Duna és a Dráva vidékén. A Dél-Dunántúl és Északkelet-Horvátország, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-466-7;

3. Godzsa Anikó (szerk.): A Lajtától a Muráig. A Nyugat-Dunántúl, a Muravidék, Burgenland és Bécs, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-465-0;

4. Godzsa Anikó (szerk.): Az Ipolytól a Sajóig. A palócok földjén és a selmeci bányavidéken, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-328-470-4;

5. Sára Bernadett (szerk.): A Pannon világ csodái – Magyarország, Erdély, Kárpátalja, Felvidék és a Délvidék rejtőzködő értékei, Totem Plusz Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789635903337;

Budapest, 2025.

Nánay Mihály, PhD
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB103**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Éneklési és zenélési készségek fejlesztése
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Musical and singing skills development
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és mozgás alapú óra zongora- és nagy helyigénnyel.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

Rendszeres közös éneklés, gyakorlás és kamarázás, a hallgatók aktív zenélési kedvének felkeltése. Az egyéni készségek hétről hétre történő követésével az éneklési attitűd fejlesztése, a helyes légzés- és énektechnika automatizálása. Az alapvető ritmikai készségek és a tiszta éneklés stabilizálása. A relatív szolmizáció és kézjeleinek, valamint az ABC-s hangok megismerése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Regular singing, practising and chamber music exercises, to get students actively interested in music. Developing singing attitudes by following individual skills development week by week, automating correct breathing and singing technique. Stabilising basic rhythmic skills and singing in tune. Learning relative solmization, hand signs and letter names.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

A hallgató ismeri zenei alapfogalmakat, a hang-, metrum-, és ritmusneveket.

Áttekintéssel rendelkezik az éneklés és zenélés legfontosabb kritériumairól, az énekes testtartásról, a helyes légzéstechnikáról.

Alap szinten tudomása van különböző skálákról, hangkészletekről, hangközökről, szolmizációs és ABC-s nevekről.

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

A hallgató tud tisztán énekelni, metrumot tartani, pontosan ritmizálni.

Képes élményszerűen dalt előadni, könnyebb dalokat és olvasógyakorlatokat szolmizálni, kézjelezni.

Alkalmazza a ritmusneveket és a ritmusolvasási feladatokat elvégzi.

Biztonsággal vesz részt többszólamú éneklésben.

Attitűdje:

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Felelősséget vállal a gyermekek nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

A hallgató szívesen énekel, zenél.

Elismeri a zene és ének fontosságát, fontosnak tartja és tiszteli a művészeti és a zenei

megnyilvánulást.

Igényesen muzsikál, tiszteli a zenélés jellegzetesen magyar, kodályi hagyományait.

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A hallgató képes különbséget tenni tiszta és hamis, ritmikailag és metrikailag pontos és pontatlan előadás között.

Tud önállóan dalt választani, tanulni, gyakorolni, előadni.

Felelősséget vállal a zenei hagyományok ápolásáért, és azok magasfokú művelésért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

The student is familiar with the basic musical terminology, knows the names of the notes, meter and rhythms.

Has a general overview about the criterias of singing and music makeing, knows about the right posture and singing technique.

Has a basic knowledge about different scales, tonesets, intervals, solmisation and letter names.

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Supports the harmonious development of the personality of children aged 3–7, shaping physical, social, and intellectual abilities individually and age-specifically.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

The student can sing in tune, capable of keeping the beat, articulate rhythm correctly.

Can perform a song on an artistic level, can sing with solfa easier songs and singing exercises, capable of using the hand signs.

Confidently uses the rhythm names and reads rhythm.

Participate in two-part singing with ease.

Attitude:

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Takes responsibility for shaping and strengthening children's national identity.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

The student likes to sing and play music.

The student acknowledges the importance of singing and music making and honours the artistic and musical appearances.

Makes music on high standard, and is an advocate of the Kodály-based Hungarian music heritage.

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

The student is able to differentiate between singing in- and out of tune and rhythmically correct and incorrect performance.

Can choose, learn, practice and perform a song independently.

The student takes responsibility for nurturing the national musical heritage and to perform it on high standards.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés, éneklés. A hallgatók egyéni felmérése, az éneklés alapfogalmai (Introduction, singing. Survey, and basic concepts of singing.)
- 12.2. Ritmikai és metrikai alapfogalmak. Mérőzés, ritmustaps, éneklés és ezek kombinációi. Ostinato (Basic concepts about rhythm and music. Keeping the beat, rhythm clapping, singing and combinations of those. Ostinato.)
- 12.3. Ritmikai és metrikai készségek fejlesztése, egyszerűbb ritmusképletek írása-olvasása. Mondókaritmizálás (Rhythmical and metrical skill development. Reading and writing simple rhythm patterns. Rhymes notation)
- 12.4. Ritmikai és metrikai készségek fejlesztése, összetett ritmusképletek írása-olvasása. Mondókaritmizálás (Rhythmical and metrical skill development. Reading and writing simple rhythm patterns. Rhymes notation.)
- 12.5. Magas-mély hangok érzékeltetése, skála, hangkészlet, hangköz fogalmak ismertetése. A szolmizálás alapjai (Perception of high and low pitches, introduction of the concept of scales, tonesets and intervals. Foundation of solmisation.)
- 12.6. Pentaton gyökök szolmizálása, érzékeltetése mozgással és kézjelekkel. Olvasógyakorlatok (Solmisation of pentaton turns, perception with movement and handsigns. Reading exercises.)
- 12.7. Pentaton gyökök szolmizálása kézjelekkel és nélkülük. Notáció absztrakt és konkrét eszközökkel (Solmisation of pentaton turns with and without handsigns. Notation with abstract tools and in context.)
- 12.8. Pentaton hangkészletű dalok éneklése és szolmizálása kézjelekkel és nélkülük. Olvasógyakorlatok (Solmisation of pentaton songs with and without handsigns. Reading exercises.)
- 12.9. Pentaton hangkészletű dalok éneklése és szolmizálása. Notáció absztrakt és konkrét eszközökkel (Singing and solmisation of pentaton songs. Notation with abstract tools and in context.)
- 12.10. Diatónikus dalok éneklése és szolmizálása. Olvasógyakorlatok. Kétszólamú éneklés (Singing and solmisation of diatonic songs. Reading exercises. Singing in two parts.)
- 12.11. Diatónikus dalok éneklése és szolmizálása, közös notációja. Kétszólamú éneklés (Singing and solmisation of diatonic songs. Musical notation as group activity. Singing in two parts.)
- 12.12. A modern vonalrendszer jelei és fogalmai, az ABC-s hangok. A relatív és az abszolút rendszer különbségeinek ismertetése. A dó helye (The modern staff notation. Signs and concepts. The letter names. Differences between relative and absolute system. The do's place in the score.)
- 12.13. Tájékozódás a vonalrendszerben, utószolmizáció, hangközök (Orientation in the modern score, solmisation, intervals.)
- 12.14. Összefoglalás. Visszajelzés az egyéni készségek fejlődéséről (Summary. Feedback about individual skill development.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladatok, amelyek többnyire gyakorlati jellegűek: éneklés, ritmikai gyakorlat, szolmizációs feladat stb. hang- vagy képfelvételének rögzítését és feltöltését jelenti. A házi feladatok legalább 80%-át elégséges osztállyal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, amelyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek, amelyeket az oktató számszerűsít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bodza Klára-Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola I., Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-51-1;
2. Forrai Katalin: Daloló ABC, Móra Kiadó, 2012. ISBN: 9790080142141 (ISMN);
3. Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I-II., Móra Könyvkiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634158387;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bárdos Lajos: Kicsinyek Kórusa I. Kétszólamú gyermekkarra, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 2015. ISBN: 6400190653;

2. Geoghegan, Lucinda - Nemes László Norbert: Singing Games and Rhymes for ages 9 to 99, National Youth Choir of Scotland, 2014. ISBN: 978-1906405151;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TDMKTb600

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A hatékony pedagógusi kommunikáció módszertana

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The methodology of effective teacher communication

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Digitális Média és Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Kovács Gábor, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus középpontjában a pedagógus mint kommunikátor áll, akinek legfontosabb eszköze a kommunikáció, hiszen ezen keresztül adja át az ismereteket, tájékoztat, fejleszti a készségeket, építi az értékrendet, kezeli a konfliktusokat. A kurzus célja a magabiztos és tudatos pedagógusi kommunikáció, az igényes szaktudományos kommunikáció kialakítása, valamint a szakmai helyesírási kultúra és a nyelvhelyesség fejlesztése. A kurzus a pedagógusok közötti, valamint a tanár-szülő párbeszéddel is foglalkozik.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course focuses on the teacher as a communicator, whose most important tool is communication because it enables knowledge and information sharing, skills development, value building, and conflict management. The course aims to achieve

confident and conscious communication inside and outside of the classroom and develop professional communication skills including accuracy in language use, spelling and grammar. The course also addresses teacher-to-teacher and teacher-to-parent dialogue.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiaja és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for

their application.

Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–

12.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Kommunikációs és retorikai alapismeretek (Introduction to communication and rhetoric)

12.2. A pedagógus mint kommunikátor és mint rétor (The teacher as a communicator and a rhetor)

12.3. A pedagógus nonverbális kommunikációs eszközei (Non-verbal communication tools for teachers)

12.4. Ismeretátadás, tudománykommunikáció a tanórákon/foglalkozásokon (Knowledge transfer and science communication in and out of the classroom/playroom)

12.5. Az asszertív kommunikáció kialakítása (Achieving assertive communication)

12.6. A szóbeli kommunikációs kultúra fejlesztése az óvodában/iskolában: véleményformálás, érvelés, vita (Enhancing oral communication culture in the (pre)school: opinion formation, argumentation, and debate)

12.7. Konfliktuskezelés az óvodában/iskolában, a kommunikációs zavarok kezelése (Conflict management in the school/nursery: handling communication difficulties)

12.8. Kommunikációs eszköztár a csoportmunkában (Communication tools in group activities)

12.9. A nyelvi udvariasság az óvodában/iskolában (Linguistic politeness at (pre)school)

12.10. Általános és szaknyelvi helyesírási kultúra (Spelling in general and specialised language)

12.11. Nyelvhelyességi elvárások a tanórákon/foglalkozásokon (Language accuracy expectations during classes/activities)

12.12. Digitális kommunikáció és kapcsolattartás a diákokkal és a szülőkkel (Digital communication and interaction with students and parents)

12.13. Pedagógusi kommunikáció az órákon/foglalkozásokon kívül (Teacher communication beyond classes/activities)

12.14. Mikrotanítás: kommunikációs helyzetgyakorlat (Microteaching: communication role-playing exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz; 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, jogos (pl. kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást.

Tartós, indokolt távollét (pl.: tartós kórházi kezelés, szolgálati távollét stb.) esetében a hallgató a pótlást házi dolgozat formájában teljesíti az oktatóval egyeztetett témakörben és határidőre. A kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatókra a tantervi főszövegben rögzített általános szabályozás érvényes.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1. Hospitálási napló: iskolai tanóra/óvodai foglalkozás megfigyelése, dokumentálása, elemzése pedagógiai kommunikációs szempontból
2. Esszé: milyen a jó pedagógusi kommunikáció?
3. Mikrotanítás: kommunikációs helyzetgyakorlat

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A teljesítmény a 15. pontban részletezett gyakorlati feladatok elvégzése, valamint az órai aktivitás alapján kerül értékelésre. Az órai aktivitás 25%, a gyakorlati feladatok összesen 75% súllyal kerülnek figyelembevételre: ezen belül a hospitálási naplóval legfeljebb 25%, az esszével 30%, míg a mikrotanítással 20% szerezhető. Ha a hallgató

a mikrotanítás napján (14. hét) indokolt, igazolható okból a tanórán nem tud részt venni, a feladatot részletes, annotált óraterv/foglalkozásterv elkészítésével válthatja ki, amelyben az egyes feladatokat/tevékenységeket bevezető, kísérő és záró instrukciók tervezett szövegét szó szerint feltünteti, valamint ismerteti, milyen kommunikációs nehézségekre számíthatna az óra/foglalkozás megtartása alatt, milyen módon igyekezne csökkenteni a félreértések kockázatát, és hogyan törekedne a diákok/gyermekek hatékony motiválására.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgató mindhárom félévközi feladatot legalább elégséges szinten teljesíti, vagyis a hospitálási naplóval legalább 12,5%-ot, az esszével legalább 15%-ot, a mikrotanítással (vagy óratervvvel) pedig legalább 10%-ot szerez. (Az órai aktivitásra ilyen megkötés nem vonatkozik.) Az értékelés ötfokozatú, a gyakorlati jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra: 85%–100% = jeles (5), 70%–84% = jó (4), 60%–69% = közepes (3), 50%–59% = elégséges (2), 0%–49% = elégtelen (1).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Aczél Petra: Neked van igazad? Érvelés és meggyőzés a gyakorlatban, Tinta Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634090830;
2. Asztalos Anikó: A tanulói beszéd az osztálytermi diskurzusban, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548386;
3. Fodor László – Kriskó Edina: A hatékony kommunikáció alapjai, Noran Libro Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9786155274671;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Aczél Petra – Veszelszki Ágnes: Kommunikáció üzletben és tudományban – Innovatív megközelítések és módszerek, Wolters Kluwer, Budapest 2021. ISBN: 9789632959832;
2. Sulyok Judit - Tóth-Nagy Georgina: Tudománykommunikáció, Akadémiai Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789634549796;

Budapest, 2025.

Dr. Kovács Gábor, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TFTTB102**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Fejlődéslélektan
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Developmental psychology
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy kapcsán a hallgatók megismerkednek a fejlődépszichológiai alapfogalmakkal, irányzatokkal, módszerekkel. A kurzus áttekintést nyújt a fejlődés központi kérdéseiről, a főbb elméleteiről (Freud pszichoszexuális, Erikson pszichoszociális, Piaget kognitív, Kohlberg erkölcsi fejlődésmélete). A hallgatók megismerik a szocializáció, az anya-gyerek kapcsolat, a kötődés jelentőségét, a kötődési mintázatok fejlődésre gyakorolt hatásait. A kurzus áttekintést nyújt az életkori szakaszok biológiai, pszichológiai, szociális jellemzőiről. Kiemelten foglalkozik a 3-6 és a 6-12 éves életkor pszichológiai jellemzőivel. Cél, hogy a hallgatók tisztában legyenek a szenzomotoros fejlődés, beszéd, a kognitív funkciók, a személyiség és az érzelmi fejlődés jellegzetességeivel. Ismerjék meg az iskolaérettség kritériumait, vizsgáló eljárásait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

In this course, students are introduced to the basic concepts, trends and methods of

developmental psychology. The course will provide an overview of the central issues and major theories of development (Freud's psychosexual, Erikson's psychosocial, Piaget's cognitive, Kohlberg's moral developmental theories). Students will learn about the importance of socialisation, mother-child relationships, attachment, the developmental effects of attachment patterns. The course will provide an overview of the biological, psychological, social and emotional psychological and psychological characteristics of the life span. It will focus on the psychological and social aspects of the 3-6 and 6-12 age groups. The aim is to provide students with an understanding of sensorimotor development, speech, cognitive functions, personality and emotional development. Understand the criteria and assessment procedures for school readiness.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Adaptively builds on the different personalities, prior experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of children aged 3–7.

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

-

Attitude:

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–

12.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A fejlődéslélektan irányzatai, a fejlődés problematikája, a szocializáció jelentősége (Trends in developmental psychology, the problem of development, the importance of socialization)

12.2. Az anya-gyerek kapcsolat, a kötődés, a kötődési minták fejlődésre gyakorolt hatásai (The mother-child relationship, attachment and the developmental impact of attachment patterns effects on development)

12.3. A kognitív folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet) jellemzői (Cognitive processes (perception, cognition, attention, thinking, memory) characteristics)

12.4. A funkciók fejlődése (beszéd, szenzomotoros, kognitív fejlődés). Piaget elmélete (Development of functions (speech, sensorimotor, cognitive development). Piaget's theory)

12.5. Énfejlődés és a társas kapcsolatok fejlődése. Érzelem, motiváció fejlődése (Self-development and the development of social relationships. Emotion, motivation development)

12.6. Pszichoszexuális fejlődés (Freud) (Psychosexual development (Freud))

12.7. Pszichoszociális fejlődés (Erikson) (Psychosocial development (Erikson))

12.8. Nemzeti identitás alakulása. Erkölcsi fejlődés (Kohlberg) (The emergence of national identity. Moral development (Kohlberg))

12.9. A gyermeki fantázia és az önkifejezés: játék, rajz, mese (Children's imagination and self-expression: play, drawing, fairy tales)

12.10. Az életszakaszok jellemzői (Characteristics of the life stages)

12.11. Az óvodáskor jellemzői (Features of the preschool years)

12.12. A kisiskoláskor jellemzői (Characteristics of early childhood)

12.13. Az iskolaérettség kritériumai, vizsgálati módszerei (Criteria for school readiness, testing methods)

12.14. Az érintés hatása a testi, érzelmi és társas fejlődésre (The impact of touch on physical, emotional and social development)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

2 zárthelyi dolgozat írása az előadáson elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból.

A zárthelyi dolgozatok értékelése: 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter utolsó heti óráján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok átlagának megfelelő jegy megajánlása kollokviumi jegyként.

A megajánlott jegy el nem fogadása esetén írásbeli vizsga az előadás anyagából és a szakirodalomból. Az értékelése ötfokozatú skálán történik. 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% között jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Cole, Michael, Cole, S. Rita: Fejlődéslélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789633894736;
2. Jean Piaget-Barbel Inhelder: Gyermeklélektan, Osiris Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789632764962;
3. Turcsányi Enikő: Fejlődéslélektan óvodapedagógusoknak, fejezetek a fogamzástól a beiskolázásig-egyetemi tankönyv, Egyesület Közép-Európa kutatására Kiadó, Szeged 2020. ISBN: 9786158126113;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bóna Judit-Krepsz Valéria: Nyelvfejlődés csecsemőkortól kamaszkorig, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 978934892380;
2. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest 2006. ISBN: 9789632260273;
3. Racsmány Mihály: A fejlődés zavarai és vizsgálómódszerei, Akadémiai Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789630583985;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB100

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Children with special needs

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelésének elméletéről és gyakorlatáról, valamint az inkluzív pedagógia alapelveiről és módszereiről. A képzés során a résztvevők megismerkednek a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos fogalmakkal, szakmai ismeretekkel, miközben fejlesztik azokat a képességeiket és attitűdjeiket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek igényeihez való alkalmazkodást és a támogató, hátránykompenzáló elfogadó környezet kialakítását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is for students to acquire comprehensive theoretical and practical knowledge of the theory and practice of integrated education of children with special needs, as well as the basic principles and methods of inclusive pedagogy. During the training, the participants get to know the concepts and professional knowledge related

to children who require special treatment, while developing their skills and attitudes, which enable them to adapt to the needs of the children and to be supportive, compensating and accepting creating an environment.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes

tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért. Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos

irányítója.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the methods of understanding pre-school children.

Knows the differentiated strategies and methods appropriate for the personality development of children aged 3–7, considering age-specific characteristics and individual developmental pace, the criteria for their selection, and the possibilities for their application.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the connections between the individual levels, the elements of differentiated process planning adapted to student needs (development goals, strategy, work form, method, tools), the methodology of project planning and thematic planning.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of

differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

-

Attitude:

Committed to the selection of strategies, methods, activities and the creation of a supportive environment that facilitate the systematization and expansion of the experiences and knowledge of the 3-7-year-old child and the group of children.

His/her personality is characterized by non-prejudice, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, he has an inclusive and multicultural approach, he strives to promote the preservation and nurturing of cultural identity and to support the integration of children into the community.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Acts responsibly in the interests of students in situations requiring interprofessional cooperation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. A különleges bánásmód fogalma, jogszabályi háttere (Concept of special treatment, legal background)

12.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátási rendszere (System of care for children with special needs)

12.3. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek típusai (Types of children with special needs)

12.4. A gyermekkori fejlődés atipikus tünetei, az eltérő fejlődés okai és következményei (Atypical symptoms of childhood development, causes and consequences of different development)

12.5. A szakértői véleményekben foglaltak és a diagnózisok értelmezése, a pedagógusra vonatkozó fő feladatok (Interpretation of expert opinions and diagnoses, main responsibilities of the teacher)

12.6. Az integrált nevelés személyi és tárgyi feltételei (Personal and material conditions of integrated education)

12.7. Kommunikációs nehézségek és a társas kapcsolatok fejlesztési lehetőségei gyermekkorban (Communication difficulties and the development of social relationships in childhood)

12.8. Viselkedésproblémák kezelése, megelőzés és intervenciós stratégiák a köznevelési intézményben (Behavioural problems, prevention and intervention strategies in the public education institution)

12.9. A készség- és képességfejlesztés lehetőségei gyermekkorban (Opportunities for the development of skills and abilities in childhood)

12.10. A képességfejlesztéshez használt speciális eszközök és technológiák használata (Use of specific tools and technologies for skill development)

12.11. Hátránykompenzáció intézményen és csoporton belül (Compensation for disadvantage within the institution and the group)

12.12. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelésének jellemzői (Characteristics of integrated education for children with special needs)

12.13. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek támogatása (Support for children with special needs)

12.14. A pedagógus szerepe a különleges bánásmódot igénylő gyermek ellátásában (Role of the teacher in the care of children with special needs)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;
2. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000.

ISBN: 9637155287;

3. Körmöci Katalin: A személyes bánásmód kézikönyve, Sprint Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9786158099714;

4. Spaller Árpád, Spaller Katalin: Gyógypedagógiai ismeretek tára, Timp Kiadó, Debrecen 2006. ISBN: 9789639614307;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gyarmathy Éva: A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789634638506;

2. Györkő Enikő: Az atipikus fejlődés alapvető kérdései (2. rész), Iskolakultúra 30. évf. 11. sz. 95-107., Budapest 2020. ISBN: DOI: 10.14232/ISKKULT.2020.11.3;

3. Hegedűs Roland: A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók eredményessége, Educatio 2022./1. szám, 113–122, Budapest 2022. ISBN: DOI: 10.1556/2063.31.2022.1.9;

4. Kovács Krisztina: Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: 9786155455247 <https://eta.bibl.u-szeged.hu/1679/>;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTTTB500**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A család szociológiája
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Sociology of family
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ványi Éva, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus alapvető célja, hogy a hallgatókat megismertesse a család fogalmának változásával, funkcióival, szociológiai szempontú jellemzőivel. A társadalomtudományi ismeretek mellett célja, hogy a hallgatók lássák azokat a társadalmi jellemzőket, amelyek hatással lehetnek a családi nevelés egyes dimenzióira, a családtípusok változására. Megismerik a családban nevelkedő gyermek korosztályonkénti jellemzőit, ehhez kapcsolódva az aktuális nevelési, oktatási szintek feladatait, a család-intézmény viszonyát befolyásoló tényezőket. A kurzus során bemutatásra kerülnek az ideális családi nevelést kedvezőtlen irányba sodró tényezők, valamint azokat a nevelési-oktatási intézményben megjelenő szereplőket, amelyek a nevelési-oktatási folyamatot a családok oldaláról erősíthetik.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the changing concept of the family, its functions and sociological characteristics. In addition to social science knowledge,

the aim is to provide students with an understanding of the social characteristics that can influence the dimensions of family education and the changes in family types. They will learn about the characteristics of the child growing up in the family, the tasks of the current levels of education and upbringing, and the factors that influence the relationship between the family and the institution. The course will also cover the factors that can undermine the ideal family education and the actors in the educational institution that can strengthen the educational process from the family's point of view.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe

történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to preserve and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and

communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A család fogalma, történeti típusai, funkciói; Mitől család a család? A családok ismérvei: szociológiai/antropológiai/néprajzi megközelítések (a család formájának változásai, a nagycsaládtól az elemi családig, partiarchális, matriarchális család); (The concept, historical types and functions of the family; Characteristics of families: sociological/anthropological/biographical approaches (changes in the family form, from the extended family to the elementary family, the partiarchal family, the matriarchal family);)

12.2. A család formáinak változása a 20-21. században, új családformák (családtípusok megjelenése, pl. mozaik család, egyszülős család stb.) (Changes in family forms in the 20th-21st centuries, new family forms (emergence of family types, e.g. mosaic family, single-parent family, etc.))

12.3. Családszociológiai elméletek (Sociological theories of the family)

12.4. A család szocializációs funkciói, ennek változása a köznevelési intézmények szerepvállalása után (itt: lényeg, hogy sok szocializációs funkció az intézményekre helyeződik át) (Socialisation functions of the family, how they changed after the role of public education institutions (here: the point is that many socialisation functions are shifted to institutions))

12.5. A család hatása a nevelési-iskolai teljesítményre: családi értékek, normák, a család működésének jellemzői, családon belüli kommunikáció (The impact of the family on educational-school performance: family values, norms, characteristics of family functioning, communication within the family)

12.6. Szülő szerepe a családban: a szülői kompetenciák, felelősségek, ezeket erősítő, gyengítő tényezők (The role of the parent in the family: parental competences, responsibilities, factors that strengthen and weaken them)

12.7. A családi életre nevelés jellemzői a különböző korosztályok esetében (Characteristics of family life upbringing for different age groups)

12.8. A család, mint alapegység, a gyermeki jogok védelme a családi környezetben (The family as a basic unit, protection of children's rights in the family environment)

12.9. A családi nevelést erősítő és gátló tényezők, a diszfunkcionális család jellemzői, ennek hatása a gyermeki fejlődésre (tanulási, magatartási zavarok, kimenekülés) (Factors that strengthen and hinder family education, characteristics of dysfunctional families and their impact on children's development (learning difficulties, behavioural problems, running away))

12.10. Családi krízisek hatása a gyermeknevelésre: válás, újracházasodás, örökbefogadás, sérült gyermek a családban, szenvedélybetegségek a családban, bántalmazás, betegség, haláleset, öngyilkosság, gyászfeldolgozás (The impact of family crises on child-rearing: divorce, remarriage, adoption, disabled children in the family, addictions in the family, abuse, illness, death, suicide, bereavement)

12.11. A család működését segítő intézmények, partnerek (a szociális ágazat szereplői)

az iskolában; egyéb szereplők: egyház, civil szervezetek segítő munkája) (Institutions and partners supporting family functioning (social sector actors in schools; other actors: church, civil society))

12.12. A család és iskola kapcsolatának jellemzői: együttműködési formák, alkalmak; az együttműködést gátló tényezők (Characteristics of the relationship between family and school: forms of cooperation, occasions; obstacles to cooperation)

12.13. A társadalmi-gazdasági környezet változásának hatása a gyermeknevelésre (munkanélküliség, szegénység, hajléktalanság stb.) (The impact of changes in the socio-economic environment on the education of children (unemployment, poverty, homelessness, etc.))

12.14. Családpolitika: a családalapítás és gyermekvállalás jellemzői a 21. században (Family policy: characteristics of family formation and childbearing in the 21st century)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (betegség, kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást. // A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

Az egyéni tanrenddel rendelkező hallgatók, valamint a tanulmányaikat külföldön folytató hallgatók (Erasmus, egyéb külföldi ösztöndíjprogram) a foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapnak. Az érdemjegyet a félév végi vizsga teljesítésével szerzik meg. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás anyagából, valamint a kijelölt kötelező szakirodalomból.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Aczél Petra (szerk.): Család-Gyermek-Jövő Tanulmányok a családtudomány köréből, Kincs, Budapest 2022. ISBN: 9786156447005;
2. Bognár Szabina-Farkas Éva-Györkő Enikő-Nagy Janka Teodóra-Varga István: A családról múlt és jelen időben, Pécsi Tudományegyetem, Pécs 2019. ISBN: 978-963-429-409-2;
3. Husz, Ildikó (szerk.): Mi a család? Tanulmányok a család fogalmáról a jelenkori Magyarországon, Akadémiai Kiadó – Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest 2022. ISBN: 9789634549208;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789633898482;
2. Pári András és Gyorgyovich Miklós (szerk.): Család-érték-tér tanulmányok a családi értékekről, Kincs-Századvég, Budapest 2023. ISBN: 9786156447081;
3. Rosta Andrea – Rostáné Riez Andrea – Daróczi Csilla: Változó család – családsegítés és gyermekvédelem 15.(1): 3-18. o., Kapocs, Budapest 2017. ISBN: ISSN 1588-7227;

Budapest, 2025.

Dr. Ványi Éva, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB135

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Accident prevention, first aid, health education

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;

5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat a gyermekek épségének, egészségének megőrzésére, az egészségnevelésre. Ma Magyarországon a gyermekek baleseteinek leggyakoribb helyszíne az iskola, óvoda: ezért a tárgy kifejezetten gyakorlatias, készségfejlesztő célú. A kurzuson a hallgatók megismerik a fő baleseti forrásokat, a kockázatok felmérését és kezelését, az alapvető munkahelyi elsősegélynyújtás alapelveit és fő technikáit, képessé válnak egészségnevelési programok tervezésére és megvalósítására olyan közegben is, ahol a gyermekek a családjukban nem kapják meg az egészséges életmódra, életvezetésre vonatkozó tudást, attitűdöt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students to preserve the integrity and health of children and to provide health education. Today, the most common location for accidents among children in Hungary is school, kindergarten. Thus, the subject is skill-

developing-focused. In the course, students learn about the main sources of accidents, risk assessment and management, the principles and main techniques of basic first aid at work, and will become able to plan and implement health education programs even in areas where children do not receive knowledge and attitude about a healthy lifestyle in the family.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

-

Képességei:

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.

A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért.

Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses the scientific and methodological knowledge necessary to support and promote the harmonious and complex personality development and comprehensive health development of children aged 3–7. Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education. Knows the different levels of planning applicable in pre-school education, the theory and methodology of planning, and the interrelations and specificities of each level. Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation. Understands the theoretical and practical knowledge of special posture correction, which establishes and maintains biomechanically correct posture. Understands the relationship between the spontaneous and planned environmental influences determining the development of children aged 3–7, the direct and indirect educational methods, and the learning processes realised in the activity forms of pre-school education. Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage. Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and type of institution. Possesses the basic knowledge of family and child protection, and children's rights necessary for fulfilling the tasks of pre-school education, and is informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance. Knows the professional, ethical, and legal rules of the pre-school teaching profession, the socially accepted norms, and the characteristics and impact of communication related to the role of a pre-school teacher.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Capabilities:

Shapes the methods and timetables of pre-school education to achieve the comprehensive health development of children aged 3–7.

Correctly applies the exercises of special posture correction, which establish and maintain biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with the partners of the childcare institution—family, crèches, educational service providers, specialised services, other public education institutions, and the maintainer—based on mutual respect and trust, cooperates, communicates professionally, clearly, and authentically in professional situations, provides assistance in case of problems affecting the child, and participates in developing solutions.

Navigates the professional, ethical, and legal documents regulating pre-school education and uses the relevant parts in his/her daily work.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 3–7.

Open to learning about and applying the latest national and international educational research results, methodological innovations, and the opportunities offered by information and communication technologies.

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the children aged 3–7 entrusted to him/her, the child group, and the activities carried out in the educational institution.

Within his/her scope of authority, he/she takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 3–7.

Participates responsibly in establishing and maintaining professional collaborations.

Beyond his/her pre-school pedagogical and professional activities, he/she takes responsibility for the mission of his/her institution and for preserving the internationally recognised values of the national pre-school education system.

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. Óvodai, iskolai egészségnevelési programok: feladatválasztás. Az egészségnevelés története (Kindergarten, school health education programmes: choosing semester task. History of health education)

12.2. Baleseti kockázatok, balesetmegelőzési elvek (Accident risks, prevention principles)

12.3. Kockázatok felmérése, bejárás beltérben és az udvaron (Risk assessment, going-over indoors and outdoors)

12.4. Balesetmegelőzési szabályok (Accident prevention rules)

12.5. Az elsősegélynyújtás alapelvei és a betegvizsgálat (First aid principles and basic diagnosis of the injured)

12.6. Újraélesztés, légútbiztosítás, kruppos köhögés ellátása (CPR, airways maintenance, pseudocoup treatment)

12.7. Légúti idegentest, fagyás és égés ellátása (Treatment of airways block, freezing, burning)

12.8. Az elsősegélynyújtás egyéb technikái (Other techniques of first aid)

12.9. Mikrobiom, fertőző betegségek, higiénés ismeretek (Microbiome, transmittable diseases, hygiene)

12.10. Prevenció (tartáshibák, dohányzás stb.) (Prevention (posture problems, smoking, etc.))

12.11. Zárthelyi dolgozat. Óvodai, iskolai egészségnevelési programok megvalósítása (Written test. Realizing school, kindergarten health education programmes)

12.12. Óvodai egészségnevelési programok (beszámolás) (Presentations of kindergarten health education programmes)

12.13. Iskolai egészségnevelési programok (beszámolás) (Presentations of kindergarten health education programmes)

12.14. Egészségnevelési jó gyakorlatok, összefoglalás (Health education best practice examples, summary of the course)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi; 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak imitált elsősegélynyújtási szituációt kell megoldania és csoportban referátumot kell tartania egy egészségfejlesztési program tervéből vagy egy egészségnevelési jógyakorlat bemutatásával. Zárthelyi dolgozat a 12. héten.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, amelyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A gyakorlati jegy az órai aktivitás (20%), a referátum (40%) és zárthelyi dolgozat (40%) együttes értékeléséből áll össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hornyák István: Elsősegélynyújtás mindenkinek, Magyar Vöröskereszt, 2024. ISBN: 978-963-7500-68-8;
2. Horváth Klára, Vadas Réka, Goschler Ádám: Gyermekmentő kézikönyv szülőknek, Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat, Budapest 2022. ISBN: 9786150162942;
3. Majoros Mária, Lajtai Zsoltné, Kollár Mónika, Darvay Sarolta: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 978963496167;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Elsősegélynyújtási telefonos alkalmazások: Elsősegély, Életmentő, Gyermekmentő ,. ISBN: applikáció;
2. Szatmári Zoltán (főszerk.): Sport, életmód, egészség, Akadémiai Kiadó, Budapest 2009. ISBN: 978 963 05 8653 5 ;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTTTBTB501**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Interkulturális kapcsolatok
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Intercultural relations
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. óvodapedagógus alapképzési szak / valamennyi specializáció;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ványi Éva, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a kultúra foglmával, értelmezési lehetőségeivel, amelyek az interkulturális oktatás értelmezéséhez szükségesek. A kurzus során a hallgatók megismerkednek az interkulturális nevelés/oktatás modelljeivel, a módszertanhoz kapcsolódó gyakorlatokkal, valamint a nevelési folyamatot befolyásoló társadalmi, etnikai, szociokulturális jellemzőkkel. A kurzushoz kapcsolódóan a Kárpát-medencei és a hazai interetnikus jellemzők megismerése mellett a sajátos nemzetiségi nevelési/oktatási modellek is ismertetésre kerülnek, valamint megismerhetik az interkulturális nevelés/oktatás területén megfigyelhető hazai jó gyakorlatokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the concept of culture and the interpretative scope necessary to understand intercultural education. During the course, students will become familiar with models of intercultural education,

methodological practices and social, ethnic and socio-cultural characteristics that influence the educational process. The inter-ethnic characteristics of the Carpathian Basin and Hungary will be included. The course will also introduce specific nationality models of education and provide insight into good practices in the field of intercultural education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.

Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning. Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Capable of interpreting the socio-cultural embeddedness of children's development and its impact on the pedagogical process. Aware of the components and determinants of disadvantage.

Informed about the issues of integration and inclusion.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Applies pedagogical, psychological, social studies, and methodological knowledge adaptively in the pedagogical practice of pre-school education, considering the age characteristics of the child and the child group, as well as the individual characteristics of the children.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

Capable of professionally supporting the integrated, inclusive education of pre-school children and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

His/her personality is characterised by non-judgement, tolerance, social sensitivity, a helpful attitude, an inclusive and multicultural perspective, and a desire to preserve and nurture cultural identity and to support children's integration into the community.

Has a desire to analyse and evaluate the pre-school educational process from multiple perspectives and to reconsider and modify future plans and activities based on the results.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kultúra és kultúrák fogalma: szubkultúra, nemzeti kultúra, kisebbségi kultúra. A kultúra értelmezésének lehetőségei (The concept of culture and cultures: subculture, national culture, minority culture. Possibilities of interpreting culture)

12.2. A nevelési folyamatot meghatározó egyéni jellemzők (nem, életkor, származás, társadalmi státusz, vallás) (Individual characteristics in the educational process (gender, age, origin, social status, religion))

12.3. Az interkulturális nevelés fogalma, fejlődése. Nevelési modellek. Interkulturális nevelés és inklúzió (multiethnikus oktatás, nők és fogyatékosággal élők, elmélet és gyakorlati kutatásokra alapozott iskola) (The concept and development of intercultural education. Educational models. Intercultural education and inclusion (ethnethnic studies, multi-ethnic education, women and people with disabilities, theory and research-based schools))

12.4. Az interkulturális nevelés, oktatás dimenziói, pedagógiai jellemzői (Dimensions and pedagogical characteristics of intercultural education)

12.5. A Kárpát-medencei és a hazai nemzetiségek jellemzői (Characteristics of nationalities in the Carpathian Basin and in Hungary)

12.6. A interkulturális nevelés nyelvi dimenziói (anyanyelv, társadalmi csoport által használt nyelv, nyelvi szocializáció) (Linguistic dimensions of intercultural education)

(mother tongue, language used by the social group, language socialisation)

12.7. Nevelés és társadalmi rétegek, a szociokulturális háttér hatása a gyermekek/tanulók intézményi sikerességére (Education and social strata, the impact of socio-cultural background on the institutional success of children/students)

12.8. Interkulturális nevelés és inklúzió (Intercultural education and inclusion)

12.9. A kirekesztődéssel fenyegetett csoportok nevelési, oktatási jellemzői (alacsony iskolázottságú csoportok, hajléktalanok, munkanélküliek gyermekei) (Educational and educational characteristics of groups at risk of exclusion (low-educated groups, children of the homeless, unemployed))

12.10. A romák nevelési, oktatási sajátosságai (óvodai nevelés és iskolai oktatás: térbeli különbségek, a nevelési-oktatási folyamatot gátló tényezők) (Educational characteristics of the Roma (kindergarten and school education: spatial differences, barriers to the educational process))

12.11. Interkulturális nevelési, oktatási programok típusai (nemzetiségi oktatás modelljei) (Types of intercultural education programmes (models of national education))

12.12. Kulturális érzékenység a nevelési, oktatási intézményekben (Cultural sensitivity in educational institutions)

12.13. Interkulturális és inkluzív nevelés/oktatás pedagógiai gyakorlatai (jó gyakorlatok) (Pedagogical practices of intercultural and inclusive education (good practices))

12.14. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz; 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (betegség, kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szeresheti meg az aláírást. // A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

Az egyéni tanrenddel rendelkező hallgatók, valamint a tanulmányaikat külföldön folytató hallgatók (Erasmus, egyéb külföldi ösztöndíjprogram) a foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapnak. Az érdemjegyet a félév végi vizsga teljesítésével szerzik meg. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás anyagából, valamint a kijelölt kötelező szakirodalomból.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Boreczky Ágnes: Multikulturalizmus-multikulturális pedagógia. In: Gordon Győri, János (szerk.) Tanárok interkulturális nézetei és azok hatása az osztálytermi munkára: A multikulturális és interkulturális szemlélet elméleti alapjai és történeti vonatkozásai az oktatásban , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2014 (51 p. pp. 21-35.). ISBN: 978-963-284-540-1;
2. Torgyik Judit: A multikulturális nevelés lehetőségei globális környezetben 31 (4), pp. 647–657, Educatio, Budapest 2022. ISBN: 1419-8827;
3. Torgyik Judit - Karlovitz János Tibor: Multikulturális nevelés, Bölcsész Konzorcium, Budapest 2006. ISBN: 9639704059;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kocsis Péter Csaba: A multikulturális nevelés kihívásai etnikailag változó településeken 4. szám. 55-71, Eruditio-Educatio, Budapest 2021. ISBN: 1336-8893;
2. Sallai Éva (szerk): Társadalmi egyenlőtlenségek, a nem hagyományos családmódel, a szülői viselkedés és a gyermekek fejlődésének összefüggései, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest 2008. ISBN: 978-963-9795-14-3;
3. Szarka Bernadett: Multikulturális nevelés az óvodában– Más anyanyelvű és/vagy kultúrájú gyermekek inklúziója. Képzés és Gyakorlat = Training and Practice–1–2. 151-162., Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar Képzés és Gyakorlat Szerkesztősége, Sopron 2021. ISBN: 1589-519X;

Budapest, 2025.

Dr. Ványi Éva, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TÓTKTK100**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The National Core Curriculum and the Framework Curricula
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 0 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanári felkészítés;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a magyar köznevelési rendszer alapvető jogszabályait, különös tekintettel a Nemzeti alaptanterv (NAT) és a kerettantervek struktúrájára, tartalmi és pedagógiai irányelveire vonatkozóan. A kurzus során a hallgatók megismerik a Nemzeti alaptanterv (NAT) és a kerettantervek alapelveit, céljait, felépítését, valamint a magyar köznevelési rendszerben betöltött szerepüket. Képpé válnak az alaptanterv és a kerettantervek tartalmi elemzésére, közvetítésére, értelmezésére, és a mindennapi pedagógiai gyakorlatban történő alkalmazására. Fejlődik a hallgatók rendszerszintű gondolkodása a köznevelési célok és követelmények terén, és tudatosan bennük a tantervek pedagógiai-társadalmi tartalmának jelentősége.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the basic legislation of the

Hungarian public education system, with particular reference to the structure, content and pedagogical guidelines of the National Core Curriculum (NAT) and the framework curricula. They will be able to analyse, transmit and interpret the content of the basic curriculum and the framework curricula and to apply them in everyday pedagogical practice. Students will develop a systemic approach to the objectives and requirements of public education and will become aware of the pedagogical-social relevance of curricula.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

TANÁR:

A szakképzett tanár ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, a Nemzeti alaptantervet és a kerettanterveket, azok szaktárgyi tartalmait, átlátja ezek szerepét és jelentőségét az oktatás tartalmi szabályozásában.

Ismeri a szaktárgy tanításának jogszabályi hátterét, tantervi és vizsgakövetelményeit.

Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés folyamatát meghatározó szaktudományos, tanuláselméleti, módszertani és lélektani kritériumokat.

Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés jelentőségét.

Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait.

TANÍTÓ:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

TANÁR:

Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.

Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni és

azokat elkötelezetten átadni a tanulóknak.

A szakképzett tanár képes a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek tartalmát árnyaltan és szakszerűen értelmezni, az ezekben megfogalmazott elveket a saját gyakorlatában alkotó módon felhasználni.

A tervezés során képes a rendszerszemléletű megközelítésre, szakszerűen számba tudja venni a tervezőmunkáját meghatározó makro-, mezo- és mikroszintű tényezőket.

Képes a tanulókat helyi, regionális, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

TANÍTÓ:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

-

Attitűdje:

TANÁR:

Saját munkáját reflektíven, fejlett kritikai érzéssel szemléli; ébren tartja magában a módszertani megújulás igényét, szakmai eszköztára folyamatos bővítésének szándékát.

A szakképzett tanár alapvető fontosságúnak tartja a tanulás kompetenciáinak fejlesztését, valamint alakuljon ki benne az ismeretátadás felelősségének tudata.

Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

TANÍTÓ:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

TANÁR:-

TANÍTÓ:

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

TEACHER:

Familiar with the documents defining pedagogical activities, the National Core Curriculum, and the framework curricula, including their subject-specific contents, and understands their role and significance in regulating the content of education.

Knows the legal background, curriculum, and examination requirements for teaching the subject.

Familiar with the scientific, learning theory, methodological, and psychological criteria that determine the process of selecting and organising teaching material.

Understands the relationships between education, teaching, and value transmission.

Understands the significance of preparing for lifelong learning.

Knows the foundations of Hungarian national and European culture.

PRIMARY SCHOOL TEACHER:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment.

Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

TEACHER:

Capable of effectively integrating his/her knowledge of the discipline, methodology, subject area, learning theory, and the curriculum.

Capable of synthesising the competences developed during the teaching of subjects.

Recognises the possibilities for connecting to other subjects and the knowledge areas of the National Core Curriculum, capable of utilising them and conveying them to students with commitment in his/her educational and teaching work.

Capable of interpreting the content of the National Core Curriculum and the framework curricula in a nuanced and professional manner, and creatively applying the principles formulated in them in his/her practice.

Capable of a systemic approach to planning, professionally considering the macro-, meso-, and micro-level factors that determine his/her planning work.

Capable of educating students to accept local, regional, national, and universal human values.

PRIMARY SCHOOL TEACHER:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

-

Attitude:

TEACHER:

Reflectively and critically examines his/her own work; maintains a need for methodological renewal and a desire to continuously expand his/her professional toolkit.

Considers the development of learning competences to be of fundamental importance, and develops an awareness of the responsibility involved in the transmission of knowledge.

Adheres to the legal and ethical norms of the teaching profession.

PRIMARY SCHOOL TEACHER:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

TEACHER:-

PRIMARY SCHOOL TEACHER:

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető: A Nat és a kerettanterv kontextusba helyezése (Introduction: Putting Nat and the framework curriculum in context)

12.2. Nevelő-oktató munka kormányzati szabályozásának története a Nat előtt (History of government regulation of teaching and learning before the Nat)

12.3. A jelenlegi magyar köznevelési rendszert meghatározó jogszabályok és tartalmi szabályzók (Legislation and content regulations governing the current Hungarian public education system)

12.4. A Nat főbb tartalmi elemei (Main content elements of the Nat)

12.5. Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása és szabályozási szintjei a Nat-ban (Content and levels of regulation of educational work in schools in the Nat)

12.6. A Nat, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás kapcsolati rendszere (The system of links between the Nat, the framework curricula and local regulation)

12.7. A köznevelési rendszer feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok a Nat-ban (Specific rules on the tasks and institutions of the public education system in Nat)

12.8. A Nat által meghatározott kulcskompetenciák és tudástartalmak (Key competences and knowledge content defined in the Nat)

12.9. A Nat műveltségi területeinek felépítése (Structure of literacy areas of Nat)

12.10. A műveltségi területek tartalmi jellemzői (Content characteristics of the domains)

12.11. A kerettantervek főbb jellemzői (Main features of the framework curricula)

12.12. A NAT 2020-ra és a kerettantervekre épülő tankönyvek, digitális tananyagok jellemzői (Characteristics of textbooks and digital teaching materials based on NAT 2020 and framework curricula)

12.13. Az Oktatási Hivatal által működtetett Nemzeti Köznevelési Portál kínálja lehetőségek (Possibilities offered by the National Public Education Portal operated by the Education Office)

12.14. A nevelő-oktató munka helyi szintű szabályozása, szervezése, tervezése, a Nat és a kerettantervek alapján (Local regulation, organisation and planning of educational work based on the Nat and the framework plans)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást.

A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Az előadás anyagából teszt sor megoldása két alkalommal. A tesztek ideje és tartalmi követelményei az első foglalkozáson kerülnek kihirdetésre.

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten lévő hallgatónak a teszt sor megoldásán kívül írásbeli beszámolót kell készítenie a tananyag ismeretéről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott teszt sorok minimum 50% fölötti teljesítése.

16.2. Az értékelés:

-

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a teszt sorok legalább 50%-os teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;
2. Pukánszky Béla: Gyermekkép és nevelés: Felfogások a gyermekről és a nevelésről a pedagógia történetében, Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom 2018. ISBN: 9788081222900;
3. Szenczi Árpád: Professzionális nevelés - értékközvetítés társas-lelkületi alapon, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789639955783;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, ISBN: [https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200110.kor](https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200110.kor;);

2. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Oktatási Hivatal, 2020. ISBN: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat;
3. Nemzeti Köznevelési Portál, Oktatási Hivatal,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kapcsolat/nemzeti_koznevelesi_portal;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTFTT104**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tanári és tanulói mentálhigiéné
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Issues of mental health for teachers and students
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanári felkészítés;
 - 5.2. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Haller József, PhD, habil., egyetemi tanár
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - felfedezéssel tanulás, problémamegoldó tanulás, projekt módszer csoportmunkában, szerepjáték
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tárgy megismerteti a hallgatókat a mentálhigiéné alapvető kérdéseivel a tanárok és tanulók viszonylatában. Ezenkívül bemutatja az ilyen problémák osztálytermi és azon kívüli kezelésének fő módjait, ha ilyen problémák merülnek fel. Fókuszban lesznek a problémamegoldást segítő gyakorlatok. A tárgy három fő téma köré csoportosul, nevezetesen a stressz, mentális zavarok, és a droghasználat köré.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course familiarizes students with the basic issues of mental health in relation to teachers and students. In addition, it presents the main ways of addressing such issues in- and outside the classroom if such issues emerge. Exercises for problem solving will be in focus. The topic is grouped around three major issues, namely stress, mental

disorders and drug use.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását.

-

Képességei:

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal

development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

-

Capabilities:

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A lelki egészség társadalmi és biológiai alapjai (The social and biological foundations of mental health)

12.2. A stressz jelenségének alapjai (Fundamentals of the phenomenon of stress)

12.3. Stressztípusok: akut, krónikus, és toxikus stressz. A kiégés (elmélet, frontális oktatás) (Stress types: acute, chronic and toxic stress. Burnout)

12.4. A stressz típusai és hatásuk az iskolai teljesítményre és a viselkedésre (felfedezéssel tanulás) (Types of stress and their impact on school performance and behavior (discovery learning))

12.5. Ismeretellenőrzés: stresszel kapcsolatos élethelyzetek felismerése, és kezelésük (problémamegoldó tanulás-ellenőrzés) (Knowledge assessment: recognizing and managing stress-related life situations (problem-solving learning assessment))

12.6. A mentális zavarok rendszere (The system of mental disorders)

12.7. A tanulóknál előforduló legfontosabb mentális zavarok (The most frequent mental disorders among pupils)

12.8. Mentális zavarok felismerése és kezelése az iskolában. Tanácsadás (felfedezéssel tanulás) (Recognizing and managing mental disorders in the school. Counseling (discovery learning))

12.9. Ismeretellenőrzés: mentális zavarok felismerése valós példák alapján: segítő viselkedés és tanácsadás (problémamegoldó tanulás-ellenőrzés) (Knowledge Assessment: Recognizing Mental Disorders Through Real-Life Examples; Supportive Behavior and Counseling (Problem-Solving Learning Assessment))

12.10. Drogok az iskolában (projektfeladat) (Drugs in school (project assignment))

12.11. A drogok legfontosabb típusai (The most important drug types)

12.12. A drogfogyasztók legfontosabb típusai (The most important types of consumers)

12.13. A drogok mellett és ellen (szerepjáték) (For and against drugs (role play))

12.14. Ismeretellenőrzés: a projekt feladat eredményeinek feldolgozása (Knowledge assessment: processing the results of the project assignment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi; 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Ismeretellenőrzés rendje

Tesztfeladat minden új tananyag után;

Ismeretellenőrzési foglalkozáson mutatott teljesítmény (5., 9. és 14. hetek)

Az ellenőrzés eredményének kialakítási módja

Az új tananyagok utáni tesztfeladat öt kérdésből áll; minden jó válasz 20 pontot ér; értékelés: 0-20 pont: elégtelen; 40 pont elégséges; 60 pont közepes; 80 pont jó; 100 pont jeles.

Az ismeretellenőrzési gyakorlati feladatok megoldásának értékelése: elégtelen: a hallgató nem nyújtott be értékelhető megoldást; elégséges: a hallgató legalább egy feladat esetében értékelhető megoldást nyújtott be; közepes: a hallgató minden feladat esetében értékelhető megoldást nyújtott be; jó: a hallgató minden feladatra értékelhető megoldást nyújtott be, és legalább egy esetben okfejtése leszármaztatható az órák tartalmából; kitűnő: a hallgató minden feladatra értékelhető megoldást nyújtott be, és legalább egy esetben megoldása kreatív.

A félévközi értékelés osztályzata az előző két értékelési forma súlyozott átlaga (óravégi tesztek súlya 0.5; ismeretellenőrzési gyakorlatokon mutatott teljesítmény súlya: 2).

Az elmaradt feladatok pótlásának lehetőségei

3-nál több elmaradt óravégi teszt esetén beadandó készítése az elmaradt tesztek témájában; ismeretellenőrzési gyakorlati munka pótlása: konzultáció keretében végzett gyakorlati munka.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés

A 15. pontban meghatározott félévközi értékelésen elért minimum elégséges (50% fölötti) teljesítmény.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges teljesítmény a félévközi értékelésen.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Haller József: Drogenciklopédia, MCC Press, Budapest 2023. ISBN: 9789636440213;
2. Haller József: Kriminálpszichiátria In Haller József (szerk.) Rendészeti pszichológia, Dialóg Campus, Budapest, Pécs 2020. ISBN: 978-963-531-192-7;
3. Haller József, Hazafi Zoltán, Kóródi Gyula: Stressz, kiégés és törvényi szabályozás Kiégésmegelőzés és stresszmenedzsment a közigazgatásban, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2024. ISBN: 978-963-498-605-8;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Füredi János, Németh Attila: A pszichiátria magyar kézikönyve (5. átdolgozott, bővített kiadás), Medicina, Budapest 2015. ISBN: 9789632265209;
2. Lehrer P.M., Woolfolk R.L.: Principles and Practice of Stress Management, Guilford Press, New York 2021. ISBN: 1462545106;

Budapest, 2025.

Prof. Dr. Haller József, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB222

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Értékközpontú szabadidőszervezés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Value-oriented leisure organization

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület, matematika műveltségi terület, természettudomány műveltségi terület, történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy átfogó képet ad az iskola életéről, különösen a tanórákon kívül rendelkezésre álló iskolai időkeretokről, azok felhasználásáról, a jogszabályok adta keretéről és helyi szabályozás lehetőségeiről. Megismerkednek a hallgatók az iskolán kívüli tanulási terek és lehetőségek beépítésével az iskolai tevékenységekbe, igazodva a tanítási-tanulási, nevelési-fejlesztési folyamat célrendszeréhez. A tantárgy keretében megtanulják az iskolai időkeretek rugalmas (a tanulókhoz, a célrendszerhez igazodó) felhasználását, praktikus tapasztalatokat szereznek a szabadidős programok szervezésében és biztonságos megvalósításában.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject gives an overview of school life, in particular the time available outside school hours, how it is used, the legal framework and the possibilities for local regulation. Students will learn about the integration of extra-curricular learning spaces

and opportunities into school activities, in line with the objectives of the teaching-learning, learning-development process. They will learn how to use school time flexibly (according to the pupils and the objectives) and gain practical experience in the organisation and safe implementation of leisure activities.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

-

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

-

Attitűdje:

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

-

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

-

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Egész nap az iskolában. Kényszer vagy lehetőség? Szervezeti és tartalmi szabályozás (All day at school. A necessity or an opportunity? Organisational and content regulation)

12.2. Egész napos iskola. Az eredményes tanulás lehetősége. Csoportos és egyéni tanulássegítő foglalkozások, tevékenységek szervezése (All-day school. The opportunity to learn effectively. Organising group and individual learning support sessions and activities)

12.3. Komplex művészeti nevelés az egész napos iskolában (Complex arts education in all-day school)

12.4. Gyakorlati életre nevelés az egész napos iskolában (Practical life education in all-day school)

12.5. Természettudományos nevelés az egész napos iskolában (Science education in all-day school)

12.6. Tanulás a természetben. Iskolakertek, erdei iskola programok (Learning in nature. School gardens, forest school programmes)

12.7. Ökoiskolai programok (Eco-school programmes)

12.8. Tehetséggondozás - tehetségpontok, tehetségsegítő tanácsok, programok (Talent management - talent centres, talent advice, programmes)

12.9. Komplex tehetséggondozó programok (Complex talent programmes)

12.10. Távol az iskolától - táborok, táborozás, tanulmányi kirándulás, farm- és üzemlátogatás (Away from school - camps, camping, field trips, farm and factory

visits)

12.11. Hazai jó gyakorlatok - témanapok, témahetek (Good practices at home - theme days, theme weeks)

12.12. Intézménylátogatás 1. (Institution visit 1.)

12.13. Intézménylátogatás 2. (Institutional visit 2.)

12.14. Összegzés, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív részvétel a tanórákon, hozzájárulás a tananyag feldolgozásához, projekt, bemutató, kiselőadás, mikrotanítás vállalásával, megtartásával. Az intézménylátogatásról feljegyzés készítése, megosztása a látogatást követő foglalkozáson. A hallgatók által készített produktumok és végzett tevékenységek értékelése a közösen kialakított szempontrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balogh László: Iskolai tehetséggondozás, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen 2004.
2. Szalontai Krisztina: Kertpedagógia. Nevelés a kertben, Kornétás Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 978-963-682-885-1;
3. Varga Attila: Gyakorlat - reflexió - innováció, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2015. ISBN: 978-963-682-885-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Beke Mari: 77 magyar népi játék, Corvina Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789631364316;
2. Kós Károly: Mihez kezdjünk a természetben?, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest 1985. ISBN: 963-231-996-6;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB234**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nyelvtani és helyesírási tréning
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Grammar and spelling training
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja a 10–12 éves gyermekek anyanyelvi neveléséhez nélkülözhetetlen leíró nyelvtani és helyesírási ismeretek elmélyítése és megszilárdítása. Ennek keretében a hallgatók az ismeretszerzésen kívül fejleszthetik nyelvtani elemzési és helyesírási készségüket a következő területeken: hangtan, szófajtan, szóalaktan, szókészletten, jelentéstan, mondattan; helyesírási készségfejlesztés; nyelvművelés és nyelvhelyességi kérdések.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to deepen and consolidate the knowledge of descriptive grammar and spelling essential for the mother tongue education of children aged 10-12. In addition to acquiring knowledge, students will develop their grammatical analysis and spelling skills in the following areas: phonology, (study of) word classes, morphology, semantics, syntax; spelling skills development; linguistic literacy; language correctness issues.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature)

12.2. Hangtani és helyesírási ismeretek az 5–6. évfolyam nyelvtan tankönyveiben (Phonological and spelling skills in the grammar textbooks for grades 5–6.)

12.3. Nyelvtani gyakorlatok, elemzések (Grammar exercises, analyses)

12.4. Szófajtani, alaktani ismeretek (Knowledge of vocabulary and syntax)

12.5. Nyelvtani elemzések (Grammar analysis)

12.6. Szókészlet-tani és jelentéstani ismeretek és nyelvtani elemzések (Vocabulary and semantics and grammatical analysis)

12.7. Mondattani ismeretek (Knowledge of syntax)

12.8. Mondatelemzési gyakorlatok (Sentence analysis exercises)

12.9. Zárthelyi dolgozat, nyelvtan (Written test, grammar)

12.10. Helyesírási tréning 1. (Spelling training 1.)

12.11. Helyesírási tréning 2. (Spelling training 2.)

12.12. Szabályalkalmazás a különírás és egybeírás bonyolultabb eseteiben (Application of rules in more complex cases of hyphenation and spelling)

12.13. Szabályalkalmazás a földrajzi nevek helyesírásának bonyolultabb eseteiben (Application of rules in more complex cases of spelling of geographical names)

12.14. Zárthelyi dolgozat, helyesírás (Written test, spelling)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat (egy nyelvtani, egy helyesírási).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése, tanórai aktív munka, valamint a nyelvtani és helyesírási teszt legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: 50%-ban a nyelvtani teszt és 50%-ban a helyesírási teszt alapján. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639088927;

2. Hangay Zoltán szerk.: Magyar nyelvi gyakorlókönyv, Trezor Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 963908882X;

3. Keszler Borbála (szerk.): Magyar grammatika, Műszaki Könyvkiadó, Budapest 2017. ISBN: 97896316469482;

4. Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 789630596312;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cs. Nagy Lajos: Mondattani elemzések munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789634092445;

2. Cs. Nagy Lajos: Szófajtani és szószerkezeti elemzések munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789634092384;

3. Gaál Edit: Nyelvművelő munkafüzet 1., Tinta Könyvkiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789634093077;

4. Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás, Osiris Kiadó, Budapest 2025. ISBN: 9789632765211;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB235

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Témák és motívumok az 5. osztály irodalom műveltséganyagában

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Themes and motives in literature for 5th graders

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
múzeumpedagógia

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az 5. osztály irodalom művelődési anyagát, valamint a szövegek megértéséhez, feldolgozásához szükséges poétikai, irodalomelméleti ismereteket. Cél az olvasóvá nevelés szempontjait szem előtt tartva szélesíteni a korábban megalapozott szépirodalmi érdeklődést és tudást. Az irodalomkönyvekben a tanulók olyan szövegekkel találkoznak, amelyek témáiknál fogva hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez, tudatosítják a nemzethez, közösséghez tartozást. Célunk továbbá tudatosítani a hallgatókban, hogy az irodalmi művek nem csupán távoli történetek, hanem ezek a szövegek saját életük kérdéseihöz is kapcsolódnak. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az alábbi területeken: népköltészeti alkotások; gyermekirodalom; Petőfi költészete, János vitéz; kortárs magyar gyermekirodalom; kapcsolódó műfaji ismeretek; korstílusok; irodalmi életművek; a szövegértés fejlesztése, az irodalmi ízlés fejlesztése; kapcsolódás más

műveltségterületekkel, tantárgyi koordináció. Az élményközpontú irodalomtanítás és a hazaszeretetre nevelés részeként foglalkozunk múzeumpedagógiával, emlékezetpedagógiával is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the literary literature of the 5th grade. The aim is to develop the poetic and literary theoretical knowledge, text interpretation and comprehension necessary for the understanding and processing of texts. Pupils will be exposed to texts which, by their themes, contribute to their personal development and raise their awareness of their national and community identity. To make students aware that literary works are not only distant stories, but that these texts are also related to issues in their own lives. In this context, students will acquire a comprehensive knowledge in the following areas: folk poetry; children's literature; contemporary Hungarian children's literature; development of reading comprehension, literary taste; links with other areas of culture, subject coordination. As part of the experiential teaching of literature and patriotism education, we also deal with museum education and memorial education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és

oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiaja és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6–12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. Tankönyvcsaládok (Introduction the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Textbook families)

12.2. Témakörök, művek az 5. évfolyam irodalom tankönyvekben (Topics and works in literature textbooks for 5th graders)

12.3. Korok, írói életművek az 5. évfolyam művelődési anyagában (Periods, literary oeuvres in literature for 5th graders)

12.4. Korok, korstílusok, stílusirányzatok az 5. évfolyam művelődési anyagában (Periods, period styles, stylistic trends in literature for 5th graders)

12.5. Műnemek, műfajok, poétikai ismeretek (Genres, genres of literature, poetics)

12.6. Népköltészet (Folk poetry)

12.7. Gyermekirodalom (Children's literature)

12.8. Kortárs gyermekirodalom (Contemporary children's literature)

12.9. Irodalmi művek megközelítésének módjai, műelemzések (Ways of approaching literary works, literary analysis)

12.10. Petőfi és kora; költészete (Petőfi and his time; Petőfi's poetry)

12.11. János vitéz (János vitéz)

12.12. Múzeumpedagógiai lehetőségek (Museum education opportunities)

12.13. Zárthelyi dolgozat; projektmunkák bemutatása (Written test; presentation of project works)

12.14. Projektmunkák bemutatása (Presentation of project works)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat és egy félév elején megadott téma feldolgozása projektmunka formájában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, amely 60%-ban a zárthelyi dolgozat, 40%-ban a projektmunka eredményéből áll össze. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Komáromi Gabriella (szerk): Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9632086104;
2. Szegedy-Maszák Mihály szerk.: A magyar irodalom története I-II-III., Gondolat Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789636930066 ;
3. Vargyas Lajos főszerk.: Magyar Néprajz V. Népköltészet, Akadémiai Kiadó. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarNeprajz-magyar-neprajz-2/v-magyar-nepkolteszet-63D6/>, Budapest 1988. ISBN: 9630549239;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bárdos József – Galuska László Pál: Fejezetek a gyermekirodalomból, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631974294;
2. Gáspári László: Az irodalmi írásbeliség történetének vázlata, Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza 1998. ISBN: 9639130087;

3. Lovász Andrea szerk.: Navigátor I–III. Kortárs gyermekirodalmi lexikon, Cerkabella Kiadó, Szentendre 2011, 2015, 2020. ISBN: 9789639820166;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB248

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Anyanyelvi nevelés az 5–6. osztályban: Az irodalomtanítás módszertana

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Mother tongue education in grades 5-6: Methodology of teaching literature

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - múzeumpedagógia

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat az 5–6. évfolyam irodalmi nevelésére, az irodalom élményszerű tanítására, a korosztály irodalmi ízlésének formálására; a tanulók olvasásának motiválására; megismertesse a hallgatókat az irodalmi nevelés alapidokumentumaival, az irodalomtanítás céljaival, feladataival, a tervezés lépéseivel. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a következő területeken: az irodalomtanítás dokumentumai (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tanterv, tanmenet, tematikus tervek, tankönyvcsaládok); a szövegértés további fejlesztésének lehetőségei; az olvasóvá nevelés; az élményközpontú irodalomtanítás; a múzeumpedagógia; az olvasási stratégiák, a szövegmegközelítési eljárások, az RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking); a művészi nyelv. Kitérünk a műnem és a műfaj kérdéseire, valamint a műelemző irodalomóra típusaira is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students for literary education in grades 5-6, to teach literature in an experiential way, to shape the literary tastes of the age group, to motivate students to read literature, to familiarize students with the basic documents of literary education, the aims and tasks of teaching literature, the steps of planning. In this context, students will acquire a comprehensive knowledge of the following areas: the documents for the teaching of literature (National curriculum, frame curricula, local curricula, syllabuses, thematic plans, textbook families); possibilities for further development of reading comprehension; literacy education; experiential teaching of literature; museumpedagogy; reading strategies; text approach procedures; RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking); artistic language. We will also look at the issues of genre and genre, as well as the types of literary lessons that can be taught.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjei (tanmenet, óratervezet) az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knowledge of the different levels of planning of pedagogical processes and activities (curriculum, lesson planning), the interrelationships between the different levels, the elements of differentiated process planning adapted to the needs of the pupils (development objectives, strategy, working methods, methods, tools), project planning and thematic planning methodology.

Knowledge of the self-reflection processes involved in the implementation of planning, the developmental functions of continuous assessment of the effectiveness of pedagogical processes and the personal development of learners, the methodology and methods of analysis of assessment.

Familiarity with the developmental tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics and science education.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. Az irodalmi nevelés alapidokumentumai az 5–6. osztályban (Nemzeti alaptanterv, kerettanterv, helyi tanterv, tanmenet, tematikus terv, óravázlat) (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Basic documents for literary education for 5-6th graders (National curriculum, frame curriculum, local curriculum, syllabus, thematic plan, lesson plan))

12.2. Az irodalomtanítás célja, feladatai (Objectives and tasks of teaching literature)

12.3. Programok és taneszközök (Programmes and teaching tools)

12.4. Módszerek és eljárások az irodalomtanításban (Methods and procedures in the teaching of literature)

12.5. Az irodalomórák felépítése. Az óraelemzés szempontjai. Óravázlat (Structure of literature lessons. Criteria for lesson analysis. Lesson outline)

12.6. Óratípusok az irodalomtanításban (Types of lessons in the teaching of literature)

12.7. A képességfejlesztő és élményközpontú irodalomtanítás (Skill development and experiential teaching of literature)

12.8. Múzeumpedagógia, irodalmi emlékhelyek (Museum education, literary memorials)

12.9. Memoriterek; házi olvasmányok (Memoriters; required reading)

12.10. A szövegértés fejlesztése; RWCT = A kritikai gondolkodás fejlesztése olvasással és írással (Developing reading comprehension; RWCT = Reading and Writing for Critical Thinking)

12.11. Olvasóvá nevelés (Education to be a reader)

12.12. A hospitálások, a gyakorlat tapasztalatai (Experiences of tutorials and practice)

12.13. A tanórán kívüli tudásszerzés lehetőségei; múzeumlátogatás (Opportunities to acquire knowledge outside the classroom; museum visits)

12.14. Esszé írása az irodalomtanítás témakörében (Writing an essay on the teaching of literature)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Óravázlat készítése, esszéírás a félév elején egyeztetett módon és időpontban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka, esszéírás, valamint a félév során egy óravázlat elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: 40%-ban az óravázlat, 60%-ban az esszé alapján. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig, Trezor Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 978 963 814 431 7;

2. Fenyő D. György: Az irodalomtanítás módszertana, Tea Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9786158204712;

3. G. Gődény Andrea: A szövegértés fejlesztése 5–6. osztályban, In: Könyv és Nevelés 2008/3., - 2008. ISBN: ISSN: 0454-3475;

4. Tikosné Tircsi Éva: Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek összevetése az általános iskola 5. évfolyamán., Anyanyelv-pedagógia, <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=275> 2010. 3. szám. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=275>;

5. Vörös József: Irodalomtanítás az általános és a középiskolában,

Tankönyvkiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631900590 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Arató László - Balatoni Teréz et al.: „Tizenkét évi irodalomtanítás után miért nem válnak tömegesen olvasóvá a mai fiatalok?”, Könyv és Nevelés. 2002/4, 2002. ISBN: ISSN 0454-3475;
2. Cserhalmi Zsuzsa: Módszertár. Irodalomtanári kézikönyv, Korona Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 9639191744;
3. Gonda Zsuzsa: Digitális szövegfeldolgozás, Anyanyelv-pedagógia, - 2018. 2. szám. ISBN: <https://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=733>;
4. Konrád Ágnes: A gyermekek aktivitására, kreativitására épülő versfeldolgozás, Anyanyelv-pedagógia, - 2008. 3-4. szám. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=127>;
5. Pethőné Nagy Csilla: Kooperatív tanulási módszerek az irodalomtanításban. In: Kooperatív pedagógiai stratégiák az iskolában I-II, JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszék, Pécs 1996. ISBN: 963-641-498-X;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB249

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Témák és motívumok a 6. osztály irodalom műveltséganyagában

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Themes and motives in literature for 6th graders

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
múzeumpedagógia

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a 6. osztály irodalom művelődési anyagát, a szövegek megértéséhez, feldolgozásához szükséges poétikai, irodalomelméleti ismereteket. Cél az olvasóvá nevelés szempontjait szem előtt tartva szélesíteni a korábban megalapozott szépirodalmi érdeklődést és tudást. Az irodalomkönyvekben a tanulók olyan szövegekkel találkoznak, amelyek témáiknál fogva hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez, tudatosítják a nemzethez, közösséghez tartozást. Célunk továbbá tudatosítani a hallgatókban, hogy az irodalmi művek nem csupán távoli történetek, hanem ezek a szövegek saját életük kérdéseihöz is kapcsolódnak. Cél, hogy a kulturális hagyomány értői és formálói legyenek. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a következő területeken: népköltészeti alkotások, gyermekirodalom; Arany János költészete, Toldi, balladák; mondák; házi olvasmányok; kortárs magyar gyermekirodalom; kapcsolódó műfaji

ismeretek; korstílusok; irodalmi életművek; a szövegértés fejlesztése, az irodalmi ízlés fejlesztése; kapcsolódás más műveltségterületekkel, tantárgyi koordináció; múzeumpedagógia, emlékezetpedagógia.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the literary literature of the 6th grade. The aim is to develop the poetic and literary theoretical knowledge, text interpretation and comprehension necessary for the understanding and processing of texts. Pupils will be exposed to texts which, by their themes, contribute to their personal development and raise their awareness of their national and community identity. To make students aware that literary works are not only distant stories, but that these texts are also related to issues in their own lives. In this context, students will acquire a comprehensive knowledge in the following areas: folk poetry, children's literature; contemporary Hungarian children's literature; development of reading comprehension, literary taste; links with other areas of culture, subject coordination; museum education, memorial education.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of

children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. Tankönyvcsaládok (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Textbook families)

12.2. Témakörök, művek a 6. évfolyam irodalom tankönyveiben (Topics and works in the literature textbooks for 6th graders)

12.3. Korok, írói életművek a 6. évfolyam művelődési anyagában (Periods, literary works in literature for 6th graders)

12.4. Korok, korstílusok, stílusirányzatok a 6. évfolyam művelődési anyagában (Periods, styles, stylistic trends in literature for 5th graders)

12.5. Műnemek, műfajok, poétikai ismeretek (Genres, genres of literature, poetics)

12.6. Népköltészet (Folk poetry)

12.7. Gyermekirodalom (Children's literature)

12.8. Memoriterek (Memoriter)

12.9. Irodalmi művek megközelítésének módjai, műelemzések (Ways of approaching literary works, literary analysis)

12.10. Arany János költészete (Poetry of János Arany)

12.11. A Toldi, balladák (Toldi, ballads)

12.12. Házi olvasmányok (Homework reading)

12.13. Zárthelyi dolgozat, projektmunkák bemutatása (Written test, presentation of project works)

12.14. Projektmunkák bemutatása (Presentation of project works)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat és egy megadott téma feldolgozása projektmunka formájában, a félév elején egyeztetett időpontban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: 60%-ban a zárthelyi dolgozat, 40%-ban a projektmunka eredménye alapján. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bárdos József – Galuska László Pál: Fejezetek a gyermekirodalomból, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631974294;
2. Hansági Ágnes – Hermann Zoltán – Mészáros Márton – Szekeres Nikoletta szerk.: Mesebeszéd. A gyerek- és ifjúsági irodalom kézikönyve, Fiatal Írók Szövetsége, Budapest 2017. ISBN: 9786155729058 ;
3. Komáromi Gabriella: Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9632086104;
4. Szegedy-Maszák Mihály szerk.: A magyar irodalom története I-II-III., Gondolat Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789636930066 ;
5. Vargyas Lajos főszerk.: Magyar Néprajz V. Népköltészet, Akadémiai Kiadó, Budapest 1988. ISBN: 9630549239;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gáspári László: Az irodalmi írásbeliség történetének vázlata, Bessenyei György

Könyvkiadó, Nyíregyháza 1998. ISBN: 9639130087;

2. Lovász Andrea szerk.: Navigátor I–III. Kortárs gyermekirodalmi lexikon, Cerkabella Kiadó, Szentendre 2011, 2015, 2020. ISBN: 9789639820166;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB259

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Anyanyelvi nevelés az 5–6. osztályban: A nyelvtantanítás módszertana

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Mother tongue education in the 5th and 6th grades: methodology of grammar teaching

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat az 5–6. évfolyamos tanulók anyanyelvi nevelésére, nyelvtani és kommunikációs ismeretek tanítására, képességeik fejlesztésére; megismertesse a hallgatókat az anyanyelvi nevelés alapidokumentumaival, a nyelvtantanítás céljaival, feladataival, módszereivel, a tervezés lépéseivel. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az alábbi területeken: az anyanyelvi nevelés dokumentumai (Nemzeti alaptanterv, kerettanterv; helyi tanterv, tanmenet, tematikus tervek, tankönyvcsaládok); a nyelvtani és helyesírási ismeretek tanítása; az ismeretszerzés lépései, a készségfejlesztés lehetőségei; korszerű, élményközpontú módszerek és reflektív tanulási technikák a magyarórákon.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students for the teaching of mother tongue,

grammar and communication skills, and the development of their abilities in grades 5-6; to familiarise students with the basic documents of mother tongue education, the aims, tasks, methods and planning steps of language teaching. In this context, students will acquire a comprehensive knowledge of the following areas: the documents of mother tongue education (National curriculum; local curricula, syllabuses, thematic plans, textbook families); the teaching of grammar and spelling; steps in the acquisition of knowledge, ways of developing skills; modern, experiential methods and reflective learning techniques in Hungarian lessons.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjei (tanmenet, óratervezet) az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint

hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knowledge of the different levels of planning of pedagogical processes and activities (curriculum, lesson planning), the interrelationships between the different levels, the elements of differentiated process planning adapted to the needs of the pupils (development objectives, strategy, working methods, methods, tools), project planning and thematic planning methodology.

Knowledge of the self-reflection processes involved in the implementation of planning, the developmental functions of continuous assessment of the effectiveness of pedagogical processes and the personal development of learners, the methodology and methods of analysis of assessment.

Familiarity with the developmental tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics and science education.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. Anyanyelvi nevelés – a köznevelés alapidokumentumai (Nemzeti alaptanterv, kerettanterv); helyi tanterv, tanmenet, tematikus terv, óravázlat (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Mother tongue education - basic documents of public education (curricula); local curriculum, syllabus, thematic plan, lesson plan)

12.2. A nyelvtanítás célja, feladatai, alapelvek (Objectives, tasks and principles of language teaching)

12.3. Programok és taneszközök. Nyomtatott és digitális tankönyvek (Programmes and teaching tools. Printed and digital textbooks)

12.4. Módszerek és eljárások nyelvtanításban (Methods and procedures in language teaching)

12.5. A nyelvtanórák felépítése. Az óraelemzés szempontjai. Óravázlat (Structure of language lessons. Aspects of lesson analysis. Lesson outline)

12.6. Óratípusok a nyelvtanításban (Types of lessons in language teaching)

12.7. Grammatikai ismeretek tanítása 5–6. évfolyamon (Teaching grammar in grades 5–6.)

12.8. Helyesírási ismeretek tanítása 5–6. évfolyamon (Teaching spelling in grades 5–6.)

12.9. Kommunikációs ismeretek tanítása 5–6. évfolyamon (Teaching communication skills in grades 5–6.)

12.10. Élményközpontú, játékos módszerek, drámapedagógiai eljárások és a kooperatív tanulás beépítése a nyelvtanításba (Integrating experiential, playful methods, drama pedagogy and cooperative learning into language teaching)

12.11. Digitális eszközök, online alkalmazások (Digital tools, online applications)

12.12. A hospitálások és a gyakorlat tapasztalatai (Experiences from visits and practice)

12.13. További témakörök a hallgatók igényei alapján (Additional topics according to students' needs)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Written test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Óravázlat készítése, a félév elején rögzített módon és határidőre; zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka, zárthelyi dolgozat, valamint egy óravázlat elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: 60%-ban a zárthelyi dolgozat, 40%-ban az óravázlat alapján. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig, Trezor Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 978 963 814 431 7;
2. Antalné Szabó Ágnes: A magyar helyesírás vizuális rendszere, Anyanyelv-pedagógia, - 2010. 4. szám. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=286>;
3. Antalné Szabó Ágnes: Az anyanyelvi nevelés új stratégiái, Magyar Nyelvőr , Budapest 2003: 407-427.. ISBN: ISSN 0025-0236 ;
4. Dobóné Berencsi Margit – Zimányi Árpád: Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata. Jegyzet, EKF Líceum Kiadó, Eger 2003. ISBN: -;
5. Nemoda Judit: A kritikai gondolkodást fejlesztő magyarórák, Anyanyelv-pedagógia, - 2008. 3-4. szám. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=286>;

pedagogia.hu/cikkek.php?id=129;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Asztalos Anikó: A tanórai beszédfejlesztést támogató óratervezési stratégiák, Anyanyelv-pedagógia, - 2015. ISBN: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=571>;
2. G. Gődény Andrea – Sinkó Judit: A nyelvhasználat fejlesztése komplex anyanyelv-pedagógiai módszerekkel a melléknevek gyakorlása közben, Anyanyelv-pedagógia, - 2008. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=136>;
3. H. Molnár Emese: Kooperatív módszerek a gyakorlatban. Szövegértés-szövegalkotás-anyanyelvi tapasztalatszerzés: módszertani kézikönyv tanító szakos hallgatók és gyakorló tanítók számára, <https://oszkdk.oszk.hu/DRJ/16331>, - 2009. ISBN: -;
4. Sváb Ágnes: Online alkalmazások az anyanyelvi órán, Anyanyelv-pedagógia, - 2013. ISBN: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=484>;
5. Veszelszki Ágnes: A digilektus beszélt nyelvi jellemzői. In: Bárdosi Vilmos (főszerk.): Tanulmányok. Nyelvtudományi Doktori Iskola. Asteriskos 1. Budapest: ELTE BTK. 399–417., ELTE BTK, Budapest 2012. ISBN: 2399960065371;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB260**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Stilisztikai és szociolingvisztikai ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Knowledge of stylistics and sociolinguistics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Projektmunka.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a beszélt és az írott nyelv stilisztikai és szociolingvisztikai sajátosságait, fejlődjön stílustulajdonítási és stílselemzési készségük – különös tekintettel az olvasókönyvek és irodalomkönyvek szövegeire; valamint fontos szempont az is, hogy ezeket tudják alkalmazni a szóbeli és írásbeli kommunikáció során. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a következő területeken: stílus-teremtő és stílusmeghatározó tényezők; a nyelvi kategóriák stilisztikája; sílusrétegek; a nyelvhasználat szociokulturális tényezői; a nyelvi változatosság; területi és társadalmi nyelvváltozatok.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the stylistic and sociolinguistic features of spoken and written language, to develop their stylistic awareness and analysis, with particular reference to texts from reading and literature books, and to enable them to apply them in oral and written communication. In this context, students

will acquire a comprehensive knowledge in the following areas:

stylistic and style-determining factors; stylistics of linguistic categories; stylistic categories; sociocultural factors in language use; linguistic diversity; regional and social variations of language.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A stilisztika interdiszciplinaritása (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Interdisciplinarity of stylistics)

12.2. A stílus fogalma és a különböző stílusfelfogások (The concept of style and the different conceptions of style)

12.3. A nyelvi kategóriák stilisztikája (hangtani jelenségek, szó- és kifejezőképzés, mondattani jelenségek, szövegtan) (Stylistics of linguistic categories (phonetic phenomena, vocabulary, phraseology, syntactic phenomena, textual theory))

12.4. Szóképek és alakzatok 1. (Word pictures and figures 1.)

12.5. Szóképek és alakzatok 2. (Word pictures and figures 2.)

12.6. Nyelven kívüli eszközök (Non-verbal devices)

12.7. Stílusrétegek (Stylistic layers)

12.8. Stílustörténet (History of style)

12.9. Nyelvhasználat és társadalom. Szociolingvisztikai alapfogalmak (Language use and society. Basic sociolinguistic concepts)

12.10. Nyelvi változatosság, nyelvhasználati sokszínűség (Language diversity, language-use-diversity)

12.11. A mai magyar nyelvhasználat tagolódása. Területi és társadalmi nyelvváltozatok (Structure of contemporary Hungarian language use. Regional and social language varieties)

12.12. Hallgatói kiselőadások: Érdekességek a szociolingvisztika vizsgálódási területeiről 1.: Életkor és nyelvhasználat. A nyelvi tiszteletadás. A névhasználat (Student presentations: Interesting facts about the fields of sociolinguistics 1: Age and language use. Linguistic deference. The use of names)

12.13. Hallgatói kiselőadások: Érdekességek a szociolingvisztika vizsgálódási területeiről 2.: A nyelvi hátrányos helyzet. Kisebbségek. Kétnyelvűség (Student presentations: Interesting facts about sociolinguistics research areas 2: Linguistic disadvantage. Minorities. Bilingualism)

12.14. Projektmunkák bemutatása (Presentation of projekt works)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel

pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Projektmunka, hallgatói kiselőadás a félév elején egyeztetett témák alapján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, amely 50%-ban a projektmunka és 50%-ban a hallgatói kiselőadás eredményéből áll össze. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2002. ISBN: 978 963 192 789 4;
2. Szabó Zoltán: A magyar szépírói stílus történetének fő irányai, Corvina Kiadó, Budapest 1998. ISBN: 9631345238;
3. Szathmári István: Hogyan elemezzünk verset?, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789639902909 ;
4. Szathmári István: Stilisztikai lexikon, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639372994;
5. Szikszainé Nagy Irma: Stilisztika, Trezor Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639088927 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fónagy Iván: A költői nyelvről, Corvina Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9789631345247;
2. Huszár Ágnes szerk.: A családi nyaggatástól a munkahelyi nyelvhasználatig, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 9637094172;
3. Szathmári István szerk.: Alakzatlexikon, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2008.

ISBN: 9789639902022;

4. Szikszainé Nagy Irma: Magyar stilsztika, Osiris Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 978 963 389 904 5;

5. Wardhaugh, Ronald: Szociolingvisztika, Osiris Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 963 379 046 8;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB271

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A szóbeli és írásbeli szövegalkotás fejlesztése

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Development of oral and written composition

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / magyar nyelv és irodalom műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a 10-12 éves korú gyermekek szóbeli és írásbeli kifejezőképességének jellemzőit és fejlesztési lehetőségeit, módszertani eljárásait, valamint fontos szempont a hallgatók szóbeli és írásbeli szövegalkotási képességének a fejlesztése is. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a következő területeken: beszédfejlesztés és területei, szóbeli kommunikációs gyakorlatok; az írásbeli szövegalkotás: ismeretnyújtás, készségfejlesztés, javítás és értékelés problémaköre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the characteristics and development of oral and written expression in children aged 10-12 years, and to provide them with methodological procedures and opportunities for developing their oral and written composition skills. In this context, students will acquire comprehensive knowledge in the following areas: speech development and its areas,

oral communication practices; written composition: problems of knowledge provision, skill development, revision and evaluation.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló,

felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi

kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv 5–6. évfolyam anyanyelvi neveléséhez tartozó fejezetei (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of literature. Chapters of the National curriculum for mother tongue education in grades 5–6.)

12.2. A szóbeli szövegalkotás: ismeretbővítés és a nyelvi készségek továbbfejlesztése (Oral composition: expanding knowledge and developing language skills)

12.3. Beszédfejlesztés a különböző nyelvi szinteken (Speech development at different language levels)

12.4. Felső tagozatos anyanyelvi tankönyvek és munkafüzetek vizsgálata (Study of upper-secondary mother tongue textbooks and workbooks)

12.5. Az élményközpontú, játékos módszerek, valamint a drámapedagógiai eljárások és a kooperatív tanulás beépítése a szóbeli szövegalkotás fejlesztésébe (Incorporating experiential, playful methods, drama pedagogy and cooperative learning in the development of oral composition)

12.6. A pedagógus beszédének fejlesztése. A mintaszerű bemutató olvasás (Developing the teacher's language. Model-based expository reading)

12.7. Gyakorlatok a pedagógusjelöltek beszédének fejlesztéséhez (Exercises for developing the speech of teacher candidates)

12.8. Az írásbeli szövegalkotás fejlesztésének feladatai, eljárásai felső tagozaton (Tasks and procedures for the development of written composition at upper secondary level)

12.9. Felső tagozatos anyanyelvi tankönyvek és munkafüzetek vizsgálata (Examination of upper-grade mother tongue textbooks and workbooks)

12.10. Szövegtani ismeretek (Knowledge of text creation)

12.11. Szövegalkotási gyakorlatok (Writing exercises)

12.12. Az élményközpontú, játékos módszerek, valamint a drámapedagógiai eljárások és a kooperatív tanulás beépítése az írásbeli szövegalkotás fejlesztésébe (Incorporating experiential, playful methods, drama pedagogy and cooperative learning in the development of written composition)

12.13. Az RWCT-technikák (Reading and Writing for Critical Thinking) lehetőségei a szövegalkotás fejlesztésében (The potential of RWCT techniques (Reading and Writing for Critical Thinking) in the development of writing)

12.14. Feladatlap készítése a hallgatótársak számára megoldókulccsal (Creating a worksheet for your fellow students with a solution key)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok,

szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Feladatlap összeállítása a hallgatótársak számára és egy fogalmazás írása; az elkészítés módja és határideje a félév elején ismertetésre kerül.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése, tanórai aktív munka, feladatlap készítése és fogalmazás.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, amely 50%-ban a feladatlap és 50%-ban a fogalmazás eredményéből áll össze. Ötfokozatú skála: 0-40% elégtelen, 41-58% elégséges, 59-75% közepes, 76-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig, Trezor Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 978 963 814 431 7;
2. Cserhalmi Zsuzsa: Írás- és olvasásfejlesztés. In: Amit az irodalomtanításról tudni kellene... 21–28., Korona Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 9639191590 ;
3. Dobóné Berencsi Margit – Zimányi Árpád: Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata. Jegyzet, EKF Líceum Kiadó, Eger 2003. ISBN: -;
4. Lékóné Lantos Zsuzsanna szerk.: Segédanyag a magyar nyelv és irodalom tanításához. Szaktanácsadói füzetek, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatasi/pok/Salgotarjan/2020_STPOK_04SZF.pdf;
5. Tóth Beatrix: A nyelvi kompetenciák élményközpontú fejlesztése. Módszertani gyűjtemény tanító szakos hallgatók számára, ELTE TÓFK, Budapest 2003. ISBN: -;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bárdossy Ildikó –Dudás Margit –Pethőné Nagy Csilla –Priskinné Rizner Erika: A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei., Pécsi Tudományegyetem, Pécs–Budapest 2002.
2. Fercsik Ezsébet – Raátz Judit: Kommunikáció szóban és írásban, Krónika Nova Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9638565802 ;
3. Samu Ágnes: Kreatív írás. Az ötlettől a kész írásműig. A fogalmazás tanítása másképp, Holnap Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789633490327;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB236**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Analízis
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Analysis
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

Az Analízis kurzus bevezetést nyújt a matematikai analízis alapjaiba a leendő tanítók számára, fókuszálva a valós számok, a sorozatok és a függvények témaköreire. A hallgatók mélyebb megértést szereznek a határérték, a folytonosság és a differenciálhatóság fogalmairól, valamint az elemi függvények tulajdonságairól. A kurzus célja, hogy a megszerzett ismeretek birtokában a hallgatók a későbbiekben szélesebb körű matematikai tudásra alapozva végezhesék pedagógiai munkájukat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The Analysis course provides an introduction to the basics of mathematical analysis for prospective teachers, focusing on real numbers, sequences and functions. Students will gain a deeper understanding of the concepts of limit, continuity, and differentiability, as well as the properties of elementary functions. The aim of the course is to provide students with a broader knowledge of mathematics, so that they can use this knowledge in their future work as teachers.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Halmazok, függvények, sorozatok (Sets, functions, sequences)

12.2. Valós számok (Real numbers)

12.3. Sorozatok mint speciális függvények, sorozatok monotonitása, korlátossága és konvergenciája (Series as special functions, monotonicity, boundedness and convergence of series)

12.4. Nevezetes sorozatok (Notable series)

12.5. Végtelen sorok (Infinite series)

12.6. Függvények folytonossága, határértéke (Continuity of functions, limits)

12.7. Monotonitás és folytonosság (Monotonicity and continuity)

12.8. Konvexitás és folytonosság (Convexity and continuity)

12.9. Elemi függvények (Elementary functions)

12.10. Differenciálszámítás (Differential calculus)

12.11. Elemi függvények deriváltjai (Derivatives of elementary functions)

12.12. Függvényvizsgálat I. (Function analysis I.)

12.13. Függvényvizsgálat II. (Function analysis II.)

12.14. Összefoglalás, félévzárás (Summary, end of semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrendben lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Két zárthelyi dolgozat, melyek időpontjának kihirdetésére az első alkalommal kerül sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. B. P. Gyemidovics: Matematikai analízis, Typotex kiadó, Budapest 2012. ISBN: 978-963-2791-45-6;
2. Obádovics J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó, 2019. ISBN: 9789632449791;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
2. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB237**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Elemi matematika
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Elementary mathematics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a tanító szakos hallgatók ismereteket szerezzenek az algebra és a számelmélet alapjairól. A tantárgy különös hangsúlyt fektet az algebrai műveletek és struktúrák megértésére, valamint a számelmélet legfontosabb tételeinek és alkalmazásainak bemutatására. A hallgatók megismerik az algebrai műveletek tulajdonságait és az azokkal kapcsolatos legfontosabb elméleteket, amelyek elengedhetetlenek a későbbi matematikatanításpedagógiai tanulmányokhoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide teacher training students with foundational knowledge in algebra and number theory. The course places particular emphasis on understanding algebraic operations and structures, as well as presenting the most important theorems and applications of number theory. Students will become familiar with the properties of algebraic operations and the most significant theories related to them, which are essential for subsequent studies in mathematics teaching pedagogy.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés az elemi matematikába (Introduction to elementary mathematics)

12.2. Algebrai kifejezések, műveletek egytagú és többtagú algebrai kifejezésekkel (Algebraic expressions; operations involving monomial and polynomial algebraic expressions)

12.3. Algebrai struktúrák: csoportok, gyűrűk és testek alapfogalmai (Algebraic structures: fundamental concepts of groups, rings, and fields)

12.4. Az oszthatóság alapjai, maradékos osztás és az Euklideszi algoritmus (Fundamentals of divisibility, division with remainders, and the Euclidean algorithm)

12.5. Prímszámok és felbonthatatlan számok, a számelmélet alaptétele (Prime numbers and indecomposable numbers constitute a fundamental theorem of number theory)

12.6. Euler-függvény, osztók száma és összege, multiplikatív függvények (Euler's function, the number of divisors, and the sum of divisors are essential concepts in number theory that pertain to multiplicative functions)

12.7. Első- és másodfokú diofantikus egyenletek elmélete (Theory of first and second degree Diophantine equations)

12.8. Komplex számok alapjai és műveletei (Fundamentals and operations of complex numbers)

12.9. A polinomelmélet alaptétele, a gyöktényezős alak és az algebra alaptétele (The fundamental theorem of polynomial theory, the radical form, and the fundamental theorem of algebra)

12.10. Euklideszi gyűrűk elmélete (Euclidean ring theory)

12.11. Lineáris egyenletek és egyenletrendszerek megoldási módjai (Methods for solving linear equations and systems of equations)

12.12. Kvadratikus egyenletek és egyenlőtlenségek megoldási módszerei (Methods for solving quadratic equations and inequalities)

12.13. Összefoglaló feladatok (Summary tasks)

12.14. Ismétlés (Repetition)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást,

a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása és bemutatása. Két zárthelyi dolgozat megírása, melyek időpontjának kihirdetésére az első alkalommal kerül sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok megoldása, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: két zárthelyi dolgozat megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Freud Róbert, Gyarmati Edit: Számelmélet, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 9631958884;
2. Obádovics J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó, 2019. ISBN: 9789632449791;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balassa Zsófia: Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanító szak számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2002.. ISBN: 9631932311;
2. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
3. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB250**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Geometria
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Geometry
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a tanító szakos hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek az euklideszi és nem-euklideszi geometria alapjairól és alkalmazásairól. A hallgatók megismerik az euklideszi geometria axiomatikus felépítését, a háromszögek nevezetes pontjait és vonalait, valamint a geometriai transzformációk tulajdonságait. A kurzus érinti a projektív és hiperbolikus geometria alapjait is, különös figyelmet fordítva Bolyai János munkásságára és az Appendix jelentőségére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide teacher training students with comprehensive knowledge of the foundations and applications of Euclidean and non-Euclidean geometry. Students will become familiar with the axiomatic structure of Euclidean geometry, the notable points and lines of triangles, as well as the properties of geometric transformations. The course also covers the basics of projective and hyperbolic geometry, with particular emphasis on the work of János Bolyai and the significance of the Appendix.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés az euklideszi geometriába. (Introduction to Euclidean geometry.)

12.2. A háromszögek geometriája. A háromszögek nevezetes pontjai: magasságpont, súlypont, köré írt kör középpontja, beírt kör középpontja. (The geometry of triangles. Notable points of triangles: altitude point, centre of gravity, centre of a circle, centre of a circumscribed circle.)

12.3. Nevezetes vonalak és körei (magasságvonalak, súlyvonalak, középvonalak, kilencpontos kör, Euler-egyenes). (Notable lines and their associated circles (height lines, gravity lines, center lines, nine-point circle, Euler line).)

12.4. Euklideszi szerkesztések. (Euclidean constructions.)

12.5. Négyszögek. (Quadrilaterals.)

12.6. Aranymetszés és szabályos sokszögek. (Golden ratio and regular polygons.)

12.7. Geometriai transzformációk síkban. (Geometric transformations in the plane.)

12.8. Geometriai transzformációk térben. (Geometric transformations in space.)

12.9. Geometriai transzformációk térben. (Geometric transformations in space.)

12.10. Poliederek, térbeli testek és azok tulajdonságai (Euler-féle poliédertétel). (Polyhedra, solids and their properties (Euler's polyhedron theorem).)

12.11. Projektív geometria elemei. (Elements of Projective Geometry.)

12.12. Hiperbolikus geometria alapjai. (Basics of hyperbolic geometry.)

12.13. Bolyai János munkássága. (The Work of János Bolyai.)

12.14. Összegzés, félévzárás. (Summary, end of semester.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges

felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az első foglalkozáson kijelölt feladatok megoldása, bemutatás. A félév során két zárthelyi dolgozat, melyek időpontjának kihirdetésére az első alkalommal kerül sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó, 2019. ISBN: 9789632449791;
2. Reiman István : A geometria és határterületei, Szalay Könyvkiadó és Kereskedőház Kft., Kisújszállás 1999. ISBN: 9632370120;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
2. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB251

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Lineáris algebra

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Linear algebra

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Ez a Lineáris algebra kurzus bevezetést nyújt a lineáris algebra alapjaiba a leendő tanítók számára, fókuszálva a vektorok, a mátrixok és a lineáris egyenletrendszerek témaköreire. A hallgatók mélyebb megértést szereznek a vektorműveletek, a lineáris függetlenség, a mátrixműveletek, a determinánsok és az inverz mátrix fogalmáról. A kurzus bemutatja a lineáris egyenletrendszerek megoldásának alapvető módszereit, mint például a Gauss-elimináció és a Cramer-szabály. Továbbá a hallgatók betekintést nyernek a sajátértékek és sajátvektorok világába is. A kurzus célja, hogy a megszerzett ismeretek birtokában a hallgatók átfogóbb matematikai tudással rendelkezzenek az általános iskolai matematika tanításához.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This linear algebra course provides an introduction to the basics of linear algebra for prospective teachers, focusing on vectors, matrices and systems of linear equations. Students will gain a deeper understanding of the concepts of vector operations, linear independence, matrix operations, determinants, and the inverse matrix. The course

introduces basic methods for solving systems of linear equations, such as Gauss elimination and Cramer's rule. Students will also gain insight into the world of eigenvalues and eigenvectors. The aim of the course is to equip students with a more comprehensive mathematical knowledge for teaching mathematics in primary schools.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and

ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A komplex számok (Complex umbers)

12.2. Polinomok (Polynomials)

12.3. Bevezetés a lineáris algebrába (Introduction to Linear Algebra)

12.4. Vektorok és vektortér (Vectors and vector spaces)

12.5. Műveletek vektorokkal (Operations with vectors)

12.6. Mátrixok és mátrixműveletek I. (Matrices and matrix operations I)

12.7. Mátrixok és mátrixműveletek II. (Matrices and matrix operations II)

12.8. Determinánsok (Determinants)

12.9. Lineáris egyenletrendszerek és megoldási módszerek (Systems of linear equations and solution methods)

12.10. Lineáris egyenletrendszerek és megoldási módszerek (Systems of linear equations and solution methods)

12.11. Analitikus geometria alapjai (Fundamentals of analytical geometry)

12.12. Az egyenes és a sík egyenletei (Equations of a straight line and a plane)

12.13. Gyakorló feladatsorok (Practical exercises)

12.14. Összegzés, félévzárás (Summary, end of semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési

feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Két zárthelyi dolgozat, melyek időpontjának kihirdetésére az első alkalommal kerül sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Lineáris algebra, Scolar Kiadó Kft., Budapest 2019. ISBN: 9789632441689;
2. Obádovics J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó, 2019. ISBN: 9789632449791;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
2. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB261

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Matematika tanítása 5-6. évfolyamon I.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching mathematics in grades 5-6 I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy a hallgatók átfogó módszertani ismereteket szerezzenek az általános iskola felső tagozatán tanítandó matematikai fogalmak és műveletek tanításához. A tantárgy középpontjában a számfogalom fejlesztése, a műveleti készségek kialakítása és a problémamegoldó gondolkodás megalapozása áll. A hallgatók megismerkednek a halmazelmélet és a matematikai logika elemeinek tanítási lehetőségeivel, valamint a kombinatorikai szemlélet játékos fejlesztésével. A kurzus hangsúlyosan foglalkozik a természetes, egész és racionális számok körében végezhető alpműveletek tanításával, a számelméleti alapfogalmakkal, valamint a közösnevezéses és tizedes törtek értelmezésével. Kiemelt szerepet kap az arányosság, a százalékszámítás és az egyszerű szöveges feladatok értelmezése, megoldási stratégiái, és ezek tanításának lépései.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with comprehensive methodological knowledge for teaching mathematical concepts and operations at the upper primary

level. The course focuses on the development of number sense, the formation of computational skills, and the foundation of problem-solving thinking. Students will explore teaching opportunities related to elements of set theory and mathematical logic, as well as the playful development of combinatorial thinking. Emphasis is placed on teaching basic operations with natural, integer, and rational numbers, introducing fundamental number theory concepts, and interpreting common and decimal fractions. Key topics also include ratio, proportional reasoning, percentage calculations, and the interpretation and step-by-step teaching of simple word problems. Throughout the course, students expand their methodological toolkit and gain the ability to design, adapt, and interpret age-appropriate learning tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB253 - A kombinatorika és a geometria tanítása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Halmazok, matematikai logika, kombinatorika (Sets, mathematical logic, combinatorics)

12.2. Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek I. (The set of natural numbers, number theory knowledge I)

12.3. Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek II. (The set of natural numbers, number theory knowledge II)

12.4. Alapműveletek természetes számokkal (Basic operations with natural numbers)

12.5. Egész számok; alapműveletek egész számokkal (Integers; basic operations with integers)

12.6. Közöséges törtek, tizedes törtek, racionális számok (Fractions, decimal, rational numbers)

12.7. Alapműveletek közöséges törtekkel (Basic operations with fractions)

12.8. Alapműveletek tizedes törtekkel (Basic operations with decimals)

12.9. Arány, arányosság, százalékszámítás I. (Ratio, proportion, percentage calculation I)

12.10. Arány, arányosság, százalékszámítás II. (Ratio, proportion, percentage calculation II)

12.11. Egyszerű szöveges feladatok I. (Simple word problems I)

12.12. Egyszerű szöveges feladatok II. (Simple word problems II)

12.13. Feladatmegoldások I. (Problem solving I)

12.14. Feladatmegoldások II. (Problem solving II)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;**14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások**

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Óraterv készítése, melynek témája és leadási határideje az első foglalkozáson kerül kihirdetésre. Két zárthelyi dolgozat, melyek időpontját az első alkalmon ismerteti az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása (50%) és az óraterv (50%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ambrus András: Bevezetés a matematika-didaktikába, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2004.
2. Ambrus Gabriella, Munkácsy Katalin, Szeredi Éva, Vásárhelyi Éva, Wintsche Gergely: Matematika módszertani példatár, TAMOP4.1.2.A/1-11/1-2011-0064, Budapest 2013.
3. Czeglédy István: Matematika tantárgypedagógia I., Bessenyei Kiadó, Nyíregyháza 2002.
4. Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása alsó tagozton, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631973532;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csahóczy Erzsébet, Csátár Katalin, Kovács Csongorné, Morvai Éva, Széplaki Györgyné: Matematika 6. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6256-32-4;

2. Csahóczy Erzsébet, Csatár Katalin, Kovács Csongorné, Széplaki Györgyné:
Matematika 5. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-615-
6178-00-8;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB262**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Valószínűségszámítás és statisztika
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Probability and statistics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a valószínűség alapfogalmaival, többek között az eseményekkel, a valószínűség kiszámításának módjaival, a feltételes valószínűséggel és a Bayes-tétellel. A valószínűségi változók témakörében a diszkrét és folytonos változók tulajdonságait, várható értéküket és szórásaikat vizsgáljuk. A statisztika területén a leíró statisztikai módszerek, a hipotézisvizsgálat, valamint a korreláció és regresszió alapjaival ismerkedhetnek meg a hallgatók.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, students will learn the basic concepts of probability, including events, ways to calculate probability, conditional probability and Bayes theorem. In the topic of probability variables, the properties of discrete and continuous variables, their expected values and their variances are studied. In statistics, students will learn about descriptive statistics, hypothesis testing, and the basics of correlation and regression.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adt lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrá.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a valószínűesszámszámításba (Introduction to probability theory)

12.2. Események és valószínűségek (Events and probabilities)

12.3. Feltételes valószínűség és Bayes-tétel (Conditional probability and Bayes' theorem)

12.4. Folytonos valószínűségi változók (Continuous random variables)

12.5. Eloszlások és eloszlásfüggvények (Distributions and distribution functions)

12.6. Leíró statisztika I. (Descriptive statistics I)

12.7. Leíró statisztika II. (Descriptive statistics II)

12.8. Hipotézisvizsgálat (Hypothesis testing)

12.9. T-próba és khi-négyzet próba (T-Test and Chi-Square Test)

12.10. Lineáris korreláció, Pearson-féle korrelációs együttható (Linear correlation, Pearson correlation coefficient)

12.11. Korreláció és regresszió I. (Correlation and Regression I)

12.12. Korreláció és regresszió II. (Correlation and regression II)

12.13. Feladatsorok (Worksheet)

12.14. Félévzárás (End of semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrendben lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. A félév során két zárthelyi dolgozat megírása, melynek időpontját az első alkalommal jelöli ki az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: a félév során két zárthelyi dolgozat eredményének átlaga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Györfyné Kukoda Andrea: Statisztikai feladatgyűjtemény, NKE Szolgáltató Kft., Budapest 2014. ISBN: 978-615-5305-60-3;
2. Györfyné Kukoda Andrea: Statisztikai ismeretek, NKE Szolgáltató Kft., Budapest 2014. ISBN: 978-615-5305-70-2;
3. Obádovics J. Gyula: Valószínűségyszámítás és matematikai statisztika, Scholar Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789632440675;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Deborah Rumsey, PhD: Statistics essentials, Wiley, US 2010.. ISBN: 9780470618394;
2. Sajtos László – Mitev Ariel: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv, Alinea Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789639659087;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB272

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Matematika tanítása 5-6. évfolyamon II.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching mathematics in grades 5-6 II.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / matematika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A Matematika tanítása 5-6. évfolyam I. tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az 5. és 6. évfolyam matematikai tananyagát a NAT alapján, és elsajátítsák az adott korosztály számára legmegfelelőbb módszertani megoldásokat. A tantárgy középpontjában a tanulók matematikai gondolkodásának fejlesztése áll, amelyhez a hallgatók olyan elméleti és gyakorlati tudást szereznek, amely támogatja a problémamegoldást, az absztrakciót és a gyakorlati alkalmazást.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Teaching Mathematics in Grades 5-6 aims to familiarise students with the mathematics curriculum for grades 5 and 6 based on the NAT and to provide them with the methodological solutions best suited to the age group. The focus of the subject is on developing students' mathematical thinking by providing them with theoretical and practical knowledge that supports problem solving, abstraction and practical application.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and

communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB261 - Matematika tanítása 5-6. évfolyamon I.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A függvény fogalmának előkészítése I. (Preparation of the concept of a function I)

12.2. A függvény fogalmának előkészítése II. (Preparation of the concept of a function II)

12.3. Sorozatok I. (Sequences I)

12.4. Sorozatok II. (Sequences II)

12.5. Mérések és mértékegységek I. (Measurements and units of measurement I)

12.6. Mérések és mértékegységek II. (Measurements and units of measurement II)

12.7. Síkbeli alakzatok I. (Plane shapes I)

12.8. Síkbeli alakzatok II. (Plane shapes II)

12.9. Transzformációk, szerkesztések I. (Transformations, constructions I)

12.10. Transzformációk, szerkesztések II. (Transformations, constructions II)

12.11. Térgeometria I. (Spatial geometry I)

12.12. Térgeometria II. (Spatial geometry II)

12.13. Leíró statisztika (Descriptive statistics)

12.14. Valószínűségszámítás (Probability theory)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Szemináriumi dolgozat készítése, melynek témáját és a beadás határidejét az első gyakorlaton hirdeti ki az oktató. Két zárthelyi dolgozat, melynek időpontja az első órán kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása (50%) és a szemináriumi dolgozat megírása (50%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ambrus András: Bevezetés a matematika-didaktikába, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2004.
2. Ambrus Gabriella, Munkácsy Katalin, Szeredi Éva, Vásárhelyi Éva, Wintsche Gergely: Matematika módszertani példatár, TAMOP4.1.2.A/1-11/1-2011-0064, Budapest 2013.
3. Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása alsó tagozton, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631973532;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csahóczy Erzsébet, Csatár Katalin, Kovács Csongorné, Morvai Éva, Széplaki Györgyné: Matematika 6. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6256-32-4;
2. Csahóczy Erzsébet, Csatár Katalin, Kovács Csongorné, Széplaki Györgyné: Matematika 5. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6178-00-8;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT187**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Német nyelvi alapozó kurzus
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Basic German course
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szentpétery-Czeplédy Anita, PhD, habil., egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A szeminárium célja a hallgatók idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése, a Közös Európai Referenciakeret skálájához igazodva az A2.2 szintre való továbbjutásig, azok számára, akik szeretnék gazdagítani eddig megszerzett nyelvtudásukat, magabiztosabban szeretnék kommunikálni, illetve szükségük van helyenként hiánypótlásra. A nyelvi fejlesztés progressziója tartalmazza az ismétléseket és a pótlásokat is, valamint megalapozza a B1.1 szintre jutást. A szeminárium mind a négy nyelvi készség területének fejlesztésére nagy hangsúlyt fektet, a beszédkészség és íráskészség fejlesztésére, valamint olvasott és hallott szövegek értésére. Ehhez szorosan kapcsolódik a hallgatók szókincsének folyamatos fejlesztése, valamint a A2.2 szint komplexebb nyelvtani struktúráinak (pl. feltételes mód, vonatkozó mellékmondatok) elsajátítása. A szemináriumok tartalma adott témakörök köré csoportosul és kiegészül országismereti és kulturális tartalmakkal.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the seminar is to develop students' foreign language competence, according

to the scale of the Common European Framework of Reference for Languages to level A2.2. for those who wish to enrich their existing language skills, communicate more confidently, or need to make up for some gaps. The seminar places a strong emphasis on the development of all four language skill areas, speaking and writing, and listening and reading comprehension. Closely linked to this is the continuous development of students' vocabulary and the acquisition of more complex grammatical structures at A2.2 level (e.g. conditional tense, relative clauses). The content of the seminars is structured around specific topics and is complemented by country and cultural content.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával. Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát. Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait. Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri A2.2 szinten a szinkron nyelvállapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit. Ismeri A2.2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről. Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit. Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit. Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma-

alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait A2.2 szinten a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni. Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban A2.2 szinten kifejezni magát.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására

A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment.

Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field. Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy. Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education. Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values

Knows at level A2 the phonetic, morphological, syntactic, semantic, pragmatic, and discourse-level characteristics of the synchronic state of the language and their interrelationships. Knows at level A2 the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures. Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes. Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of applying the rules of spoken and written German at level A2 effectively in the context in which he/she uses the language. Capable of expressing himself/herself in his/her own field of learning both orally and in writing with nuance at level A2.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12. Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Committed to appreciating different cultures, strives for cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication. Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Develops self-awareness and his/her own personality, and is open to using feedback from the environment for this purpose. Monitors the impact of his/her activities on others, strives to modify activities reflectively, and continuously develops his/her professional competence.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority. Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Szintfelmérés (Level assessment)

12.2. Das Leben A2.2. Lektion 9. Alltagsleben. Módbeli segédigék, Präteritum (Das Leben A2.2. Lektion 9. Alltagsleben. Modal verbs, past tense (Präteritum))

12.3. Das Leben A2.2. Lektion 10. Festival-Sommer. Kulturális programok, zene, fesztiválok. Elöljárószavas vonzatos igék, (rákérdezés) Präteritum (Das Leben A2.2. Lektion 10. Festival-Sommer. Cultural programs, music, festivals. Prepositional verbs, (questioning), past tense (Präteritum))

12.4. Das Leben A2.2. Lektion 11. Natur und Umwelt. Wenn... dann. Célhatározói mondatok (damit) (Das Leben A2.2. Lektion 11. Natur und Umwelt. Wenn... dann. Purpose clauses (damit))

12.5. Das Leben A2.2. Lektion 12. Reparieren und Selbermachen. Célhatározói mondatok (um...zu) (Das Leben A2.2. Lektion 12. Reparieren und Selbermachen. Purpose clauses (um...zu))

12.6. Das Leben A2.2. Lektion 12. Reparieren und Selbermachen. Vorgangspassiv (Das Leben A2.2. Lektion 12. Reparieren und Selbermachen. Vorgangspassiv)

12.7. Das Leben A2.2. Lektion 13. Gipfelstürmer. Akkusativ-val álló elöljárószók. Vonzatos igék (Das Leben A2.2. Lektion 13. Gipfelstürmer. Prepositions with Akkusativ. Related verbs)

12.8. Referátumok, zárthelyi (References, written examination)

12.9. Das Leben A2.2. Lektion 14. Freunde fürs Leben. Barátság, emberi kapcsolatok. Kettős esetvonzatos igék (Das Leben A2.2. Lektion 14. Freunde fürs Leben. Friendship, human relationships. Double case-related verbs)

12.10. Das Leben A2.2. Lektion 15. Leben auf dem Land. Vonatkozó névmások (Das Leben A2.2. Lektion 15. Leben auf dem Land. Life in the countryside. Relative

pronouns)

12.11. Das Leben A2.2. Lektion 15. Leben auf dem Land. Vonatkozó névmások (Das Leben A2.2 Lektion 15. Leben auf dem Land. Life in the countryside. Relative pronouns)

12.12. Das Leben A2.2. Lektion 16. Glück und Lebensträume. Kívánságok, Konjunktiv II., Kettős kötőszavak (Das Leben A2.2. Lektion 16. Glück und Lebensträume. Happiness and life dreams. Wishes, subjunctive II, double conjunctions)

12.13. Összefoglaló nyelvi gyakorlás (Summary language practice)

12.14. Referátumok, zárthelyi (References, written examination)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során egy referátumot kell tartania egy félév elején vállalt témából, amely a tantárgyi tematikában szerepel. A szorgalmi időszak nagyjából közepén és végén pedig egy-egy zárthelyit kell megírnia. A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a referátumok és a félévközi szóbeli és írásbeli feladatok együttes értékeléséből áll össze. A fentiek teljesítése az aláírás és a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 40% a referátumok, 20% az órai munka és 40% az írásbeli és szóbeli feladatokra kapott érdemjegyek átlaga. A zárthelyik esetén 60 %-tól elégséges, 70 % -tól közepes, 80 %-tól jó és 90 %-tól jeles.

A referátumok esetén 50 % a nyelvhelyesség és 50 % a tartalom és a prezentáció, a két érdemjegy átlaga adja a végső érdemjegyet.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fandrych, Christian / Tallowitz, Ulrike: Sage und schreibe. Übungwortschatz A1-B1 mit Lösungen, Ernst Klett Verlag, Stuttgart 2023. ISBN: 978-3-12-675357-9;
2. Funk, Hermann / Kuhn, Christina / Nielsen, Laura/ von Eggeling, Rita / Weimann, Gunther: Das Leben. Deutsch als Fremdsprache. Allgemeine Ausgabe. A2: Gesamtband, Cornelsen, Berlin 2021. ISBN: 978-3-06-122090-7;
3. Gottstein-Schramm, Barbara / Kalender, Susanne / Specht, Franz / Duckstein, Barbara: Grammatik – ganz klar! Übungsgrammatik A1-B1, Hueber Verlag, München 2023. ISBN: 978-3-19-041555-7;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hoffmann, E.T.A.: Der Sandmann. Nacherzählt B1., Ernst Klett Sprachen, Stuttgart 2014. ISBN: 9788853607867;
2. Rusch, Paul: Netzwerk neu A2. Intensivtrainer , Ernst Klett Sprachen , Stuttgart 2020. ISBN: 978-3-12-607166-6;

Budapest, 2025.

Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita, PhD, habil.
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT183**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Integrált nyelvi fejlesztő kurzus
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Integrated Language Development Course
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szentpétery-Czeplédy Anita, PhD, habil., egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus célja a német nyelvi kommunikációs kompetencia komplex fejlesztése, a nyelvi ismeretek bővítése és elmélyítése B1 szintre. Azok számára, akik tovább szeretnék gazdagítani eddig megszerzett nyelvtudásukat, magabiztosabban szeretnének kommunikálni, illetve szükségük van helyenként hiánypótlásra. A nyelvi fejlesztés progressziója tartalmazza az ismétléseket és a pótlásokat is, valamint megalapozza a B1+ szintre jutást. A tervezett tananyag gazdag országismereti-kulturális tartalmakban is és nagy hangsúlyt fektetünk a nyelvi-stratégiai képességek fejlesztésére is, valamint az élvezetes és hatékony németnyelv-tanulásra.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is the complex development of communicative competence in German and the extension and deepening of language skills to level B1. For those who wish to enrich their existing language skills, communicate more confidently, or need to make up for some gaps. The progression of language development includes repetition and revision and lays the foundations for progression to B1+. The planned

curriculum is also rich in-country knowledge and cultural content, and there is a strong emphasis on developing language-strategic skills and learning German enjoyably and effectively.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával. Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát. Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait. Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri B1 szinten a szinkron nyelvéllapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit. Ismeri B1.2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről. Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit. Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit. Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma-alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes B1 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni. Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban B1 szinten kifejezni magát.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására

A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Autonómiaja és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field. Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form,

method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy. Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education. Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows at level B1 the phonetic, morphological, syntactic, semantic, pragmatic, and discourse-level characteristics of the synchronic state of the language and their interrelationships. Knows at level B1 the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures. Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes. Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of applying the rules of spoken and written German at level B1 effectively in the context in which he/she uses the language. Capable of expressing himself/herself in his/her own field of learning both orally and in writing with nuance at level B1.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12. Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Committed to appreciating different cultures, strives for cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication. Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Develops self-awareness and his/her own personality, and is open to using feedback from the environment for this purpose. Monitors the impact of his/her activities on others, strives to modify activities reflectively, and continuously

develops his/her professional competence.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority. Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Szintfelmérés. Das Leben B1. Lektion 1. Bildung (er)leben. Egyetem, ismerkedés. Konjunktiv II. Módbeli segédigék (Level assessment. Das Leben B1. Lektion 1. Bildung (er)leben. Experience education. University, getting to know each other. Subjunctive II. Modal verbs)

12.2. Das Leben B1. Lektion 2. Vorhang auf! Színház, öltözködés. zu + Infinitiv szerkezetek. Mellékmondatok (während) (Das Leben B1. Lektion 2. Vorhang auf! Theater, dressing. zu + infinitive structures. Subordinate clauses (während))

12.3. Das Leben B1. Lektion 3. Miteinander, füreinander. Önkéntesség, sport. Konjunktiv II., Oksági kötőszavak, mellékmondatok (Das Leben B1. Lektion 3. Miteinander, füreinander. Volunteering, sports. Subjunctive II, causal conjunctions, subordinate clauses)

12.4. Das Leben B1. 1 Lektion 4. Natur erleben. Természet, utazás. Beékelts vonatkozó névmással bevezetett mellékmondatok, obwohl (Das Leben B1. 1 Lektion 4. Natur erleben. Nature, travel. Embedded relative clauses introduced by relative pronouns, obwohl)

12.5. Das Leben B1. 1 Lektion 5. Hin ind weg! Az élet külföldön. Család, kapcsolatok. Névmási határozók, Genitív-vel álló elöljárószavak (Das Leben B1. 1 Lektion 5. Hin ind weg! Life abroad. Family, relationships. Pronoun determiners, prepositions with genitive)

12.6. Das Leben B1. 1 Lektion 6. Weihnachten. Karácsony és egyéb ünnepek. Temporális kötőszavak (Das Leben B1. 1 Lektion 6. Weihnachten. Christmas and other holidays. Temporal conjunctions)

12.7. Referátumok, zárthelyi (References, written examination)

12.8. Das Leben B1. Lektion 7. Worte und Orte. Városi élet, látványosságok. Birtokos névelők, kettős kötőszavak (Das Leben B1. Lektion 7. Worte und Orte. Urban life, sights. Possessive articles, double conjunctions)

12.9. Das Leben B1. Lektion 8. Talente gesucht. A munka világa. Plusquamperfekt, kettős kötőszavak (Das Leben B1. Lektion 8. Talente gesucht. The world of work. Past perfect, double conjunctions)

12.10. Das Leben B1. Lektion 9. Geht nicht? Gibt's nicht! Inklúzió. Mellékmondatok, (sodass), je-desto, általános alany, melléknevek képzése (Das Leben B1. Lektion 9. Geht nicht? Gibt's nicht! Inclusion. Subordinate clauses, (sodass), je-desto, general subject, formation of adjectives)

12.11. Das Leben B1. Lektion 10. Wir lieben Kaffee. Étkezés, kávézás, fenntarthatóság. igenevek. Trotzdem (Das Leben B1. Lektion 10. Wir lieben Kaffee. Meals, coffee drinking, sustainability. Infinitive forms. Trotzdem)

12.12. Das Leben B1. Lektion 11. Einfach genial! Találmányok, technika. Infinitiv-szerkezetek (brauchen + zu+ Inf.) Folyamatos melléknévi igenevek (Das Leben B1. Lektion 11. Einfach genial! Inventions, technology. Infinitive structures (brauchen + zu+ Inf.) Continuous adjectival participles)

12.13. Das Leben B1. Lektion 12. Gestern, heute, morgen. Élet a jövő városában. Futur I. Összefoglalás (Das Leben B1. Lektion 12. Gestern, heute, morgen. Life in the city of the future. Futur I. Summary. Élet a jövő városában. Összefoglalás)

12.14. Referátumok, zárthelyi (References, written examination)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során egy referátumot kell tartania egy félév elején vállalt témából, amely a tantárgyi tematikában szerepel. A szorgalmi időszak nagyjából közepén és végén pedig egy-egy zárthelyit kell megírnia, amely lexikai és grammatikai feladatokból áll. A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a referátumok és a zárthelyik együttes értékeléséből áll össze. A fentiek teljesítése az aláírás és a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 40% a referátum, 20% az órai munka és 40% a zárthelyik eredménye. A zárthelyik esetén 60 %-tól elégséges, 70 % -tól közepes, 80 %-tól jó és 90 %-tól jeles. A referátumok esetén 50 % a nyelvhelyesség és 50 % a tartalom és a prezentáció, a két érdemjegy átlaga adja a végső érdemjegyet.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fandrych, Christian / Tallowitz, Ulrike: Sage und schreibe. Übungwortschatz A1-B1 mit Lösungen, Ernst Klett Verlag, Stuttgart 2023. ISBN: 978-3-12-675357-9;
2. Funk, Hermann / Kuhn, Christina / Nielsen, Laura / von Eggeling, Rita / Weimann, Gunther: Das Leben. Deutsch als Fremdsprache. Allgemeine Ausgabe. B1: Gesamtband , Cornelsen Verlag, Berlin 2021. ISBN: 978-3-06-122091-4;
3. Gottstein-Schramm, Barbara / Kalender, Susanne / Specht, Franz / Duckstein, Barbara: Grammatik – ganz klar! Übungsgrammatik A1-B1, Hueber Verlag, München 2023. ISBN: 978-3-19-041555-7;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hoffmann, E.T.A.: Der Sandmann. Nacherzählt B1., Ernst Klett Sprachen, Stuttgart 2014. ISBN: 9788853607867;
2. Rusch, Paul: Netzwerk neu B1. Intensivtrainer , Ernst Klett Sprachen , Stuttgart 2021. ISBN: 978-3-12-607174-1;

Budapest, 2025.

Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita, PhD, habil.
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TAGTT181

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A névszók és használatuk a német nyelvben

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Pronouns and their use in German

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Anglisztika és Germanisztika Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Soproni Zsuzsa, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A szeminárium célja a hallgatók középiskolában szerzett nyelvtani ismereteinek rendszerezése, bővítése és elmélyítése. A szeminárium középpontjában a névszók (főnév, névelő, melléknév, névmás) állnak. A szeminárium során tárgyalt szófajokat és nyelvtani jelenségeket komplex (formai, szintaktikai és szemantikai) szempontú megközelítésből tárgyaljuk, így a hallgatók összefoglaló tudást kapnak az egyes szófajokról, melyet gyakorló feladatok egészítenek ki, így rögzítve a megszerzett tudást.

A tantárgy a hatályos NAT és KET irányelvekben és kimeneti kritériumokban meghatározott tanulási célok és eredmények megvalósulását segíti elő. Az oktatási tevékenység fókuszában a hallgatók nyelvi cselekvőképességének fejlesztése, mind valódi mind pedig digitális térben, a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése és az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozása áll.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the seminar is to systematise, extend and deepen students' knowledge of

grammar acquired in secondary school. The seminar focuses on the noun, the article, the pronoun and the adjective. The vocabulary and grammatical phenomena covered in the seminar will be discussed from a complex (formal, syntactic and semantic) perspective, providing students with a summary of the knowledge of each vocabulary, supplemented by exercises to consolidate the knowledge acquired.

The subject promotes the attainment of the learning goals and outcomes defined in the recommendations and output criteria of the prevailing National Core Curriculum and Framework Curricula. Instruction focuses on developing students' ability to function in the foreign language in real and digital environments alike, on sustaining and strengthening language learning motivation, as well as on enabling life-long language learning.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni.

Képes a célnyelvnek a kontextushoz illő helyes használatára a pedagógiai tevékenysége során.

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language.

Knows the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and its application.

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the rules of spoken and written German effectively in the context in which he/she uses the language.

Capable of using the target language correctly in his/her pedagogical work, according to the context.

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. A szeminárium tematikájának és a tantárgyi követelmények ismertetése. A német szófajok rövid áttekintése (Description of the seminar topic and the subject requirements. A brief overview of German word classes)
- 12.2. A főnevek neme (The gender of nouns)
- 12.3. A főnevek száma (The number of nouns)
- 12.4. A határozott névelő; főnévragozás (The definite article, noun declension)
- 12.5. A határozatlan névelő, negatív névelő, névelő nélküli főnevek (The indefinite article, negative article, noun with no article)
- 12.6. A birtokos, mutató, határozatlan és kérdő névelő (The possessive, indicative, indefinite and interrogative article)
- 12.7. A névmás – személyes, visszaható, birtokos, mutató, vonatkozó (Pronouns - personal, retroactive, possessive, demonstrative, relative)
- 12.8. A névmás – kérdő, határozatlan, névmási határozó (Pronouns - interrogative, indefinite, pronoun adverb)
- 12.9. A melléknévragozás (The adjective conjugation)
- 12.10. A melléknévből képzett főnevek (The de-adjectival nouns)
- 12.11. A melléknévfokozás (The adjective degree)
- 12.12. Az előjárósó – tér- és időbeli viszonyok kifejezése (The preposition - expressing relationships in space and time)
- 12.13. Az előjárósó – ok-okozati és modális viszonyok kifejezése (The preposition - expressing cause and modal meaning)
- 12.14. Határozószók és partikulák (Adverbs and particles)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumi jegy feltétele az órákon való aktív részvétel, a heti írásbeli házi

feladatok elkészítése, amelyekre nem kap érdemjegyet a hallgató, a heti rövid online tesztek kitöltése, valamint a félévközi két zárthelyi dolgozat megírása. A zárthelyi dolgozatoknál 60% elérése szükséges az elégségeshez, 70% a közepes, 80% a jó, 90% a jeles értékeléshez. Az elégséges szemináriumi jegy megszerzésének felvétele, hogy a második zárthelyi dolgozatban, mely az egész félév anyagát öleli fel, minimum 60%-ot kell elérni. A szemináriumi jegyet az online tesztek eredményének átlaga és a két zárthelyi dolgozat számtani átlaga adja. A két zárthelyi dolgozat ideje a félév elején kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, ötfokozatú érdemjegy – elégséges 60%; közepes 70%; jó 80%; jeles 90%-tól

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Buscha, Anne / Szita, Szilvia: B-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau B1/B2., SCHUBERT-Verlag, Leipzig 2024. ISBN: 978-396-91507-7-1;
2. Kohlmann, Ágnes / Soproni, Zsuzsa / Éva Varga: Grammatik 2., META Egyesület, Pécs 2021. ISBN: 978-615-6223-04-3;
3. Rehlinghaus, Monika: 55 Grammatikspiele für Partner und Gruppenarbeit. Deutsch als Fremdsprache., Ernst Klett Sprachen GmbH, Stuttgart 2019. ISBN: 978-3-12-674153-8;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Duden – Die Grammatik: Struktur und Verwendung der deutschen Sprache, Cornelsen Verlag, Berlin 2022. ISBN: 978-341-10405-0-6;
2. Buscha, Anne / Szita, Szilvia: A-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau A1/A2. , SCHUBERT-Verlag, Leipzig 2023. ISBN: 978-3-96915-057-3;
3. Hering, Axel / Matussek, Magdalena / Perlmann-Balme: Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell., Max Hueber Verlag, München 2019. ISBN: 9783191116576;

Budapest, 2025.

Soproni Zsuzsa, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TAGTT185

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Írásbeli és szóbeli kommunikációs gyakorlatok (országismereti témák)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Written and oral communication exercises (country topics)

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Anglisztika és Germanisztika Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Berzeviczy Klára, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja a német nyelvi kommunikációs kompetencia komplex fejlesztése, a nyelvi ismeretek bővítése és elmélyítése B2 szintre. Nagy hangsúlyt kap a nyelvi-stratégiai képességek fejlesztése, az élvezetes és hatékony németnyelv-tanulás elsajátítása, különös tekintettel az önálló, otthoni munkára is. A szeminárium speciális célja továbbá, hogy a hallgatók olyan szövegek segítségével végezzenek olyan különféle írásbeli és szóbeli kommunikációs gyakorlatokat, melyek segítségével nem csak a nyelvtudásuk fejleszthető, hanem megismerkedhetnek a német nyelvű politikai és gazdasági alapfogalmakkal, a német nyelvű országok (Németország, Ausztria, Svájc és a két kisebb, Luxemburg és Liechtenstein) politikai felépítésével, gazdasági életükkel, társadalmukkal, kultúrájukkal és művészetükkel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to develop German language communication competence in a

comprehensive manner, to expand and deepen language knowledge to level B2. Great emphasis is placed on developing language-strategic skills, and on learning German in an enjoyable and effective way, with particular attention to independent work at home. The special aim of the seminar is further to provide students with a variety of written and oral communication exercises using texts that will not only improve their language skills, but also familiarise them with basic political and economic concepts in German, the political structure of the German-speaking countries (Germany, Austria, Switzerland and the two smaller ones, Luxembourg and Liechtenstein), their economic life, society, culture and art.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával. Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát. Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait. Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri B2 szinten a szinkron nyelvéllapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit. Ismeri B2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről. Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit. Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit. Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató

tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma-alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes B2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni. Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban B2 szinten kifejezni magát. Képes a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni. Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére. Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Kiemelt jelentőségűnek tartja a magyar és német nyelv, kultúra, történelem, valamint társadalmi folyamatok egymásra való hatásainak elemzését, a tanulók számára ezekről helyes értelmezés adását a magyar kultúra és nemzeti érdekek elsődlegességének szem előtt tartása mellett. A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek megismertetésére és elfogadtatására. Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért. Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben. Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field. Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy. Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education. Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows at level B2 the phonetic, morphological, syntactic, semantic, pragmatic, and discourse-level characteristics of the synchronic state of the language and their interrelationships. Knows at level B2 the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures. Committed and takes responsibility for his/her professional development. Knows German-speaking cultures, their similarities, and differences. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes. Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities,

processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture. Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge. Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the rules of spoken and written German at level B2 effectively in the context in which he/she uses the language. Capable of expressing himself/herself in his/her own field of learning both orally and in writing with nuance at level B2. Capable of using the German language cultures, their similarities and differences, effectively and motivationally for his/her own and his/her pupils' development, for the purpose of language teaching. Capable of mediating between cultures and developing intercultural competence. Capable of educating students to accept local, national, and universal human values.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12. Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Committed to appreciating different cultures, strives for cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication. Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Develops self-awareness and his/her own personality, and is open to using feedback from the environment for this purpose. Monitors the impact of his/her activities on others, strives to modify activities reflectively, and continuously develops his/her professional competence. Considers the analysis of the interactions between Hungarian and German language, culture, history, and social processes of paramount importance, providing students with correct interpretations while keeping the primacy of Hungarian culture and national interests in mind. Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Within the school environment, he/she consciously strives to promote the values forming the basis of national and European culture. Aims to educate students to respect others' opinions and values.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority. Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority. Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation. Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. Ausztria, Németország és Svájc politikai berendezkedése – hasonlóságok és különbségek / Nyelvi szintfelmérés (Introduction. Political systems in Austria, Germany and Switzerland - similarities and differences / language level assessment)

12.2. A német nyelvű államok történelme / Weitblick, B 2.1. Den Horizont erweitern (History of German-speaking states / Weitblick, B 2.1. Den Horizont erweitern)

12.3. Turizmus, városok és műemlékek Ausztriában / Weitblick B 2.1. Den Horizont erweitern (Tourism, towns and monuments in Austria / Weitblick B 2.1. Den Horizont erweitern)

12.4. Ausztria kultúrája és művészete / Weitblick B 2.1. Miteinander leben (Culture and art of Austria / Weitblick B 2.1. Miteinander leben)

12.5. Ausztria oktatása, tudománya, gazdasága és társadalma / Weitblick B 2.1. Miteinander leben (Education, science, economy and society of Austria / Weitblick B 2.1. Miteinander leben)

12.6. Turizmus, városok és műemlékek Németországban / Weitblick B 2.1. Suchen und finden (Tourism, towns and monuments in Germany / Weitblick B 2.1. Suchen und finden)

12.7. Németország kultúrája és művészete / Weitblick B 2.1. Suchen und finden (Culture and art of Germany / Weitblick B 2.1. Suchen und finden)

12.8. Németország gazdasága, társadalma, oktatása és tudománya / Weitblick B 2. 1. Auf Augenhöhe kommunizieren (Economy, society, education and science in Germany / Weitblick B 2. 1. Auf Augenhöhe kommunizieren)

12.9. Turizmus, városok és műemlékek Svájcban / Weitblick B 2. 1. Auf Augenhöhe kommunizieren (Tourism, towns and monuments in Switzerland / Weitblick B 2. 1. Auf Augenhöhe kommunizieren)

12.10. Svájc kultúrája, művészete, gazdasága és társadalma / Weitblick B 2.1. Einfach mal abschalten (Culture, art, economy and society of Switzerland / Weitblick B 2.1. Einfach mal abschalten)

12.11. Svájci oktatás és tudomány. Környezet és klímavédelem a német nyelvű

országokban / Weitblick B 2.1. Einfach mal abschalten (Swiss education and science. Environment and climate protection in German-speaking countries / Weitblick B 2.1. Einfach mal abschalten)

12.12. Liechtenstein politikai berendezkedése, gazdasága és kultúrája. Luxemburg politikai berendezkedése, gazdasága és kultúrája / Weitblick B 2.1. In Erinnerungen schwelgen (Political system, economy and culture of Liechtenstein. Political system, economy and culture of Luxembourg / Weitblick B 2.1. In Erinnerungen schwelgen)

12.13. Ünnepek és szokások német nyelvterületen / Weitblick B 2.1. In Erinnerungen schwelgen (Holidays and customs of German-speaking countries / Weitblick B 2.1. In Erinnerungen schwelgen)

12.14. Étkezés és specialitások német nyelvterületen. Összegzés / Nyelvi zárthelyi (Food and specialties of German-speaking states. Summary / Language test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumi munka értékelése a félév elején kijelölt órákra elkészített félévközi szóbeli feladatokból (két prezentáció) és a szintén a félév elején meghatározott órákon megírt két zárthelyire adott jegyekből áll. Ezen felül a hallgatók minden órára házi feladatot készítenek. A félév során három házi feladatot lehet elmulasztani, aki ennél többet mulaszt, annak a félév végi osztályzatából egy jegy levonásra kerül. A rossz nyelvhelyességgel elkészített prezentációk érdemjegyből egy jegy levonásra kerül.

A félév elején kijelölt órákra nyomós indok (pl. egészségügyi ok) nélkül el nem készített prezentáció elégtelen érdemjegyet kap. Pótlása legkésőbb a szemeszter utolsó hetéig lehetséges az elmulasztott prezentáció elkészítésével és bemutatásával, de az eredeti elégtelen érdemjegy pótlás esetén is beszámít a féléves jegybe. A félévközi zárthelyik közül mulasztás, vagy elégtelen jegy esetén csak egyet és egyszer lehet ismételni vagy pótolni. Ismétlés esetén az eredeti elégtelen is beleszámít a félév végi jegybe. Aki mindkét zárthelyit elmulasztja, az az egyiket pótolhatja, a másikkra azonban elégtelent kap.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

A félév során végzett szemináriumi munka értékelését a 15. pontban meghatározott félévközi feladatokra adott jegyek átlaga adja (1-5-ös skálán). Aki háromnál több alkalommal nem készíti el a házi feladatot, annak a félév végi jegyéből egy jegy levonásra kerül.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bajerski, Nadja / Böschel, Klaudia / Meister, Hildegard / Würz, Ulrike: Weitblick. Das große Panorama. B 2.1., Cornelsen Verlag, Berlin 2019. ISBN: 978-3-06-120889-9;
2. Grossmann Erika / Sárvári Tünde: Interkulturelle Landeskunde - Die Schweiz, Klett, Stuttgart 2012. ISBN: 9789639600676;
3. Grossmann Erika / Sárvári Tünde: Interkulturelle Landeskunde – Österreich, Klett, Stuttgart 2012. ISBN: 9789639600669;
4. Pilaski, Anna / Behal-Thomsen, Heinke / Bolte-Costabiei, Christiane / Fröhlich, Brigitta: Entdeckungsreise D-A-CH: Kursbuch zur Landeskunde., Klett, Stuttgart 2013. ISBN: 978-3126063807;
5. Szalai Tünde / Grossmann Erika: Interkulturelle Landeskunde – Deutschland, Klett, Stuttgart 2011. ISBN: 9789639600652;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. El-Khatib, Adham: 65 Themen zum Schreiben und Sprechen (Vor- und Nachteile) Sprachniveau B2 & C1., Independently Published, Traverse City 2019. ISBN: 978-1700339935;
2. Glotz-Kastanis, Jo / Tippmann, Doris: Sprechen, Schreiben, Mitreden aktuell, Hueber Verlag, München 2024. ISBN: 978-3190218646;
3. Kilimann, Angela / Kotas, Ondrej / Schiffhauer, Ina / Skrodzki, Johanna: 60 Stunden Deutschland mit Cd. , Klett, Stuttgart 2013. ISBN: 978-3126752282;
4. Lundquist-Mog, Angelika: 55 Landeskunde Spiele, Klett, Stuttgart 2020. ISBN: 978-3126741552;
5. Statistik Austria (Hg.): Österreich. Zahlen-Daten-Fakten 2023/24., Statistik

Austria, Wien 2024. ISBN: 978-3-902925-58-9;

Budapest, 2025.

Dr. Berzeviczy Klára, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT182**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Igei szerkezetek és mondattani ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Verbal structures and syntactic knowledge
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Soproni Zsuzsa, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A szeminárium célja a hallgatók középiskolában szerzett nyelvtani ismereteinek rendszerezése, bővítése és elmélyítése. A szeminárium középpontjában az ige áll, és olyan komplex nyelvi struktúrák, mint a szenvedő szerkezet, a feltételes mód, és a módbeli segédigék másodlagos jelentése, valamint a mondat (egyszerű és összetett mondatok, mondatrészek, mondatrészek sorrendje, alá- és mellérendelő mondatok kötőszavai, határozói mellékmondatok, vonatkozó mellékmondat stb.) A szeminárium során tárgyalt nyelvtani jelenségeket komplex (formai, szintaktikai és szemantikai) szempontú megközelítésből tárgyaljuk, így a hallgatók összefoglaló tudást kapnak a tárgyalt nyelvtani szerkezetekről, melyet gyakorló feladatok egészítenek ki, így rögzítve a megszerzett tudást.

A tantárgy a hatályos NAT és KET irányelvekben és kimeneti kritériumokban meghatározott tanulási célok és eredmények megvalósulását segíti elő. Az oktatási tevékenység fókuszában a hallgatók nyelvi cselekvőképességének fejlesztése, mind valódi mind pedig digitális térben, a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése és az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozása áll.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the seminar is to systematise, extend and deepen students' knowledge of grammar acquired in secondary school. The seminar focuses on the verb and on complex linguistic structures such as the passive voice, the conditional tense and the secondary meaning of modal auxiliaries, as well as the sentence (simple and compound sentences, sentence parts, order of sentence parts, conjunctions in subordinate and subordinate clauses, adverbial subordinate clauses, relative clauses, etc.). The grammatical phenomena covered in the seminar will be dealt with from a complex (formal, syntactic and semantic) point of view, so that students will acquire a summary knowledge of the grammatical structures covered, supplemented by exercises to consolidate the knowledge acquired.

The subject promotes the attainment of the learning goals and outcomes defined in the recommendations and output criteria of the prevailing National Core Curriculum and Framework Curricula. Instruction focuses on developing students' ability to function in the foreign language in real and digital environments alike, on sustaining and strengthening language learning motivation, as well as on enabling life-long language learning.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni.

Képes a célnyelvnek a kontextushoz illő helyes használatára a pedagógiai tevékenysége során.

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language.

Knows the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and its application.

Knows the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language.

Knows the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and its application.

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the rules of spoken and written German effectively in the context in which he/she uses the language.

Capable of using the target language correctly in his/her pedagogical work, according to the context.

Capable of applying the rules of spoken and written German effectively in the context in which he/she uses the language.

Capable of using the target language correctly in his/her pedagogical work, according to the context.

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A szeminárium tematikájának és a tantárgyi követelmények ismertetése. Az igék szemantikai és morfológiai tulajdonságai (igeragozási osztályok, tárgyas-tárgyatlan igék, elváló – el nem váló igekötős igék) (Description of the seminar topic and the subject requirements. Semantic and morphological properties of verbs (verb conjugation classes, subject-object verbs, separable and inseparable verb conjugations))

12.2. Módbeli segédigék elsődleges jelentése (Primary meaning of modal auxiliaries)

12.3. Módbeli segédigék másodlagos jelentése (Secondary meaning of modal auxiliaries)

12.4. A sich-es igék, a személytelen igék (The reflexive verbs, impersonal verbs)

12.5. A passzív szerkezet – Vorgangspassiv, Vorgangspassiv módbeli segédigékkel (The passive voice – Vorgangspassiv, Vorgangspassiv with modal auxiliaries)

12.6. A passzív szerkezet – Zustandspassiv; A passzív szerkezetet helyettesítő szerkezetek (The passive voice – Zustandspassiv; Structures replacing the passive voice)

12.7. A feltételes mód (Subjunctive)

12.8. A függő beszéd (Reported speech)

12.9. A felszólító mód (Imperative mode)

12.10. A mondat – egyszerű és összetett mondat, mondatrészek, mondatrészek sorrendje (The sentence - simple and compound sentence, sentence elements, the ordering of sentence elements)

12.11. A mondat – határozói mellékmondatok 1. (The sentence - adverbial clauses 1.)

12.12. A mondat – határozói mellékmondatok 2. (The sentence - adverbial clauses 2.)

12.13. A mondat – vonatkozó mellékmondat (The sentence - relative clauses)

12.14. Főnévi igeneves szerkezetek (Infinitive affirm structures)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumi jegy feltétele az órákon való aktív részvétel, a heti írásbeli házi feladatok elkészítése, amelyekre nem kap érdemjegyet a hallgató, a heti rövid online tesztek kitöltése, valamint a félévközi két zárthelyi dolgozat megírása. A zárthelyi dolgozatoknál 60% elérése szükséges az elégségeshez, 70% a közepes, 80% a jó, 90% a jeles értékeléshez. Az elégséges szemináriumi jegy megszerzésének felvétele, hogy a második zárthelyi dolgozatban, mely az egész félév anyagát öleli fel, minimum 60%-ot kell elérni. A szemináriumi jegyet az online tesztek eredményének átlaga és a két zárthelyi dolgozat számtani átlaga adja. A két zárthelyi dolgozat ideje a félév elején kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, ötfokozatú érdemjegy – elégséges 60%; közepes 70%; jó 80%; jeles 90%-tól

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Buscha, Anne / Szita, Szilvia: B-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau B1/B2., SCHUBERT-Verlag, Leipzig 2024. ISBN: 978-396-91507-7-1;
2. Kohlmann, Ágnes / Soproni, Zsuzsa / Éva Varga: Grammatik 1., META Egyesület, Pécs 2021. ISBN: 978-615-6223-06-7;
3. Kohlmann, Ágnes / Soproni, Zsuzsa / Éva Varga: Grammatik 3, META

Egyesület, Pécs 2023. ISBN: 978-615-6223-09-8;

4. Kohlmann, Ágnes / Soproni, Zsuzsa / Éva Varga: Grammatik 4., META Egyesület, Pécs 2024. ISBN: 978-615-6223-12-8;

5. Rehlinghaus, Monika: 55 Grammatikspiele für Partner und Gruppenarbeit. Deutsch als Fremdsprache., Ernst Klett Sprachen GmbH, Stuttgart 2019. ISBN: 978-3-12-674153-8;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Duden – Die Grammatik: Struktur und Verwendung der deutschen Sprache, Cornelsen Verlag, Berlin 2022. ISBN: 978-341-10405-0-6;

2. Buscha, Anne / Szita, Szilvia: A-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau A1/A2. , SCHUBERT-Verlag, Leipzig 2023. ISBN: 978-3-96915-057-3;

3. Hering, Axel / Matussek, Magdalena / Perlmann-Balme: Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell., Max Hueber Verlag, München 2019. ISBN: 9783191116576;

Budapest, 2025.

Soproni Zsuzsa, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT184**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Írásbeli és szóbeli kommunikációs gyakorlatok (irodalom és kultúra)
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Written and oral communication exercises (literature and culture)
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szentpétery-Czeplédy Anita, PhD, habil., egyetemi docens
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus célja, hogy a hallgatók mélyebben megértsék a nyelv, a kultúra és az irodalom egymásba fonódását, valamint ennek jelentőségét a nyelvtanításban. A tanórak során kiemelten fontos a hallgatók nyelvi és kommunikációs készségeinek fejlesztése, az önálló szövegalkotás és véleménynyilvánítás képességének elsajátítása. A hallgatók mindeközben különböző műfajokat, szerzőket, történelmi időszakokat és irodalmi irányzatokat is felfedeznek, valamint megismerkednek az irodalom- és kultúratudomány főbb diskurzusaival. A nyelvi és szaknyelvi kompetenciák fejlesztése mellett didaktikai ismereteket is közvetítenek a tanórak, mivel az egyes szövegek tárgyalása során arra is kitérnek majd, hogy azok milyen módon vonhatók be a nyelvtanításba. A kurzus további célja a német nyelvi kommunikációs kompetencia komplex fejlesztése, a nyelvi ismeretek bővítése és elmélyítése B2 szintre. Nagy hangsúlyt kap a nyelvi-stratégiai képességek fejlesztése, az élvezetes és hatékony németnyelv-tanulás elsajátítása, különös tekintettel az önálló, otthoni munkára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to give students a deeper understanding of the intertwining of language, culture and literature and its importance in language teaching. The lessons will focus on developing students' linguistic and communication skills and their ability to produce texts and express their opinions independently. Students will also explore different genres, authors, historical periods and literary trends, as well as the main discourses of literary and cultural studies. In addition to developing linguistic and linguistic competences, the course also provides didactic knowledge by discussing how texts can be integrated into language teaching. The course aims to develop German language communication competence in a comprehensive manner, to expand and deepen language knowledge to level B2. Great emphasis is placed on developing language-strategic skills, and on learning German in an enjoyable and effective way, with particular attention to independent work at home.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával. Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait. Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv). Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit. Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit. Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát. Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat. Ismeri B2 szinten a szinkron nyelvvállapot

fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit. Ismeri B2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről. Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma-alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni. Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni. Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére. Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni. Képes B2 szinten a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni. Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban B2 szinten kifejezni magát.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Kiemelt jelentőségűnek tartja a magyar és német nyelv, kultúra, történelem, valamint

társadalmi folyamatok egymásra való hatásainak elemzését, a tanulók számára ezekről helyes értelmezés adását a magyar kultúra és nemzeti érdekek elsődlegességének szem előtt tartása mellett. A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek megismertetésére és elfogadtatására. Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje. Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field. Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy. Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education. Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the role of individual differences in language learning (language aptitude,

motivation, age, language anxiety, learning styles, strategies, interlanguage). Knows German-speaking cultures, their similarities, and differences. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures. Knows the latest research findings and methodologies in linguistics, literary studies and cultural history. Knows the teaching tools and educational aids applicable to teaching German language, literature, and culture. Knows at level B2 the phonetic, morphological, syntactic, semantic, pragmatic, and discourse-level characteristics of the synchronic state of the language and their interrelationships. Knows at level B2 the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language. Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes. Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge. Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12. Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of using the German language cultures, their similarities and differences, effectively and motivationally for his/her own and his/her pupils' development, for the purpose of language teaching. Capable of mediating between cultures and developing intercultural competence. Capable of educating students to accept local, national, and universal human values. Capable of applying the rules of spoken and written German at level B2 effectively in the context in which he/she uses the language. Capable of expressing himself/herself in his/her own field of learning both orally and in writing with nuance at level B2.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Committed to appreciating different cultures, strives for

cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication. Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Considers the analysis of the interactions between Hungarian and German language, culture, history, and social processes of paramount importance, providing students with correct interpretations while keeping the primacy of Hungarian culture and national interests in mind. Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Within the school environment, he/she consciously strives to promote the values forming the basis of national and European culture. Aims to educate students to respect others' opinions and values. Develops self-awareness and his/her own personality, and is open to using feedback from the environment for this purpose. Monitors the impact of his/her activities on others, strives to modify activities reflectively, and continuously develops his/her professional competence.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority. Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a kurzus tartalmának és számonkérések módjának egyeztetése, nyelvi szint felmérése/Irodalom és kultúra szerepe a hétköznapi életben és a nyelvtanításban (Introduction, agreeing the course content and the way it will be assessed, assessing language level/The role of literature and culture in everyday life and language teaching)

12.2. Híres mesék és népmesék, a mese és a népmese jellemzői / Mesefeldolgozás, mesélés / Weitblick B 2. 2. Sich und die Welt verändern (Famous tales and folk tales, characteristics of tales and folk tales/ Tale analysis and story telling / Weitblick B 2. 2. Sich und die Welt verändern)

12.3. A vers műfaja, romantikus és modern versek olvasása/Versek a német nyelv tanításában (oktatási segédanyagok összeállítása) / Weitblick B 2. 2. Sich und die Welt verändern (the genre of poetry, reading romantic and modern poetry/Poetry in the teaching of German (compilation of teaching aids) / Weitblick B 2. 2. Sich und die Welt verändern)

12.4. A regény és novella jellemzői, klasszikus és kortárs művek I. / Kreatív prózaírás / Weitblick B 2. 2. Bewusst konsumieren (Characteristics of the novel and short story, classical and contemporary works I. / Creative prose writing / Weitblick B 2. 2. Bewusst konsumieren)

12.5. A regény és novella jellemzői, klasszikus és kortárs művek II. / Kreatív prózaírás / Weitblick B 2. 2. Das perfekte Leben führen (Characteristics of the novel and short story, classical and contemporary works II./Creative prose writing / Weitblick B 2. 2. Das perfekte Leben führen)

12.6. Híres karakterek a német irodalomban / Karakterelemzés, irodalmi szereplők jellemzése és bemutatása / Weitblick B 2. 2. Das perfekte Leben führen (Famous characters in German literature / Character analysis, characterisation and presentation of literary figures / Weitblick B 2. 2. Das perfekte Leben führen)

12.7. Korszakok, stílusok és irányzatok I. / Projektek: különböző irányzatok bemutatása / Weitblick B 2. 2. Wie wir die Welt sehen (Periods of literary history, styles and trends I. / Projects: introduction to different trends / Weitblick B 2. 2. Wie wir die Welt sehen)

12.8. Korszakok, stílusok és irányzatok II. / Stílusgyakorlatok: különböző irányzatok alkalmazása / Weitblick B 2. 2. Wie wir die Welt sehen (Periods of literary history, styles and trends II. / Stylistic exercises: applying different trends / Weitblick B 2. 2. Wie wir die Welt sehen)

12.9. A kultúratudomány kialakulása, az interkulturalitás fogalma / Interkulturalitás a német irodalomban (témaegyeztetés) / Weitblick B 2. 2. Geschichten erzählen (The emergence of cultural studies, the concept of interculturality/Interculturality in German literature (topics for projects) / Weitblick B 2. 2. Geschichten erzählen)

12.10. Magyar származású szerzők a német irodalomban/Könyvismertetések, bemutatók / Weitblick B 2. 2. Geschichten erzählen (Hungarian authors in German literature/Book reviews, presentations / Weitblick B 2. 2. Geschichten erzählen)

12.11. Irodalom és média, az intermedialitás kérdései, irodalmi adaptációk filmekben és más médiumokban / Weitblick B 2. 2. In vollen Zügen genießen (Literature and media, issues of intermediality, literary adaptations in film and other media / Weitblick B 2. 2. In vollen Zügen genießen)

12.12. Irodalom a digitalizáció korában / Csoportos projektmunka: (digitális) oktatási segédanyag készítése és bemutatása / Weitblick B 2. 2. In vollen Zügen genießen (Literature in the age of digitalisation/Group project: creation and presentation of (digital) teaching aids /Weitblick B 2. 2. In vollen Zügen genießen)

12.13. Záróbeszélgetés: Az irodalom társadalmi hatása, társadalmi kérdések az irodalomban, irodalom a nyelvórán, ötletek, érvek, ellenérvek / nyelvi záró dolgozat (Final discussion: The social impact of literature, social issues in literature, literature in language class, ideas, arguments, counter-arguments / final language test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a házifeladatok és az órai feladatok együttes értékeléséből áll össze. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 30%-át az órai aktivitás, 30%-át a projektfeladatok és 40%-át az előre egyeztetett félévközi írásbeli dolgozatokra kapott érdemjegyek átlaga adja.

A mulasztott félévközi feladat vagy a sikertelen félévközi teljesítmény pótlása legkésőbb a szemeszter utolsó hetéig lehetséges az elmulasztott feladatok elkészítésével, prezentálásával. Az osztályzatra kijelölt félévközi feladatok közül elégtelen jegy esetén csak egyet és egyszer lehet ismételni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 30%-át az órai aktivitás, 30%-át a projektfeladatok és 40%-át az előre egyeztetett félévközi feladatokra és írásbeli dolgozatokra kapott érdemjegyek átlaga adja. Az írásbeli és szóbeli feladatok értékelésénél a nyelvhelyesség 30%-ban kerül beszámításra. Az érdemjegyek kialakításánál 60%-os teljesítés elégséges, 70%-os teljesítés közepes, 80%-os teljesítés jó, 90%-os teljesítés pedig jeles eredményt ad.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bajerski, Nadja / Böschel, Klaudia / Meister, Hildegard / Würz, Ulrike: Weitblick. Das große Panorama B 2.2., Cornelsen Verlag, Berlin 2020. ISBN: 978-3-06-120890-5;

2. Glotz-Kastanis, Jo / Tippmann, Doris: Sprechen, Schreiben, Mitreden aktuell, Hueber Verlag, München 2024. ISBN: 978-3190218646;
3. Mai, Manfred (Hrsg.): Das Literatur-Lesebuch. Deutsche Literatur aus 10 Jahrhunderten (Ab 10 Jahre), Ravensburger Verlag, Ravensburg 2005. ISBN: 9783473344420;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kulturális háttéranyagok <https://www.planet-wissen.de/kultur/index.html>,.
2. Adham El-Khatib: 65 Themen zum Schreiben und Sprechen (Vor- und Nachteile) Sprachniveau B2 & C1. , Independently published, Traverse City 2019. ISBN: 978-1700339935;
3. Löschmann, Marianne / Löschmann, Martin: Einander verstehen. Ein deutsches literarisches Lesebuch, Peter Lang, New York 1997. ISBN: 0-8204-2399-8;
4. Rebbe-Gnädiger, Stephanie: STARK Training Gymnasium - Deutsch - Fit für die Oberstufe, Stark, München 2021. ISBN: 978-3849032128;

Budapest, 2025.

Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita, PhD, habil.
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT189**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Német nyelvű osztálytermi kommunikáció
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Classroom communication in German
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A német nyelvű osztálytermi kommunikáció során használt tanári nyelv (Lehrersprache, Teacher Talk) formálisan és tartalmában is az első és legfontosabb, de nem az egyetlen input az idegen nyelvet tanuló számára. A tanár kommunikációs viselkedése és a tanári nyelv a legfontosabb feltételei a sikeres tanórai kommunikációnak. A tanári nyelv tudatos használatának képessége az egyik legfontosabb tanári kompetencia, ezért ennek támogatása és fejlesztése az egyetemi nyelvtanárképzés egyik legfontosabb feladata. A tanári nyelv az oktatás szervezésének, a magyarázatoknak, a tanulási nehézségek és problémák megoldásának eszköze, valamint verbálisan és nonverbálisan támogatja a tanulók felfedező tanulását és a tanulási nehézségek önálló megoldását. A tanórákra való felkészülés során azt is meg kell tervezni, hogy hogyan lehet hatékonyan és optimálisan használni a tanári nyelv eszközeit és hogyan lehet a tanulók nyelvi szintjéhez hozzáigazítani.

A szeminárium célja, hogy megismertesse a hallgatókat a német tanári nyelv idiómáival (szavak, szókapcsolatok, mondatok), amelyek helyes használata

nélkülözhetetlen a tanári munka során elforduló legfontosabb beszédsszituációkban (pl. oktatás szervezése, szociális munkaformák, játékos munkaformák, tartalmi munka, dicséret, motiváció, hibajavítás).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The language used in German classroom communication (Teacher Talk, Lehrersprache) is formally and substantively the first and most important input for foreign language learners, but not the only one. The teacher's communicative behaviour and the teacher's language are the most important prerequisites for successful classroom communication. The ability to use the language of the teacher consciously is one of the most important teacher competences, and its support and development is therefore one of the most important tasks of university language teacher education. Teacher language is a tool for organising instruction, explaining, solving learning difficulties and problems, and verbally and non-verbally supporting students' exploratory learning and independent resolution of learning difficulties. In preparing for lessons, it is also necessary to plan how to make effective and optimal use of the language of instruction and how to adapt it to the language level of the learners.

The aim of the course is to familiarise students with the idioms (words, phrases, sentences) of the German language, which are essential for the correct use in the most important situations in the teaching profession (e.g. teaching organisation, social work, playful work, content work, praise, motivation, error correction).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló,

felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni.

Képes a célnyelvnek a kontextushoz illő helyes használatára a pedagógiai tevékenysége során.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Reálisan ítéli meg a német nyelv tantárgy oktatásban betöltött szerepét.

A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the characteristics of classroom communication.

Knows the rules of spoken and written German. Possesses knowledge of the variants and registers of the German language.

Knows the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and its application.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the rules of spoken and written German effectively in the context in which he/she uses the language.

Capable of using the target language correctly in his/her pedagogical work, according to the context.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Realistically assesses the role of the German language subject in education.

Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A tanári nyelv. Fogalmi alapvetés, perspektívák, célok. A szeminárium tematikájának és tantárgyi követelményeinek ismertetése, a legfontosabb szakirodalmak rövid bemutatása. (Teacher language. Essential definitions, perspectives, and goals. Presentation of the course topics and course requirements, brief introduction to the most important literature.)

12.2. A tanóra szervezési nyelve, a tanár kommunikációs közlései. A kódváltás szerepe a tanári nyelvben. (The language of organizing the lesson, the teacher's communicative messages. The role of code-switching in teacher language.)

12.3. Szociális munkaformák instruálása: csoportmunka, partnernmunka, egyéni munka, vitafórum. (Instructions in forms of social work: group work, partner work, individual work, facilitating a discussion forum.)

12.4. A kompetenciafejlesztés instrukciói: Kiejtésgyakorlás – hangsúly, intonáció, kiejtés. (Competency-building instructions: pronunciation practice - stress, intonation, pronunciation)

12.5. A kompetenciafejlesztés instrukciói: dialógus, szerepjáték. (Competency-building instructions: dialogue, role play)

12.6. A kompetenciafejlesztés instrukciói: hallásértés, szövegértés, irodalmi szövegek feldolgozása. (Competency-building instructions: listening comprehension, reading comprehension, processing literary texts.)

12.7. Projekt. Referátumok. (Project. References.)

12.8. Magyarázatok és egyéb instrukciók nyelve: házi feladat, fogalmazás, dolgozat. (The language of explanations and the language of other instructions: homework, essays, compositions.)

12.9. Nyelvtani magyarázatok a németórán. (Grammatical explanations in the German lesson)

12.10. Tanári értékelés: dicséret, motiváció, kritika, hibák és azok javítása. (Teacher evaluation: praise, motivation, criticism, mistakes and how to correct them)

12.11. Játékok és dalok a nyelvtanulásban. (Games and songs in language learning)

12.12. Tanári nyelv a digitális oktatásban. (Teacher Talk in digital education)

12.13. Mikrotanítási gyakorlat a szemináriumi csoportban. (Micro-teaching practice in the seminar group)

12.14. Referátumok, zárthelyi dolgozat. A szeminárium értékelő lezárása. (References, written test. Seminar closing evaluation.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során egy referátumot kell tartania egy félév elején vállalt témából, amely a tantárgyi tematikában szerepel. A szorgalmi időszak végén (a félév elején ismertetett héten) pedig egy zárthelyi dolgozatot kell megírnia. A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a referátumok és a zárthelyik együttes értékeléséből áll össze. A fentiek teljesítése az aláírás és a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele. A mulasztott félévközi feladat egy alkalommal pótolható hiányzás esetén.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Szemináriumi jegy, ötfokozatú érdemjegy.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 40% a referátum, 20% az órai munka és 40% a zárthelyi. A zárthelyik esetén 60%-tól elégséges, 70% -tól közepes, 80%-tól jó és 90%-tól jeles. A referátumok esetén 20% a nyelvhelyesség és 80% a szakmai anyag és a prezentáció.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Das europäische Profiltraster für Sprachlehrende;
https://www.goethe.de/resources/files/pdf22/EPR_Verffentlichung_Deutsch.pdf
„
2. Butzkamm, Wolfgang: Unterrichtssprache Deutsch. Wörter und Wendungen für Lehrer und Schüler, Hueber Verlag, Ismaning 2007. ISBN: 978-3-19-011586-0;
3. Feld-Knapp, Ilona / Perge, Gabriella: Lehrersprache und unterrichtliche Kommunikation im DaF-Unterricht. Eine Studie zur fachspezifischen sprachlichen Bildung von DaF-Lehramtstudierenden an der Eötvös Loránd Universität. In: Jahrbuch der ungarischen Germanistik 2022. 54-72 p, Gesellschaft ungarischer Germanisten, Budapest 2023. ISBN: 2677-1195 (Online);
4. Sárvári, Tünde: Lehrersprache. Ein Dilemma der Unterrichtsplanung im DaF-Unterricht. In: Jahrbuch der ungarischen Germanistik 2020. 81-100 p, Gesellschaft der ungarischen Germanisten, Budapest 2021. ISBN: 2677-1195 (Online);
5. Sárvári, Tünde: Zur Rolle der Lehrersprache im frühen Fremdsprachenunterricht. Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat. 11. évfolyam. 1. szám 109-127. , ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest 2023. ISBN: ISSN 2063-9945;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Boócz-Barna, Katalin / Feld-Knapp, Ilona / Kárpáti, Zsófia / Kertes, Patrícia / Palotás, Berta: Deutsch als Fremdsprache unterrichten lernen, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest 2015. ISBN: 978-963-284-624-8;
2. Krumm, Hans Jürgen: Stockholmer Kriterienkatalog. In: B. Kast / G. Neuner (Hg.): Zur Analyse, Begutachtung und Entwicklung von Lehrwerken für den fremdsprachlichen Deutschunterricht 100-105 p, Langenscheidt, Berlin 1996. ISBN: 978-3-468-49445-1;

Budapest, 2025.

Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TAGTT186

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Német mint idegen nyelv tantárgypedagógia elméleti alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Theoretical Foundations of Teaching German as a Foreign Language

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Anglisztika és Germanisztika Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A német mint idegen nyelv (Deutsch als Fremdsprache, DaF) oktatása folyamatosan fejlődik és új perspektívákkal, elvekkel bővül. A kurzus folyamán a hallgatók megismerik a német mint idegen nyelv (DaF) oktatásának tartalmát és egyes fejlődési szakaszait. Betekintést nyernek a nyelvtanulás és nyelvelsajátítás elméleti kérdéseibe. Megismerik az aktuális nyelvoktatási trendek létrejöttének hátterét és központi elveit. Megismerik a tanulói perspektívákat a nyelvtanulásban, és azt, hogy mely stratégiák alkalmazása segíti a nyelvi ismeretek hatékony feldolgozását. Megismernek különböző módszertani elveket és óravezetési forgatókönyveket, melyek alkalmazása által a tanulási folyamatok sokszínűbbé, motiválóbbá és hatékonyabbá válhatnak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Teaching German as a foreign language (Deutsch als Fremdsprache, DaF) constantly evolves, and new perspectives and principles are added. During the course, the

students will get familiar with the content and the different stages of development of teaching German as a foreign language. (DaF) They will gain insight into theoretical issues of language learning and acquisition. They will get familiar with the background and the central principles behind the evolution of current trends in language teaching. They will learn about students' perspectives on language learning and the strategies that can be used to help process language knowledge effectively. They will get familiar with different methodological principles and classroom management scenarios that can be used to make learning processes more diverse, motivating, and effective.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

-

Attitűdje:

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

-

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A német mint idegennyelv oktatásának (DaF) tárgyköre és fejlődése. A német mint második nyelv oktatásának (DaZ) helyzete. (The field and development of teaching German as a foreign language (DaF) The situation of teaching German as a second language (DaZ).)

12.2. A német mint idegennyelv oktatásának (DaF) tartalma. Nyelvi norma, nyelvi variációk. (The content of teaching German as a foreign language (DaF). Language norms and variations.)

12.3. Tanulási elméletek, idegennyelv-elsajátítás. (Learning theories, foreign language learning.)

12.4. Didaktikai modellek történeti áttekintése 1. (Olvasó-fordító módszer, direkt módszer, audiolinguális/audiovizuális módszer.) (Historical overview of didactic models 1. (Reader-translator method, direct method, audiolingual/audiovisual method))

12.5. Didaktikai modellek történeti áttekintése 2. (A kommunikatív fordulat, A kommunikatív cselekvőképesség.) (Historical overview of didactic models 2. (Communicative turn, communicative capacity to act))

12.6. Didaktikai trendek fejlődése és elvei. Többnyelvűség. Harmadik nyelv tanítása, DaFnE (Evolution and principles of didactic trends. Multilingualism. Teaching a third language, DaFnE.)

12.7. A feladatorientált nyelvoktatás. (Task-based language teaching.)

12.8. Zárthelyi dolgozat. (Written test.)

12.9. Tanulási univerzáliák: nyelvfeldolgozó struktúrák és a feldolgozási folyamatok az agyban. (Learning universals: language processing structures and processing in the brain.)

12.10. A mentális lexikon. Információfeldolgozás és tárolás. A szókincsfeldolgozás kérdései. (The mental lexicon. Information processing and storage. Vocabulary processing issues.)

12.11. A nyelvtanulók metakognitív stratégiái. Metakognitív stratégiák közvetítése, fejlesztése. (Students' metacognitive strategies. Metacognitive teaching and developing strategies.)

12.12. Kultúráközvetítés a német mint idegen nyelv oktatásban (DaF). (Cultural mediation in teaching German as a foreign language (DaF).)

12.13. Különböző módszertani elvek és forgatókönyvek alkalmazása a nyelvórán. (Receptív folyamatszakasz / imitativ-reproduktív folyamatszakasz / kognitív-reproduktív folyamatszakasz / reproduktív-produktív folyamatszakasz.) (Different methodological principles and scenarios in the language classroom. (Receptive process stage / imitative-reproductive process stage / cognitive-reproductive process stage /

reproductive-reproductive process stage.))

12.14. Zárthelyi dolgozat. (Written test.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során meg kell írnia egy legalább elégséges érdemjeggyű zárthelyi dolgozatot, ami az aláírás és a vizsgára bocsájtás feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok (zárthelyi) megírása.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga alapján ötfokú jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bimmel, Peter / Rampillon, Ute: Lernerautonomie und Lernstrategien., Langenscheidt, Berlin 2020. ISBN: 9783468496516;
2. Hantschel, Hans-Jürgen / Brinitzer, Michaela / Kroemer, Sandra / Möller-Frorath, Monika / Ros, Lourdes: DaF unterrichten. Basiswissen Didaktik Deutsch als Fremd- und Zweitsprache, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart 2022. ISBN: 978-3-12-675308-1;
3. Krumm, Hans-Jürgen / Fandrych, Christian / Hufeisen, Britta / Riemer, Claudia:

Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein Internationales Handbuch., Walter de Gruyter GmbH & Co, Berlin/New York 2010. ISBN: Band 1: ISBN 978-3-11-020507-7, Band 2: ISBN 978-3-11-020508-4;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Barkowski, Hans / Krumm, Hans-Jürgen (Hrsg.): Fachlexikon Deutsch als Fremd- und Zweitsprache, A. Francke Verlag, Tübingen/Basel 2010. ISBN: 9783838584225;
2. Feld-Knapp, Ilona: Autonomie/autonomes Lernen. In: Barkowski, Hans / Krumm, Hans-Jürgen (Hrsg.): Fachlexikon Deutsch als Fremd- und Zweitsprache, A. Francke Verlag, Tübingen/Basel 2010. ISBN: 9783838584225;
3. Feldné Knapp, Ilona: Mehrsprachigkeit und Fremdsprachenunterricht, In: Szerk.: Feld-Knapp Ilona Mehrsprachigkeit. pp. 15-31. (CM-Beiträge zur Lehrerforschung), Typotex Kiadó; Eötvös Collegium, Budapest 2014. ISBN: 978-615-5897-15-3;
4. Krumm, Hans-Jürgen: » Lernen lehren – Lehren lernen. Schwierigkeiten und Chancen des Autonomen Lernens im Deutschunterricht. In: A. Müller-Hartmann/ M. Schocker-v.Ditfurth (Hg): Aufgabenorientierung im Fremdsprachenunterricht. pp. 99-118., Gunter Narr, Tübingen 2005. ISBN: 3-8233-6106-6;

Budapest, 2025.

Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT188**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Német nyelvű gyermek- és ifjúsági irodalom
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** German children's and youth literature
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita, PhD, habil., egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus célja, hogy a hallgatók elmélyülhessenek a német nyelvű gyermek- és ifjúsági irodalomban, és képesek legyenek azt hatékonyan beépíteni a nyelvoktatásba, illetve játékosan, kreatívan tanítani egy-egy adott korosztálynak egy-egy adott nyelvi szinten. A gyermek- és ifjúsági irodalom körébe tartozó művek, illetve azok különböző mediális feldolgozásai a német nyelvet oktató tanító egyik leghasznosabb forrása lehet a tartalom alapú nyelvoktatásban. Mind társadalmi vonatkozásai, mind pedig stilisztikai sajátosságai miatt különösen figyelemfelkeltően, ezért motiválónak hatnak ezek a szövegek a nyelvtanulókra. A hallgatók a szemeszter során különböző szerzőket, történelmi időszakokat és irodalmi irányzatokat ismernek meg, és áttekinthetik a nyelvet, az irodalmat és a kultúrát szoros kapcsolódásában. Kiemelten fontos a hallgatók nyelvi és kommunikációs készségeinek fejlesztése, az önálló szövegalkotás és véleménynyilvánítás képességének elsajátítása is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to enable students to acquire an in-depth knowledge of

children's and youth literature in German, to be able to integrate it effectively into language teaching and to teach it creatively to a specific age group at a specific language level. Works of children's and youth literature and their various medial adaptations can be one of the most useful resources for the German language teacher in content-based language teaching. Both their social relevance and their stylistic specificity make them particularly attention-grabbing and therefore motivating for language learners. During the semester, students will be introduced to different authors, historical periods and literary trends, and will be able to review the close links between language, literature and culture. Emphasis is also placed on developing students' language and communication skills, and on acquiring the ability to produce texts and express opinions.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával. Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát. Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait. Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik. Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv). Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit. Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit. Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát. Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a

megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma-alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni. Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni. Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére. Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Kiemelt jelentőségűnek tartja a magyar és német nyelv, kultúra, történelem, valamint társadalmi folyamatok egymásra való hatásainak elemzését, a tanulók számára ezekről helyes értelmezés adását a magyar kultúra és nemzeti érdekek elsődlegességének szem előtt tartása mellett. A német nyelvvel és kultúrával történő gyakorlati találkozás során a magyar nyelv és kultúra képviselőjeként tekint magára, s átérzi e szerep a felelősségét. Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek megismertetésére és elfogadtatására. Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field. Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy. Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education. Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the role of individual differences in language learning (language aptitude, motivation, age, language anxiety, learning styles, strategies, interlanguage). Knows German-speaking cultures, their similarities, and differences. Knows the characteristic intellectual and artistic trends, forms of expression, and works of German-speaking cultures. Knows the latest research findings and methodologies in linguistics, literary studies and cultural history. Knows the teaching tools and educational aids applicable to teaching German language, literature, and culture.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes. Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge. Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria. Based on the knowledge

of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12. Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of using the German language cultures, their similarities and differences, effectively and motivationally for his/her own and his/her pupils' development, for the purpose of language teaching. Capable of mediating between cultures and developing intercultural competence. Capable of educating students to accept local, national, and universal human values.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Committed to appreciating different cultures, strives for cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication. Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language. Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Considers the analysis of the interactions between Hungarian and German language, culture, history, and social processes of paramount importance, providing students with correct interpretations while keeping the primacy of Hungarian culture and national interests in mind. Regards himself/herself as a representative of Hungarian language and culture during practical encounters with German language and culture, and understands the responsibility of this role. Within the school environment, he/she consciously strives to promote the values forming the basis of national and European culture. Aims to educate students to respect others' opinions and values.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority. Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of

authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: a gyermek- és ifjúsági irodalom definíciója, a gyermekirodalom fejlődése, funkciói és szerepe a fiatalok életében (Introduction: definition of children's and young people's literature, the development of children's literature, its functions and its role in young people's lives)

12.2. Klasszikus mesék és népmesék a német irodalomban I. (Grimm fivérek) (Classical tales and folk tales in German literature I (Grimm brothers))

12.3. Klasszikus mesék és népmesék a német irodalomban II. (Mesék a romantika korából) (Classical tales and folk tales in German literature II (Tales from the Romantic Age))

12.4. Mesék a nyelvórán (csoportos projektmunka) (Tales in the language classroom (group project work))

12.5. Ifjúsági regények a huszadik században (könyvismertetések) (Young adult novels in the twentieth century (book reviews))

12.6. A kortárs ifjúsági irodalom irányzatai (könyvismertetések) (Trends in contemporary youth literature (book reviews))

12.7. Könyvek és adaptációk: filmek, sorozatok, képregények, illusztrációk (Books and adaptations: films, series, comics, illustrations)

12.8. Ifjúsági regények a nyelvórán (csoportos projektmunka) (Young adult novels in the language classroom (group project))

12.9. Gyermekversek és dalok, vers és zene az általános iskolai nyelvtanításban I. (Children's poems and songs, poetry and music in primary school language teaching I.)

12.10. Interaktív és digitális irodalom a nyelvórán (Interactive and digital literature in the language classroom)

12.11. Interaktív és játékos tanulási módszerek a gyermekirodalom tanításában (Interactive and playful learning methods in the teaching of children's literature)

12.12. Mikrotanítások I. (rövid módszertani bemutatók és elemzésük) (Microteachings I (short methodological presentations and analysis))

12.13. Mikrotanítások II. (rövid módszertani bemutatók és elemzésük) (Microteachings II. (short methodological presentations and analysis))

12.14. A kurzus értékelése, záróbeszélgetés: gyermek- és ifjúsági irodalom a nyelvórán (Course evaluation, final discussion: children's and youth literature in the language classroom)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a házifeladatok és az órai feladatok együttes értékeléséből áll össze. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 30%-át az órai aktivitás, 30%-át a projektfeladat és 40%-át az előre egyeztetett félévközi feladatokra és dolgozatokra kapott érdemjegyek átlaga adja.

A mulasztott félévközi feladat vagy a sikertelen félévközi teljesítmény pótlása legkésőbb a szemeszter utolsó hetéig lehetséges az elmulasztott feladatok elkészítésével, prezentálásával. Az osztályzatra kijelölt félévközi feladatok közül elégtelen jegy esetén csak egyet és egyszer lehet ismételni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a házifeladatok és az órai feladatok együttes értékeléséből áll össze. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 30%-át az órai aktivitás, 30%-át a projektfeladat és 40%-át az előre egyeztetett félévközi feladatokra és dolgozatokra kapott érdemjegyek átlaga adja. Írásbeli dolgozatok és szóbeli beszámolók esetén a nyelvhelyesség a pontok 30%-át adja, az összesített érdemjegy pedig 60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles.

A mulasztott félévközi feladat vagy a sikertelen félévközi teljesítmény pótlása legkésőbb a szemeszter utolsó hetéig lehetséges az elmulasztott feladatok elkészítésével, prezentálásával. Az osztályzatra kijelölt félévközi feladatok közül elégtelen jegy esetén csak egyet és egyszer lehet ismételni.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jäger-Manz, Monika: Deutschförderung durch literarische Werke im Kindesalter, Bajapress, Baja 2015. ISBN: 9789631226867;
2. Kaspar H. Spinner (Hg.) / Jan Standke (Hg.): Erzählende Kinder- und Jugendliteratur im Deutschunterricht. Textvorschläge – Didaktik – Methodik, Brill, Schöningh 2016. ISBN: 9783825286538;
3. Kurwinkel, Tobias (Hrsg.) / Schmerheim, Philipp (Hrsg.) / Jakobi, Stefanie : Handbuch Kinder- und Jugendliteratur, Metzler Verlag, Berlin/Heidelberg 2021. ISBN: 978-3-476-04720-5;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horak, Karl, /Horak, Grete: Kinderlieder, Reime und Spiele der Ungarndeutschen, ELTE, Germanistisches Institut, Budapest 2014. ISBN: 978-963-284-573-9;
2. Szóts Éva: Handbuch zur deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur. Didaktisch-methodische Überlegungen vom Kinderreim bis zum umgeformten Märchen, Eötvös József Lehrerbildungshochschule, Baja 1998.

Budapest, 2025.

Dr. Szentpétery-Czeglédy Anita, PhD, habil.
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TAGTT191**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nyelvészeti ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Linguistic knowledges
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Anglisztika és Germanisztika Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy áttekintés jelleggel ismereteket nyújtson azokról az általános nyelvészeti, valamint germanisztikai nyelvészeti kategóriákról, fogalmakról és módszerekről, amelyek segítségével a német nyelv jellemezhető ill. leírható. A hallgatók a német nyelv példáján ill. autentikus német nyelvi példák segítségével megismerkednek a nyelv és a nyelvi jel fogalmával, a természetes emberi nyelv jellemzőivel és a természetes nyelvek csoportosítási lehetőségeivel a nyelvtudományban. Majd betekintést nyernek a nyelv különböző szintjeibe: a fonetika/fonológia, morfológia, mondattan, lexikológia, szövegnyelvészet területekbe. Ezen területek tárgyalása során nyelvtörténeti példákat is tárgyalunk. Ezt követően pedig kitérünk bizonyos, a német nyelv vonatkozásában specifikus nyelvhasználati aspektusokra, mint a német nyelv történetileg kialakult jelentős heterogenitására, pluricentrikus és pluriareális jellegére és legfontosabb nyelvváltozataira, mint pl. a gyermek- és ifjúsági nyelv.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide an overview of the general linguistic and German linguistic categories, concepts and methods used to describe German language. Using the example of German language and authentic examples of German, the concepts of language and the linguistic sign, the characteristics of natural human language and the possibilities of grouping natural languages in linguistics are introduced. The students will then gain insights into the different levels of language: phonetics/phonology, morphology, syntax, lexicology, text linguistics. Examples from the history of language are also discussed. Subsequently, certain aspects of language use specific to the German language will be discussed, such as the historically significant heterogeneity of the German language, its pluricentric and pluriareal character and its most important linguistic varieties, like children and youth language.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Biztos szaktudományos ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon továbbá az 1–6. évfolyamon a német műveltségi területen. Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

Ismeri a szinkron nyelvállapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint szöveg szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit. Ismeri a nyelvtudományi kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát. Ismeri a német nyelv tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát.

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes a német nyelv tantárgynak megfelelő nyelvészeti tudományterületen a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére.

Attitűdje:

Nyitott a munkájával összefüggő új nyelvészeti elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre. Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses solid subject-specific in the German area of education for grades 1–4, and of education for grades 1–6. Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the phonetic, morphological, syntactic, semantic, pragmatic, and discourse-level characteristics of the synchronic state of the language and their interrelationships. Knows the latest research findings and methodologies in linguistics. Knows the process of concept formation conveyed by the German language subject. Knows the opportunities offered by the internet, computers, and new tools.

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of creating and conveying the interrelationships between concepts, theories, and facts in the academic discipline German linguistics.

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture. Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nyelvtudomány mint tudományos diszciplína. A nyelvtudomány tárgya: Mi a nyelv? Emberi és állati nyelv, természetes nyelvek és mesterséges nyelvek (Linguistics as academic discipline. The subject of linguistics: what is language? Human and animal language, natural languages and artificial languages)

12.2. A nyelv leírása: langue-parole-language, kompetencia és performancia, diakrónia és szinkrónia (Describe language: langue-parole-language, competence and performance, diachrony and synchrony)

12.3. A nyelvek osztályozási lehetőségei: nyelvcsaládok, nyelvtípusok (Classification of languages: language families, language types)

12.4. A természetes nyelv mint jelrendszer: a jel fogalma, a jelek osztályozása (Natural language as a system of signs: the concept of sign, classification of signs)

12.5. Fonetika-fonológia: beszédhangok és betűk, beszédszervek, artikuláció, fonémák (Phonetics-phonology: speech sounds and letters, speech organs, articulation, phonemes)

12.6. Morfológia: szavak alkotóelemei, szegmentálása, szóalkotás, szószerkezetek (Morphology: constituents of words, segmentation, word formation, word structures)

12.7. Lexikológia: szó és szókincs, a szavak jelentése és változás a szókincsben (Lexicology: words and vocabulary, the meaning of words and their change)

12.8. Mondattan: szókapcsolat, mondat, mondatrész, részmondat, mondat típusok (Syntax: word constructions, sentences, parts of sentences, clauses, sentence types)

12.9. Szövegtan: szövegszerűség, a mondatok összefűződése koherens szöveggé, a szövegek funkciója és típusai (Textlinguistics: textual coherence, how sentences are put together to form a coherent text, function and types of texts)

12.10. Nyelvi heterogenitás a németben: kialakulása, formái. A német nyelv változatainak legfontosabb osztályozási lehetőségei (Linguistic heterogeneity in German: development and forms. The main classifications of German language varieties)

12.11. A pluricentrikus, többközpontú német nyelv, a német nyelv nemzeti változatai, a német mint hivatalos nyelv Európában (Pluricentric German language, national varieties of German, German as an official language in Europe)

12.12. A standard nyelvi változat(ok) a németben és a német dialektusok: területi megoszlásuk, jellemzőik és használatuk (Standard language varieties and dialects in German: their spatial distribution and characteristics, their use)

12.13. Német csoportnyelvi változatok fő jellemzői. Német funkcionális nyelvi változatok, stílusregiszterek jellemzői (Main characteristics of German group language varieties. Characteristics of German functional language varieties, style registers)

12.14. Német nyelvi változatok az iskolában: Ifjúsági nyelv és gyermeknyelv a németben (German language varieties in the school. Youth language and children language in German)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrendben lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet

engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során meg kell írnia előre egyeztetett időpontban egy legalább elégséges érdemjegyű zárthelyi dolgozatot, ami az aláírás és a vizsgára bocsájtás feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok (zárthelyi) legalább elégséges eredményű megírása.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga tételsor alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Drahot-Szabó, Erszébet: Einführung in die Sprachwissenschaft, Alphabet Wörterbuchverlag, Imst 2022. ISBN: 9783950456684;
2. Hutterer Miklós: A germán nyelvek., Gondolat Kiadó, Budapest 1986. ISBN: 9632815408;
3. Kálmán László / Trón Viktor: Bevezetés a nyelvtudományba., Tinta Könyvkiadó, Budapest 2005. ISBN: 963 7094 26 1;
4. Kenesei István (szerk.): A nyelv és a nyelvek, Akadémiai Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789630589987;
5. Schuppener, Georg: Basiswissen Varietäten des Deutschen., Edition Hamauda, Leipzig 2020. ISBN: 978-3958170506;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Crystal, David (Ford. Kis Katalin, László Zsuzsa, Rebrus Péter.): A nyelv enciklopédiája, Osiris Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 963 379 211 8;
2. Kessel, Katja / Reimann, Sandra: Basiswissen deutsche Gegenwartssprache, Francke, Tübingen 2017. ISBN: 3-8252-2704-9;
3. Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995. ISBN: 963-186-816-8;
4. Sapir, Edward: Az ember és a nyelv, Gondolat Könyvkiadó, Budapest 1971.

Budapest, 2025.

Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TAGTT180

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A gyermek mint nyelvtanuló

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The child as a language learner

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Anglisztika és Germanisztika Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy az alkalmazott nyelvészeti, pontosabban a pszicho- és neurolingvisztikai kutatások kontextusában megismertesse a hallgatókat a gyermekkori idegen nyelvelsajátítás komplex problematikájával. Az előadás első témáját a kognitív képességek és a nyelv kapcsolata alkotja. Tárgyalásra kerülnek a nyelvi észlelés és feldolgozás, a nyelvi produkció és recepció folyamatai a gyermekkorban. Az előadások keretében a hallgatók ezután megismerkednek az (anya)nyelvelsajátítás modelljeivel, valamint annak szakaszaival, különös tekintettel a pubertás előtti szakaszra. Ezután térünk rá az idegen nyelvelsajátítással összefüggő elméletekre és kérdésekre, itt a kisgyermekkori idegen nyelvelsajátítás specifikumára fókuszálunk. A következő lépésben górcső alá vesszük a két- és többnyelvűséget ill. a korai kétnyelvű oktatással kapcsolatos kérdéskört. Utolsó tematikus egységként a kisgyermekkori kiejtés, szókincs és nyelvtanulás kerül tárgyalásra a német nyelv példáján keresztül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the complex problems of foreign language acquisition in childhood in the context of applied linguistics, more specifically psycho-linguistics and neurolinguistics. The first topic of the lecture is the relationship between cognitive abilities and language. The processes of language perception and processing, language production and reception in the childhood will be discussed. The lectures will then introduce students to models of (mother) language acquisition and its stages, with a special focus on the pre-pubertal phase. We will then turn to theories and issues related to foreign language acquisition, focusing on the specificities of foreign language acquisition in early childhood. Next, we look at bilingualism and multilingualism and early bilingual education. The last thematic unit will focus on pronunciation, vocabulary and grammar learning in early childhood, using the example of German.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos ismeretekkel rendelkezik a német műveltségi területre vonatkozóan az 1–4. évfolyamon, továbbá az 1–6. évfolyamon. Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit és az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit. Tisztában van a német nyelv és kultúra tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében, közösségi szerepfelfogásában betöltött szerepével, lehetőségeivel.

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A nyelvtanulás sajátosságainak ismeretében, valamint az ezeket alakító kulturális, szociális hatások értelmezése alapján, az egyéni szükségleteket, igényeket is figyelembe véve képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók komplex értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését. A szaktárgyi tudást eszközként képes alkalmazni a tanulók személyiségfejlesztése érdekében, képes segítséget nyújtani abban, hogy a tanulók felkészülhessenek az egész életen át tartó tanulásra az idegennyelv-elsajátítás terén.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Célja, hogy feltárja és elemezze a nyelvtanulási nehézségek okait, és a lemaradókat

felzárkóztassa.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid knowledges of the subject area of German in grades 1-4 and grades 1-6. Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the theories of first, second, and additional foreign language acquisition and the results of empirical research on theoretical questions. Aware of the role and possibilities of the German language and culture subject in students' personality development and community role perception.

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge. Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of the characteristics of language learning and the interpretation of the cultural and social influences shaping them, and considering individual needs and requirements, capable of creating pedagogical situations that promote the complex intellectual, emotional, social, and moral development of students. Capable of using subject knowledge as a tool for students' personality development, and providing assistance in preparing students for lifelong learning in foreign language acquisition.

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12. Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Aims to identify and analyse the causes of language learning difficulties and help lagging students catch up.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nyelvi képesség mibenléte. A nyelv és az agy (The nature of language ability. Language and the brain)

12.2. Nyelvi észlelés, hangok érzékelése. Szavak/mondatok/szövegek és grammatika feldolgozása (Language perception, perception of sounds. Mental processing of words/sentences/texts and grammar)

12.3. A nyelvi produkció modelljei, folyamata és komponensei (Models, processes and components of language production)

12.4. Nyelvelsajátítás: az anyanyelv elsajátításának elméletei (Language acquisition: theories of mother tongue acquisition)

12.5. Az anyanyelv elsajátításnak szakaszai és mikéntje (Stages and ways of learning the mother tongue)

12.6. Az anyanyelv elsajátítás pubertás előtti szakaszának specifikuma. Gyermekek nyelv vs. felnőtt nyelv (Specificity of the pre-pubertal stage of mother tongue acquisition. Child language vs. adult language)

12.7. Anyanyelv, idegen nyelv, második nyelv (Mother tongue, foreign language, second language)

12.8. Az első, második és további idegen nyelvek (L1, L2, L3) elsajátítása: elméletek (Acquisition of first, second and additional foreign languages (L1, L2, L3): theories)

12.9. Az idegennyelv-elsajátítás életkori sajátosságai. Korai idegennyelv-fejlesztés (Age specificities of foreign language learning. Early foreign language development)

12.10. A gyermekkori idegennyelv-elsajátítás kérdésfelvetései (Questions on foreign language learning in childhood)

12.11. A két- és többnyelvűség elméletei, típusai és fázisai. A kétnyelvű gyermek (Theories, types and phases of bilingualism and multilingualism. The bilingual child)

12.12. A gyermekkori kétnyelvű oktatással kapcsolatos elméletek és mítoszok (Theories and myths about bilingual education in childhood)

12.13. Az anyanyelv hatása az idegen nyelvre és az idegen nyelv hatása az anyanyelvre a korai idegennyelv-elsajátítás folyamatában (Impact of mother tongue on foreign language and impact of foreign language on mother tongue in early foreign language acquisition)

12.14. A kiejtés, a szókincs és nyelvtan szerepe a korai idegennyelv-elsajátításban (The role of pronunciation, vocabulary and grammar in early foreign language acquisition)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során meg kell írnia egy legalább elégséges érdemjegyű zárthelyi dolgozatot (a félév elején egyeztetett időpontban), ami az aláírás és a vizsgára bocsátás feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladat (zárthelyi) megírása.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga tételsor alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Apeltauer, Ernst: Grundlagen des Erst- und Fremdsprachenerwerbs, 68-129.p, Langenscheidt, Berlin 1997. ISBN: 3-468-49658-3;
2. Kovács Judit: A gyermek és az idegen nyelv., Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2009. ISBN: 978-963-9955-09-7;
3. Navracsics Judit: Két- és többnyelvű fejlődés 5 éves korig. In: Navracsics Judit/Bátyi Szilvia (szerk.): Nyelvek, nyelvváltozatok, következmények I. : Nyelvoktatás, nyelvelsajátítás, nyelvhasználat, fonetika és fonológia. https://mersz.hu/hivatkozas/m1033nynyk1_4/#m1033nyn, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 978 963 454 873 7;
4. Obermayr, Marlene / Sárvári, Tünde / Weichselbaum, Maria: Frühes Sprachenlernen – Einblicke in Praxis und Forschung. In: Michal Dvorecký / Sandra Reitbrecht / Brigitte Sorger / HannesSchweiger (Hrsg.): IDT 2022: *mit.sprache.teil.haben Band 3: Sprachliche Teilhabe fördern, pp. 285-291., Erich Schmidt Verlag, Berlin 2023. ISBN: 978-3-503-21106-7 (E-ISBN), 978-3-503-21105-0 (Print-ISBN);
5. Sárvári Tünde: Lese(r)kompetenz und Früherwerb. In: DEUTSCHUNTERRICHT

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sárvári Tünde: Sprachförderung durch Erzählen im frühen Deutschunterricht. In: Juhász, Valéria/ Sulyok, Hedvig/Balog, Edit/Basch, Éva et al. (szerk.): Kommunikáció- és beszédfejlesztés a gyakorlatban - Konferenciaprogram és az összefoglalók kötete., SZTE JGYPK Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szeged 2020, p. 59..
2. Sárvári Tünde: Wie könnte die deutsche Grammatik gezähmt werden?: Überlegungen zu einer schülerfreundlichen Grammatikvermittlung im DaF-Unterricht in der Sekundarstufe I. In: Dibóné, Borbély Ágnes/Proszts, Eszter/Sárvári, Tünde/Szalai, Tünde (szerk.): Kulcs a világhoz., Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged 2020, pp. 211-230.. ISBN: 9786155946271;

Budapest, 2025.

Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TAGTT190

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Német tantárgypedagógia az osztálytermi gyakorlatban

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching German in Classroom Practice

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / német nyelv és kultúra műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Anglisztika és Germanisztika Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vörösne Dr. Rada Roberta Andrea, PhD, egyetemi docens

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A modern idegennyelvoktatás központi feladata a tanulók kommunikatív cselekvőképességének kialakítása-fejlesztése. A kurzus folyamán a hallgatók megismerik az egyes kompetencia- ill. tudásterületeket és a fejlesztésükre szolgáló különböző módszertani lehetőségeket a fejlesztési célok tükrében. A hallgatók továbbá megismerik a képesség- és készségfejlesztés különféle lehetőségei és módszerei mellett a nyelvtanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztési módszereket is, motivációs technikákat, melyek segítségével a tanulókat aktívan bevonhatják a tanulási folyamatba, ezáltal is optimalizálva annak hatékonyságát.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The main task of modern foreign language teaching is to develop students' communicative competence. During the course, students get familiar with specific competence and knowledge areas and different methodological options for their development in respect of development objectives. Further along, next to the various

possibilities and methods of skill and competence development, they get familiar with development methods tailored to the individual needs of language learners and motivational techniques to actively involve learners in the learning process, thus optimizing its effectiveness.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

-

Képességei:

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel,

differentiáltan tervezni. Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerethető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Possesses high-level (C1) foreign language competences in the field of foreign language education.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning. Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and

communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nyelvoktatás és a nyelvtanulás céljai. A kommunikatív cselekvőképesség kialakításának didaktikai és módszertani aspektusai. Alapfogalmak. Kompetenciaterületek, kompetenciamodellek. (The goal of language teaching and learning. Didactic and methodological aspects of developing communicative competence. Basic terms. Competency areas and models.)

12.2. Receptív tevékenységek és stratégiák: hallott szövegértés, hallott-látott szövegértés, olvasott szövegértés és fejlesztésük lehetőségei-módszerei. (Receptive activities and strategies: listening comprehension, listening-reading comprehension, reading comprehension, and ways and means of developing them.)

12.3. Produktív tevékenységek és stratégiák: beszéd, írott szövegalkotás és fejlesztésük lehetőségei-módszerei. (Productive activities and strategies: speech, writing, and the possibilities and methods to develop them.)

12.4. Olvasás és írás: a szövegkompetencia és fejlesztésének lehetőségei-módszerei. Irodalmi szövegek a nyelvoktatásban. (Reading and writing: text proficiency, possibilities, and methods to develop them. Literature in language teaching.)

12.5. A nyelvi közvetítési kompetencia és fejlesztésének lehetőségei-módszerei. (Language mediation competence: possibilities and methods to develop them.)

12.6. Stratégiai és interkulturális kompetencia és fejlesztésük lehetőségei-módszerei. (Strategical and intercultural competence: possibilities and methods to develop them.)

12.7. Grammatikai-strukturális ismeretek a német mint idegennyelv-oktatásban. Jelentőségük és fejlesztésük lehetőségei-módszerei. (Grammatical-structural knowledge in teaching German as a foreign language. Their importance and the possibilities and methods of their development.)

12.8. Szókincsfejlesztés a német mint idegennyelv-oktatásban. Jelentősége és fejlesztésének lehetőségei-módszerei. Szakszókincs fejlesztése. (Vocabulary development in teaching German as a foreign language. Their importance and the possibilities and methods of their development. Developing vocabulary.)

12.9. A fonetikai fejlesztés. Kiejtés, intonáció. Jelentőségük és fejlesztésük lehetőségei-módszerei. Dalok a nyelvórán. (Developing phonetics. Pronunciation, intonation. Their importance and the possibilities and methods of their development. Songs in the classroom.)

12.10. Projekt. Mikrotanítás, konkrét helyzetmegfigyelés és elemzés. Referátumok. (Project: micro-teaching, concrete situation observation, and analysis. References.)

12.11. A szótárhasználati kultúra kialakítása, metalexikográfiai ismeretek közvetítése. (Developing a culture of dictionary use, imparting metalexicographical knowledge.)

12.12. Játék a nyelvórán. Jelentősége és lehetőségei. Tanári motivációs eszköztár. A tanári visszajelzések jelentősége és fajtái. (Playing in the classroom. Their importance and the possibilities and methods of their development. Teachers' motivation toolkit.)

The importance and types of teacher feedback.)

12.13. Projekt. Mikrotanítás, konkrét helyzetmegfigyelés és elemzés. Referátumok. (Project: micro-teaching, concrete situation observation, and analysis. References.)

12.14. Zárthelyi dolgozat. (Written test.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgatónak a félév során egy referátumot kell tartania egy félév elején vállalt témából, amely a tantárgyi tematikában szerepel. A szorgalmi időszak végén pedig egy zárthelyi dolgozatot kell megírnia. A szemináriumi munka értékelése az órai aktivitás, a referátumok és a zárthelyi együttes értékeléséből áll össze. A fentiek teljesítése az aláírás és a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele. A félév során végzett szemináriumi munka értékelésének 40%-a referátum, 20% az órai munka és 40%-a zárthelyi. A zárthelyi esetén 60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó és 90%-tól jeles. A referátumok esetén 20% a nyelvhelyesség és 80% a szakmai anyag és a prezentáció.

A mulasztott félévközi feladat egy alkalommal pótolható hiányzás esetén.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

A félév során végzett munka értékelésének 40%-a a referátum, 20%-a az órai munka és 40%-a a zárthelyi dolgozat.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fremdsprache Deutsch Heft 46, 2012: Lernstrategien,. ISBN: 9783194691834;
2. Hantschel, Hans-Jürgen / Brinitzer, Michaela / Kroemer, Sandra / Möller-Frorath, Monika / Ros, Lourdes: DaF unterrichten. Basiswissen Didaktik Deutsch als Fremd- und Zweitsprach, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart 2022. ISBN: 978-3-12-675308-1;
3. Rösler, Dietmar: Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung, J.B. Metzler Verlag, Stuttgart 2023. ISBN: 978-3476-02300-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Boócz-Barna, Katalin: Reflexion der Lern- und Lehrprozesse. Erwerbsfördernde Dimension von Fehlern und Transfererscheinungen im Unterricht des Deutschen als Fremdsprache. In: Boócz-Barna, Katalin / Feld-Knapp, Ilona et.al. Deutsch als Fremdsprache unterrichten lernen. S.52-68., Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest 2015. ISBN: 978-963-284-624-8;
2. Butzkamm, Wolfgang: Lust zum Lehren, Lust zum Lernen. Fremdsprachen von Anfang an anders unterrichten, Narr/Francke Verlag, Tübingen 2012. ISBN: 978-3-7720-8447-8;
3. Hallet, Wolfgang: Zwischen Sprachen und Kulturen vermitteln. Interlinguale Kommunikation als Aufgabe. In: Der fremdsprachliche Unterricht Englisch 93, S. 2–7. , Friedrich Verlag GmbH, Hannover 2008. ISBN: 978-3-7800-1053-7;
4. Pantóné Naszályi, Dóra: (R)ézkérdés? Nyelvtanároknak a szótárdidaktikáról, Grimm Kiadó, Szeged 2006. ISBN: 963746011X;
5. Pantóné Naszályi, Dóra: Sprachmittlung: Perspektiven ihrer Entwicklung im ungarischen DaF-Unterricht: Az idegen nyelvi közvetítési kompetencia fejlesztésének kérdései a magyarországi német mint idegennyelv-oktatásban (doktori disszertáció), ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola, Budapest 2019.

Budapest, 2025.

Vörösné Dr. Rada Roberta Andrea, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB239**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ökoiskola, egészséges iskola
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Ecoschool, healthy school
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - A tárgy feladatai részben partnerintézményben zajlanak. Szervezése fordított osztályterem (flipped classroom) rendszerben történik, azaz a hallgató felkészül a következő óra kiadott anyagából és az órán a tanultak alkalmazása zajlik. Ehhez projektmenedzsment eszközöket használnak, sajátítanak el.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tárgy célja a köznevelési intézményekben (is) zajló fenntarthatóságra nevelési és egészségnevelési munka megalapozása elméleti alapokkal, módszertannal és jó gyakorlatok példáival. Az ökoiskola célja, feltételrendszere és pályázati önértékelésének megismerésével nemcsak magára a pályázatra készülnek fel a hallgatók, hanem áttekintést kapnak az intézmény fenntarthatóságra nevelési lehetőségeiről, egész intézményes megközelítésben. Az egészségnevelési lehetőségek általános körén túl, mivel felső tagozatosokkal való foglalkozásra készít fel a tárgy, megjelennek a prevenciós programok is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide a theoretical foundation, methodology, and

examples of best practices for sustainability and health education in public education institutions. By learning about the goals, requirements, and self-assessment process of the eco-school program, students not only prepare for the application process but also gain an overview of the institution's opportunities for sustainability education through a whole-institution approach. Beyond the general scope of health education opportunities, the course also includes prevention programs, as it prepares students to work with upper primary school students.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységiében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Teljes intézményi megközelítés (Whole-institution approach)

12.2. Az ökoiskolai feltételrendszer és pályázati önértékelés 1. (Eco-school requirements and application self-assessment i)

12.3. Az ökoiskolai feltételrendszer és pályázati önértékelés 2. (Eco-school requirements and application self-assessment ii)

12.4. Ökoiskolai esettanulmány partnerintézményben (Eco-school case study at a partner institution)

12.5. A Fenntarthatósági Témahét programjai felső tagozatra (Sustainability theme week programs for upper primary students)

12.6. Intézményzöldítési gyakorlat partnerintézményben (Institutional greening practices at a partner institution)

12.7. Egészségnevelés – konzultáció iskolaegészségügyi szakemberrel (Health education – consultation with a school health professional)

12.8. Prevenció jó gyakorlatok (Best practices in prevention programs)

12.9. Egészségnap programterve, felkészülés (Health day program plan and preparation)

12.10. Egészségnevelési program megvalósításában részvétel (Participation in the implementation of a health education program)

12.11. Fenntarthatósági Témahét: program partnerintézményben (Sustainability theme week: program at a partner institution)

12.12. Az egészséges táplálkozás iskolai programjai (School programs on healthy

eating)

12.13. Élelmiszer-biztonság és tanítása (Food safety and its teaching)

12.14. Értékelés, összefoglalás (Evaluation and summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Két iskolai program szervezésében vesznek részt a hallgatók, párosával, a 10-11. héten, erről szöveges-fényképes leírást készítenek a 14. hétig. Kötelező a félévben egy egyetemi, fenntarthatósággal vagy egészséggel kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, mely az órai munka (20%) és a két program (40-40%) pontszámaiból jön össze (összesen 100 pont). 0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Könczey Réka, Szabó Mária, Varga Attila: Út az ökoiskola felé, Oktatáskutató

és Fejlesztő Intézet, Budapest 2016. ISBN: 9789634360001 (https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/oi_uny_lr.pdf);

2. Szatmári Zoltán (főszerk.): Sport, életmód, egészség, Akadémiai Kiadó, Budapest 2009. ISBN: 978 963 05 8653 5 ;

3. Victor András: Iskolánk zöldítése, Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, Budapest 2005. ISBN: 9632192281;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Berend Mihály: Figyeld meg önmagad!, Műszaki Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789631644517;

2. Frances E. Jensen: A kamasz agy, Libri Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789633106341;

3. Haller József: Drogenciklopédia, MCC Press, Budapest 2023. ISBN: 9789636440213;

4. Somhegyi Annamária, Gardi Zsuzsa, Feszthammer Artúrné, Darabosné Tim Irma, Tóthné Steinhausz Viktória: Tartáskorrekció, Magyar Gerincgyógyászati Társaság, Budapest 2003. ISBN: <https://gerinces.hu/wp-content/uploads/2014/01/TART%C3%81SKORREKCI%C3%93-4-kiad%C3%A1s-BEL-14-01-16.pdf>;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: VVKTT002

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Regionális terepgyakorlat

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Regional field practice

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Vízi Környezettudományi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Korponai János László, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Előzetes irodalmi kutatás egyéni és csoportmunkában. Terepi kiscsoportos gyakorlat.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus során négy alkalommal szervezünk a hallgatóknak terepi foglalkozásokat a tágabb környezet megismerésére. A terepgyakorlatok során a hallgatókat szocializáljuk a terepi munkára, megismertetjük velük a terepen használatos legfontosabb személyes és terepmunkához köthető eszközöket. A hallgatók a terepi tevékenységeik során megismerkednek Budapest és környezete legfontosabb földrajzi és természetvédelmi sajátosságaival és a természeti környezet elemeinek legalapvetőbb vizsgálati módszereivel, amit a kurzus végén már képesek lesznek rutinszerűen használni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, we organize four field sessions for students to get to know the wider environment. During the field exercises, we socialize students for field work, introduce them to the most important personal and fieldwork-related tools used in the field.

During their field activities, students become familiar with some of the most important geographical and nature conservation features of Budapest and its surroundings and with the most basic examination methods of elements of the natural environment, which they will be able to use by the end of the course.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

-

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

-

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A terepi tájékozódás, vizsgálódás elméleti alapjai. Célterületek és a felkészülés szempontjainak megadása (Field orientation and investigation basics. Target areas and preparation keypoints)

12.2. A mintavételi területre vonatkozó irodalmi hivatkozásokkal ellátott természettudományos és didaktikai összefoglaló (természetföldrajzi adottságok, növény- és állatvilág, természeti értékek, módszerek) megvitatása. A csoportok az információkból összeállítanak egy közös összefoglalót, mely továbbiakban a gyakorlati jegyzőkönyv elméleti bevezetőjének alapja lesz (Discussing the literature-referenced scientific summary of the sampling area (natural geography, flora and fauna, natural values, didactic methods). The groups compile a joint summary of the information, which will then form the basis for the theoretical introduction to the fieldwork protocol)

12.3. Természetközeli erdő, füves társulás, szegélytársulás vizsgálata. A terepi munka forgószínpadszerűen, kiscsoportos foglalkozás keretében történik (Selection of different geographical and nature conservation locations: semi-natural forest, grassland association, edge association. Field work is done in a rotating, small group session)

12.4. Különböző alapkőzeten nyílt és zárt sziklagyepek vizsgálata, természetvédelmi értékek, tájtörténet megfigyelése és bemutatása (Studying and teaching open and closed grasslands on various rocks, nature protection values, landscape history)

12.5. Vizes élőhelyek, zavart társulások vizsgálata, mintavétele. A szukcesszió tanulmányozása (Studying wetlands and disturbed sites. Investigating succession)

12.6. Fűvészkerti látogatás. Hazai tájegységek, növényi alkalmazkodási példák vizsgálata, didaktikai példák (Botanical garden visit. Local vegetation types, plant adaptation examples and their didactics)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Mivel az oktatás terepgyakorlat formájában történik, a hallgató köteles a négy terepi foglalkozáson teljes mértékben részt venni, ez az aláírás feltételéhez hozzátartozik.

Az egyéni tanrenden lévő hallgatók, valamint azok a hallgatók, akik egyéb okból nem vettek részt a foglalkozásokon, a pótlás idejével és módjával kapcsolatban kötelesek a szorgalmi időszakban egyeztetni az oktatóval.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók egyénileg készítik el a végleges, értékeléseket tartalmazó jegyzőkönyveket. Az adatok értékelése és a következtetések levonása otthoni munka során történik. A négy jegyzőkönyvet a terepgyakorlat utáni 5 munkanapon belül kell leadni. A nem megfelelő színvonalú jegyzőkönyveket a hallgatók kötelesek az oktató iránymutatása szerint javítani.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele: részvétel az összes foglalkozáson és a meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Értékelés: gyakorlati jegy

Elégtelen(1): nincs terepfüzet; az adatok, tapasztalatok nem megfelelően rögzítettek; az adatok rögzítése megfelelő, az adatértékelés hiányos és hibás; következtetés hiányzik.

Elégséges (2): hiányos, szegényes pontatlan terepfüzet, hibás tartalmakkal; a következtetések felszínesek, tudományosan nem alátámasztottak, irodalmi hivatkozás nincs.

Közepes (3): hiányos, szegényes pontatlan terepfüzet, következtetések pontatlanok. Irodalmi hivatkozása hiányos.

Jó (4): pontos terepfüzet, adatértékelés hibátlan tartalommal, a következtetések elfogadhatók. Irodalmi hivatkozással megfelelően alátámasztott.

Jeles (5): pontos terepfüzet, adatértékelés hibátlan tartalommal, hibátlan, a következtetések teljeskörűek, helytállóak. Irodalmi hivatkozással, tudományosan teljes körűen alátámasztott.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Angyal Zsuzsanna (szerk.): Környezettudományi terepgyakorlat, 2012. ISBN: http://etananyag.ttk.elte.hu/FileS/downloads/EJ-Angyal_Kornyezettud-i_terepgyakorlat.pdf;
2. Hegyes Katalin: Ki a szabadba! - 130 izgalmas tanösvény Budapesten és környékén, Ginkgo Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9786156326188;
3. Schróth Ágnes: Környezeti nevelés környezettan szakos tanárjelöltek részére,

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest 2015. ISBN:
http://geogo.elte.hu/images/Kornyezettan_szakmodszertani_jegyzet.pdf;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hortobágyi T., Simon T. (szerk.): Növényföldrajz, társulástan és ökológia, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1996. ISBN: 9631911004;
2. Kanczler Gyuláné, Bihariné dr. Krekó Ilona, Légler Judit, Bauer Zita, Vitályos Gábor Áron: Növény- és állatismeret az ELTE TÓK hallgatóinak, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789632849522;
3. Kárász Imre: Ökológia és környezetelemzés. Terepgyakorlati praktikum, Pont Kiadó, Budapest 1996. ISBN: 9638336153;

Budapest, 2025.

Korponai János László, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB238**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Élettelen természettudományok
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Abiotic branches of science
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy megalapozza az 5-6. osztályos természettudomány tantárgyat, biztos alapokat adjon a fizikai, kémiai, geológiai, csillagászati témákhoz. Kiemelten foglalkozik a kísérlettel és a térképpel, a természettudomány tantárgy olyan témáival, mint az anyagi halmazok, az energiaforrások, hazánk nagytájai. Célja, hogy erősítse a hallgatók érdeklődését a természettudományok iránt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide a solid foundation for the natural science subject in grades 5-6, ensuring a strong basis in physics, chemistry, geology, and astronomy. It places special emphasis on experiments and map skills, material states, energy sources, and the geographical regions of the Carpathian basin. Its aim is to strengthen the interest for science.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére,

az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységiében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A fizika kultúrtörténete (History of physics in a cultural context)

12.2. Mechanika és hőtan, energia, Newton törvényei és a termodinamika főtételei, a hőmérséklet mérése (Mechanics and thermodynamics, energy, Newton's laws, and the fundamental principles of thermodynamics, measuring temperature.)

12.3. Az anyag részecsketermészete, atommodellek. A periódusos rendszer (The particle nature of matter, atomic models, and the periodic table)

12.4. A molekulák. Kémiai kötések. Kovalens kötés, kötési energia, kötéshossz, kötésrend. Molekulák elektronszerkezete, alakja és polaritása (Molecules and chemical bonds: covalent bonds, bond energy, bond length, and bond order. Electronic structure, shape, and polarity of molecules)

12.5. Anyagi halmazok. Másodrendű kötések. Gázok, szilárd anyagok, folyadékok, oldatok. Anyagi halmazok vizsgálata az alkotórészek összetétele alapján (States of matter and intermolecular forces. Gases, solids, and liquids, solutions. Examination of matter based on the composition of its components)

12.6. Kutatólaboratóriumi látogatás (Research laboratory visit)

12.7. Az elem fogalma, jelölése, vegyjel. Elemek csoportosítása és jellemzése. Az elemek gyakorisága az élő és élettelen természetben (The concept of an element, its notation, and chemical symbol. Classification and characterization of elements. The abundance of elements in living and non-living nature)

12.8. Az organogén elemek, hidrogén, szén, oxigén, nitrogén tulajdonságai, körforgásuk és élettani jelentőségük. A vízkörforgás. Szerves kémia (Bioessential elements: properties, cycles, and physiological significance of hydrogen, carbon, oxygen, and nitrogen. The water cycle. Organic chemistry)

12.9. Geológiai folyamatok, biogeokémiai ciklusok (Geological processes, biogeochemical processes)

12.10. Tájékozódás a térben, papíralapú és digitális térképek (Orientation in space: paper-based and digital maps)

12.11. Csillagászat: a Nap, a Föld és Hold mozgásai. A Nap látszólagos mozgása, az időmérés, az éghajlat és az időjárás elemei (Astronomy: the movements of the Sun, Earth, and Moon. The apparent motion of the Sun, time measurement, and the elements of climate and weather)

12.12. Energia a fizikában, fosszilis és megújuló energiaforrások (Energy in science, fossil and renewable energy sources)

12.13. A Kárpát-medence nagytájai (The major regions of the Carpathian Basin)

12.14. Híres magyar természettudósok, felfedezések, múzeumlátogatás (Famous Hungarian scientists and their discoveries, museum visit)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel, a témákat a hallgatók kiselőadásokkal és egyéb tényanyaggyűjtő, átalakító műveletekkel, grafikus ábrázolási módokkal, hagyományos és digitális eszközökkel, csoportmunkában dolgozzák fel, megértésüket segítő feladatokat dolgoznak ki a félév során folyamatosan, minden héten. Kötelező a félév során egy egyetemi, természettudományokkal kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni. Félévközi és félév végi zárthelyi dolgozat a szemeszter elején ismertetett időpontban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, mely az órai munka (csoportmunkában elkészült heti feladatok 50%), félévközi és félév végi zárthelyi dolgozat (25-25%), pontszámaiból áll össze (összesen 100 pont). 0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Oktatási Hivatal digitális földrajzi atlasza, Oktatási Hivatal,. ISBN: <https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajzatlasz/>;
2. Angyal Zsuzsanna: Útmutató a természettudomány tantárgy tanításához, Eszterházy Károly Egyetem, Eger 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp->

content/uploads/2020/10/utmutato-a-termesztudomny-tantargy-tanitasahoz.pdf;

3. Kocsis Károly, Gercsák Gábor, Horváth Gergely, Keresztesi Zoltán, Klinghammer István, Nemerényi Zsombor: Magyarország Nemzeti Atlasza - Természeti környezet. 2. (átdolgozott kiadás), HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest 2024. ISBN: 9789639545656;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Benkő Zoltán, Kőmívesné Tamás Ibolya, Stankovics Éva: Kémiai alapok, Typotex, BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar 2011. ISBN: 978-963-279-479-2;

2. Hervé This: Az atomoktól a sajtortáig, Typotex Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789632793214;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB263

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Természettudomány tantárgypedagógia

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Science didactics grade 5-6

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - A hallgatók minden alkalomra kérdésekkel és anyaggyűjtéssel, a helyszínek látogatására mikrotanítással készülnek.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók megismerik a természettudomány tantárgy tanításának feladatait, tartalmát és követelményeit, lehetőségeit a gondolkodás és egyéb készségek fejlesztésére; megvizsgálják és feltárják a tanítás-tanulás folyamatát, az ismeretek, jártasságok és készségek kialakításának, a képességek fejlesztésének lehetséges útjait; megismernek módszertani eljárásokat, eszközöket (kísérlet, modell, interaktív tábla, múzeumok, állatkert, botanikus kert). Célja a tantárgynak, hogy a hallgatók képesek legyenek tudományos gondolkodásra, a tudománytalan, áltudományos információ felismerésére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The students become familiar with the tasks, content, and requirements of teaching the natural science subject, as well as its potential for developing thinking and other skills. They examine and explore the teaching-learning process, the possible ways of

acquiring knowledge, skills, and competencies, and the development of abilities; get to know methods, tools, sites (experiment, model, smart board, museums, zoo, botanical garden). They should be capable of scientific thinking and recognizing unscientific or pseudoscientific information.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A feladatok ismertetése. A NAT természettudománnyal kapcsolatos részei, a természettudomány kerettanterv és útmutatók elemzése (Information about the student tasks. Analysis of the NAT science-related parts, science framework curriculum and guidelines)

12.2. A természettudományok lehetőségei és tanításuk kihívásai az aktuális kutatások fényében. Felkészülés a tudományos játszóház látogatására (The possibilities of natural sciences and the challenges of teaching them in light of current research. Preparations for science center visit)

12.3. Tudományos játszóház látogatása, kísérleti bemutató, megfigyelések (Visiting a science center, experiment show, observations)

12.4. Neurodidaktikai alapok a természettudományok tanításához. Feladatok kiosztása és megbeszélése. Biológiai laboratórium látogatása (Neurodidactic foundations for teaching natural sciences. Assignment distribution and discussion. Visit to a biology laboratory)

12.5. A természettudomány tankönyvei és munkafüzetek. Feladatmegoldási gyakorlat. Tudás- és képességhiányok azonosítása (Natural science textbooks and workbooks. Practice in solving exercises. Identifying knowledge and capability gaps)

12.6. A terepmunka és a szabadban tanulás jelentősége. Tanulmányi kirándulás részletes tervezése párban (The importance of fieldwork and outdoor learning. Detailed planning of an educational excursion in pairs)

12.7. A földrajzi témák módszertana. A Kárpát-medence nagytájainak és a helyi települési - táji környezet tanításának lehetőségei a nemzeti, táji és települési kötődés, beágyazottság összefüggéseiben. Felkészülés múzeumlátogatásra. (Methodology of geographical topics. Teaching opportunities related to the major regions of the Carpathian Basin and the local settlement-landscape environment in the context of national, regional, and local identity and integration. Preparation for a museum visit)

12.8. Látogatás a Néprajzi Múzeumban, tényanyaggyűjtés tájegységekről. (Visiting the Museum of Ethnography, regional data collection.)

12.9. Tantárgyközi lehetőségek a természettudományos készségek és tudás elmélyítésére a technika és tervezés, vizuális kultúra, anyanyelv és idegen nyelvek, a történelem tárgyak során, illetve a természettudomány lehetőségei e tárgyak oktatása

felé. Jelenségalapú tanulás. Gyakorlati példák megvalósítása (Interdisciplinary opportunities for deepening scientific skills and knowledge through subjects such as technology and design, visual culture, native and foreign languages, and history, as well as the potential contributions of natural sciences to the teaching of these subjects. Phenomenon-based learning. Implementation of practical examples)

12.10. Látogatás a Fűvészkertben, tankönyvi témák tanítása az iskolakertben és az iskolaudvaron (Visit to the Botanical Garden. Teaching textbook topics in the school garden and schoolyard)

12.11. Fajismeret, állatföldrajzi és ökológiai ismeretek, az alkalmazkodás példái állatkerti tanulmányi séta során (Species knowledge, zoogeographical and ecological concepts, and examples of adaptation during a study walk in the zoo)

12.12. Tanulmányi kirándulás: vizes élőhely, nemzeti emlékhely, néprajzi emlék (Study excursion: aquatic habitat, national memorial site, ethnographic heritage)

12.13. A külső helyszínen tartott tanulmányi programok tantermi elmélyítése, összefoglalása. Feladatlapok készítése (Classroom reinforcement and summarization of study programs conducted at external locations. Preparation of worksheets)

12.14. Összefoglalás, a kurzus során felmerült kérdések, nehéznek ítélt tankönyvi témák és módszerek megbeszélése (Summary of the course, discussion of questions raised during the semester, and review of textbook topics and teaching methods considered challenging)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel, a hétről-hétre való felkészülés. A 3., 4., 8., 10., 11., 12. héten (az időjárás miatt módosulhat) külső programokon minden hallgató mikrotanítást végez (5-15 perc). Ezek értékelése közösen zajlik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

Kötelező a félév során egy egyetemi, természettudományokkal, fenntarthatósággal, egészséggel kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyre az órai munka (30%), a mikrotanítások (egymásnak tanítás, 40%), ahhoz kapcsolódó tervek, feladatlapok és már elmélyítést szolgáló eszközök (páros munka, 30 %) értékelése alapján megajánlott jegyet kaphat a hallgató jó vagy jeles jegy esetén (0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles). Egyéb esetben vizsga tételsor alapján, melybe 50%-ban beszámít a gyakorlat során szerzett, az előzőekben ismertetett jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Angyal Zsuzsanna: Útmutató a természettudomány tantárgy tanításához, Eszterházy Károly Egyetem, Eger 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-termeszettudomny-tantargy-tanitasahoz.pdf>;
2. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;
3. Farsang Andrea: Földrajzi kísérletek és modellek., GeoLitera, Szeged 2014. ISBN: 978-963-306-294-4;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Angyal Zsuzsanna: Természettudomány 6. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: <https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-TER06TA>;
2. Angyal Zsuzsanna, Molnár Tamás: Természettudomány 5. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: <https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-TER05TA>;
3. Hegyes Katalin: Ki a szabadba! - 130 izgalmas tanösvény Budapesten és környékén, Ginkgo Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9786156326188;
4. Koltai Zsuzsa: A múzeumi kultúráközvetítés változó világa. A múzeumi kultúráközvetítés pedagógiai és andragógiai szempontú vizsgálata, Gondolat Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978 963 693 323 4 ;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TFTTTT173

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A fenntarthatóság interdiszciplináris alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The interdisciplinary fundamentals of sustainability

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;

5.2. természettudomány-környezettan szakos tanár;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Földrajz és Természettudomány Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Czippán Katalin, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy átfogó képet nyújtson a fenntarthatósági átmenet interdiszciplináris összefüggéseiről. A tanári szakon megalapozza a Fenntarthatóság tantárgy tanítását és az érettségire való felkészítést, az iskolai fenntarthatóságra oktatás előmozdításában való aktív közreműködést. A tantárgy az elengedhetetlenül szükséges lexikális ismeretek mellett holisztikus megközelítést kíván közvetíteni. A kurzus megalapozza a rendszerszemléletet, például a holisztikus megközelítések környezeti, társadalmi, gazdasági, történelmi, nevelési és igazságossági dimenzióit. A kurzus a gondolkodásmód-változtatásra összpontosít a fenntarthatósági átmenet kiemelt területein, azaz az ökoszisztéma-szolgáltatások, az éghajlatváltozás, a körforgásos gazdaság terén. A kurzus magában foglalja, a Kárpát-medence kihívásainak, Magyarország, az EU, és az ENSZ fenntarthatósági törekvéseinek áttekintését, valamint az oktatás szerepét és eszköztárát a fordulat elősegítésében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to provide a comprehensive overview of the interdisciplinary context of the sustainability transition. It provides a basis for teaching the subject of Sustainability and for preparing high-school students for the sustainability exam and active involvement in promoting sustainability education in schools. The subject aims to provide a holistic approach besides the necessary lexical knowledge. The course provides a foundation in systems thinking, such as the environmental, social, economic, historical, educational and justice dimensions of holistic approaches. The course will focus on mindset change in the priority areas of the sustainability transition, i.e. ecosystem services, climate change and circular economy. The course will include an introduction to the challenges of the Carpathian Basin, the sustainability efforts of Hungary, the EU and the UN, and the role and tools of education in facilitating this transition.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásával, a különböző tudományos elméletek és társadalmi-, illetve technológiai folyamatok alkalmazásának előnyeivel és korlátaival.

Tisztában van a természet- és a környezetvédelem etikai kérdéseivel.

Tudja, hogy a munkájával kapcsolatos megválaszolandó kérdése, megoldandó problémája ügyében hol kaphat segítséget, milyen intézményhez, szervezethez fordulhat.

A szakképzett tanár tájékozott az ENSZ által megfogalmazott fenntartható fejlődési célok és alapelvek tekintetében.

Ismeri az országos és intézményi szintű pedagógiai dokumentumok fenntarthatóságra nevelésre vonatkozó elvárásait.

Ismeri a természettudomány és fenntarthatóság érettségi vizsgatárgyak követelményeit.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a világ meghatározó környezeti, gazdasági és társadalmi folyamatait, átlátja az ebből fakadó globális veszélyeket, kihívásokat és lehetőségeket.

Felismeri adott helyzetekben a természettudományok és a társadalmi, gazdasági kapcsolatokat.

Ismeri a fenntartható fejlődés fogalmát, kialakulásának természeti-társadalmi kontextusát, a célrendszer nemzeti és globális üzenetét

Ismeri a Kárpát-medence fenntarthatósági kihívásait, Magyarország, az EU, és az ENSZ fenntarthatósági törekvéseit.

Ismeri a fenntarthatóságra nevelés egész iskolára vonatkozó megközelítését

Ismeri a Fenntarthatóság tantárgy célját, szemléletét, az érettségire való felkészítés szakmai hátterét.

Ismer alapvető fogalmakat, mint a fenntartható fejlődési célok, körforgásos gazdaság,

ökológiai rendszerek szolgáltatásai, kiterjesztett gyártói felelősség, a társadalmi igazságosság és a fenntarthatóság kapcsolata

Képességei:

Képes a tanulók életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez és szociális háttéréhez igazodva magyarázatot adni a fenntarthatóság és a természeti környezet megőrzésével kapcsolatos természettudományos problémákra, összefüggésekre.

Rendelkezik a megalapozott környezeti neveléshez szükséges komplex látásmóddal, ami magában foglalja a természeti, az épített és a társadalmi környezetet, valamint a lokális, a regionális, és globális szemléletű környezeti gondolkodást.

Képes a releváns problémák bemutatására, a cselekvő, felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakítására.

Megfogalmazza és minden téren következetesen képviseli a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos nézeteit.

Képes a fenntarthatóságra nevelés gyakorlatában a megfelelő nevelési módszerek kiválasztására, adaptív alkalmazására és hatékony nevelési gyakorlatok folytatására.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Képes átlátni és azonosítani a jövőbeni oktatási tevékenysége kapcsán releváns megatrendeket és azok tanítási kihívásait értelmezni.

Képes az összetett fenntarthatósági kihívások szélesebb kontextusát felismerni, elemezni egyes helyzetekben a kapcsolatokat, összefüggéseket.

Képes beazonosítani fenntarthatósági kihívásokat és azokat mind természettudományos mind társadalmi, gazdasági szempontból elemezni, és csoportban megoldásokat keresni.

Képes a fenntarthatóság pedagógiai elveinek és gyakorlatának alkalmazására.

Attitűdje:

Tudatos értékközvetítést vállal.

Fontosnak ítéli meg a fenntarthatósági elveket, szemléletmódja ökotudatos.

Életvitele és környezettudatos magatartása mintául szolgál az iskolai környezetben és azon kívül is.

Törekszik saját ökológiai lábnyomának csökkentésére, érzékeny mások problémáira és ezt át kívánja adni az oktatáson keresztül is.

Törekszik az egyedi problémák, illetve azok eredetének rendszerben való megértésére, a megoldási lehetőségek beazonosítására.

Képes a fenntarthatósági törekvésekben saját pedagógusi szerepét beazonosítani és oktatási célokat megfogalmazni.

Képviseli a minden lépés számít elvet és együttműködik környezetével, más szakmákkal, más szakos tanárokkal a megoldások megtalálása érdekében

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Úgy tervezi, szervezi, végzi oktatási tevékenységét, hogy azzal hozzájáruljon a fenntarthatósági átmenet előmozdításához

Követi a trendeket és a gyorsan változó környezethez bővíti folyamatosan tudását, eszköztárát, hogy fel tudja készíteni diákjait

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Aware of the impact of human activities on nature, the advantages and limitations of applying various scientific theories and social and technological processes.

Aware of the ethical issues of nature and environmental protection.

Knows where to get help and which institutions or organisations to turn to for questions or problems related to his/her work.

Informed about the sustainable development goals and principles formulated by the United Nations.

Knows the expectations of national and institutional-level pedagogical documents regarding education for sustainability.

Capable of selecting, adaptively applying, and effectively practising appropriate educational methods in the practice of education for sustainability.

Knows the requirements for the school-leaving examination in subjects related to science and sustainability.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the world's major environmental, economic, and social processes and understands the global threats, challenges, and opportunities arising from them.

Recognizes the natural sciences and social and economic relationships in given situations.

They are familiar with the concept of sustainable development, the natural and social context of its emergence, and the national and global message of its objectives.

They are familiar with the sustainability challenges of the Carpathian Basin and the sustainability efforts of Hungary, the EU, and the UN.

Is familiar with the whole-school approach to education for sustainability

Is familiar with the aim and approach of the subject of sustainability and the professional background for preparing students for the final exam.

Knows basic concepts such as sustainable development goals, circular economy, ecosystem services, extended producer responsibility, and the relationship between social justice and sustainability.

Capabilities:

Capable of explaining scientific problems and interrelations related to sustainability and the preservation of the natural environment, adapted to the age characteristics, knowledge level, and social background of the students.

Possesses a comprehensive perspective necessary for well-founded environmental education, encompassing natural, built, and social environments, as well as local, regional, and global environmental thinking.

Capable of presenting relevant issues and fostering active, responsible, and conscious citizenship.

Formulates and consistently represents views related to social responsibility in all areas.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Capable of seeing and identifying megatrends relevant to future educational activities and interpreting the teaching challenges they pose.

Capable of recognizing the broader context of complex sustainability challenges and analyzing relationships and connections in specific situations.

Capable of identifying sustainability challenges, analyzing them from a scientific, social, and economic perspective, and seeking solutions in a group.

Capable of applying the pedagogical principles and practices of sustainability.

Attitude:

Consciously undertakes value transmission.

Considers sustainability principles important and has an eco-conscious mindset.

Serves as a model in daily practice through his/her lifestyle and environmentally conscious behaviour, both within and outside the school environment.

Strives to reduce his/her ecological footprint, is sensitive to the problems of others and wishes to pass this on through education.

Strives to understand individual problems and their origins within the system and to identify possible solutions.

Capable of identifying the role as educators in sustainability efforts and formulating educational goals.

Represents the principle that every step counts and cooperates with the environment, other professions, and other teachers to find solutions.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Plans, organizes, and conducts educational activities in a way that contributes to promoting the sustainability transformation

Follows trends and continuously expands knowledge and tools to adapt to a rapidly changing environment to prepare students.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: a fenntartható fejlődés kihívása (Introduction: the challenge of sustainable development)

12.2. A 21. század meghatározó folyamatai (Megatrends in the 21st century)

12.3. A 21. század meghatározó folyamatai és nemzetközi vonatkozásai (Megatrends in the 21st century, in an international perspective)

12.4. A fenntartható fejlődés fogalma, mérőszámai, elmélete (The notion, theories and indices of sustainable development)

12.5. A fenntartható fejlődés nemzetközi vonatkozásai (The international dimensions of sustainable development)

12.6. Rendszergondolkodás és a fenntarthatóság I. (Systemic thinking and sustainability I)

12.7. Rendszergondolkodás és a fenntarthatóság II. (Systemic thinking and sustainability II)

12.8. Rendszergondolkodás és a fenntarthatóság III. (Systemic thinking and sustainability III)

12.9. Félidős teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat) (Mid-term test)

12.10. A fenntarthatóságra nevelés nemzetközi trendjei (International trends in sustainability education)

12.11. A fenntarthatóság tantárgy és a Zöld föld, és az ahhoz kapcsolódó tankönyvek tanítása (Teaching sustainability, the Green Earth and connected textbooks)

12.12. Fenntarthatóság oktatása a gyakorlatban (Teaching sustainability in practice)

12.13. A tervek prezentálása, értékelése (Presentation of plans, evaluation)

12.14. A kurzus zárása, reflexiók, tapasztalatok a majdani oktatás szemszögéből (Conclusion of the course, reflections, experiences for future teaching)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz; 9. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A

hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A foglalkozások témájából egy zárthelyi dolgozat és egy beadandó feladat (beszámoló, 11. hétig).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése zárthelyi dolgozatok és a beadandó dolgozat alapján történik. Az értékelés módja: $([\text{zárthelyi dolgozat } \%] * 2 + [\text{beadandó dolgozat } \%]) / 3$, azaz a két számonkérés százalékos eredményének átlaga, ahol a zárthelyi dolgozat kétszeres súlyozással számít. Az értékelés osztályzatai: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

A zárthelyi dolgozat értékelése: 0-39% - elégtelen, 40-54% - elégséges, 55-74% - közepes, 75-84% - jó, 85-100% - jeles. A beadandó feladat értékelése kétfokozatú: megfelelt (0 – 50 %) vagy nem megfelelt (51-100%). A nem megfelelt beszámoló ill. dolgozat egyszer javítható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Czippán Katalin, Könczey Réka : Fenntartható fejlődés – korlátok és felelősségek, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet, Budapest 2021. ISBN: <https://oszkdk.oszk.hu/DRJ/46326>;
2. Kolosai Nedda: Vissza a természetbe! – A fenntarthatóságra nevelés aktuális kérdései az oktatásban, In: Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat 8. évf., 3. szám 5–15.,. ISBN: ISSN: 2063-9945;
3. Könczey Réka, Szabó Mária, Varga Attila: Út az ökoiskola felé, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2016. ISBN: 9789634360001 (https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/oi_uny_lr.pdf);
4. Zlinszky János, Balogh Dorka (szerk.): Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig megvalósítandó programja (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development), Pázmány Press, Budapest 2016. ISBN: 9789633082799;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Czippán Katalin – Demeter József – Papp Ágnes : Zöld Föld tankönyv 9–10. évfolyamosok számára, , Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-

331-6;

2. Czippán Katalin – Demeter József – Papp Ágnes – Ütőné Visi Judit: Zöld Föld haladóknak, Fenntarthatóság témakörében készült tankönyv a gimnáziumok 11–12. évfolyama számára, Oktatási Hivatal, Budapest 2022. ISBN: 978-963-436-331-6;

3. Kerekes Sándor, Tardy János: Van jövőnk! Fiataloknak a fenntartható fejlődésről, Magyar Természettudományi Társulat, Budapest 2021. ISBN: <http://mtte.hu/sites/default/files/van-jovonk-2021-jan-5-kurta.pdf>;

Budapest, 2025.

Czippán Katalin,
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TFTTTT195**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kárpát-medence és Magyarország élővilága
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Wildlife of the Carpathian Basin and Hungary
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;
 - 5.2. természettudomány-környezettan szakos tanár;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Földrajz és Természettudomány Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Trábert Zsuzsa, PhD,
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék a Kárpát-medence és Magyarország élővilágának sajátosságait, a növény- és állatföldrajzi jellemzőket, valamint az egyes társulások és fajok ökológiai és természetvédelmi jelentőségét. A kurzus keretében a hallgatók átfogó képet kapnak Magyarország természetföldrajzi adottságairól, flóraidékeiről, vegetációs öveiről és állatföldrajzi tagolódásáról. A kurzus foglalkozik az őshonos, bennszülött, reliktum- és inváziós fajok ökológiai szerepével, valamint a mezőgazdálkodás és az emberi hatások élővilágra gyakorolt következményeivel. A hallgatók megismerik az állat- és növényföldrajzi alapfogalmakat, és az élettelen környezeti tényezők szerepét a fajok elterjedésében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with knowledge and understanding of the characteristics of the Carpathian Basin and Hungary's biota, the flora and fauna, and the ecological and conservation significance of individual communities and species. The

course will provide students with a comprehensive overview of the natural geography of Hungary, its flora, vegetation belts and zoogeographical divisions. The ecological role of native, indigenous, relict and invasive species, as well as the consequences of agriculture and human impacts on wildlife will be addressed. Students will learn the basic concepts of fauna and flora geography and the role of abiotic environmental factors in species distribution.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a természettudományos megismerési folyamatokat, azok alapvető kutatási módszereit.

Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a természettudományok új eredményeit megismerhesse, értelmezhesse.

Tisztában van a természettudományok társadalomban betöltött szerepével, különösen az egészséges életmódra nevelés és a fenntarthatóságra nevelés területén.

Tisztában van a természettudományok komplexitásával, azoknak társadalmi-gazdasági-tudományos-érzelmi-etikai összefüggéseivel.

Átlátja a természettudomány tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét.

Azonosítja a természettudományos tantárgyak tanulási sajátosságait, megismerési módszereit, a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat, illetve a legújabb pedagógiai módszereket. Tisztában van a természettudományos gondolkodás, a természettudományos problémamegoldás és metakognitív tudás kognitív jellemzőivel, a fejlesztés pedagógia, pszichológiai és módszertani lehetőségeivel. Ismeri a pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozó tantárgyi szabályozó dokumentumokat.

Ismeri a természettudomány és fenntarthatóság érettségi vizsgatárgyak követelményeit.

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti természettudomány-környezettan szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.

Ismeri az ehhez szükséges tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket.

Ismeri a természettudományhoz és a pedagógiai munkához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés szempontjait, valamint a tanulók és csoportok fejlesztési céljait.

Ismeri a tanulási folyamatba illeszthető tanórán kívüli természettudományos ismeret- és tapasztalatszerzés lehetőségeit.

Azonosítja a természettudományok megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakításában, kialakulásában szerepet játszó pedagógiai és pszichológiai tényezőket.

Ismeri és beazonosítja a tudásszinteket, intelligencia területeket és alkalmazza ezeket a szaktárgyak tanítási-tanulási folyamatában.

Tisztában van a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség alapvető tanulás-módszertani

jellegetességével.

Birtokában van az együttműködési, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásnak.

Ismeri a személyiségfejlődés és a tanulás sajátosságait, tudja, hogy a természettudomány tantárgy milyen szerepet játszik a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a természettudományban használt fogalmak kialakulásának, kialakításának életkori és a képességszinteknek megfelelő sajátosságait.

Tisztában van a természettudomány tanítása során fejlesztendő kompetenciákkal.

Azonosítja a természettudomány tantárgy tanulásához szükséges, azt segítő környezet jellemzőit, azok pedagógiai és pszichológiai feltételeit.

Felkészült tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, lebonyolítására a kötelezően előírt tananyagot meghaladó ismeretek átadására szakkör és önképzőkör stb. tanórai tevékenységen kívül, lehetőség szerint szaktanterem és szertár működtetésére.

Ismeri a szaktárgyával kapcsolatos tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eszközeit, eredményeit.

Tájékozott a természettudomány tantárgy tanítása során használható különböző nyomtatott és online feladatbankokról és feladatgyűjteményekről.

Valós és reális ismeretekkel rendelkezik a fenntarthatóság és a globális problémák területén.

Ismeri és alkalmazza a fenntarthatóságra nevelés pedagógiájának módszereit, és kiemelt figyelmet fordít a szaktárgy speciális kompetenciáinak tanítására. Tisztában van a fenntarthatóság komplexitásával annak társadalmi, gazdasági, tudományos, érzelmi és etikai összefüggéseivel.

Ismeri a természet működésének alapelveit, az ehhez kapcsolódó tudományos fogalmakat, módszereket.

Tisztában van az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásával, a különböző tudományos elméletek és társadalmi-, illetve technológiai folyamatok alkalmazásának előnyeivel és korlátaival.

Ismeri a természettudomány tanításával és a környezeti neveléssel foglalkozó helyi, regionális és országos köznevelési szakmai közösségeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Átlátja a természettudomány tanárok rendelkezésére álló különböző kommunikációs csatornákat.

Tudja, hogy a munkájával kapcsolatos megválaszolandó kérdése, megoldandó problémája ügyében hol kaphat segítséget, milyen intézményhez, szervezethez fordulhat.

Tisztában van a természet- és a környezetvédelem etikai kérdéseivel.

Ismeri a pedagógusi szerepeket, feladatokat, az ezekre ható társadalmi folyamatokat, jogszabályokat, etikai normákat.

Tudja, hogy diplomás természettudomány-környezettan tanárként milyen területekre

terjed ki a saját, egyéni felelőssége az oktatás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Ismeri a szaktárgy tantervét, a benne megfogalmazott tanulási eredményeket és vizsgakövetelményeket, valamint a tantárgy tanulásának sajátosságait, megismerési módszereit, tananyagstruktúráját, illetve belső logikáját.

Tudja, hogy a megfelelő tanulási légkör megteremtéséhez figyelembe kell venni a tanulók sajátosságait, ötleteit, kezdeményezéseit.

Tájékozott a differenciált, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben.

A hallgató ismeri a növény- és állatföldrajz alapfogalmait, a vegetációtípusok és társulások felépítését, működését, valamint a Kárpát-medence és Magyarország flóra- és faunajellemzőit.

Megérti az élettelen környezeti tényezők szerepét az élővilág elterjedésében és fejlődésében.

Ismeri a társulások vizsgálati módszereit, a növénytársulások és faunaközösségek rendszertani, ökológiai és történeti összefüggéseit.

Tisztában van az őshonos, bennszülött, reliktum-, inváziós és idegenhonos fajok jelentőségével és a mezőgazdálkodás természetre gyakorolt hatásaival.

Ismeri a természetvédelmi vonatkozásokat, valamint a hazai és nemzetközi természetvédelmi irányelveket.

Képességei:

Felkészült a természettudomány tartalmi elemei közötti összefüggések megláttatására, közvetítésére.

Képes a természettudományban elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, ennek közvetítésére a tanulók felé.

Feltárja a különböző természettudományos diszciplínák tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggéseket, képes azokat integrált megközelítésben vizsgálni.

Képes a természettudományokhoz kapcsolódó fogalmak szakszerű - az adott pedagógiai helyzethez igazodó - használatára.

Képes tudatosan felhasználni és integrálni a természettudományos ismereteket és tudást más műveltségterületek, tantárgyak tartalmával.

Tudatosan, megbízhatóan és etikusan alkalmazza a természettudományok szempontjából fontos hagyományos és digitális információforrásokat.

Képes olyan feltételeket teremteni, amelyek hatására a tanulók kialakíthatják a saját, gyakorlatban alkalmazható tudásukat.

Képes a tanulók előzetes tudására építeni, a tanulók tévképzetait felismerni, azokat korrigálni, továbbá a különböző céloknak megfelelő tanítási-tanulási stratégiák és módszerek alkalmazására, a természettudomány tantárgy tanulásában releváns szervezeti formák kiválasztására és megvalósítására.

Képes digitális tananyagok és IKT eszközök, mesterséges intelligencia lehetőségeinek hatékony és szakszerű alkalmazására.

Azonosítja a természettudományos tárgyak tanulási sajátosságait (analitikus és szintetizáló gondolkodás), megismeri és alkalmazza módszereit és a fontosabb tanítási

és tanulási stratégiákat (induktív és deduktív módszerek, valószínűségi, korrelatív, arányossági, integrált, mérlegelő gondolkodás).

Képes a természettudományban tanítandó tartalmakat meghatározni, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

Képes egységes rendszerbe illesztve megtervezni az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket.

Tervező tevékenységében képes építeni a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére, tanmenet, tematikus terv, projektterv, és az óraterv/foglalkozás terv szintjén.

Képes meghatározni a tanítandó tartalmakat, ezek struktúráját, logikai felépítését, kiválasztani a tanulás-tanítás megfelelő stratégiáit.

Képes táborok, erdei iskolai programok szervezésére, lebonyolítására, természettudományi versenyprogramok szervezésére.

Elemzi a természettudomány tanulása, tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, tananyagokat, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat, oktatási segédanyagokat. Képes a terveit reflektív módon elemezni és értékelni ezzel eredményesebbé téve a természettudományos ismeretátadás folyamatát.

Képes a természettudományok speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére. Képes a tudásukban, motiváltságukban heterogén tanulócsoportok differenciált foglalkoztatására és alkalmazni tudja a különböző óraszervezési lehetőségeket (pl.: csoportmunka, kollaboratív és páros munka, tanulópárok stb.), a kutatás alapú és fejlesztéses tanulás támogatására.

Képes olyan pedagógiai módszereket választani és alkalmazni, melyek segítik a motivációt, a tanulók aktivitását, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási, együttműködési képességeinek fejlesztését.

Képes a természettudományok ismereteit és új tudományos eredményeit az iskolán keresztül a társadalom felé kommunikálni, a természettudományos összefüggéseket megérteni, továbbá a tanítási-tanulási folyamatban átadni.

Képes a tanulók életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez és szociális háttéréhez igazodva magyarázatot adni a fenntarthatóság és a természeti környezet megőrzésével kapcsolatos természettudományos problémákra, összefüggésekre.

Képes a társadalmi köztudatban megjelenő áltudományos ismereteket természettudományos alapon cáfolni, és ezt az iskolán keresztül, közérthető formában a társadalom felé is kommunikálni.

Képes a tanulók tévképzetait felismerni, feltárni.

Kiválasztja a tanulás/tanítás folyamata során használható, a tanulók képességeinek fejlesztésére alkalmas, a tanuló adottságainak és előzetes ismereteinek megfelelő módszereket.

A tanulókat önálló véleményalkotásra, racionális és mérlegelő gondolkodásmódra, érvelésre, természettudományos gondolkodásra ösztönzi.

Felismeri az átlagtól eltérő – tehetséges vagy sajátos nevelési igényű – tanulókat, képes differenciált nevelésükre és tanításukra.

Képes a pedagógiai gyakorlatot elemezni, meglévő elméleti tudása és a tanulók/tanulócsoportok megismerési módszereinek felhasználásával, és ezáltal reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a személyiség fejlesztésének lehetőségeiről.

Képes arra, hogy életvitele, életvezetési stratégiája, magatartása a mindennapi gyakorlatban mintául szolgáljon az iskolai környezetben és azon kívül.

Képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

Képes projektek, témahetek, természettudományos táborok tervezésére, szervezésére és megvalósítására, tanulói csoportok motiválására, facilitálására.

Képes a tanulók teljesítményének személyre szabott, differenciált módszerekkel történő és objektív értékelésére.

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő teszteket, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

Képes célzottan alkalmazni a diagnosztikus, a fejlesztő és az összegző értékelési formákat.

A szaktárgyához kapcsolódó ismereteket képes jól beépíteni a környezettudatos szemlélet alakítása területén és képes az ehhez kapcsolódó terepi tapasztalatok átadására pl. terepgyakorlatok, tanulmányi kirándulások, tanulmányi séták során.

Rendelkezik a megalapozott környezeti neveléshez szükséges komplex látásmóddal, ami magában foglalja a természeti, az épített és a társadalmi környezetet, valamint a lokális, a regionális, és globális szemléletű környezeti gondolkodást.

Képes a tudományos és technológiai műveltség, valamint a kritikus és kíváncsi attitűd (viszonyulás) kialakítására.

Képes a négy alapiszcipína tudásanyagának integrálására, az egyes természeti rendszerek közötti összefüggések feltárására.

Képes a releváns problémák bemutatására, a cselekvő, felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakítására.

Képes az induktív és deduktív módszerek alkalmazására, az analógiás, valószínűségi és korrelatív, valamint az etikai gondolkodás kialakítására.

Kialakítja, és egyre bővülő ismeretei fényében rugalmasan továbbfejleszti, a kisebb és nagyobb közösségek érdekeivel harmonizálja saját szakmai és erkölcsi értékrendjét. Megfogalmazza és minden téren következetesen képviseli a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos nézeteit.

Céljainak kijelölésében és megvalósításában is követendő példát mutat mind tanítványainak, mind kollégáinak.

Képes értelmezni és elemezni a természettudomány kutatási, fejlesztési eredményeit, a kutatások, fejlesztések és innovációk sajátosságait. Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

Alkalmas a tudatos társadalmi szerepvállalásra és motivált a természettudományos innovatív fejlődés elősegítésében.

Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni és azokat elkötelezetten átadni a tanulóknak.

Képes felismerni és jellemezni a különböző hazai növénytakarsulásokat és állatközösségeket.

Tudja elemezni a vegetációtípusok ökológiai kapcsolatrendszerét, fajösszetételét és természetvédelmi értékét.

Képes értelmezni a növény- és állatfajok elterjedését befolyásoló tényezőket, és azokat földrajzi, valamint ökológiai összefüggésekben vizsgálni.

Alkalmazza az állat- és növényföldrajzi ismereteket a természetvédelem és a fenntartható gazdálkodás területén.

Képes felismerni és elemezni a mezőgazdaság, az urbanizáció és az éghajlatváltozás hatásait a hazai élővilágra.

Attitűdje:

Elkötelezett a tanulók tantárgyi ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt. Szaktudományos és szakmódszertani felkészültségével kapcsolatban önreflexióra képes.

Igénye van a legújabb szaktudományos és szakmódszertani eredmények megismerésére és pedagógiai gyakorlatába történő beépítésére.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, nyitott a szakmódszertani újítások és azok alkalmazása iránt.

Elkötelezett a megtanult természettudományos ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben történő ismeretterjesztő szintű bemutatása, népszerűsítése iránt. Hisz az élethosszig történő tanulás fontosságában.

Megvan az igénye és képessége a természettudomány új eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre. Természettudományos szakmódszertani felkészültségével kapcsolatban kész az önreflexióra.

Nyitott a szakmai és módszertani megújulásra, fejlődésre, e területeken igénye van mind a folyamatos önképzésre, mind a rendszeres továbbképzésre.

Kész kollektív munkában részt venni a helyi tanterv kialakításában, és arra alapozza az önálló éves tematikus tervezési folyamatát.

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, valamint a tanulási folyamat szervezését behatóan realitásokat.

Törekszik a lehetőségek maximális kihasználására és a feltételek, körülmények javítására.

Törekszik a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő minél objektívebb értékelésére.

Kész együttműködni a természettudomány területén működő szakmai fórumokkal; alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket.

Tervezőmunkája során a legkorszerűbb elméleti és gyakorlati tudásra épít, és a kimeneti célokhoz alkalmazkodva határozza meg a tanítási-tanulási folyamatot, az alkalmazható módszereket, az optimális munkaformákat és a felhasználható segédeszközöket.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén.

Érzékeny a Kárpát-medence természeti értékei és biodiverzitása iránt, elkötelezett azok megőrzése mellett. Nyitott a természetvédelmi és ökológiai kérdések iránt, törekszik a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére. Tudatosan keresi a természetvédelmi és fajmegőrzési megoldásokat, és felismeri az emberi tevékenységek hatásait az ökoszisztémákra. Felelősséget érez a természeti értékek megóvása és a tudományos ismeretek széles körű terjesztése iránt.

Autonómiaja és felelőssége:

Megfelelő ágenciát mutat arra, hogy az iskola közösségében szemléletformáló, értékközvetítő szerepet vállaljon, elsősorban a természettudományos ismereteken alapuló személyes és közösségi döntések, különösen az egészségvédelem és a fenntarthatóság terén.

Elkötelezett a természettudomány színvonalas tanítása, a tanulók biológiával szembeni attitűdjének javítása, ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt.

Igényes tanári munkára, folyamatos önművelésre törekszik.

Vállalja a társadalom természettudományok iránti attitűdjének javítását, fellép az áltudományos nézetek terjedése ellen.

Képes önállóan értelmezni és elemezni a hazai növény- és állatvilág változásait, azok okait és következményeit.

Felelősséget vállal az élővilág megismeréséért és a természetvédelmi szemlélet terjesztéséért.

Önállóan alkalmazza tudását a hazai flóra és fauna védelme érdekében, és felismeri saját szerepét a természeti értékek megőrzésében.

Képes együttműködni szakemberekkel, szervezetekkel és döntéshozókkal a természetvédelmi célok elérése érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the processes of scientific inquiry and the fundamental research methods.

Possesses the knowledge that enables him/her to understand and interpret new results in the sciences.

Aware of the role of the sciences in society, particularly in the areas of education for a healthy lifestyle and education for sustainability.

Understands the complexity of the sciences and their socio-economic-scientific-emotional-ethical interrelations.

Understands the purpose of teaching science and its role in the personality and cognitive development of students.

Identifies the learning characteristics of science subjects, their inquiry methods, the main teaching and learning strategies, and the latest pedagogical methods.

Aware of the cognitive characteristics of scientific thinking, scientific problem-solving, and metacognitive knowledge, as well as the pedagogical, psychological, and methodological possibilities for their development.

Knows the subject-specific regulatory documents related to the definition and organisation of the content of pedagogical work.

Knows the requirements for the school-leaving examination in subjects related to science and sustainability.

Knows the subject-specific requirements for science-environmental studies according to the National Core Curriculum and the related framework curricula, and the content regulation of educational work.

Knows the necessary textbooks, teaching aids, supplementary materials, and educational technology tools.

Knows the legislative background, curricula, examination requirements, criteria for selecting and organising teaching materials, and the development goals for students and groups related to science and pedagogical work.

Knows the opportunities for acquiring scientific knowledge and experience outside the classroom that can be integrated into the learning process.

Identifies the pedagogical and psychological factors that play a role in the formation and development of the thinking necessary for understanding and creatively applying the sciences.

Knows and identifies the levels of knowledge and areas of intelligence and applies these in the teaching-learning process of the subjects.

Aware of the fundamental learning-methodological characteristics of oral and written expression skills.

Possesses theoretical and practical knowledge related to cooperation, educational technology innovation, and artificial intelligence.

Knows the characteristics of personality development and learning, and understands the role of the science subject in the personality development of students.

Knows the specificities of the formation and development of concepts used in the sciences according to age and ability levels.

Aware of the competencies to be developed in the teaching of science.

Identifies the characteristics of the environment, as well as the pedagogical and psychological conditions necessary for learning science subjects.

Prepared to plan, organise, and conduct academic competitions, and to impart knowledge beyond the mandatory curriculum through extracurricular activities such as study circles and self-study groups, and, if possible, to operate specialised classrooms and laboratories.

Knows the most advanced tools and results for knowledge assessment and skill

measurement related to his/her subject.

Informed about various printed and online task banks and collections of tasks that can be used in teaching science subjects.

Possesses realistic and practical knowledge in the areas of sustainability and global issues.

Knows and applies the methods of pedagogy for education for sustainability and pays special attention to teaching the specific competencies of his/her subject.

Aware of the complexity of sustainability and its social, economic, scientific, emotional, and ethical interrelations.

Knows the basic principles of nature's functioning and the related scientific concepts and methods.

Aware of the impact of human activities on nature, the advantages and limitations of applying various scientific theories and social and technological processes.

Knows the local, regional, and national public education communities dealing with science teaching and environmental education, their goals, efforts, and main achievements.

Understands the various communication channels available to science teachers.

Knows where to get help and which institutions or organisations to turn to for questions or problems related to his/her work.

Aware of the ethical issues of nature and environmental protection.

Knows the roles and tasks of teachers, as well as the social processes, legislation and ethical standards affecting them.

Knows the areas of his/her individual responsibility as a graduate science-environmental studies teacher in education, upbringing, and shaping attitudes.

The teacher knows the curriculum of the subject, the learning outcomes and examination requirements formulated in it, as well as the characteristics of learning the subject, its cognitive methods, the structure of the teaching material, and its internal logic.

She/He understands that creating an appropriate learning atmosphere requires taking into account the characteristics, ideas, and initiatives of the students, and informed about the issues of selecting and applying differentiated and adaptive learning organisation, educational strategies, and methods.

Informed about the issues of selecting and applying differentiated and adaptive learning organisation, educational strategies, and methods.

The student is familiar with the fundamental concepts of biogeography and zoogeography, the structure and functioning of vegetation types and plant communities, as well as the flora and fauna characteristics of the Carpathian Basin and Hungary.

They understand the role of abiotic environmental factors in the distribution and development of living organisms.

They are knowledgeable about methods for studying plant communities, as well as the taxonomic, ecological, and historical relationships of plant associations and faunal

communities.

They recognize the significance of native, endemic, relict, invasive, and alien species, as well as the impact of agriculture on natural ecosystems.

They are familiar with conservation aspects and both national and international nature conservation policies.

Capabilities:

Prepared to reveal and convey the interrelations between the content elements of science.

Capable of practically applying the theoretical knowledge acquired in science and conveying this to students.

Uncovers the interrelations between the knowledge and information of various scientific disciplines and is capable of examining them in an integrated approach.

Capable of using scientific concepts professionally, adapted to the given pedagogical situation.

Capable of consciously utilising and integrating scientific knowledge and information with the content of other fields of knowledge and subjects.

Consciously, reliably, and ethically applies traditional and digital information sources relevant to science.

Capable of creating conditions that enable students to develop their own practically applicable knowledge.

Capable of building on students' prior knowledge, recognising and correcting their misconceptions, and applying teaching-learning strategies and methods appropriate to different goals, selecting and implementing organisational forms relevant to learning science subjects.

Capable of effectively and professionally applying digital learning materials and ICT tools, and the possibilities of artificial intelligence.

Identifies the learning characteristics of science subjects (analytical and synthesising thinking), learns and applies their methods and the main teaching and learning strategies (inductive and deductive methods, probabilistic, correlative, proportional, integrated, and deliberative thinking).

Capable of determining the content to be taught in science and organising it into an appropriate logical structure.

Capable of planning a strategy, process, work form, methods, and tools that fit the given pedagogical goals within a unified system.

Capable of building on the opportunities inherent in social learning in his/her planning activities.

Capable of planning his/her pedagogical work at the level of curriculum, thematic plan, project plan, and lesson/activity plan.

Capable of determining the content to be taught, its structure, logical organisation, and selecting the appropriate teaching-learning strategies.

Capable of organising and conducting camps, forest school programmes, and science competition programmes.

Analyses printed and digital textbooks, learning materials, teaching aids, other learning resources, and educational support materials that can be used in the learning and teaching of science.

Capable of reflectively analysing and evaluating his/her plans, thereby making the process of conveying scientific knowledge more effective.

Capable of addressing comprehension difficulties related to the specific interrelations and concepts of the sciences.

Capable of differentiating the engagement of student groups heterogeneous in their knowledge and motivation and applying various lesson organisation options (e.g., group work, collaborative and pair work, learning pairs, etc.) to support inquiry-based and developmental learning.

Capable of selecting and applying pedagogical methods that help motivate students, increase their activity, and develop their thinking, problem-solving, and cooperation skills.

Capable of communicating scientific knowledge and new scientific results to society through the school, understanding scientific interrelations, and conveying them in the teaching-learning process.

Capable of explaining scientific problems and interrelations related to sustainability and the

preservation of the natural environment, adapted to the age characteristics, knowledge level, and social background of the students.

Capable of refuting pseudoscientific knowledge appearing in public awareness on a scientific basis and communicating this clearly to society through the school.

Capable of recognising and uncovering students' misconceptions.

Selects the methods to be used in the learning/teaching process to develop students' abilities, according to their aptitudes and prior knowledge.

Encourages students to form independent opinions, think rationally and deliberatively, argue, and engage in scientific thinking.

Recognises students who differ from the average—whether talented or with special educational needs—and is capable of their differentiated education and teaching.

Capable of analysing pedagogical practice, using existing theoretical knowledge and methods for understanding students/student groups, thereby forming a realistic picture of the students' world and the possibilities for education and personality development.

Capable of serving as a model in daily practice through his/her lifestyle, life management strategy, and behaviour, both within and outside the school environment.

Capable of creating pedagogical situations that promote the intellectual, emotional, social, and moral development of students.

Capable of planning, organising, and implementing projects, theme weeks, and science camps, and motivating and facilitating student groups.

Capable of objectively evaluating students' performance using personalised, differentiated methods.

Compiles and applies knowledge assessment tests and task sets appropriate to the purpose, subject, and form of evaluation.

Capable of purposefully applying diagnostic, formative, and summative evaluation forms.

Participates in the work of the school's science community, as well as regional and national professional organisations.

Understands the system of requirements for the intermediate-level school-leaving examination and, with appropriate professional knowledge, performs tasks related to the school-leaving examination.

Cooperates with teachers of other science subjects and jointly plans cross-curricular connections with them.

Capable of cooperating with museum educators, zoo educators, and professionals in science, technology, IT, health, agriculture, environmental and nature protection, and higher education during the planning and implementation of extracurricular activities.

Capable of supportive communication.

Capable of open and authentic communication in various professional situations.

Capable of recognising and interpreting communication difficulties.

Capable of accurately interpreting scientific texts and producing basic professional texts.

Knowledgeable about information sources, organisations related to his/her field, and their accessibility and management.

Uses these resources in his/her professional work at a high level of competence.

Develops and flexibly improves his/her professional and ethical value system in harmony with the interests of smaller and larger communities in light of his/her expanding knowledge.

Formulates and consistently represents views related to social responsibility in all areas.

Sets an example in setting and achieving goals for both students and colleagues.

Capable of interpreting and analysing the research and development results of science, and the characteristics of research, development, and innovations.

Capable of using simple research methods.

Suitable for playing an informed role in society and motivated to promote innovative scientific development.

Capable of synthesising the competences developed during the teaching of subjects.

Recognises the possibilities for connecting to other subjects and the knowledge areas of the National Core Curriculum, capable of utilising them and conveying them to students with commitment in his/her educational and teaching work.

The student is capable of identifying and describing various plant communities and animal assemblages in Hungary.

They can analyze the ecological relationships, species composition, and conservation value of different vegetation types.

They are able to interpret the factors influencing the distribution of plant and animal species and examine them in both geographical and ecological contexts.

They apply their knowledge of phytogeography and zoogeography in the fields of nature conservation and sustainable management.

They can recognize and assess the effects of agriculture, urbanization, and climate change on local biodiversity.

Attitude:

They are committed to the development of students' subject knowledge and skills.

They are capable of self-reflection regarding their scientific and methodological preparedness.

They are eager to learn about the latest scientific and methodological advancements and integrate them into their pedagogical practice.

They strive for continuous self-improvement and are open to methodological innovations and their application.

They are dedicated to presenting and promoting scientific knowledge at a popular science level within smaller and larger communities.

They believe in the importance of lifelong learning.

They possess the desire and ability to learn about, interpret, and disseminate new scientific results.

They are capable of self-reflection regarding their science education methodology.

They are open to professional and methodological renewal and development, and they are committed to both continuous self-education and regular professional training.

They are willing to participate in collective work when developing the local curriculum and base their independent yearly thematic planning on it.

They keep in mind students' abilities and needs, as well as the practical realities that frame the organization of the learning process.

They strive to maximize opportunities and to improve the available conditions and circumstances.

They aim to assess students as objectively as possible, using personalized and differentiated methods.

They are willing to collaborate with professional forums in the field of science, creative working communities, and subject-specific workshops.

Realistically assesses the place of his/her subject in education and teaching, and exploits the educational opportunities inherent in it.

Bases his/her planning work on the most up-to-date theoretical and practical knowledge, and defines the teaching-learning process, applicable methods, optimal work forms, and usable aids in accordance with the output goals.

Encourages constructive exchange of opinions among students, exploits the opportunities arising from inclusive education, and develops students' empathy and tolerance.

The student is sensitive to the natural values and biodiversity of the Carpathian Basin and is committed to their preservation.

They are open to ecological and conservation issues and strive to integrate sustainability considerations into their approach.

They actively seek solutions for species conservation and habitat protection and recognize the impact of human activities on ecosystems.

They feel a responsibility for safeguarding natural values and for the dissemination of scientific knowledge.

Autonomy and responsibility:

They demonstrate appropriate agency to take on a formative, value-conveying role within the school community, especially concerning personal and communal decision-making based on scientific knowledge, with particular emphasis on health protection and sustainability.

They are committed to the high-quality teaching of science, improving students' attitudes toward biology, and developing their knowledge and skills.

They strive for high-quality teaching and continuous self-education.

They are committed to improving society's attitude toward the natural sciences and actively oppose the spread of pseudoscientific views.

The student is capable of independently interpreting and analyzing changes in Hungary's flora and fauna, their causes, and their consequences. They take responsibility for acquiring knowledge about biodiversity and for promoting conservation awareness. They apply their knowledge autonomously to protect the native flora and fauna and recognize their role in preserving natural values. They can collaborate with professionals, organizations, and decision-makers to achieve conservation goals.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. Elméleti vonatkozások – a vegetáció típusai. A növénytársulások felépítése és működése. A társulások vizsgálata. Az asszociációk fajösszetétele. Abundancia. Dominancia. Konstancia. Preferancia. Kozmopolita, őshonos, bennszülött, maradvány-, idegenhonos, invazív faj fogalma. A társulások rendszere. Földünk flórabirodalmi és flóratereitei. A Kárpát-medence élettelen környezeti jellemzői – az élővilág meghatározói. Magyarország rövid természet- és növényföldrajzi jellemzése (földtani felépítés, éghajlat, vízrajz, talajok). A flóra jelen állapota és változása az elmúlt évszázadokban. A mezőgazdálkodás hatása. A növényzet regenerációs képessége. (Introduction. Theoretical aspects – vegetation types. Structure and functioning of plant communities. Methods of studying plant associations. Species composition of associations. Abundance, dominance, constancy, and preference. Definitions of cosmopolitan, native, endemic, relict, alien and invasive species. Classification of plant communities. Floral kingdoms and floristic regions of the world.

Abiotic environmental characteristics of the Carpathian Basin – determinants of biodiversity. A brief natural and phytogeographical overview of Hungary (geological structure, climate, hydrography, soils). The current state and historical changes of the flora over the past centuries. The impact of agriculture. Vegetation regeneration capacity.)

12.2. Magyarország társulástani növényföldrajza (flóraidékeink áttekintése). Magyarország vegetációs övei. (Phytogeography of Hungary's plant associations [Overview of Hungary's floristic regions]. Vegetation zones of Hungary.)

12.3. Magyarország növénytársulásainak rendszeres áttekintése. Hazai fás társulások (klímazonális, intrazonális, extrazonális erdők). (Systematic overview of Hungary's plant communities. Hungarian forest communities [climazonal, intrazonal, extrazonal forests].)

12.4. Magyarország fátlan társulásai (vízi növényzet, mocsári és lápi növényzet). (Treeless communities of Hungary. Aquatic vegetation, marsh, and fen vegetation.)

12.5. Magyarország fátlan társulásai (kaszálók és magasfüvű rétek, sovány legelők és törpecserjések, kontinentális sziknnövényzet, sziklahasadék-növényzet). (Treeless communities of Hungary. Meadows and tall-grass habitats, nutrient-poor pastures and dwarf shrubs, continental salt-steppe vegetation, rock crevice vegetation.)

12.6. Magyarország fátlan társulásai (pionír és száraz gyepek, gyomvegetáció). (Treeless communities of Hungary. Pioneer and dry grasslands, weed vegetation.)

12.7. Magyarország fátlan társulásai (erdőszegélyek, vágásnövényzet, cserjések). (Treeless communities of Hungary. Forest edges, clear-cut vegetation, shrublands.)

12.8. Hazai növénytársulások – természetvédelem. (Hungarian plant communities – nature conservation.)

12.9. Az állatföldrajz alapegységei és alapfogalmai. A faunabirodalmakról (Notogaea, Neogaea, Arctogaea, Antarctogaea) röviden. A Kárpát-medence állatföldrajzi helyzetének alapegységei. (Fundamental units and concepts of zoogeography Brief overview of faunal realms (Notogaea, Neogaea, Arctogaea, Antarctogaea). Fundamental units of the Carpathian Basin's zoogeographical position.)

12.10. Áreatörténet és filogeográfia. A Kárpát-medence állatföldrajzi tagolódásának rövid összefoglalása. (Area history and phylogeography. Brief summary of the zoogeographical subdivisions of the Carpathian Basin.)

12.11. Magyarország állatvilága: A különböző hazai élőhelyek állatvilága. (Fauna of Hungary. Animals of various Hungarian habitats.)

12.12. Háziállatok: Házi szárnyasok. Házi emlősök. Házasított ízeltlábúak. (Domestic animals. Domestic poultry, domestic mammals, domesticated arthropods.)

12.13. Bennszülött fajok, reliktumfajok és állatföldrajzi színezőelemek a Kárpát-medencében. (Endemic species, relict Species, and zoogeographical elements in the Carpathian Basin.)

12.14. Hazai fauna – természetvédelem. (Native Fauna – Nature Conservation.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi; 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A gyakorlati órákon való részvétel kötelező. Hiányzás 2 alkalommal megengedett a félév során. Ennél több hiányzás esetén a hallgató köteles az oktatóval egyeztetett gyakorlati témából felkészülni, és a következő gyakorlati órán abból szóban referálni.

Tartós, igazolt távollét esetén a hallgató köteles felvenni a kapcsolatot a tantárgy oktatójával a pótlás lehetséges formájának egyeztetése céljából. A pótlás témáját, formáját, az elkészített feladat leadásának módját és határidejét a feleknek írásban kell rögzíteniük.

Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus gyakorlati anyagának tartalma és ütemezése az első héten kerül ismertetésre. Az ismeretanyag számonkérése a gyakorlati órák elején írandó, rövid zárthelyi dolgozatokkal történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlati órákon való részvétel (legfeljebb 2 hiányzás megengedett a félév során), valamint a sikeres (legalább 60%-os) zárthelyi dolgozatok megírása.

16.2. Az értékelés:

A félév során megírt zárthelyi dolgozatok átlaga adja meg a hallgató félév végi gyakorlati jegyét. Elégtelen osztályzat (60% alatti teljesítmény) a félév során nem megengedett; az oktatóval egyeztetett időpontban az elégtelen dolgozat megismétlése szükséges. Sikeres zárthelyi dolgozathoz el kell érni a minimum 60%-os teljesítményt (60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás, valamint a legalább elégséges zárthelyi dolgozatok.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Borhidi Attila: Magyarország növénytársulásai, Akadémia Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9630579839;
2. Fekete Gábor - Varga Zoltán (szerk.): Magyarország tájainak növényzete és állatvilága, Bp. Természetesen Alapítvány, Budapest 2006. ISBN: 9632297350;

3. Kanczler Gyuláné, Bihariné dr. Krekó Ilona, Légler Judit, Bauer Zita, Vitályos Gábor Áron: Növény- és állatismeret az ELTE TÓK hallgatóinak, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789632849522;
4. Kocsis Károly (főszerk.): Magyarország Nemzeti Atlasza – Természeti környezet, MTA CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest 2024. ISBN: 9789639545557 ;
5. Szerényi Gábor: Biológia tankönyv 9-10. I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 9786156256164;
6. Varga Zoltán: Állatismeret, Oktatási Hivatal – Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789634364948;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Baranyai József, Bán Sándor, Kerényi Zoltán, Szabó Bence Farkas, Veres Gábor, Vizkievucz András: Gyűjtemény a biológia emelt szintű oktatásához II., Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-963-436-256-2;
2. Bernáth István: Magyarország állatvilága, Elektra Könyvkiadó Kft., - 2024. ISBN: 9789635200474;
3. Dövényi Zoltán: A Kárpát-medence földrajza, Akadémiai Kiadó Zrt., - 2012. ISBN: 9789630592819 ;
4. Fazekas György és Szerényi Gábor: Biológia I., Scolar Kiadó Kft., Budapest 2023. ISBN: 9789635094653 ;
5. Szerényi Gábor: Mi nyílik most? – Kora tavasz. Virágkalendárium kirándulóknak, Scolar Kiadó Kft., - 2025. ISBN: 9789636850319;

Budapest, 2025.

Trábert Zsuzsa, PhD
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTT101

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szabadban tanulás, iskolakert, közösségi kert, közösségi kutatás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Outdoor learning, school and community garden, citizen science

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / természettudomány műveltségi terület;

5.2. természettudomány-környezettan szakos tanár;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy célja a szabadtéri oktatásszervezésre való felkészítés, kifejezetten az iskola természeti környezetének lehetőségeire fókuszálva. A hallgató megértse a szabadtéri tevékenységek biztonsági és szervezési kihívásait és ismerje ezek megoldási lehetőségeit. Kapjon felkészítést szabadtéri megfigyelések, kutatás-alapú tanulás irányítására, ehhez megismeri a kertpedagógia, kutatás-alapú és jelenségalapú, helyalapú tanulás módszereit és eszközeit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject is to prepare students for organizing outdoor education, specifically focusing on the possibilities of the school's natural surroundings. The student should understand the safety and organizational challenges of outdoor activities and should know the possible solutions. They should be prepared to manage

outdoor observations and inquiry-based learning, and to do so, they should learn the methods and tools of garden-based, inquiry-based, phenomenon-based and place-based learning.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a tanulási folyamatba illeszthető tanórán kívüli természettudományos ismeret- és tapasztalatszerzés lehetőségeit.

Azonosítja a természettudomány tantárgy tanulásához szükséges, azt segítő környezet jellemzőit, azok pedagógiai és pszichológiai feltételeit.

Ismeri és alkalmazza a fenntarthatóságra nevelés pedagógiájának módszereit, és kiemelt figyelmet fordít a szaktárgy speciális kompetenciáinak tanítására.

Ismeri a természettudomány tanításával és a környezeti neveléssel foglalkozó helyi, regionális és országos köznevelési szakmai közösségeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos

bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Képes táborok, erdei iskolai programok szervezésére, lebonyolítására, természettudományi versenyprogramok szervezésére.

A tanórán kívüli tevékenység tervezése, megvalósítása során képes együttműködni múzeumpedagógusokkal, zoopedagógusokkal, természettudományos, műszaki, informatikai, egészségügyi, agrár, környezet- és természetvédelmi, valamint a felsőoktatásban dolgozó szakemberekkel.

Megfogalmazza és minden téren következetesen képviseli a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos nézeteit.

Céljainak kijelölésében és megvalósításában is követendő példát mutat mind tanítványainak, mind kollégáinak.

Képes értelmezni és elemezni a természettudomány kutatási, fejlesztési eredményeit, a kutatások, fejlesztések és innovációk sajátosságait.

Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

Igénye van a természettudományok legújabb tudományterületeinek, azok eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre, a tudományos és technológiai műveltség, életkornak megfelelő alakítására.

Tudatos értékközvetítést vállal.

Fontosnak ítéli meg a fenntarthatósági elveket, szemléletmódja ökotudatos.

Életvitele és környezettudatos magatartása mintául szolgál az iskolai környezetben és azon kívül is.

Kész együttműködni a természettudomány területén működő szakmai fórumokkal; alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

Munkája során folyamatosan alkalmazza a modern pedagógiai módszereket.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the opportunities for acquiring scientific knowledge and experience outside the classroom that can be integrated into the learning process.

Identifies the characteristics of the environment, as well as the pedagogical and psychological conditions necessary for learning science subjects.

Knows and applies the methods of pedagogy for education for sustainability and pays special attention to teaching the specific competencies of his/her subject.

Knows the local, regional, and national public education communities dealing with

science teaching and environmental education, their goals, efforts, and main achievements.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Capable of organising and conducting camps, forest school programmes, and science competition programmes.

Capable of cooperating with museum educators, zoo educators, and professionals in science, technology, IT, health, agriculture, environmental and nature protection, and higher education during the planning and implementation of extracurricular activities.

Formulates and consistently represents views related to social responsibility in all areas.

Sets an example in setting and achieving goals for both students and colleagues.

Capable of interpreting and analysing the research and development results of science, and the characteristics of research, development, and innovations.

Capable of using simple research methods.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

Has the desire to learn about the latest areas of scientific inquiry and their results, and to interpret and disseminate this knowledge, shaping scientific and technological literacy appropriate to the age group.

Consciously undertakes value transmission.

Considers sustainability principles important and has an eco-conscious mindset.

Serves as a model in daily practice through his/her lifestyle and environmentally conscious behaviour, both within and outside the school environment.

Ready to cooperate with professional forums in the field of science; creative working groups, and workshops in science education.

Constantly applies modern pedagogical methods in his/her work.

-

Autonomy and responsibility:

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményei, ajánlott tanulási módszerek. Bejárás a külső helyszíneken, balesetvédelem és oktatása, az ökológiai gazdálkodás alapjai, őszi vetés. (Requirements of the course, suggested learning methods. Going-over on the site, safety and its teaching, basics of organic gardening, autumn sowing.)

12.2. Az iskolakert, közösségi kert elemei és tevékenységei, kialakítása és fenntartása. Csoportos projektfeladatok választása. (Elements and activities of the school garden, community garden, design and maintenance. Selection of group project tasks.)

12.3. Látogatás iskolakertben, hospitálás. (Visit to the school garden, activity observation.)

12.4. Megfigyelések és kísérletek szabadban. Példák közösségi kutatásra. Kutatás-alapú tanulás. Mikrotanítás témaválasztása. (Observations and experiments outdoors. Examples of citizen science community research. Research-based learning. Selection of micro-teaching topics.)

12.5. Mikrotanítás előkészítése. Kertpedagógiai eszközök készítése. (Preparation of micro-teaching. Preparation of garden pedagogical tools.)

12.6. Mikrotanítás szabadban, reflektív megbeszélés. (Micro-teaching outdoors, reflective discussion.)

12.7. Őszi tevékenységek az iskolakertben. (Autumn activities in the school garden.)

- 12.8. Biológiai sokféleség, természetvédelem az iskolaudvaron és -kertben. (Biodiversity, nature conservation in the school yard and garden.)
- 12.9. Tantárgyi témák szabadban. Jelenségalapú oktatás. (Subject topics outdoors. Phenomenon-based learning.)
- 12.10. A természeti környezet pszichés hatásai és annak alakítása. (Psychological effects of the natural environment and its design.)
- 12.11. Helyalapú oktatás, tanösvény. (Place-based learning, nature trail.)
- 12.12. A szabadtéri infrastruktúra fenntartása, forrásteremtés, közösségépítés. Projektfeladat megbeszélése. (Maintenance of outdoor infrastructure, resource and funding management. Discussion of the project tasks.)
- 12.13. Téli tevékenységek az iskolakertben és az udvaron. (Winter activities in the school garden and yard.)
- 12.14. A projekt bemutatása, a kurzus összefoglalása. (Presentation of the project, summary of the course.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz; 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében. A csoportos és egyéni iskolai hospitáláson való részvétel a hallgató számára kötelező, az esetleges hiányzás(oka)t legkésőbb a póthét végéig pótolni köteles. A pótlásról a gyakorlatvezető mentortanárral kell egyeztetnie.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel, napló vezetése. Projektfeladat csoportos megoldása, mikrotanítás (6. héten) csoportban.

A hallgatónak a tárgy keretében egy alkalommal iskolai csoportos hospitáláson kell részt vennie (ennek időpontja a félév elején kerül meghatározásra). Emellett egyéni iskolai hospitáláson is részt kell vennie az alábbi megosztás szerint:

- 2 szaktárgyi iskolai tanítási óra hospitálása

Ezekről a hallgató hospitálási naplót vezet a félév elején a szemináriumvezető által meghatározott megfigyelési szempontok alapján. A hospitálási naplót a szorgalmi

időszak 12. hetéig kell a hallgatónak leadnia a szemináriumvezetőnek. A hospitálási naplót a gyakorlatvezető mentorpedagógus megfelelő/nem megfelelő minősítéssel értékeli.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése. A megfelelő minősítéssel értékelt hospitálási napló megléte az aláírás megszerzésének feltétele.

16.2. Az értékelés:

A projektfeladat (60%) és a mikrotanítás (20%), valamint az órai munka és vezetett napló (20%) alapján gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dr. Halbritter András Albert, Mátyás Izolda Beáta, Pauliczky Nóra: Iskolakertek téli ötlettára, Iskolakertekért Alapítvány, Budapest 2018. ISBN: 978-615-00-1854-6;
2. Halbritter András Albert, Mátyás Izolda Beáta, Pauliczky Nóra (szerk.): Iskolakerti kalauz: Útmutató népfőiskolák számára., Iskolakertekért Alapítvány, Budapest 2018. ISBN: 9786150021058;
3. Hegyes Katalin: Ki a szabadba! - 130 izgalmas tanösvény Budapesten és környékén, Ginkgo Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9786156326188;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Durrel, Gerald; Durrel, Lee: Az amatőr természetbúvár, Gondolat, Budapest 1989. ISBN: 963-282-270-6;
2. Gerhard Winkel: Iskolakert-tankert, Mezőgazda Kiadó, Budapest 1993. ISBN: 9637362541;
3. Miri Yemini, Laura Engel & Adi Ben Simon: Place-based education – a systematic review of literature, Educational Review 77:2, 640-660,, 2023. ISBN: DOI: 10.1080/00131911.2023.2177260;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTTTBTB507

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Bevezetés a történelem tanításába

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to the teaching of history

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Történelem és Társadalom Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Kovács Örs László, PhD, közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Iskolai gyakorlat is része a képzésnek, illetve Nemzeti Örökség Intézete által kezelt emlékhelyet és múzeumot is meglátogatunk a képzés során.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A félév során a leendő tanítókat történelmtanításra készítjük fel. Azaz a tanulás tanításának módszertana a cél, és az egyes területek fejlesztése történelem tanulás közben. Ilyen a szövegértés és szövegfeldolgozás, források elemzése és használata, térképismeret, versenyfelkészítés módszerei. A történelem tanítása a tanórákon kívül is lehetséges, amely jól harmonizálható a nemzeti emlékhelyek, emléknapi és nemzeti ünnepekre való felkészüléssel. Gyakran előfordul, hogy az iskolai megemlékezéseket a történelem tanárok állítják össze. Így lehetőség nyílik a nemzeti, hazafias attitűd kialakítására is. Fontos lenne ehhez kapcsolódóan ismerni a múzeumpedagógiai programokat, a Nemzeti Örökség Intézete programjait is. A félév során a csoport egy alkalommal iskolalátogatáson, egy alkalommal emlékhelylátogatáson vesz részt külső helyszínen.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the semester, we prepare future teachers to teach history. That is, the methodology of teaching learning and the development of specific areas while learning history. These include text comprehension and text processing, analysis and use of sources, map knowledge, methods of preparing for competitions. The teaching of history outside the classroom can also be harmonised with the preparation for national memorials, commemorations and national holidays. Often, school commemorations are organised by history teachers. This also provides an opportunity to develop a national, patriotic attitude. In this context, it would be important to be familiar with museum education programmes and the National Heritage Institute's programmes. During the semester, the group will make one visit to a school and one visit to a memorial site outside the school.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a történeti tudás, a történeti ismeretek megszerzésének, feldolgozásának sajátosságait, a történelem jellemző forrásfajtaát, elsajátítja a történeti források és a tudományos feldolgozások, módszerek közötti különbségtételt.

Megismeri és tudatosan használja a történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálokat, hang- és filmarchívumokat és adatbázisokat.

Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.

Rendelkezik a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

Ismeri a történelem tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés szempontjait.

Ismeri a történelem tanításának céljait, feladatait, a társadalomban betöltött szerepét a múltban és a jelenben.

Ismeri a történelem és állampolgári ismeretek tanításának korszerű munkaformáit és eszközeit, az infokommunikációs technológia felhasználásának lehetőségeit.

Felkészült a történelem kiegészítő ismereteit közvetítő történelem szakkör és önképzőkör, szaktanterem működtetésére.

Ismerjen és alkalmazzon olyan tanórán kívüli tevékenységeket, melyek segítségével indirekt módon fejleszthető a történelmi gondolkodás.

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, a történelmi értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközeit.

Ismeri a történelem tanítása során használható feladatbankokat és feladatgyűjteményeket.

Ismeri a történelem kompetenciamérés feladattípusait és értékelési rendszerét.

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani

tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

-

Képességei:

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Fel tudja tárni események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Képes a történelmi és jelenkori folyamatoknak a magyar nemzeti érdekek tükrében való értelmezésére.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket.

Képes a motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességeinek fejlesztését segítő módszerek megválasztására, alkalmazására.

Felismeri az egyes tanulók közti különbséget, hatékony csoport- vagy kooperatív munkájának a lehetőségét.

Felkészült a történelem tanulásában kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Képes elsajátíttatni azokat az ismereteket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Képes kialakítani a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését.

Képes az egyéni képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére. Rendelkezik a kiemelkedő képességek korai felismerésének képességével.

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös segítésére, előítélet-mentességre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló történelmi felkészültségére vonatkozóan.

Képes oktatását úgy szervezni, hogy az általa közvetített értékrend erősítse a nemzettudatot, a lokálpatriotizmust és hazafiságot.

Képes a közösségszervezésben központi szerep betöltésére.

Képes olyan történelmi feladatokat készíteni, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

A történelemtanítás sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

-

Attitűdje:

Tervezési folyamatában figyelembe veszi az adott csoport sajátosságait, motivációját, történelem iránti érdeklődését.

Felismeri a történelemoktatás identitásképző szerepét és jelentőségét.

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, törekszik a lehetőségek maximális kihasználására, valamint a feltételek, körülmények javítására.

Támogatja a tanulók önálló gondolatait a történelmi problémák megoldásában.

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a történelem tanulásában.

Cselekvő állampolgári magatartás, törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, erőszakmentesség és méltányosság, a nemzeti értékek tisztelete, megbecsülése jellemzi.

Tiszteli a személyiségi és az emberi jogokat.

Elkötelezett aziránt, hogy a történelmi ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze.

Elkötelezett a tanulóközpontú és együttműködésen alapuló, gyakorlatorientált tanítási-tanulási módszerek alkalmazása mellett.

Formális és informális értékelései pozitív visszacsatolást adnak tanulóknak számára, motiváló hatásúak.

Nyitott az iskolán kívüli nevelési lehetőségei iránt és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the values and traditions of our national and folk culture.

Knows and consciously uses internet portals, audio and film archives, and databases containing historical sources.

Possesses up-to-date knowledge necessary for teaching the subject of history and civic studies as defined in the National Core Curriculum and the framework curricula.

Knows the legal background, curricula, examination requirements, and criteria for selecting and organising teaching materials related to teaching history.

Knows the goals and tasks of teaching history, and its role in society both in the past and present.

Knows the modern work forms and tools for teaching history and civic studies, and the possibilities of using information and communication technology.

Knows the psychological factors involved in developing and fostering the thinking necessary for understanding and creatively applying history.

Knows the advantages and methods of practice-oriented teaching to increase the effectiveness of history education and is capable of applying them.

Capable of providing professional guidance for students' independent acquisition of knowledge and self-regulated learning.

Knows and responsibly handles the role of history in students' personality development.

Knows the age-specific characteristics of the formation of concepts appearing in the history subject.

Knows the competences to be developed during the teaching of history.

Knows and applies extracurricular activities that indirectly develop historical thinking.

Knows and applies the most up-to-date results of knowledge assessment and skill measurement, and the traditional and digital tools applicable in historical evaluation.

Knows the task banks and collections of tasks that can be used in teaching history.

Knows the task types and evaluation system of history competence measurement.

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

-

Capabilities:

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context.

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Capable of interpreting historical and contemporary processes in the light of Hungarian national interests.

Capable of highlighting the essential knowledge related to a given topic.

Capable of selecting and applying methods that ensure motivation, student activity, and help develop students' thinking, problem-solving, and cooperation skills.

Recognises the differences between individual students and the possibilities for effective group or cooperative work.

Prepared to motivate and assist students who achieve outstanding results in learning history and support talent development.

Capable of imparting knowledge that lays the foundation for understanding and appreciating home, locality, homeland, and its peoples.

Capable of fostering a sense of belonging to the community and patriotism.

Capable of recognising and differentially developing individual abilities (gifted students, students with special educational needs, or students with integration, learning, and behavioural difficulties). Possesses the ability to recognise outstanding abilities early.

Educates children and students to accept, respect, and help each other, and to be free from prejudice, with particular attention to the historical preparedness of other children and students.

Capable of organising teaching in a way that the values conveyed strengthen national consciousness, and local and national patriotism.

Capable of playing a central role in community organisation.

Capable of producing historical tasks related to sustainability and environmental awareness.

Capable of cooperating with colleagues by utilising the specific needs of history teaching and the possibilities of subject integration.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

-

Attitude:

Considers the characteristics, motivation, and interest in history of the given group in the planning process.

Recognises the identity-forming role and significance of history education.

Keeps students' abilities and needs in mind, strives to maximise opportunities, and improve conditions and circumstances.

Supports students' independent ideas in solving historical problems.

Finds ways to create opportunities for individual development in history learning within the framework of inclusive education.

Characterised by active citizenship, respect for the law, adherence to the rules of coexistence, respect for human dignity and human rights, non-violence and fairness, and respect and appreciation for national values.

Respects personal and human rights.

Committed to presenting, popularising, and explaining historical knowledge at an educational level in small and large communities, and promoting it in a way that motivates lifelong learning.

Committed to applying student-centred and cooperative, practice-oriented teaching and learning methods.

Ensures that formal and informal evaluations provide positive feedback to students and have a motivating effect.

Open to the possibilities of extracurricular education and maintains connections with other entities (museums, archives, public cultural institutions, professional and pedagogical organisations).

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

Committed to appreciating different cultures, strives for cooperation, reciprocity, assertiveness, and supportive communication.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12,

and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés – félévi feladatok megbeszélése. A történelem segédtudományai (Introduction – discussion of half-yearly tasks. The auxiliary sciences of history)

12.2. Történelem segédtudományai és tanításuk módszerei – vázlatírás, térképismeret, szövegértés, időbeli tájékozódás (The auxiliary sciences of history and teaching methods – sketching, map reading, text comprehension, temporal orientation)

12.3. Képek, filmek feldolgozása a történelemórán (Processing images and films in history lessons)

12.4. Digitális tartalmak, platformok ismerete és használata (Knowledge and use of digital content and platforms)

12.5. Mérés, értékelés I. (Measurement and evaluation I.)

12.6. A tanulás tanítása. Gamifikáció (Learning to learn. Gamification)

12.7. Iskolalátogatás (Visits to school)

12.8. Zárthelyi dolgozat (max. 30 perc) – Nemzeti ünnepek, emléknapok jeles napok története (Written test max. 30 min. – National holidays, days of remembrance, history of significant days)

12.9. Iskolai ünnepek, megemlékezések szervezése (Organising school celebrations, commemorations)

12.10. Nemzeti emlékhelyek és a múzeumok pedagógiai használata (Pedagogical use of national sites and museums)

12.11. Nemzeti emlékhely meglátogatása – az emlékhely feldolgozása 5. és 6. osztályosokkal (Visit to a national memorial site – processing the memorial site with 5th and 6th graders)

12.12. Látogatás egy múzeumban – múzeumpedagógiai foglalkozás tanár szemmel (Visiting a museum – museum education through the eyes of a teacher)

12.13. A történelem személyes és helytörténeti vonatkozásai a tanórán (Personal and local history in the classroom)

12.14. Értékelő óra, összefoglalás (Evaluation lesson, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy mikrotanítást kell tartania egy félév elején vállalt témából, és a szorgalmi időszak végére az adott félév tananyagából óravázlatokat, témazárót tartalmazó beadandó anyagot kell írnia. A gyakorlati jegy a mikrotanítás, a beadandó dolgozat és a zárthelyi dolgozat együttes értékeléséből áll össze. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén, vagy a következő tanórán.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy mikrotanítást kell tartania egy félév elején vállalt témából, és a szorgalmi időszak végére az adott félév tananyagából szükséges elkészítenie különböző beadandó foglalkozásterveket – pl. digitális tananyagot, film feldolgozását, iskolai emléknapi/ünnep forgatókönyvét, múzeumi órát stb. A gyakorlati jegy a mikrotanítás, a beadandó dolgozat és a zárthelyi dolgozat együttes értékeléséből áll össze. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén, vagy a következő tanórán.

A gyakorlati jegy a megtartott mikrotanítás / foglalkozásterv (30%), a beadandó dolgozat (50%) és a zárthelyi dolgozat (20%) százalékos átlaga. (Az elégséges

eredményhez legalább 60 százalékos átlag szükséges).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Borhegyi Péter: Történelem 6., Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 9786156178794;
2. Borhegyi Péter, Szabados György: Történelem 5., Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 9786156178213;
3. Gróf Péter, Szabados György: Történelem 5., Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 9786156178374;
4. Tóth Attila: Történelem 6., Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978616178374;
5. Vajda Barnabás: Bevezetés a történelemdidaktikába és a történelemmethodikába, Selye János Egyetem, Komárom 2018. ISBN: 978-80-8122-239-9;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés - történelmi gondolkodás I-II., ELTE BTK és MTTT, Pécs 2006. ISBN: 963 463 839 2 és 963 463 838 4;
2. Hartyányi Mária (et. al.): Fordított osztályterem a gyakorlatban, iTStudy Hungary Számítástechnikai Oktató- és Kutatóközpont, Budapest 2018. ISBN: 97861581083-0-0 (pdf);
3. Illés Klára: Dráma – Pedagógia – Színház – Nevelés. Szöveggyűjtemény középfeladónak, Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2016. ISBN: 978 963 436 0834 (pdf);

Budapest, 2025.

Dr. Kovács Örs László, PhD
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTTTB508**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Egyetemes történelem az 5. és 6. évfolyam tanításához
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** World history for the 5th and 6th grades
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Rigó Balázs, PhD, adjunktus
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a tanító alapképzési szakon tanuló, történelem műveltségi területet választó hallgatók átfogó képet kapjanak az ókori, középkori és kora újkori egyetemes történelem legfontosabb eseményeiről, a vallás, a kultúra és a mindennapok legfőbb jellemzőiről. A tantervi előírásoknak megfelelően a kurzus az ókori Egyiptom tárgykörében elsődlegesen a hitvilág és a Nílus menti gazdálkodás sajátosságait, valamint az írásbeliség kialakulásának összefüggéseit tárgyalja. Az ókori Hellász történetéből a vallási és gazdasági élet alapvető jellemzői mellett az athéni és spártai nevelés, a poliszok mintájának tekintett Athén adottságai, a görög-perzsa háborúk eseménysora, valamint Nagy Sándor makedón birodalmának létrejötte és bukása kerül előtérbe. Az ókori Róma története kapcsán hangsúlyosan jelennek meg a kurzuson a királyság, a köztársaság és a császárság államberendezkedésének alapvető jellemzői mellett a pun háborúk főbb eseményei, az „Örök Város” Pannónia provinciában is megjelenő civilizációs vívmányai, az ókori római élet különböző

színterei és jellegzetes tevékenységei, továbbá a Római Birodalom hanyatlásának és széthullásának körülményei. Utóbbi kapcsán kiemelten foglalkozik a kurzus a hunok európai birodalmának történetével, illetve a kereszténység kialakulásának és államvallássá válásának folyamatával is. Az európai középkor tárgyalása során a hallgatók átfogó képet kapnak a korszak társadalmi és foglalkozási csoportjainak életmódjáról, az uralkodói udvarok, várak, uradalmak, apátságok és kolostorok, falvak és városok világáról, az Arab Birodalom terjeszkedésével szembeni európai fellépés kapcsán pedig a középkori hadviselés és a lovagi létforma és kultúra legalapvetőbb jellemzőiről is. Megismerhetik a 15–16. században lezajló gyökeres változásokat, melyek átalakították az addig ismert világról alkotott képet: a földrajzi felfedezéseket és a gyarmatosítás korai szakaszát, a világkereskedelem és a tőkés gazdálkodás kialakulását, a keresztény egyház megújítására irányuló törekvéseket és az erre adott katolikus válaszreakciókat, továbbá a tudományról és az emberi közösségekről, az államról és a társadalomról alkotott nézetek átalakulását. Végül a kurzust az európai gazdasági-társadalmi viszonyokat átformáló 18. századi forradalmak és Napóleon ugyancsak egész Európa sorsát befolyásoló felemelkedésének és bukásának bemutatása zárja.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The goal of the course is to provide students with a comprehensive overview of the major events in ancient, medieval, and early modern world history, religion, culture, and everyday life. In accordance with the curriculum, the course focuses on ancient Egyptian religion, the Nile economy, and the development of literacy. Besides the basics of religious and economic life, ancient Hellas focuses on Athenian and Spartan education, Athens' gifts as a model polis, the events of the Greco-Persian wars, and the rise and fall of Alexander the Great's Macedonian Empire. In the history of ancient Rome, the course will focus on the basic features of the kingdom, republic, and imperial state structures, the major events of the Punic Wars, the civilizational achievements of the "Eternal City" in the province of Pannonia, the various scenes and characteristic activities of ancient Roman life, and the circumstances of the decline and disintegration of the Roman Empire. In the latter context, the course will also focus on the history of the Huns' European empire and the process of the emergence of Christianity and its becoming a state religion. The European Middle Ages provides students with a comprehensive overview of the social and professional life of the period, the world of royal courts, castles, manors, abbeys and monasteries, villages and towns, and the basic features of medieval warfare and chivalry in the face of the expansion of the Arab Empire in Europe. Students will learn about the radical changes that took place in the 15th and 16th centuries that transformed the way we knew the world: geographic exploration and the early stages of colonialism, the emergence of world trade and the capitalist economy, the efforts to renew the Christian church and the Catholic response to them, and changing views of science and human communities, the state and society. Finally, the course concludes with a discussion of the 18th-century revolutions that transformed European socio-economic relations and the rise and fall of Napoleon, which also influenced the fate of Europe as a whole.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó

tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a magyar, az európai, valamint az egyetemes történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Ismeri a történelem tér- és idődimenzióinak jellemző változásait.

Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.

Rendelkezik a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit a történelem tanítása során.

Tisztában van a történelem tanításának etikai kérdéseivel, a történelemoktatás identitásképző erejével.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Felkészült a történelem diszciplína területén az önálló ismeretszerzésre, a szakirodalom kritikus értelmezésére, továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Fel tudja tárni események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Áttekintő és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről.

Képes a történelem diszciplína területén folytatott önálló ismeretszerzésre, a történeti szakirodalom és a történeti források értelmezésére, elemzésére, interpretációjára továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Képes a történelem tér- és idődimenzióiban való eligazodásra, a történelmi fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

A történelemtanítás sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket. Képes a folyamatos önművelésre.

-

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Árnyalt, megalapozott véleményt alkot a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről.

A történelmi ismereteken alapuló szilárd identitással rendelkezik.

Elismeri a magyar és európai identitás, a magyar és az európai kultúra értékeit.

Elkötelezett történeti tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Nyitott a történettudomány aktuális eredményeinek és a történelemtanítás módszertani újításainak adaptálására.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning.

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education).

Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the historical periods of Hungarian, European, and universal history.

Knows the fundamental terminology of historiography.

Knows the interactions between Hungarian and universal/world history.

Knows the characteristic changes in the spatial and temporal dimensions of history.

Knows the most important cultural objects, texts, and contexts of Hungarian and European identity, as well as the main features of at least one non-European culture.

Possesses up-to-date knowledge necessary for teaching the subject of history and civic studies as defined in the National Core Curriculum and the framework curricula.

Knows the economic and social processes that can cause changes and crises, and their potential manifestations in the teaching of history.

Aware of the ethical issues in teaching history and the identity-forming power of history education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context.

Prepared to independently acquire knowledge in the field of history, to critically interpret academic literature, and to track and utilise the latest research results.

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Possesses comprehensive and academically grounded knowledge of certain periods of Hungarian and universal history, as well as their thematic subfields.

Capable of the independent acquisition of knowledge in the field of history, interpreting, analysing, and interpreting historical literature and sources, and tracking and utilising the latest research results.

Capable of navigating the spatial and temporal dimensions of history, and interpreting the spatial and temporal changes of historical concepts.

Capable of cooperating with colleagues by utilising the specific needs of history teaching and the possibilities of subject integration.

Capable of highlighting the essential knowledge related to a given topic.

Capable of continuous self-education.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Forms nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Possesses a solid identity based on historical knowledge.

Recognises the values of Hungarian and European identity, and Hungarian and European culture.

Committed to the continuous development of historical knowledge.

Open to adapting current results of historiography and methodological innovations in history teaching.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az ókori Egyiptom és kultúrája (Ancient Egypt and its culture)

12.2. Az ókori Hellász történetének fordulópontjai (Turning points in the history of ancient Hellas)

12.3. Az ókori Róma történetének fordulópontjai (Turning points in the history of ancient Rome)

12.4. Mindennapi élet, vallás és kultúra az ókori görög és római világban (Daily life, religion and culture in the ancient Greek and Roman world)

12.5. Az Ószövetség népe és a kereszténység születése (The people of the Old Testament and the birth of Christianity)

12.6. Európa és az iszlám világ a középkor hajnalán (Europe and the Islamic World at the Beginning of Medieval Times)

12.7. Gazdaság és társadalom a középkori Európában (Economy and Society of Medieval Europe)

12.8. Vallás és kultúra a középkori Európában (Religion and Culture of Medieval Europe)

12.9. Hétköznapiak a középkori Európában (Daily Life in Medieval Europe)

12.10. A nagy földrajzi felfedezések és hatásaik (The great geographical discoveries and their impact)

12.11. Reformáció és katolikus megújulás (The Reformation and Catholic Renewal)

12.12. A világnézet átalakulása a kora újkorban – a reneszánsztól a felvilágosodásig (Changing worldviews in the early modern period – from the Renaissance to the Enlightenment)

12.13. Az első ipari forradalom és hatásai (The first industrial revolution and its impact)

12.14. A nagy francia forradalom és Bonaparte Napóleon kora (The Great French Revolution and the age of Napoleon Bonaparte)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzuson nincsenek félévközi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel a 14. pontban jelzett feltételekkel.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, melynek megállapításához az előadáshoz kapcsolódó szóbeli vagy írásbeli vizsga alkalmával a hallgatónak egy témát kell bemutatnia az előadások és a kötelező szakirodalom alapján, majd be kell számolnia egy általa választott szakirodalmi tételről az ajánlott irodalom köréből.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges érdemjegy megszerzése a kurzuson.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hahner Péter: A régi rend alkonya, Egyetemes történet 1648–1815, Kronosz Kiadó, Pécs 2021. ISBN: 978-615-6339-24-9 ;
2. Kákossy László: Az ókori Egyiptom története és kultúrája, Osiris Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9633898188;
3. Katus László: Európa története a középkorban, Kronosz Kiadó, Pécs 2021. ISBN: 978-615-6339-01-0;
4. Németh György – Hegyi W. György: Görög-római történelem, Osiris Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 9789632762036;
5. Orosz István – ifj. Barta János – Angi János: Európa az újkorban (16–18. század) Online forrás: <https://www.europeana.eu/en/item/2048128/223488> ,

Multiplex Média – Debrecen University Press, Debrecen 2006. ISBN: 963 87272 1 7;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lőrinc László: Életmódtörténet II. , Független Pedagógiai Intézet, Budapest 1999. ISBN: 9638328630;
2. Lőrinc László: Életmódtörténet, Anyagi kultúra 1500-tól napjainkig, Akadémiai Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789630597296;
3. Ryrice, Alec: A kereszténység történeti atlasza, Kálvin Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789635584659;
4. Salles, Cathrine: Hétköznapi élet a római császárok korában, Corvina Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631357660;
5. Trassard, Francois: Hétköznapi élet a görög aranykorban, Corvina Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789631359442;

Budapest, 2025.

Rigó Balázs, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTTTBTB503

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A magyar kora újkor és újkor története a 6. évfolyam tanításához

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The history of the Hungarian early modern age and the modern age for teaching grades 5 and 6

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Történelem és Társadalom Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Kas Géza Imre, PhD,

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a tanító alapképzési szakon tanuló, történelem műveltségi területet választó hallgatók megismerjék a kora újkori és újkori magyar történelmet. A kurzus elvégzésével a hallgatók képessé válnak a 16-19. század közötti magyar történelem folyamatainak és kiemelkedő személyiségeinek bemutatására. A kurzus elvégzése során a hallgatók megismerkednek a mohácsi csatavesztéshez és az ország három részre szakadásához vezető folyamatokkal, a várháborúk hőseivel, a három országrész – Királyi Magyarország, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság –politikai, társadalmi, vallási, etnikai és gazdasági berendezkedésével, a rendek és a központi hatalom közötti viszony változásaival (Bocskai-felkelés, Bethlen Gábor politikai tevékenysége, Zrínyi Miklós működése, a Wesselényi-összeesküvés, Thököly fellépése). A hallgatók megismerik a török kiűzésének és a Rákóczi-szabadságharcnak az eseményeit, valamint az országnak a Habsburg Birodalomba való beillesztését III.

Károly, Mária Terézia és II. József uralkodása alatt. A kurzus során a hallgatók képet kapnak a reformkor központi témáiról és kimagasló személyiségeiről – különösen Kölcsey Ferencről, Széchenyi Istvánról, Kossuth Lajosról és Deák Ferencről –, a pesti forradalomhoz vezető folyamatokról, a szabadságharc menetéről, valamint a kiegyezéshez vezető útról. Kiemelt hangsúlyt kap a március 15-i forradalom menete, valamint az aradi vértanúk személye. A kurzus a kiegyezéssel fejeződik be, amelynek bemutatásakor megjelennek a kor dilemmái, Deák és Kossuth eltérő nézetei is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize and to get acquainted students, who are taking part in a bachelor's degree program to teach history in elementary school, with the Hungarian history in the Early Modern and the Modern Age. Upon completion of the training, students will be able to present the processes and outstanding personalities of this period of the Hungarian history. During the completion of the course, students will learn about the processes leading to the defeat of the Battle of Mohács and the division of the country into three parts, the heroes of the castle wars, the political, social, religious, ethnic and economic systems of the three parts of the country and the changes in the relationship between the estates and the central power (the Bocskai uprising, the political activities of Gábor Bethlen, the political ideas of Zrínyi Nicholas, the Wesselényi conspiracy, the appearance of Thököly). Students will learn about the events of the expulsion of the Turks and the Rákóczi War of Independence, as well as the incorporation of the country into the Habsburg Empire under the reigns of Charles III, Maria Theresa and II. during the reign of Joseph. During the course, students will get an idea of the central themes and outstanding personalities of the Reform Age – especially Ferenc Kölcsey, István Széchenyi, Lajos Kossuth and Ferenc Deák –, the processes leading to the Revolution in Pest, the course of the War of Independence, and the road leading to the Compromise. Special emphasis is placed on the course of the revolution of March 15 and the person of the martyrs of Arad. The course ends with the Compromise, which is presented by the dilemmas of the era, the different views of Deák and Kossuth.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a magyar, az európai, valamint az egyetemes történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Megismeri és tudatosan használja a történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálokat, hang- és filmarchívumokat és adatbázisokat.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban. Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére. Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat. Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

Fel tudja tárni események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket. El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket. Áttekintő és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről. Képes átlátni a Kárpát-medence népeinek történetét, a multietnikus, multikulturális közösség alakulását a térségben, az őskortól napjainkig. Képes történelmi források kritikus elemzésére, értelmezésére, feldolgozására, interpretációjára a történelem tér és idő dimenzióiban való eligazodásra, történelmi és társadalomismereti fogalmak szakszerű használatára, a fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére. Képes a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást. Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

Felismeri a történelemoktatás identitásképző szerepét és jelentőségét.

Elkötelezett történelmi tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben. Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the historical periods of Hungarian, European, and universal history.

Knows the fundamental terminology of historiography.

Knows the interactions between Hungarian and universal/world history. Knows and consciously uses internet portals, audio and film archives, and databases containing historical sources.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work.

Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context. Possesses comprehensive and academically grounded knowledge of certain periods of Hungarian and universal history, as well as their thematic subfields.

Capable of understanding the history of the peoples of the Carpathian Basin, the development of multi-ethnic, multicultural communities in the region, from prehistoric times to the present.

Capable of critically analysing, interpreting, processing, and interpreting historical sources, navigating the spatial and temporal dimensions of history, using historical and social science concepts correctly, and interpreting the spatial and temporal changes of concepts.

Capable of forming nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

Open to adapting current results of historiography and methodological innovations in history teaching.

Recognises the identity-forming role and significance of history education.

Thinks through and represents the ethical issues of the given field.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional

cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása (The Battle of Mohács and the Division of the Country into Three Parts)

12.2. A várháborúk korától a bécsi békéig (From the era of castle wars to the Peace of Vienna)

12.3. A három országrész mindennapjai (Everyday life in the three parts of the country)

12.4. A rendek és a központi hatalom viszonyának változásai (Changes in the relationship between the estates and the central power)

12.5. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc (The expulsion of the Turks and the Rákóczi War of Independence)

12.6. Magyarország beillesztése a Habsburg Birodalomba (Integration of Hungary into the Habsburg Empire)

12.7. Mária Terézia és II. József uralkodása (The reign of Maria Theresia and Joseph II)

12.8. A reformkor (The Reform Age)

12.9. Széchenyi István és Kossuth Lajos tevékenysége (The activities of István Széchenyi and Lajos Kossuth)

12.10. A március 15-i forradalom és szabadságharc (The Revolution of 15 March and War of Independence)

12.11. A megtorlástól a kiegyezésig (From retaliation to compromise)

12.12. Társadalmi és gazdasági változások a 16-19. század folyamán (hosszmetszeti témafeldolgozás) (Social and economic changes during the 16th-19th centuries (longitudinal study))

12.13. Kultúra és művészet Magyarországon a 16-19. században (hosszmetszeti témafeldolgozás) (Culture and Art in Hungary in the 16th-19th Centuries (longitudinal study))

12.14. Összegzés és kitekintés (Summary and outlook)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadásokon való figyelmes és aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel a 14. pontban jelzett feltételekkel.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, melynek megállapításához az előadáshoz kapcsolódó szóbeli vizsga alkalmával a hallgatónak egy általa húzott témát kell bemutatnia az előadások és a kötelező szakirodalom alapján, majd be kell számolnia egy általa választott szakirodalmi tételről az ajánlott irodalom köréből.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges érdemjegy megszerzése a kurzuson.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gergely András: Magyarország története a 19. században, Osiris Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789632763316;
2. Gőzsy Zoltán; Varga Szabolcs (szerk.): A Magyar Királyság a kora újkorban, Pécs 2020. ISBN: 9786156048790;
3. Hermann Róbert: 1848-1849. A szabadságharc hadtörténete, Korona Kiadó, 2001. ISBN: 9789639376212;
4. Kalmár János: Mária Terézia, Gondolat Kiadó, Budapest 1998. ISBN: 9632820517;
5. Oborni Teréz: Erdély Aranykora. Fejedelmek tündérkertje, Rubicon Intézet,. ISBN: 978-615-6280-04-6;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bitskey István: Pázmány Péter, Gondolat Kiadó, 1986. ISBN: 9632817117;
2. Csorba László: Széchényi István, Magyar Könyvklub, 2001. ISBN: 9635473079;
3. Cziegler András: A kiegyezés, Osiris Kiadó, 2004. ISBN: 9633896600;
4. Köpeczi Béla, R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc, Osiris Kiadó, 2001. ISBN: 9633895081;
5. Takáts Sándor. Válogatta és az előszót írta: Réz Pál: Bajvívó magyarok. Képek a törökvilágból, Magyar Elektronikus Könyvtár ,.

Budapest, 2025.

Dr. Kas Géza Imre, PhD
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTTTBTB504

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A magyar középkor története az 5. és 6. évfolyam tanításához

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The history of the Hungarian Middle Ages for teaching grades 5 and 6

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Történelem és Társadalom Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Kas Géza Imre, PhD,

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a tanító alapképzési szakon tanuló, történelem műveltségi területet választó hallgatók megismerjék a középkori magyar történelmet. A kurzus elvégzésével a hallgatók képessé válnak a középkori magyar történelem folyamatainak és kiemelkedő személyiségeinek bemutatására. A kurzus elvégzése során a hallgatók megismerkednek a magyar honfoglalás folyamatával, a honfoglalással kapcsolatos vitákkal és elméletekkel, a támadó hadjáratok eseményeivel, az államalapítással. Nagy hangsúlyt kap a kurzus során I. Szent István uralkodása és országszervező tevékenysége. A hallgatók megismerik az Árpád-házi királyok tevékenységét, kiemelten I. Szent László és Könyves Kálmán, III. Béla, II. András és IV. Béla uralkodásának eseményeit. A hallgatók megértik hazánk szerepét és helyét a középkori Európában, különösen Anjou I. Károly, I. Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond és a Hunyadiak időszakában. A kurzus elvégzésével a hallgatók megértik az

évszázadok alatt bekövetkező változásokat a királyi hatalom működésében, valamint átlátják az államszervezet, a társadalom és gazdaság átalakulásának folyamatát. A hallgatók megismerik a középkori magyar kultúrát, különösen a magyar egyházszerkezet kiemelten jelentős helyszíneit (Pannonhalma, Tihany – bencés kolostorok, Székesfehérvár, Esztergom, Buda – királyi, egyházi központok), a magyar szentek életét, illetve a román és gótikus művészeti emlékeket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize and to get acquainted students, who are taking part in a bachelor's degree program to teach history in elementary school, with the medieval Hungarian history. Upon completion of the training, students will be able to present the processes and outstanding personalities of medieval Hungarian history. During the completion of the course, students will get acquainted with the process of the Hungarian conquest, the debates and theories related to the Hungarian conquest, the events of the offensive campaigns, and the foundation of the state. During the course, great emphasis is placed on the reign of St. Stephen I and his activities in organizing the country. Students learn about the activities of the kings of the Árpád dynasty, especially the works of Saint Ladislaus I and Kálmán Könyves, Béla III, Andrew II. and the events of the reign of Béla IV. Students will understand the role and place of our country in the medieval Europe, especially during the period of Charles I of Anjou, Louis I the Great, Sigismund of Luxembourg and the Hunyadi dynasty. Upon completion of this course, students will gain an understanding of the changes that have occurred over the centuries in the functioning of royal power, as well as the transformation of state organization, society, and economy.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a magyar, az európai, valamint az egyetemes történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Megismeri és tudatosan használja a történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálokat, hang- és filmarchívumokat és adatbázisokat.

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos

bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.

Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

Fel tudja tártani események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Áttekinthető és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről.

Képes átlátni a Kárpát-medence népeinek történetét, a multietnikus, multikulturális közösség alakulását a térségben, az őskortól napjainkig.

Képes történelmi források kritikus elemzésére, értelmezésére, feldolgozására, interpretációjára a történelem tér és idő dimenzióiban való eligazodásra, történelmi és társadalomismereti fogalmak szakszerű használatára, a fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

Képes a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni.

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

Felismeri a történelemoktatás identitásképző szerepét és jelentőségét.

Elkötelezett történeti tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the historical periods of Hungarian, European, and universal history.

Knows the fundamental terminology of historiography.

Knows the interactions between Hungarian and universal/world history.

Knows and consciously uses internet portals, audio and film archives, and databases containing historical sources.

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work.

Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context.

Possesses comprehensive and academically grounded knowledge of certain periods of Hungarian and universal history, as well as their thematic subfields.

Capable of understanding the history of the peoples of the Carpathian Basin, the development of multi-ethnic, multicultural communities in the region, from prehistoric times to the present.

Capable of critically analysing, interpreting, processing, and interpreting historical sources, navigating the spatial and temporal dimensions of history, using historical and social science concepts correctly, and interpreting the spatial and temporal changes of concepts.

Capable of forming nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

Open to adapting current results of historiography and methodological innovations in history teaching.

Recognises the identity-forming role and significance of history education.

Thinks through and represents the ethical issues of the given field.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar őstörténetről a honfoglalásig (From the forge of the Hungarian people to the Hungarian Conquest)

12.2. Az államalapítás és a Magyar Királyság első évszázada (Foundation of the Hungarian Kingdom and its first century)

12.3. III. Béla és II. András, valamint az Aranybulla-mozgalom (Béla III. and Andrew II and the Golden Bull-movement)

12.4. IV. Béla és a tatárjárás (Béla IV and the mongol invasion)

12.5. Anjou-királyok hazánk trónján (Anjou kings on the throne of Hungary)

12.6. Luxemburgi Zsigmond (The reign of Sigismundus of Luxemburg)

12.7. Hunyadi János és a török (John Hunyadi and the Ottomans)

12.8. Hunyadi Mátyás uralkodása (The reign of Matthias Hunyadi)

12.9. Államszervezeti, társadalmi, gazdasági változások a középkori Magyarországon (hosszmetszeti témafeldolgozás) (The shift of state organization, society and economy in medieval Hungary (longitudinal study))

12.10. A középkori magyar kultúra (The culture of the medieval Hungary)

12.11. Magyar szentek – István, Imre, Gellért, László, Erzsébet, Margit, Hedvig – és legendáik (Hungarian saints – Stephan, Emericus, Gellert, Ladislaus, Elisabeth, Margaret, Hedwig – and their legends)

12.12. A középkori magyar állam nevezetes helyei egykor és ma (Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Veszprém, Pannonhalma, Tihany) (Famous places of the medieval Hungarian state then and today (Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Veszprém, Pannonhalma, Tihany))

12.13. A Magyar Királyság középkori külpolitikája (hosszmetszeti témafeldolgozás)

(The foreign affairs of the Hungarian Kingdom in the Middle Ages (longitudinal study))

12.14. Összegzés és kitekintés (Summary and outlook)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadásokon való figyelmes és aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel a 14. pontban jelzett feltételekkel.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, melynek megállapításához az előadáshoz kapcsolódó szóbeli vizsga alkalmával a hallgatónak egy általa húzott témát kell bemutatnia az előadások és a kötelező szakirodalom alapján, majd be kell számolnia egy általa választott szakirodalmi tételről az ajánlott irodalom köréből.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges érdemjegy megszerzése a kurzuson.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dercsényi Dezső, Zádor Anna: Kis magyar művészettörténet - a honfoglalás korától a XIX. század végéig, Képzőművészeti Alap Kiadó, 1980. ISBN: 9633361281;
2. E. Kovács Péter: Hétköznapi élet Mátyás király korában, Corvina Kiadó, 2008. ISBN: 9631357677;
3. Engel Pál – Kristó Gyula – Kubinyi András: Magyarország története. 1301–

1526., Osiris Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789632763309;

4. Granasztói György: A középkori magyar város., Gondolat Kiadó, Budapest 1980. ISBN: 9632804562;

5. Kristó Gyula: Magyarország története. 895–1301., Osiris Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789632763293;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bertényi Iván: Magyar történeti szöveggyűjtemény. 1000–1526., Osiris Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 2399971534798;

2. Érszegi Géza: Árpád-kori legendák és intelmek, Szépirodalmi, Budapest 1983. ISBN: 963 152 005 6;

3. Hóman Bálint: A Magyar Királyság pénzügyei és gazdaságpolitikája Károly Róbert korában., Nap Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9639402427;

4. Tóth Endre: A magyar Szent Korona és a koronázási jelvények. (bővített 2. kiadás) , Országház Kiadó, 2022. ISBN: 9786155948831;

5. Zsoldos Attila: Aranybulla 800. , Országház Kiadó, 2022. ISBN: 9786155948800;

Budapest, 2025.

Dr. Kas Géza Imre, PhD
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTTTB505

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A történelem tanítása a 6. évfolyamon

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching history in grade 6

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Történelem és Társadalom Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Kovács Örs László, PhD, közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Iskolai helyszínt és Nemzeti Örökség Intézete által kezelt emlékhelyet is meglátogatunk a képzés során.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A félév során a leendő tanárok megismerik a korszakhoz kapcsolódó szabályozókat, mint a Nemzeti alaptanterv, a történelem kerettantervek, valamint a tankönyvek ide vágó részeit. Részletesen feldolgozzuk az iskolai tananyag egyetemes és magyar történelemmel foglalkozó fejezeteit (az ókori Egyiptomtól az Árpád-korig). A hallgatók óravázlatokat készítenek és a leckéket feldolgozó módszertani ismereteket sajátítanak el. A képzés során mikrotanításokon keresztül a módszereket kipróbálják. A félév során a csoport egy alkalommal iskolalátogatáson és egy nemzeti emlékhely meglátogatásán vesz részt külső helyszínen.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the semester, prospective teachers will learn about the regulations related to the period, such as the National Education Scheme, the history framework curricula

and the relevant parts of the textbooks. The chapters of the school curriculum dealing with universal and Hungarian history (from ancient Egypt to the Árpád period) will be covered in detail. Students will prepare lesson plans and acquire methodological skills for the lessons. During the course, methods will be tested through micro-teaching. During the semester, the group will participate in one school visit and one visit to a national memorial site outside the school.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a történeti tudás, a történeti ismeretek megszerzésének, feldolgozásának sajátosságait, a történelem jellemző forrásfajtaát, elsajátítja a történeti források és a tudományos feldolgozások, módszerek közötti különbségtételt.

Megismeri és tudatosan használja a történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálokat, hang- és filmarchívumokat és adatbázisokat.

Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.

Rendelkezik a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

Ismeri a történelem tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés szempontjait.

Ismeri a történelem tanításának céljait, feladatait, a társadalomban betöltött szerepét a múltban és a jelenben.

Ismeri a történelem és állampolgári ismeretek tanításának korszerű munkaformáit és eszközeit, az infokommunikációs technológia felhasználásának lehetőségeit.

Felkészült a történelem kiegészítő ismereteit közvetítő történelem szakkör és önképzőkör, szaktanterem működtetésére.

Ismerjen és alkalmazzon olyan tanórán kívüli tevékenységeket, melyek segítségével indirekt módon fejleszthető a történelmi gondolkodás.

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, a történelmi értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközeit.

Ismeri a történelem tanítása során használható feladatbankokat és feladatgyűjteményeket.

Ismeri a történelem kompetenciamérés feladattípusait és értékelési rendszerét.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérrel, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a nemzeti identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzeti nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.

-

Képességei:

Fel tudja tárni események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Képes a történelmi és jelenkori folyamatoknak a magyar nemzeti érdekek tükrében való értelmezésére.

Képes átlátni a Kárpát-medence népeinek történetét, a multietnikus, multikulturális közösség alakulását a térségben, az őskortól napjainkig.

Képes az adott szempontból lényeges és lényegtelen jelenségek megkülönböztetésére, az oksági viszonyok, az okok és következmények rendszerében való eligazodásra, a döntési lehetőségek, az indítékok, az egyén, valamint a csoport történelemformáló szerepének felismerésére.

Képes a véleményét és értékelését logikus és tényeket tartalmazó érvekkel alátámasztani.

Képes az egyéni képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére. Rendelkezik a kiemelkedő képességek korai felismerésének képességével.

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös segítésére, előítélet-mentességre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló történelmi felkészültségére vonatkozóan.

Képes oktatását úgy szervezni, hogy az általa közvetített értékrend erősítse a

nemzettudatot, a lokálpatriotizmust és hazafiságot.

Képes a közösségszervezésben központi szerep betöltésére.

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő teszteket, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

Képes olyan történelmi feladatokat készíteni, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

A történelemtanítás sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulónál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Felismeri a történelemoktatás identitásképző szerepét és jelentőségét.

Támogatja a tanulók önálló gondolatait a történelmi problémák megoldásában.

Cselekvő állampolgári magatartás, törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, erőszakmentesség és méltányosság, a nemzeti értékek tisztelete, megbecsülése jellemzi.

Elismeri a magyar és európai identitás, a magyar és az európai kultúra értékeit.

Fontosnak tekinti a helyi értékek megőrzését, valamint az anyaország feladatait a határon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében.

Felismeri és elfogadja a demokrácia értékeit, az aktív állampolgárság jelentőségét.

Tiszteli a személyiségi és az emberi jogokat.

Elkötelezett az iránt, hogy a történelmi ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze.

Formális és informális értékelései pozitív visszacsatolást adjanak tanulóknak számára, motiváló hatásúak.

Hitelesen képviseli a fenntarthatóság értékrendjét a történelem tanítása során.

Nyitott az iskolán kívüli nevelési lehetőségei iránt és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

Elkötelezett történelmi tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Nyitott a történettudomány aktuális eredményeinek és a történelemtanítás módszertani újításainak adaptálására.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszarmaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.

Nyitott a nemzeti nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzeti nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséget vállal a tanulók nemzeti identitásának alakításában és erősítésében.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the characteristics of acquiring and processing historical knowledge, the typical types of historical sources, and distinguishes between historical sources and academic interpretations and methods.

Knows and consciously uses internet portals, audio and film archives, and databases containing historical sources.

Knows the most important cultural objects, texts, and contexts of Hungarian and European identity, as well as the main features of at least one non-European culture.

Possesses up-to-date knowledge necessary for teaching the subject of history and civic studies as defined in the National Core Curriculum and the framework curricula.

Knows the legal background, curricula, examination requirements, and criteria for selecting and organising teaching materials related to teaching history.

Knows the modern work forms and tools for teaching history and civic studies, and the possibilities of using information and communication technology.

Prepared to operate history clubs and self-study groups, and manage a specialised classroom for conveying supplementary historical knowledge.

Knows and applies extracurricular activities that indirectly develop historical thinking.

Knows and applies the most up-to-date results of knowledge assessment and skill measurement, and the traditional and digital tools applicable in historical evaluation.

Knows the task banks and collections of tasks that can be used in teaching history.

Knows the task types and evaluation system of history competence measurement.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theory and practice of the formation and deepening of national identity, and the social significance of activities carried out in the field of nationality education.

-

Capabilities:

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Capable of interpreting historical and contemporary processes in the light of Hungarian national interests.

Capable of understanding the history of the peoples of the Carpathian Basin, the development of multi-ethnic, multicultural communities in the region, from prehistoric times to the present.

Capable of distinguishing between relevant and irrelevant phenomena from a given perspective, navigating the system of causal relationships, recognising decision-making options, motivations, and the history-shaping roles of individuals and groups.

Capable of supporting his/her opinions and evaluations with logical and fact-based arguments.

Capable of recognising and differentially developing individual abilities (gifted students, students with special educational needs, or students with integration, learning, and behavioural difficulties). Possesses the ability to recognise outstanding abilities early.

Educates children and students to accept, respect, and help each other, and to be free from prejudice, with particular attention to the historical preparedness of other children and students.

Capable of organising teaching in a way that the values conveyed strengthen national consciousness, and local and national patriotism.

Capable of playing a central role in community organisation.

Prepares and applies knowledge assessment tests and task sets appropriate to the purpose, subject, and form of evaluation.

Capable of producing historical tasks related to sustainability and environmental awareness.

Capable of cooperating with colleagues by utilising the specific needs of history teaching and the possibilities of subject integration.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Recognises the identity-forming role and significance of history education.

Supports students' independent ideas in solving historical problems.

Characterised by active citizenship, respect for the law, adherence to the rules of coexistence, respect for human dignity and human rights, non-violence and fairness, and respect and appreciation for national values.

Recognises the values of Hungarian and European identity, and Hungarian and European culture.

Considers the preservation of local values important, as well as the responsibilities of the mother country in maintaining the identity of Hungarians living abroad.

Recognises and accepts the values of democracy and the significance of active citizenship.

Respects personal and human rights.

Committed to presenting, popularising, and explaining historical knowledge at an educational level in small and large communities, and promoting it in a way that motivates lifelong learning.

Ensures that formal and informal evaluations provide positive feedback to students and have a motivating effect.

Authentically represents the values of sustainability in teaching history.

Open to the possibilities of extracurricular education and maintains connections with other entities (museums, archives, public cultural institutions, professional and pedagogical organisations).

Committed to the continuous development of historical knowledge.

Open to adapting current results of historiography and methodological innovations in history teaching.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Committed to learning about, preserving, and transmitting the culture of the nationality, and considers the identity-shaping role of his/her activities important.

Open to studying literature in the nationality language, and continuously deepens his/her linguistic, literary, cultural, and methodological preparedness in the nationality language.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Takes responsibility for shaping and strengthening pupils' national identity.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés – Nemzeti alaptanterv, kerettanterv áttekintése, félévi feladatok megbeszélése (Introduction - National Education Scheme and History framework curricula overview, discussion of termly tasks)

12.2. Történelem tanításának módszerei II. (Methods of teaching History II.)

12.3. Tehetséggondozás, felzárkóztatás (Talent management, catching up)

12.4. Mérés, értékelés II. (Measurement and evaluation II.)

12.5. Iskolalátogatás (Visits to school)

12.6. Zárthelyi dolgozat (max. 30 perc) - A kora újkor gazdasági és vallási vonásai - földrajzi felfedezések, korai kapitalizmus, reformáció és katolikus megújulás (Written test - max. 30 min. - Economic and religious features of the early modern period - geographical discoveries, early capitalism, the Reformation and the Catholic revival)

12.7. Új világkép kialakulása: tudományos élet, az alkotmányos monarchia, a felvilágosodás és az amerikai függetlenségi nyilatkozat (The emergence of a new world view: academia, constitutional monarchy, the Enlightenment and the American Declaration of Independence)

12.8. Forradalmak kora: A francia forradalom és Napóleon. Az első ipari forradalom és társadalmi hatásai (Age of revolutions: the French Revolution and Napoleon. The first industrial revolution and its social impact)

12.9. Portrék a középkori magyar állam virágkorából - Károly és az aranyforint, Nagy Lajos, a hódító, Luxemburgi Zsigmond, a császár, Hunyadi János, a sokoldalú hadvezér. A nándorfehérvári diadal, Hunyadi Mátyás, II. Lajos és a mohácsi csata (Portraits from the heyday of the medieval Hungarian state - Charles and the gold florins, Louis the Great the Conqueror, Sigismund of Luxembourg the Emperor, János Hunyadi the versatile general. The Triumph of Nándorfehérvár, Hunyadi Mátyás, Louis II and the Battle of Mohács)

12.10. Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből – Buda eleste, várháborúk hősei, Erdély, Habsburg ellenes küzdelmek török kiűzése, Rákóczi-szabadságharc (Portraits and stories from the early modern history of Hungary - the fall of Buda, the heroes of the castle wars, Transylvania, the anti-Habsburg struggles against the Turks, the Rákóczi War of Independence)

12.11. Élet a kora újkori és a XVIII. századi Magyarországon – Kecskemét a török korban, Temesvár a 18. században, Mária Terézia és Gödöllő (Life in early modern and 18th century Hungary - Kecskemét in the Turkish era, Timisoara in the 18th century, Maria Theresa and Gödöllő)

12.12. A reformkor - gr. Széchenyi István, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Wesselényi Miklós portréja. Művelődés a reformkorban. (The reform era - Portrait of count István Széchenyi, Lajos Kossuth, Ferenc Deák, Miklós Wesselényi. Culture in the reform era)

12.13. A népek tavasza és az 1848-as forradalom és szabadságharc. Az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötte – Nemzeti emlékhely felkeresése (The Spring of Nations and the 1848 Revolution and War of Independence. The establishment of the Austro-Hungarian Monarchy. - visit a national memorial site)

12.14. Értékelő óra, összefoglalás (Evaluation lesson, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy mikrotanítást kell tartania egy félév elején vállalt témából, és a szorgalmi időszak végére az adott félév tananyagából óravázlatokat, témazárót tartalmazó beadandó anyagot kell írnia. A gyakorlati jegy a mikrotanítás, a beadandó dolgozat és a zárthelyi dolgozat együttes értékeléséből áll össze. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén, vagy a következő tanórán.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A gyakorlati jegy a megtartott mikrotanítás (30%), a beadandó dolgozat (50%) és a zárthelyi dolgozat (20%) súlyozott százalékos átlaga. (Az elégséges eredményhez legalább 60 százalékos átlag szükséges.) 0-59% - 1 (elégtelen), 60-69% - 2 (elégséges), 70-79% - 3 (közepes), 80-89% - 4 (jó), 90-100% - 5 (jeles)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Borhegyi Péter: Történelem 6., Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 9786156178794;
2. Gyertyánfy András: A történelemóra tervezése – az óravázlat (In: Történelemtanítás, folyóiratszám: 2023. évi 4.), ÁRÉDÓ 55 Oktatási és Kultúrállis Szolgáltató Kft., www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu 2023. évi. 4. sz.. ISBN: ISSN: 2061 – 6260;
3. Gyertyánfy András: Munkaformák a történelemtanításban – a frontális munkától a kooperatív csoportmunkáig (In: Történelemtanítás Online történelemdidaktikai folyóirat (LVII.) Új folyam XIII. – 2022. 3-4. Paper: 13-03-04, 28 p.szám pp., ÁRÉDÓ 55 Oktatási és Kultúrállis Szolgáltató Kft., www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu 2022. ISBN: ISSN: 2061 - 6260;
4. Tóth Attila: Történelem 6., Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978616178374;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kaposi József: Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2020. ISBN: 9786155224904;
2. Petriné Feyér Judit: A problémaközpontú csoportmunka, Gondolat Kiadói Kör, Budapest 2004. ISBN: 9639500763;
3. Vastagh Zoltán (szerk.): Kooperatív pedagógiai stratégiák az iskolában II. és III. kötet, JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszék, Pécs 1998, 1999. ISBN: 9636414998;

Budapest, 2025.

Dr. Kovács Örs László, PhD
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTTTB506**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A történelem tanítása az 5. évfolyamon
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Teaching history in grade 5
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Történelem és Társadalom Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kovács Örs László, PhD, közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Iskolai gyakorlat is része a képzésnek. Nemzeti Örökség Intézete által kezelt emlékhelyet is meglátogatunk a képzés során.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A félév során a leendő tanárok megismerik a korszakhoz kapcsolódó szabályozókat, mint a Nemzeti alaptanterv, a történelem kerettantervek, valamint a tankönyvek ide vágó részeit. Részletesen feldolgozzák az iskolai tananyag egyetemes és magyar történelemmel foglalkozó fejezeteit (az ókori Egyiptomtól az Árpád korig). A hallgatók óravázlatokat készítenek és a leckéket feldolgozó módszertani ismereteket sajátítanak el. A képzés során mikrotanításokon keresztül módszereket is kipróbálják. A félév során a csoport egy alkalommal iskolalátogatáson vesz részt külső helyszínen, illetve Nemzeti Örökség Intézete egyik emlékhelyét is felkeresi.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the semester, prospective teachers will learn about the regulations related to the period, such as the National Education Scheme, the history framework curricula

and the relevant parts of the textbooks. The chapters of the school curriculum dealing with universal and Hungarian history (from ancient Egypt to the Árpád period) will be covered in detail. Students will prepare lesson plans and acquire methodological skills for the lessons. During the training, methods will be tested through micro-teaching. During the semester, the group will visit a school on a field trip and a National Heritage Institute memorial site.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a magyar, az európai, valamint az egyetemes történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Ismeri a történelem tér- és idődimenzióinak jellemző változásait.

Ismeri a történelmi tudás, a történelmi ismeretek megszerzésének, feldolgozásának sajátosságait, a történelem jellemző forrásfajtaát, elsajátítja a történelmi források és a tudományos feldolgozások, módszerek közötti különbségtételt.

Ismeri a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.

Ismeri és felelősséggel kezeli a történelem szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a történelem tantárgyban megjelenő fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Ismeri a történelem tanítása során fejlesztendő kompetenciákat.

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti történelem szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását. Ismeri az ehhez szükséges tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket.

Ismeri a történelem megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakulásában, illetve kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Ismeri a gyakorlatorientált tanítás előnyeát és módszereát a történelemoktatás hatékonyságának növelése érdekében és képes ezek alkalmazására.

Tisztában van a történelem tanításának etikai kérdéseivel, a történelemoktatás identitásképző erejével.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeát, az egyes szintek összefüggéseát, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált

folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

-

Képességei:

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Képes a történelmi és jelenkori folyamatoknak a magyar nemzeti érdekek tükrében való értelmezésére.

Áttekinthető és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről.

Képes a történelem tér- és idődimenzióiban való eligazodásra, a történelmi fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket.

Képes a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni.

Felkészült a kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, önállóan éves tematikus tervezésre, óraterv készítésére, valamint az oktatástechnikai eszközök használatára.

Képes a motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességeinek fejlesztését segítő módszerek megválasztására, alkalmazására.

Felismeri az egyes tanulók közti különbséget, hatékony csoport- vagy kooperatív munkájának a lehetőségét.

Képes elsajátíttatni azokat az ismereteket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Képes kialakítani a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését.

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló,

felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

-

Attitűdje:

A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejleszti a tanulók elemző, problémamegoldó gondolkodását, a gyakorlati példák megfelelő beemelése alkalmazásával.

Árnyalt, megalapozott véleményt alkot a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről.

A történelmi ismereteken alapuló szilárd identitással rendelkezik.

Tervezési folyamatában figyelembe veszi az adott csoport sajátosságait, motivációját, történelem iránti érdeklődését.

Felismeri a történelemoktatás identitásképző szerepét és jelentőségét.

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, törekszik a lehetőségek maximális kihasználására, valamint a feltételek, körülmények javítására.

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a történelem tanulásában. Elkötelezett a tanulókörzpontú és együttműködésen alapuló, gyakorlatorientált tanítási-tanulási módszerek alkalmazása mellett.

Nyitott az iskolán kívüli nevelés lehetőségei iránt és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the historical periods of Hungarian, European, and universal history.

Knows the fundamental terminology of historiography.

Knows the interactions between Hungarian and universal/world history.

Knows the characteristic changes in the spatial and temporal dimensions of history.

Knows the characteristics of acquiring and processing historical knowledge, the typical types of historical sources, and distinguishes between historical sources and academic interpretations and methods.

Knows the values and traditions of our national and folk culture.

Knows and responsibly handles the role of history in students' personality development.

Knows the age-specific characteristics of the formation of concepts appearing in the history subject.

Knows the competences to be developed during the teaching of history.

Knows the subject-specific requirements for history according to the National Core Curriculum and the related framework curricula, and the content regulation of educational work. Knows the necessary textbooks, teaching aids, supplementary materials, and educational technology tools.

Knows the psychological factors involved in developing and fostering the thinking necessary for understanding and creatively applying history.

Knows the advantages and methods of practice-oriented teaching to increase the effectiveness of history education and is capable of applying them.

Aware of the ethical issues in teaching history and the identity-forming power of history education.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form,

method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

-

Capabilities:

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context.

Capable of interpreting historical and contemporary processes in the light of Hungarian national interests.

Possesses comprehensive and academically grounded knowledge of certain periods of Hungarian and universal history, as well as their thematic subfields.

Capable of navigating the spatial and temporal dimensions of history, and interpreting the spatial and temporal changes of historical concepts.

Capable of highlighting the essential knowledge related to a given topic.

Capable of forming nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Prepared to participate in collective work for creating local curricula, independently preparing annual thematic plans, lesson plans, and using teaching aids.

Capable of selecting and applying methods that ensure motivation, student activity, and help develop students' thinking, problem-solving, and cooperation skills.

Recognises the differences between individual students and the possibilities for effective group or cooperative work.

Capable of imparting knowledge that lays the foundation for understanding and appreciating home, locality, homeland, and its peoples.

Capable of fostering a sense of belonging to the community and patriotism.

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

-

Attitude:

Develops students' analytical and problem-solving thinking through the acquisition of historical knowledge and concepts, the consideration of historical sources and interpretations, and the formulation of hypotheses, using appropriate practical examples.

Forms nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Possesses a solid identity based on historical knowledge.

Considers the characteristics, motivation, and interest in history of the given group in the planning process.

Recognises the identity-forming role and significance of history education.

Keeps students' abilities and needs in mind, strives to maximise opportunities, and improve conditions and circumstances.

Finds ways to create opportunities for individual development in history learning within the framework of inclusive education.

Committed to applying student-centred and cooperative, practice-oriented teaching and learning methods.

Open to the possibilities of extracurricular education and maintains connections with other entities (museums, archives, public cultural institutions, professional and pedagogical organisations).

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable

development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés – Nemzeti alaptanterv és kerettanterv áttekintése, félévi feladatok megbeszélése (Introduction - National Education Scheme and History framework curricula overview, discussion of termly tasks)

12.2. A történelem tanításának módszerei I. (The methods of teaching History I.)

12.3. Történelmi feladatbankok, módszertani adatbázisok (Historical task banks, methodological databases)

12.4. Mérés, értékelés I. (Measurement and evaluation I.)

12.5. Iskolalátogatás (Visits to school)

12.6. Szemelvények az ókori civilizációkból – Egyiptom, görög-római kultúra (Snippets from ancient civilisations – Egypt, Greco-Roman culture)

12.7. Zárt helyi dolgozat (max. 30 perc) - Betekintés az ókori államok és háborúik történetébe – Athén, Spárta, görög – perzsa háborúk, Nagy Sándor, a hódító Róma, Hun Birodalom és a népvándorlás (Written test (max. 30 min.) - An insight into the history of ancient states and their wars - Athens, Sparta, the Greco-Persian wars, Alexander the Great, conquering Rome, the Hun Empire and the Migration of the Nations)

12.8. A zsidó vallás, a keresztény vallás kialakulása és elterjedése. Az iszlám (The Jewish religion, the development and spread of the Christian religion. The Islam)

12.9. A középkor világi – lovagok és jobbágyok, középkori egyház, középkori városok (Worlds of the Middle Ages – knights and serfs, medieval church, medieval towns)

12.10. Történetek a magyarok eredetéről, életmód, társadalom, mondák, életmód, hitvilág, a honfoglalás – pozsonyi csata - és a kalandozások kora, Géza fejedelem (Stories about the origins of the Hungarians, way of life, society, myths, way of life, beliefs, the conquest of Hungary – battle of Pozsony – and the age of adventures, Prince Géza)

12.11. Az Árpád ház: Szent István és a magyar állam létrejötte. A koronázási jelvények - NÖRI emlékhely látogatása (The House of Árpád: St Stephen and the creation of the Hungarian state. The coronation insignia - visit a national memorial site)

12.12. Trónharcok, csaták és királyportrék: Szent László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla. Kerlés és Muhi. (Game of thrones, battles and portraits of kings: Saint Laszlo, King Kálmán the Book, King Béla III, King Andrew II, King Béla IV. Kerlés and Muhi)

12.13. Az Árpád-kor alkonya. Kultúra az Árpád-korban. Az Árpád-kor szentjei: Szent Gellért, Szent Imre, Szent Erzsébet és Szent Margit (The twilight of the Árpád era. Culture in the Árpád era. Saints of the Árpád Age: St Gellért, St Imre, St Elisabeth and St Margaret)

12.14. Értékelő óra, összefoglalás (Evaluation lesson, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy mikrotanítást kell tartania egy félév elején vállalt témából, és a szorgalmi időszak végére az adott félév tananyagából óravázlatokat, témazárót tartalmazó beadandó anyagot kell írnia. A gyakorlati jegy a mikrotanítás, a beadandó dolgozat és a zárthelyi dolgozat együttes értékeléséből áll össze. A zárthelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható hiányzás esetén, vagy a következő tanórán.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A gyakorlati jegy a megtartott mikrotanítás (30%), a beadandó dolgozat (50%) és a zárthelyi dolgozat (20%) súlyozott százalékos átlaga. (Az elégséges eredményhez legalább 60 százalékos átlag szükséges.)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Borhegyi Péter, Szabados György: Történelem 5., Oktatási Hivatal, Budapest

2020. ISBN: 9786156178213;

2. Gróf Péter, Szabados György: Történelem 5., Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 9786156178374;

3. Kojanitz László: A történelmi fogalmak tanításának nehézségei (in: Történelemtanítás folyóiratszám: 2023. évi 3.), ÁRÉDÓ 55 Oktatási és Kulturális Szolgáltató Kft., www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu 2023.évi 3. sz.. ISBN: ISSN: 2061-6260;

4. Szabó L. Dávid – Horváth Kinga Történelemtanítás (folyóiratszám: 2024. évi 1-2.) : Tanári interakció a történelemórán a tanulók szemszögéből – pilot kutatás (In: Történelemtanítás (folyóiratszám: 2024. évi 1-2.) , ÁRÉDÓ 55 Oktatási és Kulturális Szolgáltató Kft., www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu 2024. évi 1-2. sz.. ISBN: ISSN: 2061-6260;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Czike Bernadett, Kereszty Zsuzsa (szerk.): Kooperatív foglalkozástervek 1. és 2. osztály, 5. és 8. osztály, Független Pedagógiai Intézet, Budapest 2004. ISBN: 2399997912693;

2. F. Dárdai Ágnes – Kaposi József: A történelemtanítás elmúlt 30 éve (1990–2020) – Helyzetkép és perspektíva. (in: Magyar Pedagógia, 121. évf. 2. sz. / 2021 pp. 137–167., Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalom-tudományi Kar, Szeged 2021. évi 2. sz.. ISBN: ISSN: 1788-2400;

3. F. Dárdai Ágnes (szerk. NAGY Péter Tibor – VARGYAI Gyula.): Történelemdidaktika és a kontroverzív történelemtanítás. (In: Történelem – tanítás – módszertan. Tanulmányok a 75 éves Szabolcs Ottó tiszteletére., pp. 34–43.), Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Budapest 2002. ISBN: 9639315494;

4. Katona András – Szabolcs Ottó: Tantárgy-pedagógiai olvasókönyv, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 9631956954;

5. Orbán Józsefné: Kooperatív technikák. Az együttműködő tanulás szervezése, PTE-BTK, Pécs 2011. ISBN: 9789636930547;

Budapest, 2025.

Dr. Kovács Örs László, PhD
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTTTB509

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Hon- és népismeret

3. A tantárgy megnevezése (angolul): National and Ethnic Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Történelem és Társadalom Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Rigó Balázs, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a tanító alapképzési szakon tanuló, történelem műveltségi területet választó hallgatók átfogó képet kapjanak a Hon- és népismeret tantárgy oktatásához szükséges ismeretanyagról és elsajátítsák tanításának módszertanát. A kurzus elvégzésével a hallgatók megismerik a hon- és népismeret tanítására vonatkozó, érvényben lévő tantervi szabályozást, a tantárgyhoz kapcsolódó tantervi célkitűzéseket, feldolgozandó témaköröket, fejlesztési területeket, kompetenciákat, az ismeretek átadásában hatékonyan alkalmazható módszereket és munkaformákat, a tanulási eredményeket, a tantárgyi koncentráció lehetőségeit, valamint az értékelés javasolt módjait. A kurzus áttekintést nyújt a család- és helytörténet lehetséges forrásairól és azok feldolgozási módjairól egyaránt. A tantervi előírásoknak megfelelően bemutatja – az elsősorban a 19–20. század fordulójára jellemző – paraszti életforma alapvető jellegzetességeit, a hétköznapi tevékenységek mellett nagy figyelmet szentelve a jeles napokhoz, a kiemelt életeseményekhez kapcsolódó ünnepi szokásoknak, hagyományoknak. Megismerteti a hallgatókkal a jelentősebb néprajzi

tájak, tájegységek és néprajzi csoportok legfőbb jellemzőit és kitér a hazai nemzetiségi kultúra legfontosabb ismérveire is. A szemeszter zárásaként a magyarországi nemzeti parkok bemutatásán keresztül alapvető ismereteket közöl hazánk természeti és épített környezeti értékeiről, kiemelten a világörökség elemeiről, valamint a magyarság kiemelkedő szellemi és kulturális teljesítményeiről, különös tekintettel a hungarikumokra.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with a comprehensive overview of the knowledge required to teach the subject of National and Ethnic Studies and to learn the methodology of teaching it. By the end of the course, students will be familiar with the curriculum regulations governing the teaching of National and Ethnic Studies, the curriculum objectives, themes, areas of development, competences, methods and forms of work that can be used effectively in the transfer of knowledge, learning outcomes, the possibilities for concentration in the subject and the proposed methods of assessment. The course will provide an overview of both the possible sources of family and local history and the ways in which they can be processed. According to the curriculum, the basic characteristics of the peasant way of life typical of the turn of the 19th and 20th centuries will be presented, with special attention to the festive customs and traditions associated with important days and life events. It introduces students to the main characteristics of the main ethnographic landscapes, regions and ethnographic groups, as well as to the main features of the Hungarian national minorities. At the end of the semester, it provides basic information about the values of the natural and built environment of Hungary, especially the elements of the World Heritage, as well as the outstanding intellectual and cultural achievements of the Hungarian people, with special emphasis on the Hungaricums.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a magyar, az európai, valamint az egyetemes történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Ismeri a történelem tér- és idődimenzióinak jellemző változásait.

Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.

Rendelkezik a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit a történelem tanítása során.

Tisztában van a történelem tanításának etikai kérdéseivel, a történelemoktatás identitásképző erejével.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Felkészült a történelem diszciplína területén az önálló ismeretszerzésre, a szakirodalom kritikus értelmezésére, továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Fel tudja tárni események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Áttekintő és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről.

Képes a történelem diszciplína területén folytatott önálló ismeretszerzésre, a történeti szakirodalom és a történeti források értelmezésére, elemzésére, interpretációjára továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Képes a történelem tér- és idődimenzióiban való eligazodásra, a történelmi fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

A történelemtanítás sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket. Képes a folyamatos önművelésre.

-

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Árnyalt, megalapozott véleményt alkot a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről.

A történelmi ismereteken alapuló szilárd identitással rendelkezik.

Elismeri a magyar és európai identitás, a magyar és az európai kultúra értékeit.

Elkötelezett történelmi tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Nyitott a történettudomány aktuális eredményeinek és a történelemtanítás módszertani újításainak adaptálására.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning.

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education).

Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical

applications, reliability, and ethical use.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the historical periods of Hungarian, European, and universal history.

Knows the fundamental terminology of historiography.

Knows the interactions between Hungarian and universal/world history.

Knows the characteristic changes in the spatial and temporal dimensions of history.

Knows the most important cultural objects, texts, and contexts of Hungarian and European identity, as well as the main features of at least one non-European culture.

Possesses up-to-date knowledge necessary for teaching the subject of history and civic studies as defined in the National Core Curriculum and the framework curricula.

Knows the economic and social processes that can cause changes and crises, and their potential manifestations in the teaching of history.

Aware of the ethical issues in teaching history and the identity-forming power of history education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of placing events, processes, phenomena, and individuals in spatial and temporal context.

Prepared to independently acquire knowledge in the field of history, to critically interpret academic literature, and to track and utilise the latest research results.

Capable of uncovering the motivations and consequences of events, processes, and actions, and recognising cause-and-effect relationships.

Possesses comprehensive and academically grounded knowledge of certain periods of Hungarian and universal history, as well as their thematic subfields.

Capable of the independent acquisition of knowledge in the field of history, interpreting, analysing, and interpreting historical literature and sources, and tracking and utilising the latest research results.

Capable of navigating the spatial and temporal dimensions of history, and interpreting the spatial and temporal changes of historical concepts.

Capable of cooperating with colleagues by utilising the specific needs of history teaching and the possibilities of subject integration.

Capable of highlighting the essential knowledge related to a given topic.

Capable of continuous self-education.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Forms nuanced, well-founded opinions about the social, economic, political, and cultural processes and phenomena of the past and present.

Possesses a solid identity based on historical knowledge.

Recognises the values of Hungarian and European identity, and Hungarian and European culture.

Committed to the continuous development of historical knowledge.

Open to adapting current results of historiography and methodological innovations in history teaching.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hon- és népismeret tantárgy helye és szerepe az általános iskolai oktató-nevelő munkában (The place and role of National and Ethnic Studies in primary education)

12.2. Család- és helytörténet (Family and local history)

12.3. A népi építészet, a paraszti háztartás jellegzetességei (Folk architecture, characteristics of the rural household)

12.4. A paraszti életforma jellemzői – mezőgazdasági munkavégzés, munkaalkalmakhoz kapcsolódó szokások (Characteristics of rural life - agricultural work, work-related habits)

12.5. A paraszti életforma jellemzői – étkezési szokások, viseletek, a gyermekkor világa (Characteristics of rural life - eating habits, costumes, the world of childhood)

12.6. Őszi jeles napok, a karácsonyi és a farsangi ünnepkör hagyományai (Autumn festivals, Christmas and carnival traditions)

12.7. Ünnepek, szokások nagyböjttől Szent Iván-napig (Holidays and traditions from Lent to St John's Day)

12.8. Az emberi, családi élet fordulóihoz tartozó szokások (Habits related to human, family life)

12.9. A Kárpát-medence néprajzi nagytájai – az Alföld és a Dunántúl (Ethnographic landscapes of the Carpathian Basin – the Great Plain and Transdanubia)

12.10. A Kárpát-medence néprajzi nagytájai – a Felföld, a Partium és Erdély (Ethnographic landscapes of the Carpathian Basin – Highlands, Partium and Transylvania)

12.11. A Kárpátokon kívüli magyarság csoportjai és a magyarországi nemzetiségek kultúrája (Groups of Hungarians living outside the Carpathian Mountains and the culture of the nationalities living in Hungary)

12.12. Nemzeti értékeink – természeti és épített környezet (Our national treasures – natural and built environment)

12.13. Nemzeti értékeink – szellemi és kulturális örökség (Our national treasures – Intangible and cultural heritage)

12.14. Zárthelyi dolgozat, a félév értékelése (Final paper, evaluation of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-os hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A fentiekben meghatározottnál több hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok

betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a gyakorlati órákon való figyelmes és aktív részvétel. A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy, a Hon- és népismeret tantárgy tanítására vonatkozó éves tanmenetet, egy, a szemeszter elején előre egyeztetett témát feldolgozó tanóra részletes óratervét, be kell mutatniuk egy 15 perces órarészletet, ehhez kapcsolódóan össze kell állítanuk egy önreflexiót. A szemeszter végéig be kell nyújtaniuk egy projekttervet, vagy egy múzeumi feladatlapot a Néprajzi Múzeum állandó kiállításához kapcsolódóan. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel a 14. pontban jelzett feltételekkel, valamint a 15. pontban szereplő félévközi feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, melynek megállapításához az órai munka (10%), a tanmenet (10%), az óraterv (10%), a mikrotanítás (10%), az önreflexió (10%), a projektterv (20%), vagy a múzeumi feladatlap (20%), valamint a zárthelyi dolgozat (30%) szolgálnak alapul. Bármelyik elem elégtelen teljesítése esetén a hallgató elégtelen értékelést kap a kurzuson. A zárthelyi dolgozat értékelése ötfokozatú skálán a következő: 0-50% (elégtelen); 51-64% (elégséges); 65-79% (közepes); 80-89% (jó); 90-100% (jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges érdemjegy megszerzése a kurzuson.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baksa Brigitta: Néprajz az iskolában, A néprajzi ismeretek tanításának múltja és jelene, Magyar Néprajzi Társaság, Budapest 2015. ISBN: 978-963-88169-8-6 ;
2. Baksa Brigitta: Szülőföldünk. Hon- és népismeret 6. évfolyam, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6178-82-4;
3. Bihari Nagy Éva (szerk.): Örökség és oktatás, Módszertani jegyzet, Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen 2018. ISBN: 978-963-490-232-4;
4. Kántor Judit – Rigó Róbert: Kompetenciafejlesztési lehetőségek a hon- és népismeret területén. Online forrás: http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Kompetenciafejlesztési_lehetsgek_a_hon-_s_npismeret_terletnV2/index.html , Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged 2015. ISBN: -;
5. Verebéli Kincső (szerk.): Vizualizáció és fogalmi rendszer a néprajzban.

Online

forrás:

<https://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Neprajz/82Vereb%E9lyi/fooldal/index.html> , Bölcsész Konzorcium, - 2006. ISBN: -;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában, A néprajz tanításának módszertana, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2002. ISBN: 963-472-710-7;
2. Benedek Krisztina – Sándor Ildikó (szerk.): Útravaló 2., A néphagyomány közvetítésének módszerei az iskolában, Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-57-3;
3. Fucskár Ágnes – Fucskár József Attila: Hungarikumok könyve. Új, átdolgozott kiadás, Alexandra Kiadó, Pécs 2020. ISBN: 9789634478263;
4. Illés Andrea: Magyarország világörökségei, Kitekintéssel a teljes Kárpát-medencére, Scholar Kiadó Kft., Budapest 2025. ISBN: 9789635093717;
5. Paládi-Kovács Attila (szerk.): Magyar néprajz I. 1., II., IV. és VII. kötete (A II., IV. és VII. kötet forrása: <http://mek.niif.hu/02100/02152/html/>) , Akadémiai Kiadó, Budapest 1988-2011. ISBN: 963 05 4922 0;

Budapest, 2025.

Rigó Balázs, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB274

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Etika az 5. és 6. évfolyamon

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Ethics in grades 5 and 6

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) és etika műveltségi terület;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az etika tantárgy Nemzeti Alaptanterv szerinti alapelveit és céljait, valamint a hozzá kapcsolódó kerettanterv fő jellemzőit. Ismerjék meg az 5. és 6. évfolyam tananyagát, felépítését, a hozzá kapcsolódó tankönyvek tartalmát, és a Nemzeti Köznevelési Portál által kínált módszertani segédanyagokat. Ismerjék a nemzeti, keresztény értékrend fontosságát a köznevelési rendszerben és az etika tantárgyban. Rendelkezzenek olyan módszertani ismeretekkel, mely által képesek hatékonyan fejleszteni a tanulók erkölcsi érzületét, mérlegelő gondolkodását, társas kapcsolataik alakulását, valamint a fenntarthatósággal kapcsolatos felelősségérzetüket. Váljanak képessé az erkölcsi nevelésében betöltött felelősségük megértésére, pozitív erkölcsi értékek közvetítésére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the principles and objectives of

ethics as defined in the National Curriculum and the main features of the related framework curriculum. They should be familiar with the curricula and structure of the 5th and 6th grades, the content of the related textbooks and the methodological tools offered by the National Public Education Portal (NKP). Know and understand the basic moral standards and values, with particular reference to national, Christian values. Have the methodological skills to effectively develop pupils' moral sense, reflective thinking, social relationships and sense of responsibility for sustainability. They should be able to understand their responsibility in moral education and to transmit positive moral values.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulónál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils,

and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az európai és nemzeti kultúra meghatározó szerepe a nemzeti nevelésben (The defining role of European and national culture in national education)

12.2. Az egyéni és közösségi identitás formálásának, az egyének és a csoportok közti együttműködés alakulásának jellemzői (Characteristics of the formation of individual and community identity, and the development of cooperation between individuals and groups)

12.3. Az etikatanítás tartalmát meghatározó dokumentumok (Documents defining the content of ethics education)

12.4. Az erkölcsi nevelés céljai és fő feladatai az 5-6. évfolyamon (Goals and main tasks of moral education in grades 5-6)

12.5. Az etika tantárgy tanításának fő alapelvei, specifikus jellemzői 5-6. évfolyamon (Main principles and specific characteristics of teaching ethics in grades 5-6)

12.6. Az etika tantárgy tanításának főbb témakörei felső tagozaton (Main topics of the ethics subject in upper primary education)

12.7. A tantárgy fő tanítási céljai és elvárt tanulási eredményei 5-6. évfolyamon (Main teaching objectives and expected learning outcomes in grades 5-6)

12.8. A kulcskompetenciák és a hozzá kapcsolódó fejlesztési feladatok a felső tagozatos etikán (Key competencies and related developmental tasks in upper primary ethics)

12.9. Az etika 5-6. évfolyam hosszú- és a rövidtávú tervezésének sajátosságai (Characteristics of long-term and short-term planning in grades 5-6 ethics)

12.10. Az etika tanítási óra tervezése, felépítése erkölcsi értékek mentén (Ethics lesson planning and structure based on moral values)

12.11. Az etika tárgy 5-6. évfolyam eszközeinek és módszereinek alkalmazási lehetőségei (Possibilities for applying tools and methods in grades 5-6 ethics)

12.12. A digitális és papíralapú tankönyvek főbb jellemzői 5-6. évfolyamon (Main characteristics of digital and printed textbooks in grades 5-6)

12.13. A tanulási környezet sajátosságai az erkölcsi elvek, társas szabályok megismertetése, az egyén gondolkodásmód formálása és a szocio-emocionális készségek fejlesztése érdekében (Characteristics of the learning environment for introducing moral principles, social rules, shaping individual thinking, and developing socio-emotional skills)

12.14. Az etika tantárgy interdiszciplináris kapcsolatai (Interdisciplinary connections of the ethics subject)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25% vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgátónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgátónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel.

- A Etika kerettanterv 5-6. évfolyam témaköréhez tartozó egy szabadon választott téma óravázlatának elkészítése;

- egy zárhelyi dolgozat írása a tantárgy tananyagismeretéből. Hiányzás esetén a zárhelyi dolgozat a póthéten egy alkalommal pótolható.

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten levő hallgátónak ezen kívül egy írásbeli beszámolót kell készítenie a tantárgyi tananyag ismeretéből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladat és a zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az óraterv (50 pont), a zárthelyi dolgozat (50 pont), összesen 100 pont, 1-5 skálán.

Az írásbeli feladat leadási határideje a félév 11-12. hete, a zárthelyi dolgozat megírása a félév utolsó előtti foglalkozása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Beran Ferenc (szerk.): Emberismeret és etika, Szent István Társulat, Budapest 2004. ISBN: 9633613280;
2. Falus István (szerk.): Didaktika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2003. ISBN: 978 963 195 296 4;
3. Kormos József: Az etika tantárgy tanításáról, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2021. ISBN: 9789635750429;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bethlenfalvy Ádám: Dráma a tanteremben: történetek cselekvő feldolgozása, Károli Gáspár Református Egyetem, L'Harmattan, Budapest 2020. ISBN: 9789634147183;
2. Hársing László : Az etikai gondolkodás rövid története. , Áron Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789639210738;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTFTB103**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nevelés és személyiségfejlesztés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Education and personal development
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Tréning jellegű foglalkozás.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy pályaszocializációs jellegű kiscsoportos tréning. Célja a hallgatók személyes hatékonyságának fejlesztése a nevelőmunka szempontjából kiemelkedő területeken. Cél továbbá a hallgatók kommunikációs készségének, empátiás készségének, konfliktusmegoldó készségének a fejlesztése, hogy realisabb önismeret birtokában hatékonyabban tudják kezelni az oktató- nevelő munka során fellépő nehézségeket, problémákat. Az érzelmi intelligencia fejlesztésével nő a tanulók iránti érzékenység, fejlődik az empátia, tolerancia, asszertivitás. A tréning célja, hogy a leendő tanító képes legyen a gyerekekkel, a szülőkkel való hatékony együttműködésre. Képes legyen felismerni az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásait és képes legyen azokat szakszerűen kezelni. A tantárgy legfontosabb feladata egy olyan szemlélet kialakítása, amely a pszichológiai tényezők szerepét figyelembe veszi a tanítói munkában.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course is a small group career socialization practicum. The aim of the course is to develop the personal effectiveness of students in the areas of special importance for their educational work. The course also aims to develop the students' communication skills, empathy and conflict resolution skills, so that they can deal more effectively with the difficulties and problems that arise in the course of their teaching and educational work. The development of emotional intelligence increases sensitivity towards students, develops empathy, tolerance and assertiveness. The aim of the training is to enable the future teacher to work effectively with children and parents. They should be able to recognise and deal professionally with prejudice and stereotypes. The most important task of the subject is to develop an approach which takes into account the role of psychological factors in the work of teachers.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés, szabályok felállítása, egymásra hangolódás. Szakmaválasztás indokai, motivációi, szakmai identitás (Getting to know each other, setting rules, getting in tune with each other. Reasons for choosing a profession, motivations, professional identity)

12.2. Reális önismeret kialakítása, önfogadás, önkifejezés eszközei én-feltáró gyakorlatok alapján (Developing realistic self-awareness, self-acceptance, self-expression tools based on self-discovery exercises)

12.3. Bizalom, önbizalom. Mások megismerése és elfogadása (Trust, self-confidence. Knowing and accepting others)

12.4. Társas kapcsolatok kialakításának eszközei, jellegzetességei. Az önérvényesítés lehetőségei és határai (Tools and characteristics of building social relationships. Possibilities and limits of self-assertion)

12.5. Előítéletek, sztereotípiák felismerése, kezelése (Recognising and dealing with prejudice and stereotypes)

12.6. Empátia, tolerancia, kooperáció fejlesztése (Developing empathy, tolerance and cooperation)

12.7. A hatékony kommunikáció eszközei (Tools for effective communication)

12.8. Asszertivitás fejlesztése (Developing assertiveness)

12.9. A konfliktus fogalmának definiálása, saját konfliktusok feltérképezése. Konfliktuskezelési módszereink tudatosítása, új módszerek megismerése (Defining the concept of conflict, exploring own conflicts. Awareness of conflict management methods, learning new methods)

12.10. Konfliktushelyzetek és megoldásaik modellálása (szituációs feladatok) (Modelling conflict situations and their solutions (situational exercises))

12.11. Taktilis kommunikáció jelentősége (The importance of tactile communication)

12.12. A tanító lelki egészségvédelmének eszközei. A kiégés megelőzése (Tools for the teacher's mental health protection. Preventing burnout)

12.13. Megküzdési stratégiák, stresszkezelés (Coping strategies, stress management)

12.14. A tréning hatása a tanítói munkához szükséges személyiségjellemzők fejlesztésére. A tanítói pályára való alkalmasság megbeszélése. További egyéni célok megfogalmazása, fejlesztési terv kidolgozása (The impact of training on the development of personality traits for teaching. Discussing suitability for a teaching career. Formulation of further individual goals and development plan)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kötelező az aktív részvétel a foglalkozásokon. A hallgató saját magára vonatkozó fejlesztési tervének elkészítése és benyújtása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott feladat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés az egyéni fejlesztési terv alapján ötfokozatú skálán történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adele B. Lynn - Janele R. Linn: Érzelmi intelligencia, Z-Press Kiadó, Miskolc 2018. ISBN: 9789639493940;
2. Dürschmidt Péter: Trénerek kézikönyve, Z-Press Kiadó, Miskolc 2008. ISBN: 9789639493438;
3. Ingrid Holler: Erőszakmentes kommunikáció, Z-Press Kiadó, Miskolc 2019. ISBN: 9789639493971;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bagdy Emőke - Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1990. ISBN: 2399994444630;
2. F. Várkonyi Zsuzsa: Tanulom magam, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 9786155932199;
3. Schmidt, Thomas: Konfliktuskezelési tréninggyakorlatok, Z-Press Kiadó, Miskolc 2009. ISBN: 9789639493520;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB200

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kézművesség alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Basics of handcrafting

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Tünde, DLA, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók gyakorlati tapasztalatot szerezzenek a kézművesség területén, a kézművesség változatos formáinak megismerése, megőrzése és átörökítése érdekében. A képzés során megismerkednek a textilanyagok, a képlékeny anyagok és a papír anyagok tulajdonságaival, előállításukkal, megmunkálásukkal, a kapcsolódó népi kismesterségek tárgykultúrájával. Gyakorlati alkalmazás, tárgyalakítás során sajátítják el a tervezői gondolkodás és a műszaki kommunikáció alapjait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to give students practical experience in the field of crafts, in order to learn about, preserve and transmit the diverse forms of crafts. They will learn about the properties of textile, plastic and paper materials, their production and processing, and the related folk crafts. Through practical application and object creation, they will acquire the basics of design thinking and technical communication.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. A félév követelményeinek ismertetése. Mesterek, iparosok. A kézművesség helye a társadalomban, a nevelésben és az iskolában (Description of the requirements for the semester. Masters, craftsmen. The place of crafts in society, education and school)

12.2. A textil alapanyagai, a textilkészítés eljárásai: fonás, nemezelés, hurkolás, szövés 1. (Basic textile materials, textile production processes: spinning, felting, looping, weaving 1)

12.3. A textil alapanyagai, a textilkészítés eljárásai: fonás, nemezelés, hurkolás, szövés 2. (Basic textile materials, textile production processes: spinning, felting, looping, weaving 2)

12.4. Textíliák megmunkálása. A kézi varrás alapöltései, használati tárgy tervezése, kivitelezése (Processing of textiles. Basic hand sewing stitches, design and construction of utility articles)

12.5. Textiliák díszítése. A népi hímzés leggyakrabban alkalmazott öltései. Válogatás a Kárpát-medence népi hímzéseiből, használati tárgy tervezése, kivitelezése (Decorating textiles. The most commonly used stitches in folk embroidery. A selection of folk embroideries from the Carpathian Basin, design and construction of utensils)

12.6. A fazekas mesterség hagyományai. Képlékeny anyagok megmunkálása: agyag,

házilag készíthető gyurmák 1. (Traditions of the pottery craft. Working with plastic materials: clay, home-made clay 1)

12.7. A fazekas mesterség hagyományai. Képlékeny anyagok megmunkálása: agyag, házilag készíthető gyurmák, tészták 2. (Traditions of the pottery craft. Working with plastic materials: clay, home-made doughs, doughs 2)

12.8. A mézeskalácsos mesterség hagyományai. Képlékeny anyagok megmunkálása: agyag, házilag készíthető gyurmák, tészták 3. (Traditions of the gingerbread craft. Working with plastic materials: clay, homemade dough, doughs 3)

12.9. A papír tulajdonságai, előállítása, megmunkálása. Alkotás papírból 1. (Paper properties, production and processing. Making paper 1)

12.10. Alkotás papírból 2. (Creating with paper 2)

12.11. Alkotás papírból 3. (Creating with paper 3)

12.12. A műszaki ábrázolás szabványai 1. (Standards for technical illustration 1)

12.13. A műszaki ábrázolás szabványai 2. (Standards for technical illustration 2)

12.14. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény) rendszeres, értékelése minden foglalkozáson (önértékelés, társértékelés, tanári értékelés), a hallgatókkal közösen kialakított rendszerben.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a tanórákon és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bajzáth Mária: Kerek élet fája. Jeles napok mesekalendárium, Centrál Kiadói Csoport, Budapest 2024. ISBN: 978 963 324 954 3;
2. Beke Mari: 77 magyar népi játék, Corvina Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789631364316;
3. Bubcsóné Hornyák Klára - Győriné Beke Mária: Játék fonallal, textillel, Magyar Könyvklub, Budapest 2001. ISBN: 963-547-543-8;
4. Marylin Scott: Kerámia - Agyagtárgyak készítése és díszítése, kezdőknek és haladóknak, Gabo Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789634066002;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pauline Brown: A hímzési technikák enciklopédiája, Gabo Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789634063759;
2. Platthy István: A természet változásrendjére, a népművészet formakincsére épülő művészetterápiás és művészeti nevelési módszer, Csontváry Képzőművészeti Stúdió Egyesület, Pécs 2021. ISBN: 9786150137322;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Tünde, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB201

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A matematika alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Basics of mathematics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó és mélyreható ismereteket szerezzenek az 1–4. évfolyamon tanítandó matematika tananyag elméleti hátteréről. A kurzus során a hallgatók megismerik az alapvető matematikai fogalmak, struktúrák és összefüggések mögötti elméleti alapokat. A feladalmazott témakörök közé tartozik a halmazelmélet, a matematikai logika, a számhalmazok, a relációk, függvények, a sorozatok és a számelmélet.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with comprehensive and in-depth knowledge of the theoretical background of the mathematics curriculum taught in grades 1–4. During the course, students will explore the theoretical foundations behind fundamental mathematical concepts, structures, and relationships. Topics covered include set theory, mathematical logic, number sets, relations, functions, sequences, and number theory.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés a tantárgyba, célkitűzések ismertetése (Introduction to the subject, description of objectives)
- 12.2. A halmaz fogalma, jelölések (Set concepts, notations)
- 12.3. Részhalmazok; komplementer halmaz (Subset; complementary set)
- 12.4. Halmazműveletek (Set operations)
- 12.5. A halmazok ekvivalenciája (Equivalence of sets)
- 12.6. A matematikai logika elemei; az ítéletkalkulus (Elements of mathematical logic; the judgment calculus)
- 12.7. Logikai műveletek (Logical operations)
- 12.8. Valós számok (Real numbers)
- 12.9. Relációk (Relations)
- 12.10. Függvények, sorozatok (Functions, series)
- 12.11. A prímszámok, a számelmélet alaptétele, oszthatóság (Prime numbers, number theorem, divisibility)
- 12.12. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös (Greatest common divisor, least common multiple)
- 12.13. Kongruenciák (Congruences)
- 12.14. Számrendszerek (Number systems)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az előadás megértését segítő példafeladatok kidolgozása, melyeknek kijelölésére az

előadáson kerül sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsga jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Matematika, Scolar Kiadó, 2019. ISBN: 9789632449791;
2. Pappné Ádám Györgyi: Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 9631955095;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
2. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB202**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A természettudományos gondolkodás alapjai
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Principles of scientific thinking
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók természettudományos tudását felfrissítse, a tantrágyapedagógiát megalapozza, segítsen megérteni a tudomány, mint megismerési mód működését, logikáját, természettudományos szemléletet nyújtson. Utóbbi néhány kiemelt sajátosságon keresztül végzi, az arra adott példákkal egyúttal szaktárgyi tudást közvetít. A szemléletformálás során a hallgatót felkészíti a gyermekek tantárgyi gondolkodásfejlesztésére (problémamegoldás, okozati jelenségértelmezés), elsősorban a környezetismeret tárgy tanításához. Fejleszti felismerő készségüket a tudománytalan és áltudományos nézetrendszerek irányában.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The basic goal of the course for students is to upgrade scientific knowledge of students, support their understanding of the role and logic of science, to shape attitudes for science and nature. The later is done through some basic characteristics, by examples of basic facts. By attitude and perspective shaping students are prepared for thinking

skill (problem solving, phenomenon interpreting), especially for science subject. Develop their recognition skills towards non-scientific knowledge and pseudo-science.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységiében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulónál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12,

and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményei, ajánlott tanulási módszerek. Megismerési módok: érzékelés, tapasztalat, hit és tudomány, határaik (Ways of cognition: sensing, experience, belief and science, and their boundaries)

12.2. Galilei és a kísérlet. Igazolási, cáfolási módszerek (Galilei and the experiments. Verification, falsification methods)

12.3. A természet hierarchikus felépítése: az elemi részecskéktől a galaxisokig (Hierarchical structure of nature: from subatomic levels to galaxies)

12.4. Modellek a tudományban kémiai példákon (Modelling in science, through chemical examples)

12.5. A newtoni fizika alapjai és határai (Basics and boundaries of Newtonian physics)

12.6. Történetiség a természetben: földtörténet, felszínformáló erők (Storyline of nature: Earth history, geological processes)

12.7. Egyediség és általánosság: az időjárás és az éghajlat. Ciklikusság és változás: az éghajlat és az éghajlat változása (Individuality and generality in nature: weather and climate. Cycles and trends: climate and its change)

12.8. Az élet megjelenése és az életkritériumok. A biológiai evolúció. Biológiai sokféleség (Emergence and criteria of life. Biological evolution and biodiversity)

12.9. Az élőlények és környezetük. Az evolúciós stratégiák és az alkalmazkodás evolúciós példái (Organisms and their environment. Strategies and adaptation examples in evolution)

12.10. Egyed alatti szerveződési szintek, homeosztázis (Subindividual organisational levels, homeostasis)

12.11. Az emberi egészség (Human health)

12.12. Egyed feletti szerveződési szintek (Supraindividual organisation levels)

12.13. Környezet- és természetvédelem (Environment and nature protection)

12.14. A modern ember és az emberi nevelés kialakulása, az emberi agyműködés sajátosságai, jellegzetes megismerési/gondolkodási hibák. Összefoglalás (Evolution of modern Homo sapiens and its nurturing. Characteristics of human brain function, typical cognition/thinking biases. Summary of the course)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Az előadások során kérdésekre helyesen válaszolva pontokat lehet gyűjteni. Minden hallgatónak a félév során egy természettudományos infografikát/plakátot kell készítenie (a 13. hétig) és írásbeli tesztet megoldania, az első héten ismertetett tartalommal és napon. Kötelező egy egyetemi, természettudományokkal kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A vizsgába beszámít a félévközi teszt eredménye (20 %) és az órán szerzett pontok (10%) és az infografika vagy plakát (10%); és maga a kiadott tételekből tett szóbeli vizsga (60%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bánkuti Zsuzsa, Both Mária, Csorba F. László: A kísérletező ember, Kairosz Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639642037;
2. Bánkuti Zsuzsa, Both Mária, Csorba F. László, Horányi Gábor: A megőrzött idő, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2011. ISBN: 978631968217;

3. Both Mária, Csorba F. László: Források, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2003. ISBN: 9631941051;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oktatási Hivatal digitális földrajzi atlasza – <https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajzatlasz/>, Oktatási Hivatal.
2. Arday István: Az új interaktív iskolai földrajzi atlasz bemutatása., Geometodika, Módszertani Műhely, Budapest 2024.
3. Bánki M. Csaba: Agyunk fogságában, Pro Die Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789638691453;
4. Dövényi Zoltán: A Kárpát-medence földrajza., Akadémiai K., Budapest 2012. ISBN: 978-963-059-281-9;
5. Enders, Giulia: Bélügyek, Park Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789633551325;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB203**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Beszédművelés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Speech training
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja az artikulációs és fonetikai készségek fejlesztése, amely magában foglalja a hangképzés, a kiejtés, a moduláció és a hangsúlyozás pontosságát, annak szerepét, valamint javítási lehetőségeit. Ezen túlmenően kiemelt figyelmet fordítunk az élőbeszéd és a hangzó szövegek előadásának tökéletesítésére, valamint a beszédértés és érthetőség kompetenciájának növelésére. A hallgatók gyakorolják az érthető, értelmező és kifejező felolvasást, továbbá légző-, artikulációs- és intonációs gyakorlatokat végeznek és vezetnek. Mindemellett az olvasástechnikai készségek fejlesztése is fontos feladat a félév során.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject is to develop articulation and phonetic skills, including the accuracy of sound formation, pronunciation, modulation and stress, its role and how to improve it. In addition, particular attention will be paid to improving the performance of spoken language and spoken texts, as well as increasing competence in speech comprehension and intelligibility. Students will practise reading

comprehensibly, interpretatively and expressively, and will carry out and lead breathing, articulation and intonation exercises. In addition, the development of reading skills is an important task during the semester.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Alapkészségek fejlesztése (Developing basic skills)

12.2. Hangképzés és kiejtés alapjai. Hangképző szervek és működésük. Fonetikai alapok. Fonetikai jelek és hangok osztályozása. (Basics of phonics and pronunciation. Sound producing organs and how they work. Phonetics basics. Phonetic signs and classification of sounds)

12.3. Élettani és beszédlégzés közötti különbség. Légzőgyakorlat vezetésének alapjai. (Difference between breathing and speaking. Basics of conducting a breathing exercise)

12.4. Artikulációs gyakorlatok. Száj, nyelv és ajak mozgásainak fejlesztése. (Articulation exercises. Developing mouth, tongue and lip movements)

12.5. Kiejtési gyakorlatok, magán- és mássalhangzók felismerés és képzése. (Pronunciation exercises, vowel and consonant recognition and training)

12.6. Modulációs és intonációs technikák. (Modulation and intonation techniques)

12.7. Hanglejtés és hangerő szabályozása. (Pronunciation and pitch control)

12.8. Hangsúlygyakorlatok és ritmusgyakorlatok. (Voice stress exercises and rhythm exercises)

12.9. Beszédértési technikák. (Speech understanding techniques)

12.10. Szövegértési stratégiák. (Text comprehension strategies)

12.11. Kommunikációs gyakorlatok, verbális és nonverbális jelek felismerése. (Communication exercises, recognition of verbal and non-verbal signals)

12.12. Kifejező olvasás és értelmező olvasás. Szövegértelmezési technikák. (Expressive reading and interpretive reading. Text interpretation techniques)

12.13. Olvasástechnikai gyakorlatok, gyorsolvasási technikák. (Reading exercises, speed reading techniques)

12.14. Összefoglalás és zárógyakorlatok. (Summarising and concluding exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást,

a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév első óráján a hallgatók tájékoztatása a félévközi feladatokról, az ismeretek ellenőrzéséről. Minden új gyakorlat vezetésének megismerését követő órán az előző órán szerzett ismeretekből, gyakorlatok vezetéséből gyakorlati bemutató. Ezáltal biztosított a gyakorlatok folyamatos, egyre nagyobb vezetési biztonsága, hogy a félév végére a gyakorlati jegy megszerzése gördülékenyen megvalósuljon.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév első óráján megbeszélte és a folyamatos gyakorlást követően: a félév végén gyakorlati jegy, a megismert és begyakorolt gyakorlatok (artikulációs, légző, ritmus, helyesejtési gyakorlatok) vezetésével. Értékelése 5 fokú skálán (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) történik, a félév során bemutatott gyakorlatok értékelésének összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Montágh Imre: Tiszta beszéd, Holnap Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789633493861;
2. Montágh Imre – Montághné Riener Nelli – Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Holnap Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-346-989-7;
3. Thoroczkay Miklósné: Beszédtechnikai gyakorlókönyv, Holnap Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 978-963-346-974-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gósy Mária: Fonetika, a beszéd tudománya, Osiris Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963 389 773 4;
2. Montágh Imre – Montághné Riener Nelli – Vinczéné Bíró Etelka : Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Holnap Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 9789633469897;

3. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB204**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermekirodalom és nemzeti nevelés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Children's literature and national education
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a gyermekirodalom legfontosabb alkotásaival, szerzőivel és azok hatásával a gyermekek fejlődésére és nevelésére. A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a gyermekirodalomról, és képesek legyenek alkalmazni ezeket az ismereteket a pedagógiai gyakorlatban. A tantárgy során elsajátított módszerek és technikák hozzájárulnak a gyermekek olvasási és szövegértési képességeinek fejlesztéséhez, valamint érzelmi és intellektuális fejlődésük támogatásához.

A gyermekirodalom fogalma. A népmese és műmese jellemzői, tipológiája. A mesefeldolgozás technikái (megszakításos, szakaszos, együttműködésen alapuló). Versfeldolgozás – a vers és az illusztráció.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

In the course of the course, students will become familiar with the most important works of children's literature, their authors and their impact on the development and upbringing of children. The aim of the course is for students to gain comprehensive

knowledge of children's literature and to be able to apply this knowledge in pedagogical practice. The methods and techniques acquired during the course contribute to the development of children's reading and comprehension skills, as well as to supporting their emotional and intellectual development.

The concept of children's literature. Characteristics and typology of folk tales and fairy tales. Techniques of fairy tale adaptation (interrupted, staged, collaborative). Poem adaptation - the poem and the illustration.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-

pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés, a félév menete (Getting to know each other, the course of the semester)

12.2. RJR és a grafikai szervezők: háromfázisú gondolkodás elméleti kerete; aktív, interaktív és reflektív szöveg megközelítési eljárások bevezetése (RJR and graphic organizers: theoretical framework for three-phase thinking; introduction to active, interactive and reflective text approach)

12.3. Az alsó tagozat feladata az irodalmi nevelésben (The role of the lower school in literary education)

12.4. Hatékony szövegértelmezés: A szöveg sémaelméleti szempontú megközelítése, a kognitív sémák szerepének vizsgálata, a jelentésteremtésben betöltött szerepük (Effective text interpretation: approaching text from a schema-theoretical perspective, exploring the role of cognitive schemas, their role in meaning production)

12.5. Szakaszos szövegfeldolgozás (The role of cognitive theory and the use of cognitive grammar)

12.6. Mesefeldolgozás megszakításos technikával (Story processing with interruption techniques)

12.7. Irodalmi körök – Az együttműködésen alapuló technika hatása a szövegbefogadásban (Literary circles - The impact of collaborative techniques in text reception)

12.8. Az irodalmi körök, mint strukturált vitacsoportok (Literary circles as structured discussion groups)

12.9. Az új NAT szellemében íródott tankönyvek vizsgálata - epikai művek (Examining textbooks written in the spirit of the new NAT - epic works)

12.10. Kreatív, produktív versmegközelítés: A gyermekversek szerepe (Creative, productive approach to poetry: the role of children's poems)

12.11. Aktív, interaktív, reflektív tevékenységek a vers befogadásában (Active, interactive, reflective activities in the reception of poetry)

12.12. Kettéosztott napló – A személyes olvasói reagálás, személyes kapcsolat kialakítása a művel (Two-part journal - Personal reader response, developing a personal connection with the work)

12.13. A vers és az illusztráció (The poem and the illustration)

12.14. Az új NAT szellemében íródott tankönyvek vizsgálata - lírai művek (Examining textbooks written in the spirit of the new NAT - lyrical works)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A megismert technikák alkalmazásával feladatbank összeállítása (a hallgatókkal megbeszélte darabszámot illetően) epikus és lírai művekhez az RJR-modellnek megfelelően.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A formai és tartalmi követelményekről (az első órán) kapott tájékoztatása alapján feladatbank elkészítése, melynek minősége és mennyisége szerint történik az értékelés 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban., KFRTKF, Debrecen 2006.

2. Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek, Corvina,

Budapest 1985. ISBN: 9789631357271;

3. Komáromi Gabriella (szerk): Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9632086104;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Komáromi Gabriella: Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963-208-725-9;

2. Vitéz Ferenc: A homo ludens – költői játék és szerep (In: Mediárium, 13. évf., 2019/1., pp. 5–34), DRHE, Debrecen 2019. ISBN: ISSN: 1789-0357;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB205

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Hangtan és helyesírás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Phonetics and spelling

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a beszélt és az írott nyelv alapvető sajátosságait, valamint ezeket tudják alkalmazni a szóbeli és írásbeli kommunikáció során. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az alábbi területeken: a beszéd folyamatát; a beszédhangok képzése, a beszélszervek működése; a magyar magánhangzók rendszere, magánhangzótörvények; a magyar mássalhangzók rendszere, mássalhangzótörvények; a beszédhibák és javításuk; szupraszegmentális eszközök; ezen eszközök alkalmazása a mintaszerű tanítói bemutató olvasás során. A tananyag kiegészül a helyesírási ismeretek tudatosításával, elmélyítésével, a szabályok értelmezésével és gyakorlati alkalmazásával.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to teach students the algorithm of teaching voice, letters and writing and its practical application. In doing so, students will acquire a comprehensive knowledge of the following areas: the theoretical and practical foundations of teaching sounds and letters; knowledge and application of the algorithms for teaching reading

and writing; the practical application of methods and techniques for developing reading and writing skills; development of reading speed and accuracy through various exercises; the role of the teacher in developing reading skills and guiding the teaching process; development of fine motor skills; practising manual dexterity and writing techniques. Writing letter elements and letters. Effective methods and techniques for teaching writing. Differentiated instruction and consideration of individual needs in teaching writing.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to the literature, use of the literature)

12.2. A beszédfolyamat. A beszélőszervek és működésük. A beszédhangok képzése (The speech process. The organs of speech and how they work. The formation of speech sounds)

- 12.3. A magyar magánhangzók rendszere, magánhangzótörvények (The Hungarian vowel system, vowel laws)
- 12.4. A magyar mássalhangzók rendszere, mássalhangzótörvények (Hungarian consonant system, consonant laws)
- 12.5. A beszédhibák és javításuk (Speech errors and their correction)
- 12.6. Szupraszegmentális eszközök 1. (Suprasegmental tools 1.)
- 12.7. Szupraszegmentális eszközök 2. (Suprasegmental tools 2.)
- 12.8. Tanítói bemutató olvasás (Teacher's demonstration reading)
- 12.9. A magyar helyesírás jellemzői, helyesírási alapelveink (Characteristics of Hungarian spelling, our spelling principles)
- 12.10. A kiejtés szerinti írásmód (Spelling according to pronunciation)
- 12.11. A szóelemző írásmód (Word analysis spelling)
- 12.12. A hagyományos írásmód; az egyszerűsítés elve (Traditional spelling; the principle of simplification)
- 12.13. Szabályalkalmazás a különírás és egybeírás bonyolultabb eseteiben (Applying the rules in more complex cases of separate and single spelling)
- 12.14. Szabályalkalmazás a földrajzi nevek helyesírásának bonyolultabb eseteiben (Application of rules in more complex cases of spelling geographical names)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Helyesírási tréning; az ismeretek rendszeres ellenőrzésének módja a félév elején ismertetésre kerül.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Kollokviumi jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A magyar helyesírás szabályai. 12. kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 9789630596312;
2. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639088927;
3. Hernádi Sándor: Beszédművelés, Osiris Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9789633894705;
4. Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás, Osiris Kiadó, Budapest 2025. ISBN: 9789632765211;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cs. Nagy Lajos: A tulajdonnevek helyesírása munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789634091219;
2. Cs. Nagy Lajos: Egybeírás és különírás munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789634091271;
3. Fábrián Pál, Földi Ervin, Hőnyi Ede: A földrajzi nevek helyesírása, Akadémiai Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789630575355;
4. Montágh Imre – Montághné Riener Nelli – Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Holnap Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-346-989-7;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB206**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Pályaszocializáció I. – Iskolai környezet
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Career Socialization I. - School environment
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tanítóképzős hallgatók tanulmányainak jelentős, s meghatározó része a gyakorlati képzés. A tantárgy célja, hogy a hallgatók az első félévben átfogó képet kapjanak egy általános iskola működéséről, makro- és mikrokörnyezetéről, infrastruktúrájáról, pedagógiai programjairól. A hallgatók megismerkednek a tantermekkel, az iskolai létesítményekkel, a baleset- és tűzvédelmi előírásokkal, valamint az intézményben használt kommunikációs csatornákkal.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Practical training is an important and crucial part of teacher training. The aim of the course is to provide students with a comprehensive overview of the functioning, macro and micro environment, infrastructure and pedagogical programmes of a primary school in the first semester. Students will learn about classrooms, school facilities, accident and fire safety regulations, and the communication channels used in the institution.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló,

felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Iskolai infrastruktúra és létesítmények: az iskola épülete és környezete; tantermek és speciális tanulási terek (pl. laboratóriumok, számítógépes termek) (School infrastructure and facilities: the school building and its surroundings; classrooms and special learning spaces (e.g. laboratories, computer rooms))

12.2. Iskolai infrastruktúra és létesítmények: sportlétesítmények; könyvtár és egyéb közösségi terek (School infrastructure and facilities: sports facilities; library and other community spaces)

12.3. Iskolai infrastruktúra bővítési lehetőségei (Opportunities to expand school infrastructure)

12.4. Tantermek és tanulási környezetek: tantermek elrendezése és felszereltsége (Classrooms and learning environments: layout and equipment of classrooms)

12.5. Tantermek és tanulási környezetek: tanulói eszközök és tananyagok (Classrooms and learning environments: learning tools and materials)

12.6. Tantermek és tanulási környezetek: interaktív és digitális taneszközök használata (Classrooms and learning environments: use of interactive and digital learning tools)

12.7. Pedagógiai program (Pedagogical programme)

12.8. Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend (Organisational and Operational Rules, House Rules)

12.9. Baleset- és tűzvédelmi előírások: baleset-megelőzési szabályok az iskolában (Accident and fire regulations: accident prevention rules in the school)

12.10. Baleset- és tűzvédelmi előírások: tűzvédelmi protokollok és vészhelyzeti eljárások (Accident and fire regulations: fire safety protocols and emergency procedures)

12.11. Kommunikációs csatornák az intézményben: belső kommunikációs rendszerek (pl. e-mail, iskolai hírek, hirdetőtáblák) (Communication channels in the institution: internal communication systems (e.g. e-mail, school news, notice boards))

12.12. Kommunikációs csatornák az intézményben: digitális kommunikációs platformok és eszközök használata (Communication channels in the institution: digital communication platforms and tools has)

12.13. A gyakorlat során szerzett ismeretek összegzése (Summary of the knowledge acquired during the exercise)

12.14. A gyakorlat során felmerült kérdések megbeszélése (Discussing issues raised during the exercise)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a szemináriumi foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Beadandó dolgozat, amely összegzi az iskola infrastruktúrájáról, pedagógiai programjairól és kommunikációs csatornáiról szerzett ismereteket.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a beadandó dolgozat alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
2. Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban, Ubris Könyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639078182;
3. Falus Iván: Pedagógus mesterség-pedagógiai tudás. Iskolakultúra, 11(2), pp. 21-28., Szegedi Egyetem, Szeged 2001. ISBN: ISSN:1215-5233;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Herzog, Csilla - Racsko, Réka: Táblagép az osztályteremben: az új tanulási környezettel kapcsolatos tanári tapasztalatok. Iskolakultúra, 26(10), pp. 3-22.,

Szegedi Egyetem, Szeged 2016. ISBN: ISSN1215-5233;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB207

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Pedagógiai alapismeretek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Basic pedagogical knowledge

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Lember-Major Enikő, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A pedagógia tudománya a nevelés és oktatás elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, meghatározva a nevelés céljait, módszereit és stratégiáit. A tanulás fogalma a tudás, készségek és attitűdök elsajátítását jelenti, amelyet különböző tanuláselméletek magyaráznak. A nevelés- és oktatáselmélet alapfogalmi rendszere segít megérteni a pedagógiai folyamatok összefüggéseit és hatékonyságát. Az iskolai fejlesztés a nevelési területeknek megfelelően történik, figyelembe véve a tanulók egyéni szükségleteit és képességeit. Az iskola aktorai, mint a tanulók, pedagógusok és szülők, mind fontos szerepet játszanak a nevelési- és oktatási folyamatokban. Az ebben résztvevők kompetenciái közé tartozik a szakmai tudás, pedagógiai készségek és a kommunikációs képességek. A hallgatók megismerik azokat az alsó tagozatos tartalomszabályozókat, amelyek meghatározzák az alapelveket, a célokat, a fejlesztési feladatokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The science of pedagogy deals with theoretical and practical issues of education and

training, defining the goals, methods and strategies of education. The concept of learning means the acquisition of knowledge, skills and attitudes, which is explained by various learning theories. The basic conceptual system of education and training theory helps to understand the connections and effectiveness of pedagogical processes. School development takes place in accordance with the educational areas, taking into account the individual needs and abilities of students. School actors, such as students, teachers and parents, all play an important role in educational and training processes. The competencies of those involved in this include professional knowledge, pedagogical skills and communication skills. Students learn about the lower-level content regulators that determine the basic principles, goals and development tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A pedagógia tartalma, meghatározása, tudománytani vonatkozásai (The content, definition and epistemological aspects of pedagogy)

12.2. A nevelés meghatározása, célja, módszerei (Definition, purpose and methods of education)

12.3. Az oktatás fogalma, módszerek és stratégiák (Concept of education, methods and strategies)

12.4. A tanulás fogalma; tanuláselméletek (Concept of learning; theories of learning)

12.5. A nevelés-és oktatáselmélet alapfogalmi rendszere (Basic conceptual framework of educational theory)

12.6. A nevelési területeknek megfelelő iskolai fejlesztés (School development according to educational fields)

12.7. Az iskola aktorai: tanuló (Actors in the school: pupil)

12.8. Az iskola aktorai: pedagógus (School actors: teacher)

12.9. Az iskola aktorai: szülő (School actors: parent)

12.10. Az oktatási- és nevelési folyamatokban résztvevők kompetenciáinak összetevői, tartalma (Components and content of the competences of the participants in the education and training process)

12.11. Az alsó tagozat tartalomszabályozói (Content regulators in lower secondary education)

12.12. Fejlesztési feladatok és követelmények (Development tasks and requirements)

12.13. Az oktatási programok összeállítása (Compilation of educational programmes)

12.14. Vizsgaelőkészület és gyakorlati feladatok (Examination preparation and practical tasks)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Jegymegajánlás: A félév során két zárthelyi dolgozat (50-50%) alapján, melyek időpontját a félév elején egyeztetjük a hallgatókkal.

Félév végén kollokvium: szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján.

Mindkét esetben 1-5 fokú skálán történik az értékelés.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Chrappán Magdolna: Didaktika I. Célok, tartalmak, követelmények, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2020. ISBN: 978-9633188804;
2. Chrappán Magdolna, Polónyi Tünde, Abari Kálmán, Szabó Fruzsina (szerk.): A didaktika legújabb trendjei. In Innováció az oktatásban, Innováció az oktatásban. Oriold és Társai. 41-58., 2019.
3. Falus Iván (főszerk.) – Zagyváné Szűcs Ida (szerk.): A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 978-963-454-842-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bábosik István: Neveléstudomány, Osiris Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 963-389-655;
2. Zrinszky László: Neveléstudomány, Műszaki Kiadó, Budapest 2006. ISBN:

9789631628111;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB208**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Prevenció, testkultúra és tartáskorrekció
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Prevention, physical culture, and posture correction
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, tanársegéd
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a testtartás javításának és a tartáshibák megelőzésének elméleti és gyakorlati alapjairól. Ennek keretében elsajátítják a leggyakoribb gerinc- és mellkasi deformitások (pl. lapos hát, lordózis, kifózis, scoliosis, torticollis) felismerését, valamint azok korrekciójára alkalmas mozgásos tevékenységek és játékok alkalmazását. Kiemelt figyelmet kap a biomechanikailag helyes testtartás megismerése és kialakítása, amelyet a hallgatók hatékonyan beépíthetnek a testnevelési foglalkozásokba. A hallgatók megismerik a lábboltozati elváltozások (pl. lúdtalp, bokasüllyedés) prevenció és korrekció lehetőségeit, valamint az egészségtudatos életmód kialakításának pedagógiai eszközeit. Az alsó tagozatos oktatásban kiemelt szerepet kap a testtartás-problémák megelőzésére irányuló tudatos nevelés, amely hozzájárul a gyermekek mozgásfejlődéséhez és egészségmegőrzéséhez. A hallgatók képessé válnak olyan testnevelési foglalkozások tervezésére és megvalósítására, amelyek támogatják a helyes mozgásminták kialakítását és a testtudat fejlesztését. Ezáltal pedagógiai

munkájuk során hatékonyan hozzájárulhatnak a gyermekek fizikai állapotának javításához, a mozgásszervi problémák megelőzéséhez és a helyes testtartás fenntartásához.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with comprehensive knowledge of the theoretical and practical foundations of posture correction and the prevention of postural disorders. Within this framework, students will acquire the ability to identify the most common spinal and thoracic deformities (e.g., flat back, lordosis, kyphosis, scoliosis, torticollis) and apply appropriate movement-based activities and games for their correction. Special emphasis is placed on understanding and developing biomechanically correct posture, which students will be able to effectively integrate into physical education sessions. Students will also gain knowledge of preventive and corrective approaches to common foot arch deformities (e.g., flat feet, fallen arches) and learn pedagogical strategies for promoting a health-conscious lifestyle. In early primary education, particular attention is given to the importance of proactive education in preventing postural issues, thereby supporting children's motor development and overall well-being. By completing the course, students will be equipped to design and implement physical education activities that facilitate the development of proper movement patterns and body awareness. As a result, their pedagogical practice will contribute effectively to improving children's physical condition, preventing musculoskeletal problems, and maintaining correct posture.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzeti névelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat,

módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális

tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning

independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A tantárgy céljai, tematikája és értékelési rendszere. A helyes testtartás jelentősége a testi és lelki egészség szempontjából. (Objectives, curriculum, and assessment methods. The significance of correct posture for physical and mental well-being.)

12.2. A gerinc felépítése és működése. A testtartásért felelős izmok szerepe. A helyes és helytelen testtartás biomechanikai következményei. (Structure and function of the spine. The role of muscles responsible for posture; biomechanical consequences of correct and incorrect posture.)

12.3. A leggyakoribb testtartási problémák: mellkasdeformitások, lapos hát, lordózis, kifózis, scoliosis, torticollis. A tartáshibák kialakulásának okai és kockázati tényezői. A testtartás vizsgálati módszerei. (Common postural issues: Thoracic deformities, flat back, lordosis, kyphosis, scoliosis, and torticollis. Causes and risk factors of postural abnormalities. Methods for assessing posture.)

12.4. A helyes testtartás kialakításának jelentősége kisgyermekkorban. A 12 gyakorlatból álló ellenőrző gyakorlatsor ismertetése. (The importance of establishing correct posture in early childhood. Introduction to a 12-exercise assessment routine.)

12.5. Gyakorlatok a testtartás javítására és a gerinc stabilizálására és mobilizálására. Nyújtó és erősítő gyakorlatok a helyes testtartás érdekében. Játékos mozgásformák az iskolai testnevelésben. (Exercises for postural improvement – Techniques for spinal stabilization and mobilization. Stretching and strengthening exercises. Playful movement forms in school physical education.)

12.6. A helyes mozgásminták kialakítása testnevelés órákon. A mozgáskoordináció fejlesztése testtartási problémákkal küzdő gyermekeknél. (Developing proper movement patterns in physical education. Enhancing motor coordination in children with postural issues.)

12.7. A leggyakoribb lábboltozati problémák: lúdtalp, bokasüllyedés. Specifikus gyakorlatok a lábboltozat egészségének megőrzésére. (Common foot arch disorders: flat feet and collapsed arches. Targeted exercises for maintaining foot arch health.)

12.8. A játék szerepe a testtartás fejlesztésében. A helyes testtartás kialakítását elősegítő mozgásos játékok. Az eszközhasználat lehetőségei a tartásjavító gyakorlatok során. (The Role of Play in Postural Development – Movement-based games promoting correct posture; use of equipment in postural correction exercises.)

12.9. A helyes légzéstechnika és annak hatása a testtartásra. Légzőgyakorlatok a helyes testtartás támogatására. A relaxáció és a testtudatosság fejlesztésének lehetőségei. (Breathing techniques and their impact on posture. Respiratory exercises supporting proper posture. Relaxation and body awareness development.)

12.10. A korrekciós gyakorlatok összeállításának módszertana. Az egyéni szükségletek figyelembevételének szerepe a testtartás fejlesztésében. (Methodology of designing corrective exercises. The importance of addressing individual needs in postural

development.)

12.11. A testtartás és a mozgásszervi betegségek kapcsolata. A tanító szerepe a megelőzésben és a korrekcióban. A mozgás, mint terápiás eszköz. (Posture and musculoskeletal disorders. The role of educators in prevention and correction. Movement as a therapeutic tool.)

12.12. Tartásjavító gyakorlatok egyéni és csoportos alkalmazása. Játékos testtudat-fejlesztő módszerek. (Application of postural correction exercises. Individual and group-based approaches. Playful methods for enhancing body awareness.)

12.13. A hallgatók által (kiadott téma alapján) tervezett korrekciós gyakorlatok bemutatása, a társak segítségével. (Presentation of student-designed corrective exercise programs, practical demonstration and peer collaboration.)

12.14. A tantárgy során megszerzett ismeretek írásbeli számonkérés (zárthelyi dolgozat). (Final Assessment – Written test on the acquired knowledge throughout the course.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanult tartáskorrekciós gyakorlatok alapján a kiadott témában elkészített gyakorlatsor bemutatása a hallgatótársak segítségével (13.hét), továbbá az elméleti ismeretek írásban történő számonkérése (14.hét) félév végi zárthelyi dolgozat formájában a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása\végrehajtása. A zárthelyi dolgozat (14.hét) legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: gyakorlati beszámoló a tanult tartáskorrekciós

gyakorlatokból egyénileg összeállított gyakorlatsorból (50%), zárthelyi dolgozat a félév elméleti anyagából (50%). Az értékelés 1- 5 fokú skálán történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Báthori Anna Zsuzsanna: A mozgásszervi betegségeket megelőző gyakorlatok és a gyakorlás speciális feladatai, Otter-Nodus Kiadó, Veszprém 2004. ISBN: 9634413552;
2. Báthori Anna Zsuzsanna, Pesáné Nagy Katalin: Lábterápia, Flaccus Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789639412224;
3. Somhegyi Annamária, Gardi Zsuzsa, Feszthammer Artúrné, Darabosné Tim Irma, Tóthné Steinhausz Viktória: Tartáskorrekció, Magyar Gerincgyógyászati Társaság, Budapest 2003. ISBN: <https://gerinces.hu/wp-content/uploads/2014/01/TART%C3%81SKORREKCI%C3%93-4-kiad%C3%A1s-BEL-14-01-16.pdf>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gardi Zsuzsa, Feszthammer Artúrné, Darabosné Tim Irma, Tóthné Steinhausz Viktória, Somhegyi Annamária, Varga Péter Pál: A Magyar Gerincgyógyászati Társaság primaer prevenciós programja I. A tartásjavító mozgásanyag elméleti alapja 1., Ideggyógyászati Szemle 58(3-4): 105-112., Budapest 2005. ISBN: ISSN 0019-1442, https://gerinces.hu/wp-content/uploads/2013/12/MGT-primer-prevenci%C3%B3s-programja-I_elmelet_-2003-12-31.pdf;
2. Gárdos Magda, Mónus András: Gyógytestnevelés, Plantin-print, Budapest 1982. ISBN: 963-253-025-x;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB209

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Tanítási stratégiák és innovációk a magyar oktatásban

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching strategies and innovations in Hungarian education

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy átfogó képet ad a főbb reformpedagógiai iskolaalgondolásokról, azok hazai alkalmazásáról, bemutatva alapítóit, elméleti hátterét, megismerteti a főbb iskolafenntartók által működtetett köznevelési intézmények sajátosságait. A gyakorlatok során megvalósuló gazdag tevékenységrendszer (iskolalátogatások, interjúk készítése, kiselőadások, mikrotanítások) lehetőséget biztosít a hallgatóknak különféle pedagógiai stratégiák, konkrét iskolai tevékenységek, innovatív programok kritikus elemzésére, értékelésére. Nyitottá teszi őket innovációk adaptálására, kezdeményezésére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course provides a comprehensive overview of the main reformist educational school concepts and their application in Hungary, presenting their founders, their theoretical background, and the characteristics of the public education institutions run

by the main school operators. A rich set of activities (school visits, interviews, small lectures, micro-teaching) during the practicals will provide students with the opportunity to critically analyse and evaluate different pedagogical strategies, concrete school activities and innovative programmes. It opens them up to adapting and initiating innovations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

-

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

-

Attitűdje:

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

-

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

-

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A tantárgy tartalmának, félév követelményeinek ismertetése, szervezés. A pedagógiai tervezés sajátosságai, stratégiaalkotás és tervezés (Description of the content of the course, semester requirements, organisation. Characteristics of pedagogical planning, strategy and planning)

12.2. A reformpedagógia kialakulása, legfontosabb iskolakoncepciói (The development of reform pedagogy, the most important school concepts)

12.3. Montessori és dalton-plan pedagógia (Montessori and dalton-plan pedagogy)

12.4. Waldorf pedagógia (Waldorf pedagogy)

12.5. Freinet és jena-plan pedagógia (Freinet and jena-plan pedagogy)

12.6. Alternatívák a hazai köznevelési rendszerben: állami, egyházi, alapítványi, egyéb szervezetek által fenntartott iskolák sajátosságai (Alternatives in the domestic public education system: characteristics of schools run by the state, churches, foundations and other organisations)

12.7. A pedagógus szerep változásai, innovatív pedagógusok (The changing role of the teacher, innovative teachers)

12.8. Az iskolai környezet változásai (Changes in the school environment)

12.9. Innovációs projektek 1. Egész napos iskola program és komplex alapprogram (Innovation projects 1. All-day school programme and complex basic programme)

12.10. Innovációs projektek 2. Témahetek: pénz7, digitális témahét, fenntarthatósági témahét. Hálózatok: tehetség, ökoiskola, iskolakert hálózat (Innovation projects 2. Themes: money7, digital theme week, sustainability theme week. Networks: talent, eco-school, school garden network)

eco-school, school garden network)

12.11. Innovációs projektek 3. Sakkpalota, boldog iskola program (Innovation projects 3. Sakkpalota, happy school programme)

12.12. Intézménylátogatás 1. (Institution visit 1)

12.13. Intézménylátogatás 2. (Institution visit 2)

12.14. Összegzés, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív részvétel a tanórákon, hozzájárulás a tananyag feldolgozásához, bemutató, kiselőadás, mikrotanítás megtartásával. Az intézménylátogatásról feljegyzés készítése, megosztása. A hallgatók által készített, az adott téma feldolgozásánál bemutatott produktumok és elvégzett tevékenységek értékelése a félév elején ismertetett szempontrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pont szerinti aktív részvétel és a 15. pontban meghatározottak legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gloviczki Zoltán: A holnapután iskolája, Open Books, Budapest 2024. ISBN: 978-963-572-506-9;
2. Németh András, Ehrenhard Skiera: Reformpedagógia és az iskola reformja, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999. ISBN: 9631901688;
3. Varga Attila: Gyakorlat - reflexió - innováció, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2015. ISBN: 978-963-682-885-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szalontai Krisztina: Kertpedagógia. Nevelés a kertben, Kornétás Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 978-963-682-885-1;
2. Winkler Márta: Iskolapéllda. Kinek kaloda, kinek fészek, Savaria University Press Alapítvány, Szombathely 2024. ISBN: 978-615-6489-41-8;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB210

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Alternatív mozgásformák – az úszásoktatás módszertana

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Alternative Forms of Movement – Methodology of Swimming Instruction

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Szakál Zsolt, tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatónak széleskörű ismeretekkel kell rendelkeznie az úszás jelentőségéről és annak szerepéről a testi, lelki és esztétikai nevelésben, valamint ismerniük kell a sajátosságaiból adódó további pedagógiai lehetőségeket. El kell sajátítaniuk az úszásoktatás történeti hátterét, és fel kell ismerniük annak kiemelt szerepét az egészséges életmódra nevelésben. A képzés során a hallgatók elsajátítják az úszásoktatás elméleti és módszertani alapjait, valamint képessé válnak az iskolai úszásoktatás megszervezésére, figyelembe véve annak sajátos feladatait. Magabiztos tudással kell rendelkezniük a mell-, gyors- és hátúszás technikájáról, technikai elemeiről, és oktatásmódszertani lépéseiről, valamint az úszásoktatásban alkalmazható testnevelési játékokról, amelyekkel hatékonyan támogatják a tanulási folyamatot.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students must acquire comprehensive knowledge of the importance of swimming and its role in physical, mental, and aesthetic education, as well as understand the additional pedagogical opportunities stemming from its unique characteristics. They should develop an understanding of the historical background of swimming instruction and recognize its essential role in promoting a healthy lifestyle. Throughout the course, students will gain a solid foundation in the theoretical and methodological principles of swimming instruction and become capable of organizing school-based swimming programs while addressing their specific requirements. They must have a thorough understanding of the techniques, technical components, and instructional methodologies of breaststroke, freestyle, and backstroke. Additionally, they should be familiar with physical education games applicable to swimming instruction, which can effectively support the learning process.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projektervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai

folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi háttérét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a

kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiaja és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásaért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form,

method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Általános tájékoztató. A félév menetének, tematikájának, követelményeinek ismertetése. Balesetvédelem. (General Orientation. Introduction to the semester's structure, syllabus, and requirements. Safety regulations.)

12.2. Vízhez szoktató gyakorlatok. Vízbeugrások változatai. Vízben alkalmazható testnevelési játékok: Szabadulás a labdától, stb. Siklás elsajátítása deszkával majd deszka nélkül, gyakorlás. (Water Adaptation Exercises – Variations of water entry techniques. Physical education games applicable in water (e.g., Escape from the Ball). Mastering gliding with and without a kickboard, followed by practice.)

12.3. A mellúszás oktatásmódszertanának megismerése, segítségadás elsajátítása, gyakorlatban való alkalmazása. (Methodology of Breaststroke Instruction – Learning assistance techniques and their practical application.)

12.4. Mellúszás: karmunka oktatása parton és vízben. Lábmunka oktatása parton és vízben. (Breaststroke – Teaching arm movements on land and in water. Teaching leg movements on land and in water.)

12.5. Mellúszás: kar- és lábmunka gyakorlása. Kar-és lábmunka összehangolása. Levegővétel kialakítása. (Breaststroke – Practicing arm and leg movements. Coordination of arm and leg movements. Developing proper breathing techniques.)

12.6. Mellúszás gyakorlása. A hátúszás oktatásmódszertanának megismerése, segítségadás elsajátítása, gyakorlatban való alkalmazása. (Breaststroke Practice – Introduction to the methodology of backstroke instruction, including learning and applying assistance techniques in practice.)

12.7. Hátúszás: Siklás háton. Lábmunka oktatása parton és vízben. Karmunka oktatása parton és vízben. (Backstroke – Practicing gliding on the back. Teaching leg movements on land and in water. Teaching arm movements on land and in water.)

12.8. Hátúszás: kar- és lábmunka gyakorlása. Kar- és lábmunka összekapcsolása, levegővétel kialakítása. (Backstroke – Practicing arm and leg movements. Coordination of arm and leg movements. Developing proper breathing techniques.)

12.9. A gyorsúszás oktatásmódszertanának megismerése, segítségadás elsajátítása, gyakorlatban való alkalmazása. (Methodology of Freestyle Instruction – Learning assistance techniques and their practical application.)

12.10. Gyorsúszás: karmunka oktatása parton és vízben. Lábmunka oktatása parton és vízben. (Freestyle – Teaching arm movements on land and in water. Teaching leg movements on land and in water.)

12.11. Gyorsúszás: kar- és lábmunka gyakorlása. Kar-és lábmunka összehangolása. Levegővétel kialakítása. (Freestyle – Practicing arm and leg movements. Coordination of arm and leg movements. Developing proper breathing techniques.)

12.12. Az elsajátított úszásnemek gyakorlása. A tanult úszásnemek közül két választott úszásnem oktatásmódszertanának bemutatása (segítségadás, hibajavítás) társak segítségével. (Practice of Acquired Swimming Techniques – Demonstration of the instructional methodology of two selected swimming strokes, including assistance and error correction with peer support.)

12.13. Gyakorlati bemutatás: Minimum 2 úszásnem szabályos technikával történő bemutatása (1-1 hossz, 25-25m). (Practical Demonstration – Demonstrating a minimum of two swimming strokes with correct technique (one lap per stroke, 25 meters each).)

12.14. Írásbeli beszámoló (ZH) (Written Examination (Midterm Test).)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanult úszásnemek gyakorlatban történő bemutatása, továbbá az oktatásmódszertani ismeretek gyakorlatban és írásban történő számonkérése. Félév végi zárthelyi dolgozat (a tematikában leírt időpontokban) a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása/végrehajtása. A zárthelyi dolgozat legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: gyakorlati beszámoló a tanult úszásnemekből, és azok oktatásának módszertanából(50%), zárthelyi dolgozat a félév elméleti anyagából (50%). Az értékelés 1- 5 fokú skálán történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kiss Miklós: A versenyúszás alapjainak oktatása , Jedlik Oktatási Stúdió, Budapest 2005. ISBN: 963 86514 8 2;

2. Tóth Ákos, Sós Csaba, Egressy János: Az úszás tankönyve, Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar, Budapest 2008. ISBN: 978-963-7166-94-5;

3. Tóth Ákos, Sós Csaba, Egressy János: Úszás edzésmódszertan , Budapest 2007. ISBN: 978-963-7619-76-2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dr. Tóvári Ferenc, Dr. Prisztóka Gyöngyvér, Tóvári Anett: Vízhezszoktatás – úszásoktatás Szakmódszertani ajánlások, tudnivalók kisgyermekek úszásoktatásához, Pécsi Tudományegyetem, Pécs 2015. ISBN: 978-80-89691-05-0;

2. Josef Giehl, Michael Hahn: Úszás, Cser Könyvkiadó és Ker. Kft, - 2010. ISBN: 9789632781273;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB211**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Családpedagógia
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Family pedagogy
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megértsék a családok működését és a gyermek fejlődésének támogatását. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a gyermek fejlődésével, a szülői szerepekkel, a hatékony családi kommunikációval, a családi életciklusokkal, valamint az iskola és család közötti együttműködéssel. Ezen kívül a tantárgy foglalkozik a családi krízisek kezelésével és a speciális szükségletekkel rendelkező gyermekek támogatásával, mindezt esettanulmányok és gyakorlati példák segítségével.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of this course is to help students understand how families work and how they support child development. During the course, students will learn about child development, parenting roles, effective family communication, family life cycles, and school-family collaboration. In addition, the course will address the management of family crises and support for children with special needs, through case studies and practical examples.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB207 - Pedagógiai alapismeretek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a családpedagógiába: a családpedagógia fogalma és jelentősége (Introduction to family pedagogy: the concept and importance of family pedagogy)

12.2. A család szerepe a gyermek fejlődésében; családok típusai és dinamikája (The role of the family in child development; types and dynamics of families)

12.3. A gyermek fejlődése a családban: a gyermek fizikai, kognitív, érzelmi és szociális fejlődése (Child development in the family: the physical, cognitive, emotional and social development of the child)

12.4. A szülők és a testvérek szerepe a fejlődésben; a családi környezet hatása a gyermek fejlődésére (The role of parents and siblings in development; the impact of the family environment on child development)

12.5. Szülői szerepek és nevelési stílusok: szülői szerepek és feladatok (Parental roles and parenting styles: parenting roles and responsibilities)

12.6. Nevelési stílusok és azok hatásai; pozitív szülői nevelési stratégiák (Parenting styles and their effects; positive parenting strategies)

12.7. Kommunikáció a családban: hatékony kommunikációs technikák a családban (Communication in the family: effective communication techniques in the family)

12.8. Konfliktuskezelés és problémamegoldás; az empátia és az érzelmi intelligencia szerepe a családi kommunikációban (Communication in the family: effective communication techniques in the family)

12.9. Családi életciklusok: a családi életciklus szakaszai és jellemzői; a családi életciklusok kihívásai és lehetőségei; a családok alkalmazkodása változó körülményekhez (Family life cycles: stages and characteristics of the family life cycle; challenges and opportunities of family life cycles; adapting families to changing circumstances)

12.10. Család és iskola kapcsolata: az iskola és a család együttműködése a gyermek fejlődésének támogatásában (Family-school relationships: school and family working together to support children's development)

12.11. Szülők bevonása az iskolai életbe: az iskola szerepe a családok támogatásában (Parental involvement in school life: the role of schools in supporting families)

12.12. Szülők bevonása az iskolai életbe: a család szerepe az iskola támogatásában (Parental involvement in school life: the role of the family in supporting the school)

12.13. Speciális helyzetek és beavatkozások: családi krízisek és azok kezelése (Special situations and interventions: family crises and how to deal with them)

12.14. Különleges szükségletekkel rendelkező gyermekek és családjaik támogatása; közösségi és szakmai támogatási rendszerek (Support for children with special needs and their families; community and professional support systems)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Jegymegajánlás: két zárthelyi dolgozat (50-50%) alapján, melyek időpontját a félév elején közösen határozzuk meg a hallgatókkal. Értékelés: 1-5 fokú skálán.

Szóbeli vagy írásbeli vizsga a témakör elemeiből, értékelése 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Vargáné Nagy Anikó: Családi nevelés. Hátránykompenzációs kiadvány, Forstag Kft., Budapest 2019. ISBN: 978-615-6054-07-4;
2. Vargáné Nagy Anikó: Családi nevelés. Prevenciós kötet, Forstag Kft., Budapest 2019. ISBN: 978-615-6054-05-0;
3. Vargáné Nagy Anikó (szerk.): Családi nevelés. Jó gyakorlat gyűjtemény, Forstag Kft., Budapest 2019. ISBN: 978-615-6054-06-7 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Aczél Petra (szerk.): Család-Gyermek-Jövő Tanulmányok a családtudomány köréből, Kincs, Budapest 2022. ISBN: 9786156447005;

2. Feuer Márta : A családsegítés elmélete és gyakorlata, Akadémiai Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 978 963 05 8601 6;
3. Husz, Ildikó (szerk.): Mi a család? Tanulmányok a család fogalmáról a jelenkori Magyarországon, Akadémiai Kiadó – Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest 2022. ISBN: 9789634549208;
4. Pári András és Gyorgyovich Miklós (szerk.): Család-érték-tér tanulmányok a családi értékekről, Kincs-Századvég, Budapest 2023. ISBN: 9786156447081;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB212

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Digitális alkalmazások a pedagógiai munkában

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Digital applications in pedagogical work

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a pedagógiai munkát támogató digitális eszközök és alkalmazások használatát, amelyek hozzájárulnak a hatékony tanórai felkészüléshez, az oktatás szemléletesebbé tételéhez, valamint az adminisztráció és értékelés megkönnyítéséhez.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to enable students to learn how to use digital tools and applications that support pedagogical work, contribute to effective classroom preparation, make teaching more visible and facilitate administration and assessment.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés a digitális pedagógiába (Introduction to digital pedagogy)
- 12.2. Dokumentumformázás, sablonok és képek beillesztése (Document formatting, inserting templates and images)
- 12.3. Táblázatok, tabulátorok használata (Using tables and tabs)
- 12.4. Feladatlapok és oktató anyagok készítése (Creating worksheets and tutorials)
- 12.5. Prezentációkészítés (Making presentations)
- 12.6. PowerPoint alapok és haladó technikák (PowerPoint basics and advanced techniques)
- 12.7. Interaktív elemek, animációk és vizuális kommunikáció (Interactive elements, animations and visual communication)
- 12.8. Interaktív tesztek és játékok létrehozása (Creating interactive tests and games)
- 12.9. Gamifikáció és a tanulási motiváció növelése (Gamification and increasing motivation to learn)
- 12.10. Google Forms és Microsoft Forms alkalmazása (Using Google Forms and Microsoft Forms)
- 12.11. AI-alapú eszközök bemutatása és etikus használata (pl. ChatGPT, Copilot, Gemini) (Introduction to AI-based tools and their ethical use (e.g. ChatGPT, Copilot, Gemini))
- 12.12. Feladatgenerálás és differenciált tananyagkészítés. A Nemzeti Köznevelési Portál megismerése (Task generation and differentiated learning. Getting to Know the National Public Education Portal)
- 12.13. Óratervek, beadandó dolgozatok, szakdolgozatok készítésének lépései 1. (Steps for creating lesson plans, assignments, and theses 1)
- 12.14. Óratervek, beadandó dolgozatok, szakdolgozatok készítésének lépései 2. (Steps for creating lesson plans, assignments, and theses 2)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Két zárthelyi dolgozat, melyek időpontját az első alkalmon ismerteti az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírása. A félév végi érdemjegy az alábbi százalékos határok szerint kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bártfai Barnabás: Office 2016, BBS-INFO KÖNYVK. ÉS INFORM. KFT, Budapest 2016. ISBN: 9786155477386;
2. Bártfai Barnabás: Word a gyakorlatban, Bbs-Info Könyvk. És Inform. Kft., Budapest 2023. ISBN: 9786155477157;
3. Fehér Krisztián - dr. Kökényesi Bartos Attila - Bártfai Barnabás: Mesterséges intelligencia, avagy Pandora digitális szelencéje, BBS-INFO KÖNYVK. ÉS INFORM. KFT, Budapest 2020. ISBN: 9786155477867;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Angie Smibert: Mesterséges intelligencia - Okos gépek, gondolkodó robotok - és tudományos gyakorlatok gyerekeknek, CSER Könyvkiadó és Kereskedelmi Kft., Budapest 2020. ISBN: 9789632786018;
2. Benedek András: Digitális pedagógia, Typotex Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 798 963 279 017 6;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB213**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Komplex vizuális alkotóképesség fejlesztése
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Development of complex visual creative skills
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Tünde, DLA, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a különböző vizuális technikákkal, ezek gyakorlatban történő alkalmazásával. A tantárgy olyan jártasság megszerzésének a kialakítását biztosítja, amely nélkülözhetetlen a vizuális nevelés oktatásában. A gyakorlat során a rajzoláson és festészeti technikákon túl a formázással, a modellezéssel és a technikák keverésével is behatóan foglalkoznak a hallgatók. A koncentrált munka lehetővé teszi az alkotói folyamat megélésén keresztül a személyes élmények, tapasztalatok kialakulását. A tantárgy alapot szolgál és segítséget nyújt az oktatási tervezetek létrehozásában és a művészeti tevékenység fejlesztő/felzárkóztató és a tehetséggondozásban történő alkalmazásának felismerésében. Rajzolósi, festészeti anyagismeret. Színtan gyakorlatok.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce students to different visual techniques and their practical application. The subject ensures the acquisition of skills that are indispensable in the teaching of visual education. During the practice, in addition to drawing and

painting techniques, the students also deal with shaping, modeling and mixing techniques. Concentrated work enables the development of personal experiences through experiencing the creative process. The course serves as a basis and provides assistance in the creation of educational plans and in the recognition of the developmental/catch-up use of artistic activity and in talent management. Knowledge of drawing and painting materials. Color theory exercises.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.

Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.

Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

-

Képességei:

A gyermeki önkifejezést, a művészeti ágakhoz kapcsolódó befogadó és alkotó tevékenységeket szakszerűen támogatja.

A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

-

Attitűdje:

Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.

Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek

személyiségéhez kell igazodniuk.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands the role and impact of the arts on the personality development of pre-school children.

Understands the crucial role of play activities in children's development.

Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, and laws of the maturation and development process of children aged 3–7, and the peculiarities of children's learning.

Understands the significance of early childhood as a developmental stage that lays the foundation for individual life paths, its role in personality development and lifelong learning, and the procedures for supporting development and disadvantage compensation.

Knows the fundamental documents of pre-school education, understands the general goals, tasks, the content of activities, and their interrelations in pre-school education.

-

Capabilities:

Professionally supports children's self-expression and receptive and creative activities related to the arts.

Based on the knowledge of the age characteristics and individual characteristics of children and groups of children aged 3–7, he/she determines and selects the appropriate educational and developmental goals, tasks, and content, capable of differentiated management, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process.

Observes, explores, and records the characteristics of the personality and ability structure of children aged 3–7 and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, capable of monitoring the development of pre-school children.

-

Attitude:

Open to forms of symbolic self-expression, willingly participates in artistic activities.

Committed to selecting strategies, methods, and activities that facilitate the organisation and expansion of the experiences and knowledge of children aged 3–7 and their groups, and to creating a supportive environment.

Accepts that pre-school education is child-, play-, and activity-centred, inclusive, and that the pedagogical influences applied in pre-school education must adapt to the child's personality.

-

Autonomy and responsibility:

Responsible for the multifaceted, harmonious development of the personality of pre-school children and for creating the personal and material environment necessary for healthy development and growth.

Takes responsibility for the decisions made during the planning of the pre-school educational process and the consequences of his/her pedagogical activities.

As a reflective pre-school teacher and an autonomous personality, he/she consciously manages his/her professional development.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményeinek ismertetése. Tanulmányrajz, átírás, geometrizálás, kiemelés, tükrözés, szimmetria (Tasks of the semester. Study drawing, rewriting, geometrizing, highlighting, mirroring, symmetry)

12.2. Grafikus kifejezésmódok – pont, vonal, méret, arány; betű, kép 1. (Graphic expressions - point, line, size, ratio; letter, image 1)

12.3. Grafikus kifejezésmódok – pont, vonal, méret, arány; betű, kép 2. (Graphic expressions - point, line, size, ratio; letter, image 2)

12.4. Színtan: alapszínek, színkeverés, szíkontrasztok (Color theory: basic colors, color mixing, color contrasts)

12.5. Népművészeti díszítőmotívumok 1. (Color theory: folk art decorative motifs 1)

12.6. Népművészeti díszítőmotívumok 2. (Color theory: folk art decorative motifs 2)

12.7. Festés: vizes technikák - csendélet, tájkép 1. (Painting: water techniques - still life, landscape 1)

12.8. Festés: vizes technikák - csendélet, tájkép 2. (Painting: water techniques - still life, landscape 2)

12.9. Illusztráció (Illustration)

12.10. Újrahasznosítás - papírmasé, origami, kollázs, montázs, térbeli alkotások 1. (Recycling - papier mache, origami, collage, montage, spatial creations 1)

12.11. Újrahasznosítás - papírmasé, origami, kollázs, montázs, térbeli alkotások 2. (Recycling - papier mache, origami, collage, montage, spatial creations 2)

12.12. Népi kézműves technikák: batikolás, hímzés, varrás (Folk craft techniques: batik, embroidery, sewing)

12.13. Népi kézműves technikák: írókázás, nemezelés, szalagszövés (Folk craft techniques: egg painting, felting, ribbon weaving)

12.14. Népi kézműves technikák: csuhéfigurák készítése, szalmafonás (Folk craft techniques: making corn husk figures, straw weaving)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A szorgalmi időszak alatt a befejezett alkotások összegyűjtése és rendszerezése. A félév végén az összes alkotást tartalmazó portfóliót kell beadni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az ötfokú gyakorlati jegy az órai aktivitásnak (20%), az összes alkotást tartalmazó portfólió és az alkotások minőségének (80%) együttes értékeléséből tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bergström, B.: Bevezetés a vizuális kommunikációba, Scolar, Budapest 2019. ISBN: 9789635090549;

2. Johannes Itten: A színek művészete, Göncöl Kiadó Kft., Budapest 2002. ISBN:

9789639183582;

3. Kárpáti Andrea: A gyermekrajztól a fiatalok vizuális nyelvéig, Akadémia Könyvkiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789634543619;

4. Kárpáti Andrea: Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához, Nemzet Tankönyv Kiadó, Budapest 1995. ISBN: 9631868239;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bakos Tamás, Nyitrai Péter, Nyitrai Piroska: Módszertani kézikönyvek a vizuális kultúra tanításához. 1, 2, Oktatási Hivatal, Budapest 2020.

2. Borbélyova Diana, Mészáros Tímea, Nagyová Csilla: A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata az alapiskola alsó tagozatában, Selye János Egyetem, Komárom 2020. ISBN: 9788081223686;

3. Dr. Balázsne Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Tünde, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB214

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Matematikai alapok alkalmazása

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Application of mathematical foundations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó és mélyreható ismereteket szerezzenek az 1–4. évfolyamon tanítandó matematika tananyag elméleti háttéréről. A kurzus során a hallgatók megismerik az alapvető matematikai fogalmak, struktúrák és összefüggések mögötti elméleti alapokat. Sorozatok, függvények Kombinatorika, valószínűségi számítás. Elemi síkgeometria. A tér elemi geometriája.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with a comprehensive and in-depth knowledge of the theoretical background of the mathematics curriculum in grades 1-4. During the course, students will learn the theoretical foundations behind the basic mathematical concepts, structures and relationships. Series, functions. Combinatorics, probability. Elementary plane geometry. Elementary geometry of space.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és

eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with

the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB201 - A matematika alapjai;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A sorozat fogalma, megadása. Számtani, mértani sorozatok (Definition and definition of the series. Arithmetic, geometric series)

12.2. Függvények fogalma, ábrázolása (Definition and representation of functions)

12.3. A függvényekkel kapcsolatos alapfogalmak (Basic concepts of functions)

12.4. Sorbarendezési problémák; permutációk, variációk. Részhalmaz-kiválasztási problémák; kombinációk (Sorting problems; permutations, variations. Subset selection problems; combinations)

12.5. A binomiális tétel. A skatulyaelv és a logikaizita-formula (The binomial theorem. The calculus principle and the logical equation formula)

12.6. A valószínűség tárgyköre; elemi esemény. A valószínűség alaptulajdonságai (The subject of probability; elementary events. Basic properties of probability)

12.7. A matematikai statisztika néhány alapfogalma. (Some basic concepts of mathematical statistics)

12.8. Síkgeometriai alapfogalmak. Szögek, szögpárok (Basic concepts of plane geometry. Angles, angle pairs)

12.9. Sokszögek. Sokszögek területe (Polygons. Area of Polygons)

12.10. Geometriai transzformációk. Egybevágóság (Geometric transformations. Congruence)

12.11. Poliéderek: hasábok, gúláknak (Polyhedra: cubes, pyramids)

12.12. Euler-féle poliédertétel, szabályos testek (Euler's polyhedron theorem. Regular solids)

12.13. A henger és a kúp (The cylinder and the cone)

12.14. A gömb (The spherical)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrendben lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon a hallgatók minden alkalommal a témához tartozó feladatokat kapnak, amelyeket a következő gyakorlatra el kell készíteniük. A félév során két zárthelyi dolgozat megírása, melynek időpontja az első alkalommal kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint.

16.2. Az értékelés:

A félév során megírt két zárthelyi dolgozat pontszámainak összesítése után a végső érdemjegy az alábbi százalékos határok alapján kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele, hogy mindkét zárthelyi dolgozaton külön-külön legalább elégséges (min. 50%) eredményt érjen el a hallgató. Amennyiben bármelyik dolgozat eredménye 50% alatti, a hallgató félév végi érdemjegye elégtelen.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balassa Zsófia: Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanító szak számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2002.. ISBN: 9631932311;
2. Obádovics J. Gyula: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, 2011. ISBN: 9789632443072;
3. Reiman István: Matematika, Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 9789632793009;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pappné Ádám Györgyi: Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 9631955095;
2. Scharnitzky Viktor: Matematikai feladatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. ISBN: 9631911616;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB215**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Módszertani kaleidoszkóp
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodological kaleidoscope
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy tanulása során a hallgatók iránymutatást, támogatást kapnak olyan hatékony eljárások, módszerek megismeréséhez, mikrotanítás során történő kipróbálásához, melyek támogatják a tantervek hatékony megvalósítását. Kiemelt szerepet kap az aktív tanulás módszereinek (autentikus tanulás, jelenségalapú tudásszervezés, problémaalapú, felefedezéses, kutatatásalapú tanulás) megismerése, alkalmazásukról tapasztalat és élményszerzés intézménylátogatások alkalmával.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject gives an overview of school life, in particular the time available outside school hours, how it is used, the legal framework and the possibilities for local regulation. Students will learn about the integration of extra-curricular learning spaces and opportunities into school activities, in line with the objectives of the teaching-learning, learning-development process. They will learn how to use school time flexibly (according to the pupils and the objectives) and gain practical experience in the organisation and safe implementation of leisure activities.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

-

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

-

Attitűdje:

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

-

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

-

Attitude:

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Kaleidoszkóp. Kompetenciák a Nemzeti alaptantervben. Az egyes kompetencia területek tartalma (Kaleidoscope. Competences in the National Curriculum. Content of each competence area)

12.2. Az aktív tanulás jellemzői. Autentikus (hiteles) tanulás, jelenségalapú tudásszervzés, problémaalapú, felfedezéssel, kutatásalapú, projektalapú tanulás (Characteristics of active learning. Authentic learning, phenomenon-based knowledge organisation, problem-based, discovery-based, inquiry-based, project-based learning)

12.3. Az aktív tanulás módszertanára épülő mikrotanítások. Az aktív tanulás megvalósítását támogató környezet (Micro-teaching based on the methodology of active learning. An environment that supports active learning)

12.4. A tanulóközpontú tanítás, a tanulók bevonása a döntésekbe (Student-centred teaching, involving students in decisions)

12.5. A tanulási folyamat hangsúlya (Focus of the learning process)

12.6. Differenciálás. Kooperatív tanítás, projektmunka, egyénre szabott értékelés (Differentiation. Cooperative teaching, project work, individualised assessment)

12.7. Differenciálás a gyakorlatban – mátrixterv készítés (Differentiation in practice - making a matrix plan)

12.8. Differenciálás a gyakorlatban – mikrotanítás (Differentiation in practice - micro-teaching)

12.9. Mérés-értékelés. Játékosítás az iskolában – storyline (Measurement-evaluation. Gamification in school - storyline)

12.10. Tanulást támogató értékelés jellemzői (Features of learning support assessment)

12.11. Felelősségvállalás a saját tanulásért (Taking responsibility for your own

learning)

12.12. Intézménylátogatás 1. (Institutional visit 1)

12.13. Intézménylátogatás 2. (Institutional visit 2)

12.14. Összegzés, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív részvétel a tanórákon, hozzájárulás a tananyag feldolgozásához, bemutató, kiselőadás, mikrotanítás vállalásával, megtartásával. Az intézménylátogatásról feljegyzés készítése, megosztása, a látogatást követő foglalkozáson. A hallgatók által készített produktumok és végzett tevékenységek értékelése a közösen kialakított szempontrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Diana Heacox: Differenciálás a tanításban, tanulásban, Szabad Iskoláért

Alapítvány, Budapest 2006. ISBN: 963 0614 57 X;

2. Hanák Zsuzsanna (szerk.): A kooperatív módszertan elméleti és gyakorlati alapjai, Eszterházy Károly Főiskola, Eger 2007.

3. Katona Nóra: Pedagógiai és módszertani szakkifejezések gyakorló pedagógusok számára, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6257-02-04;

4. Katona Nóra, Konrád Ágnes, Perlusz Adrea, Polányi Viktória, Porogi András: A tanulás és tanítás súlypontjai, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6257-0-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csapó Benő: Tudás és iskola, Műszaki Könyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 963 16 2980 5;

2. Paul Ginnis: Tanítási és tanulási receptkönyv - Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei, Alexandra Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789634471752;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB216**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Olvasás- és írástanítás
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Reading and writing instruction
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hang-, betű- és írástanítás algoritmusát, valamint annak gyakorlati alkalmazását. A kurzus során a résztvevők alapos elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek a hangok és betűk tanításának alapjairól, miközben megismerik és alkalmazzák az olvasás- és írástanítás algoritmusait. A tantárgy kiemelten foglalkozik az olvasástechnika fejlesztésével, beleértve az olvasási sebesség és pontosság növelését különböző gyakorlatok segítségével. Emellett hangsúlyt kap a tanító szerepe az olvasási képességek fejlesztésében és a tanítási folyamat hatékony irányításában. Az írástanítás részét képezi a finommotoros készségek fejlesztése, valamint a betűelemek és betűk írásának elsajátítása. A hallgatók megismerhetik az írástanítás hatékony módszereit és technikáit, miközben figyelmet fordítanak a differenciált oktatásra és az egyéni igények figyelembevételére is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to teach students the algorithm of teaching voice, letters and

writing and its practical application. During the course, participants will acquire a thorough theoretical and practical knowledge of the basics of teaching sounds and letters, while learning and applying algorithms for teaching reading and writing. The course will focus on the development of reading skills, including increasing reading speed and accuracy through a variety of exercises. In addition, emphasis is placed on the role of the teacher in the development of reading skills and the effective management of the teaching process. Literacy teaching includes the development of fine motor skills and the learning of letter elements and letter writing. Students will learn about effective methods and techniques for teaching literacy, while paying attention to differentiated instruction and individual needs.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiaja és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.
Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB203 - Beszédművelés;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a tantárgyba, célkitűzések ismertetése (Introduction to the subject, description of objectives)

12.2. Alapkészségek fejlesztése (Development of basic skills)

12.3. A hangok és betűk közötti összefüggések megértése, hangtanítás algoritmus (Understanding the relationship between sounds and letters, sound learning algorithm)

12.4. Hangtanítás algoritmusának gyakorlása (Practising the sound learning algorithm)

12.5. Gyakorlati feladatok a hang-betű kapcsolat fejlesztésére (Practical exercises to develop the sound-letter relationship)

12.6. A betűk tanításának elméleti alapjai, betűtanítás algoritmus (Theoretical basis for teaching letters, algorithm for teaching letters)

12.7. Betűtanítás algoritmusának gyakorlása (Practising the algorithm for teaching letters)

12.8. Olvasástanítás módszerei (Methods of teaching reading)

12.9. Betűelemek megismerése, írása, az írástanítás algoritmus (Learning and writing letters, algorithm for teaching writing)

12.10. Írástanítás algoritmusának gyakorlása (Practising the algorithm for teaching writing)

12.11. Kisbetűk alapírása, a betűformák gyakorlása és írása, kapcsolása (Basic writing of lower case letters, practising and writing letterforms, linking)

12.12. Nagybetűk alapírása, a nagybetűk formáinak megismerése és írása (Basic capital letters, learning and writing capital letter forms)

12.13. Gyakorlati írásfeladatok (Practical writing tasks)

12.14. A megtanult algoritmusok együttes tanítása (Teaching the algorithms learned together)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beszámoló a hang-, betű- és írástanítás gyakorlati vezetéséből. Betűelemek, kis és nagybetűk, kapcsolások gyakorlását bemutató 14-32-es vonalazású (1. osztályos) füzet beadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a gyakorlatok (hang-, betű- és írástanítás algoritmusai) vezetésével (80%); megírt első osztályos füzet (20%). Értékelés 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban, KFR TKF, Debrecen 2006.
2. Constantinovits Milán – Istók Béla – Ludányi Zsófia – Schirm Anita: Digitális tartalmak az anyanyelvi nevelésben. In: Jánk István – H. Tomesz Tímea – Domonkosi Ágnes (szerk.) 105–135, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 978-963-496-247-2;
3. Józsa Krisztián: Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest 2006.
4. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Besir Anna - Gasparicsné Kovács Erzsébet - Koós Ildikó: Az anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája az alsó tagozaton. - felsőoktatási tankönyvrészlet, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI), Budapest 2014. ISBN: 978-963-682-794-6;
2. Fonay Tiborné – Kissné Takács Erika: „Játsszunk együtt” Anyanyelvi képességek fejlesztése, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2008. ISBN: 978-963-9612-77-8;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB217

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Career Socialization II. - Documents in the portfolio

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató

8. A tanórak száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat a pedagógiai gyakorlat dokumentálására és elemzésére, valamint támogassa a pedagóguskompetenciák – különösen a tervezési, reflektív és önértékelési készségek – fejlesztését. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a hospitálási napló jellemzőivel és elkészítésének lépéseivel, valamint a tanítási tervezés alapvető dokumentumaival és azok gyakorlati alkalmazásával (pl. időterv, tanmenet). Kiemelt figyelmet kap a portfólióba illeszkedő óratervek szerkezete, valamint a pedagógiai reflexió szerepe, amely elősegíti a hallgatók szakmai önismeretét és fejlődését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students to document and analyse pedagogical practice and to support the development of pedagogical competences, in particular planning, reflective and self-evaluation skills. During the course, students will learn

about the characteristics and steps of the observation diary, as well as the basic documents of lesson planning and their practical application (e.g. timetable, syllabus). Emphasis will be placed on the structure of lesson plans in the portfolio and the role of pedagogical reflection in promoting students' professional self-awareness and development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB206 - Pályaszocializáció I. – Iskolai környezet;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hospitálási napló elemei (Elements of the hospitality diary)

12.2. A hospitálási napló készítésének lépései (Steps to create a hospitality diary)

12.3. A hospitálási napló gyakorlati megvalósítása (Practical implementation of the Visiting Diary)

12.4. A hospitálási napló reflexiója (Reflection on the hospitality diary)

12.5. A tervezés dokumentumai (Planning documents)

12.6. Időtervek, tanmenetek megismerése (Learning about time schedules and curricula)

12.7. Tematikus egységek tervezése (Planning thematic units)

12.8. Előzetes tervezés módosításának lehetőségei (Possibilities to modify ex-ante planning)

12.9. A tervezés reflexiója (Design reflection)

12.10. A portfóliós óraterv felépítése (Building a portfolio lesson plan)

12.11. A portfóliós óraterv időbeosztása (Portfolio timetable)

12.12. Portfóliós óraterv készítése (Creating a portfolio lesson plan)

12.13. A portfóliós óraterv reflexiója (Reflection of a portfolio lesson plan)

12.14. A gyakorlaton szerzett ismeretek összegzése, rendszerezése (Summarising and organising the knowledge gained during the exercise)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a szemináriumi foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több

hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A portfólió dokumentumainak megismerése, 2db zárthelyi dolgozat

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév elején megbeszélte időpontban megírt 2 db (50-50%) zárthelyi dolgozat eredménye alapján. Értékelés 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;
2. Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla: Neveléstörténet - Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe., Osiris Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789633895917;
3. Zrinszky László: Neveléstudomány, Műszaki Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789631628111;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN: https://www.oktatas.hu/koznevelés/pedagogusminisites/utmutatok_segedanyagok/sablonok;
2. Fáyné Dombi Alice, Sztanáné Babics Edit: Pedagógus mesterség, Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2013. ISBN: 9786155455223;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB218**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Pedagógiai folyamatok
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Pedagogical processes
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a pedagógiai módszerek, munkaformák és a pedagógiai értékelés elméleti és gyakorlati aspektusairól. A képzés során kiemelt figyelmet kapnak a különböző tanítási módszerek, mint például a frontális oktatás, a csoportmunka, a projektalapú tanulás, valamint a differenciált oktatás. A hallgatók nemcsak az elméleti alapokat sajátíthatják el, hanem azok gyakorlati alkalmazásával is megismerkedhetnek a tanítási gyakorlat során. A tantárgy keretében a munkaformák tárgyalása szintén hangsúlyos szerepet kap. A pedagógusjelöltek betekintést nyernek az egyéni, páros és csoportos munkaformák előnyeibe, kihívásaiba, valamint azok hatékony alkalmazásába az osztálytermi környezetben. A cél, hogy a hallgatók magabiztosan tudják alkalmazni ezeket a munkaformákat a különböző pedagógiai helyzetekben. A mérés és értékelés témaköre a tantárgynak szintén központi eleme, amelynek keretében a hallgatók megismerkednek a diagnosztikus mérés, valamint a formatív és szummatív értékelés módszereivel. Külön figyelmet kapnak a nemzetközi és országos mérések, azok eredményeinek elemzése és gyakorlati jelentősége.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with a comprehensive knowledge of the theoretical and practical aspects of pedagogical methods, working methods and pedagogical evaluation. The course will focus on different teaching methods, such as frontal teaching, group work, project-based learning and differentiated teaching. Students will not only acquire the theoretical foundations but also learn how to apply them in practice in the classroom. The course also focuses on the forms of work. Candidate teachers will gain insights into the benefits and challenges of individual, pair and group work and their effective application in the classroom. The aim is that students will be able to apply these forms of work confidently in a variety of pedagogical situations. Measurement and assessment is also a central component of the course, where students will be introduced to diagnostic measurement and formative and summative assessment methods. Particular attention is given to international and national measurements, the analysis of their results and their practical relevance.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projektervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő

tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an

effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching

profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TÓTKTK100 - Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek;

11.2. TTOTB207 - Pedagógiai alapismeretek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A tantárgy céljai és jelentősége (Aims and importance of the subject)

12.2. A pedagógiai folyamatok alapfogalma (The basic concept of pedagogical processes)

12.3. Pedagógiai módszerek: frontális oktatás és előadás, kérdés-felelet módszer, demonstráció és szemléltetés (Pedagogical methods: frontal teaching and lectures, question-and-answer method, demonstration and illustration)

12.4. Pedagógiai módszerek: csoportmunka és kooperatív tanulás (Pedagogical methods: group work and cooperative learning)

12.5. Projektalapú tanulás (Project-based learning)

12.6. Munkaformák az oktatásban: egyéni munkaformák (Working methods in education: individual working methods)

12.7. Munkaformák az oktatásban: páros munkaformák (Forms of work in education: pair work)

12.8. Munkaformák az oktatásban: csoportos munkaformák (Forms of work in education: group work)

12.9. A differenciált oktatás alapelvei, alkalmazása a gyakorlatban (Principles and practice of differentiated instruction)

12.10. Mérés és értékelés: az értékelés fogalma és céljai; formális és informális értékelési módszerek (Measurement and assessment: the concept and purpose of assessment; formal and informal assessment methods)

12.11. Mérés és értékelés: diagnosztikus mérés (Measurement and evaluation: diagnostic measurement)

12.12. Mérés és értékelés: formatív és szummatív értékelés (Measurement and

assessment: formative and summative assessment)

12.13. Tanulói teljesítmény értékelése: kritériumorientált és normatív értékelés; visszajelzés szerepe és technikái (Assessment of student performance: criterion-referenced and normative assessment; role and techniques of feedback)

12.14. Nemzetközi és országos mérések: nemzetközi és országos mérések és eredményeik kiértékelése (International and national measurements: international and national measurements and evaluation of their results)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Jegymegajánlás: A félév elején megbeszélt időpontban megírt 2 db (50-50%) zárthelyi dolgozat eredménye alapján. Értékelés 1-5 fokú skálán.

Szóbeli vagy írásbeli vizsga a hallgatókkal egyeztetett témakör elemeiből, értékelése 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. B. Németh Mária, Csíkos Csaba: A tesztekkel mérhető tudás. in. Csapó Benő

(szerk.): Az iskolai tudás, Osiris Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 963 389 246 5;

2. Ollé János: Iskolai tudás és műveltség: az iskola formatív értékelésének eredményei. Iskolakultúra, 13(6-7), 167-174., Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2003. ISBN: ISSN: 1215-5233;

3. Vastagh Zoltán (szerk.): Kooperatív pedagógiai stratégiák az iskolában II. és III. kötet, JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszék, Pécs 1998, 1999. ISBN: 9636414998;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Golyán Szilvia: Pedagógiai tervezés az óvodában, RAABE Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9786155824609;

2. Gósy Mária: Az életkor hatása a feldolgozási és a tervezési folyamatokra mondatismétléskor, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest 2016. ISBN: ISSN 1218-8727;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB219

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szófajtani, alaktani és mondattani ismeretek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Knowledge of word class, morphology and syntax

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja az alsó tagozatos anyanyelvi neveléshez nélkülözhetetlen leíró nyelvtani ismeretek elmélyítése és megszilárdítása. Ennek keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a következő területeken: a szófaj fogalma, a szófajok osztályozásának problémái, a mai magyar nyelv szófaji rendszere; az egyes szófajok felismerése, jellemzése, elemzése. A grammatikai ismeretek mentén nyelvhasználati-nyelvhelyességi és helyesírási kérdésekre is kitérünk. A morfológia területén a következő témaköröket érintjük: a morfológia alapfogalmai, a morféma fogalma és fajtái; a morféma alaki viselkedése. A képzés gyakorlati jellegéből adódóan fontos az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása: a tő- és toldalékmorfémák felismerése és elemzése. A tantárgy mondattani alapismereteket is nyújt, témakörei: a mondat fogalma, osztályozási szempontjai; a mondatok elemzése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject is to deepen and consolidate descriptive grammar knowledge, which is essential for mother tongue teaching in lower secondary schools. In this context, students will acquire a comprehensive knowledge of the following areas: the concept of vocabulary, the problems of classifying vocabulary, the vocabulary system of the modern Hungarian language; grammar, grammatical usage, grammatical correctness and spelling. Basic concepts of morphology, the concept and types of morphemes; the formal behaviour of morphemes. Given the practical nature of the course, it is important to put theoretical knowledge into practice: recognition and analysis of adverbial and subadjektival morphemes. Basic grammatical knowledge; the concept of a sentence, classification criteria; analysis of sentences.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és

fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A szófaj fogalma és jellemzése. A szófaj mint lexikai és grammatikai kategória (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to

and use of the literature. Definition and characterisation of the vocabulary. Vocabulary as a lexical and grammatical category)

12.2. A szófajok osztályozásának problémái. A nem tiszta szófajiság és a szófajváltás. A mai magyar nyelv szófaji rendszere (Problems of classifying vocabulary. The problems of word-genre classification and word-genre shift. The word-genre system of the modern Hungarian language)

12.3. Az egyes szófajok fogalma, fajtái, mondatbeli szerepük, nyelvhelyességi és helyesírási tudnivalók 1. (Concepts, types of word-genres, their role in sentences, grammatical correctness and spelling 1)

12.4. Az egyes szófajok fogalma, fajtái, mondatbeli szerepük, nyelvhelyességi és helyesírási tudnivalók 2. (Definition, types, role in sentences, grammatical correctness and spelling of each word 2)

12.5. Az egyes szófajok fogalma, fajtái, mondatbeli szerepük, nyelvhelyességi és helyesírási tudnivalók 3. (Definition, types of words, their role in sentences, grammar and spelling 3)

12.6. A morfológia alapfogalmai, a morféma fogalma és fajtái. A morféma alaki viselkedése (Basic concepts of morphology, morphemes and their types. The formal behaviour of morphemes)

12.7. A magyar ige- és névszótövek rendszere. A jelezés és ragozás rendszere (The Hungarian system of verb and noun phrases. The system of marking and conjugation)

12.8. Részösszefoglalás; grammatikai elemzések (Partial summary; grammatical analyses)

12.9. Mondattani alapismeretek. Mondatmeghatározások; a mondatok osztályozása (Basic knowledge of syntax. Sentence definitions; classification of sentences)

12.10. A mondatok osztályozása (Classification of sentences)

12.11. A mondatrészek (alany, állítmány, tárgy) felismerése, jellemzése, típusaik 1. (Recognition and characterisation of sentence fragments, their types 1)

12.12. A mondatrészek (határozók) felismerése, jellemzése, típusaik 2. (Recognition and characterisation of sentence fragments, their types 2)

12.13. A mondatrészek (jelzők) felismerése, jellemzése, típusaik 3. (Recognition and characterisation of sentence fragments, their types 3)

12.14. Összegzés és elemzési gyakorlatok (Summary and analysis exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nyelvtani elemzési gyakorlatok a szófajtan, az alaktan és a mondatan köréből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Kollokviumi jegy (írásbeli vizsga).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639088927;
2. Balázs Géza – Zimányi Árpád szerk.: Magyar nyelvhasználati szótár, Pauz Westermann Kiadó, Celldömölk 2007. ISBN: 9639432180;
3. Keszler Borbála – Lengyel Klára: Kis magyar grammatika, Akadémiai Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789634543565;
4. Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 789630596312;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cs. Nagy Lajos: Mondattani elemzések munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789634092445;
2. Cs. Nagy Lajos: Szófajtani és szószerkezeti elemzések munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789634092384;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB220

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Természetismeret

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Nature study

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - A kurzus épít az önálló ismeretszerzésre, előkészíti a fordított tanterem (flipped classroom) módszer alkalmazását.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy célja a tanító szak képzési követelményeinek megfelelő természettudományos gyakorlati ismeretek, készségek, képességek, jártasságok szaktudományos megalapozása. Megfelelő attitűd kialakítása a környezetismeret tanításához, a természettudományok megszerettetése. A környezetismeret tanítása során használható eszközök megismertetése mellett kiemelt szerepet kap a természet jelenségeinek (halmazállapot-változások, anyagi rendszerek, mozgás) gyakorlati ismerete, a fajismeret (főbb hazai fák, cserjék, madarak), a hazai tájak ismerete, múzeumlátogatás és kirándulás természetben, mindezekhez az önálló tényanyaggyűjtés.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to establish a solid scientific foundation for practical knowledge, skills, abilities, and competencies in natural sciences in accordance with

the training requirements for primary school teacher education. It also seeks to develop an appropriate attitude towards teaching science and to foster an appreciation for the natural sciences. In addition to introducing tools that can be used in teaching environment and science, the course places special emphasis on practical knowledge of natural phenomena (such as changes in states of matter, material systems, and motion), species recognition (main native trees, shrubs, and birds), knowledge of Hungarian landscapes, museum visits, and nature excursions — all of which are supported by autodidactic data collection.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kurzus és a követelmények ismertetése, téli madáretetés, laboratóriumi biztonsági szabályok. (Introduction to the course and requirements, winter bird feeding, laboratory safety rules.)

12.2. A téli természet – tanulmányi séta, a gyűjtemények szerepe. (Winter nature-study walk, the role of collections.)

12.3. Fizikai jelenségek és mérések (halmazállapot-változások, hőkiegyenlítődés, hőmérséklet; elektrosztatika, elektromágneses jelenségek, áramerősség, feszültség, áramfogyasztás mérése, fénytani jelenségek és eszközök. (Physical phenomena and measurements (changes in states of matter, thermal equilibrium, temperature; electrostatics, electromagnetic phenomena, current, voltage, power consumption measurement, optical phenomena and devices).)

12.4. Optikai eszközök és karbantartásuk, a mikroszkóp és részei, használata, vizsgálatok mikroszkóppal. (Optical instruments and their maintenance, the microscope and its parts, usage, examinations with a microscope.)

12.5. Kémiai kölcsönhatások. (Chemical interactions.)

12.6. Múzeumlátogatás a Magyar Természettudományi Múzeumban – ásványok,

kőzetek. (Museum visit to the Hungarian Natural History Museum – minerals, rocks.)

12.7. Zárthelyi dolgozat, Magyarország földtani képe, hegységei, kőzetei; tájai és tájegységei. (Mid-term test, Hungary's geological features, mountains, rocks; landscapes and regions.)

12.8. Magyarország vízrajzi képe, folyói, tavai; talajvíz, ivóvíz, vízvédelem; térképismeret, éghajlati diagramok. (Hungary's hydrography, rivers, lakes; groundwater, drinking water, water protection; map knowledge, climate diagrams.)

12.9. A szűkebb lakóhelyi környezet, honismeret; tavaszi tanulmányi séta időjárás és talajtani megfigyelések, mérések és napló az iskolakertben. (Local environment and cultural heritage; spring study walk – weather and soil observations, measurements, and journaling in the school garden.)

12.10. Anatómiai ismeretek: csontok, zsigerek, idegrendszer. (Anatomical knowledge: bones, internal organs, nervous system.)

12.11. Főbb madárvédelmi eszközök és hazai madárfajok megismerése, tanulmányi kirándulás. (Key bird protection tools and recognition of Hungarian bird species, study trip.)

12.12. Zárthelyi dolgozat, növényismeret, herbáriumkészítés, növényhatározás. (Written test, plant knowledge, herbarium making, plant identification.)

12.13. Múzeumlátogatás a Magyar Természettudományi Múzeumban – Magyarország élővilága. (Museum visit to the Hungarian Natural History Museum – Hungary's wildlife.)

12.14. Kiselőadások (választott téma vetített bemutatása: múzeum, kirándulás, iskolakert, tanösvény). (Student presentations (chosen topic with visual presentation: museum, trip, school garden, nature trail).)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat a 7. és 12. héten. Órán kívüli időkeretben fél napos kirándulás

(hiányzás esetében annak természetismereti anyaga pótlendő, az anyag beszerzése a hallgató felelőssége). Választott témából (múzeumi kiállítási részlet, kirándulási helyszín, tudománytörténeti emlékhely, egyetemi, természettudományokkal kapcsolatos program bemutatása; tanösvény ill. iskolakerti oktatási elem terve) egyéni vetített kiselőadás tartása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése. Kötelező egy egyetemi, természettudományokkal kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, mely az órai munka (10%), félévközi és félév végi zárthelyi dolgozat (40-40%), kiselőadás (10%) pontszámaiból jön össze (összesen 100 pont). 0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Oktatási Hivatal digitális földrajzi atlasza, Oktatási Hivatal,. ISBN: <https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajzatlasz/>;
2. Hermann Heinzl: Európa madarai, Panem Könyvkiadó Kft., 2019. ISBN: 978-615-51-8671-4 ;
3. Kocsis Károly, Gercsák Gábor, Horváth Gergely, Keresztesi Zoltán, Klinghammer István, Nemerikényi Zsombor: Magyarország Nemzeti Atlasza - Természeti környezet. 2. (átdolgozott kiadás), HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest 2024. ISBN: 9789639545656;
4. Simon Tibor: A magyarországi edényes flóra határozója, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2004. ISBN: 9631953092;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fák-fajlista magyar családnév szerint rendezve, 2025. ISBN: <https://www.terra.hu/fak/html/hunfam.html>;
2. Benkő Zoltán, Kőmívesné Tamás Ibolya, Stankovics Éva: Kémiai alapok, Typotex, BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar 2011. ISBN: 978-963-279-479-2;
3. Lovas Béla: Mikroszkóp - mikrokozmosz, Gondolat, Budapest 1995. ISBN: 9632827457;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB221

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Zenei alapismeretek és hangszeres játék

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Music basics and instrument playing

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnnyel, jó minőségű hanglejátszás és hallgatónként furulya használatával.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Rendszeres közös énekléssel és gyakorlással, szóló és páros gyakorlatokkal erősödik a hallgatók általános muzikalitása. Zenei képességeik heti rendszerességű nyomon követése mellett fejlődnek zenei ismereteik, kottaolvasási képességük és hangszerjátékuk. Készségszintre fejlődik szolmizációs, többszólamban éneklési képességük és zenei önállóságuk is fejlesztésre kerül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Through regular singing and practising together, solo and pair exercises, the students' general musicality is strengthened. Their musical skills are monitored on a weekly basis and their musical knowledge, music reading and instrument playing are developed. Their ability to solo and sing in polyphony and their musical independence are developed to a proficiency level.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

A hallgató ismer számos zenei fogalmat, jól eligazodik a kottában, ismeri hangszerét, a furulyát.

Áttekintéssel rendelkezik a kottaolvasás, a transzponálás és a szolmizációval kapcsolatos ismeretekről, tudja a hangközöket, a hangsorokat és a különböző hangkészleteket.

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

A hallgató tud biztosan tisztán énekelni, egyszerűbb többszólamúságban is magabiztos, akár egyedül is.

Alapszinten tud kottát olvasni, képes olvasási, ritmikai és énekes tevékenységeket pontosan kivitelezni, azok vezetésére is képes zeneileg.

Képes egyszerű dallamokat és dalokat a furulyán előadni.

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A hallgató szívesen énekel, zenél, furulyázik.

Elismeri a zeneoktatás és a gyakorlás fontosságát, mint koncentrációfejlesztés egyik legjobb eszközét.

Énekhangjával érzelmeket kifejezni képes, és ezzel tudatosan részt tud vállalni a gyermek érzelmi nevelésében.

Biztonsággal használ hangszert, annak oktatására alapvetően felkészült.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hallgató önállóan képes dalt tanulni énekelve vagy furulyán, biztonsággal választ értékes repertoárt.

Felelősséggel jár el oktatási anyagainak megválasztásakor, többnyire a magyar népzene területéről és magyar zeneszerzők műveiből válogat, hogy sikeresen

kialakulhasson diákjainak zenei anyanyelve is.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

The student is familiar with many musical terminology, has good orientation in the musical score, knows the recorder as an instrument.

Has a general overview about score reading, transposition, and solmisation.

Knows the intervals, the scales and the different tonesets.

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

The student can sing safely in tune, sings in parts confident, even one-by-one.

Capable of basic sightreading, able to complete reading, rhythmical and singing tasks with ease, and musically is able to lead these activities too.

The student capable of performing simple melodies and songs on the recorder.

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

The student likes to sing and play music and plays the recorder.

The student acknowledges the importance of music education and practicing, as one of the best tool to improve the children concentration capacity.

The student is able to express emotions, and with it capable of taking part in the children's emotional education.

The student uses instrument confidently, so basically is ready to teach on it the basics.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

The student is able to learn a song in singing or on the recorder independently.

Can select valuable repertoire with confidence.

The student takes responsibility in choice of materials, selecting largely from Hungarian folk music and pieces composed by Hungarian composers – to support the children's musical mother tongue.

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB103 - Éneklési és zenélési készségek fejlesztése;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a zenei ismeretek és készségek felmérése (Introduction, assignment on the individual musical skills.)

12.2. Tájékozódás a vonalrendszerben, dó helye, kottaolvasási gyakorlatok (Orientation in the staff notation, placement of „do”, reading exercises.)

12.3. ABC-s nevek és szolmizáció kapcsolata, transzpozíció (Connection between letternames and solmisation syllables, transposition.)

12.4. A furulya részei, fajtái, kézbe vétele (Parts of the recorder, types of recorders and how to start to play on it.)

12.5. Fogástáblázat, pentaton gyökök játéka kottából (Finger chart, playing pentaton fragments from the score.)

12.6. Kisambitusú dalok a furulyán (Short range songs on the recorder.)

12.7. Oktávterjedelmű dalok a furulyán (Octave-range songs on the recorder.)

12.8. Dalok transzpozíciója a furulyán (Song transposition on the recorder.)

12.9. Énekes intonáció, kottaírás, utószolmizáció (Intonation in singing, musical notation and solmisation.)

12.10. Olvasógyakorlatok hangszerrel (Reading exercises with instrument.)

12.11. Többszólamú énekes gyakorlatok csoportosan, kottaírás, egyszerű diktandók (Singing in parts together, music notation, simple dictation.)

12.12. Többszólamú énekes gyakorlatok csoportosan, kottaírás, ismert dalok lejegyzése (Singing in parts together, music notation and notation of previously learned melodies.)

12.13. Többszólamú énekes gyakorlatok párban, kottaírás, ismert dalok lejegyzése (Singing in more parts in pairs, music notation and notation of previously learned songs.)

12.14. Összefoglalás, visszajelzés a hallgatók egyéni készségeiről (Summary, feedback of students' individual skills.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel

pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladat, amelyek többnyire gyakorlati jellegűek: éneklés, szolmizációs vagy hangszeres feladat stb. hang- vagy képfelvételének rögzítését és feltöltését jelenti. A házi feladatok legalább 80%-át elégséges osztállyal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, melyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek, melyeket az oktató számszerűsít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Béres János: Furulyaiskola I. (Javított kiadás), Editio Musica Budapest, 2013. ISBN: 9790080054062;
2. Papp Lajos: 35 Könnyű kétszólamú egyneműkar I., Editio Musica Budapest Kiadó, 1969. ISBN: M080059359;
3. Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek 1., Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 1953. ISBN: ISMN: 9790080019535 ;
4. Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek 2., Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 1956. ISBN: ISMN: 9790080020630 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán. Kétszólamú karének-gyakorlatok, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 1959. ISBN: ISMN: 9790080028124;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB223**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar népzene és népi játékok alapjai
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of Hungarian folkmusic and singing games
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, jó minőségű hanglejátszással és citerák használatával.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgatók megismerik a magyar népzene alapvető jellezetességeit. Megismerkednek annak alapvető műfaji- és stílusrétegeivel, bővítik népzenei repertoárjukat. Meg teszik az első lépéseket a citerán való hangszeres játék területén.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students will learn the basic characteristics of Hungarian folk music. They will become acquainted with the basic genres and styles of folk music, and expand their repertoire. They take their first steps in playing the Hungarian zither.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai

folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

A hallgató ismeri a magyar népzene, jól eligazodik a népdalok között, ismeri hangszerét, a citerát, azt fel tudja hangolni.

Áttekintéssel rendelkezik a népzenei ismeretekről: fogalmakról, műfajokról, hangszerekről. Felismeri azok hangját.

Ismeri a magyar népzene alapvető stílusrétegeit és Kodály és Bartók örökségét.

Képességei:

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

A hallgató tud biztosan, stílusosan, tisztán népdalt énekelni.

Kényelmes, a gyerekek számára alkalmas magasságon önállóan tudja a népdalokat elkezdni, vezetni.

Képes egyszerű dallamokat és dalokat a citerán előadni, kísérni.

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A hallgató szívesen énekel népdalt, citerázik.

Ismeri és elismeri a népdalértékét az oktatásban, annak szeretét közvetíteni és továbbadni képes.

Ismeri a népdalokban rejlő egyetemes értékeket és azokat a nevelésben segítségül tudja hívni.

Biztonsággal használja a citerát, azzal szívesen vezet, kísér.

Autonómiája és felelőssége:

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A hallgató önállóan képes népdalt tanulni énekelve és képes annak megítélésére, hogy az citerával kísérhető-e.

Képes hangolni hangszerét és felismerni, amennyiben az hangolásra szorul.

A zenei anyanyelv kialakítására gondot fordít, a jeles napok megünneplésére képes népdalkincsünkéből (is) válogatni.

Képes zenei szempontok alapján népdalcsoportot válogatni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

The student is familiar with the Hungarian folk music heritage, has good orientation among folksongs, knows the instrument, the zither and can tune it.

Has a general overall knowledge about Hungarian folk music: its concepts, genres, instruments. Can recognise the different instrument's sound.

Knows about the different Hungarian folksong styles and the cultural heritage of Zoltán Kodály and Béla Bartók.

Capabilities:

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

The student can sing folksongs safely in tune, in style.

Capable of singing on a comfortable range for the children and can start and lead the songs independently.

The student is capable of performing simple melodies and songs on the Hungarian zither.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

The student likes to sing and play Hungarian folksongs on zither.

The student acknowledges the value of folksongs in the education, and can pass on the passion for this heritage.

Knows about the universal values of the folksongs and can use them in general education.

Uses the zither confidently, and can lead and accompany with it.

Autonomy and responsibility:

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

The student is able to learn a folksong in singing and can decide, if it is possible to perform with a zither.

Able to tune the instrument and can tell, if necessary to tune it.

Cares about the musical mother tongue, and can independently choose repertoire for the feasts from the folksong heritage too.

Able to put together folksong cycles lead by musical criteria.

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB221 - Zenei alapismeretek és hangszeres játék;

11.2. TTOTB103 - Éneklési és zenélési készségek fejlesztése;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar népzene alapjai, jellegzetességei (Basics and characteristics of Hungarian folkmusic)

12.2. Kodály és Bartók tevékenysége (Kodály, Bartók and their activity)

12.3. A magyar népzene elméletének alapjai. Dallami és ritmikai sajátosságok (Basics of Hungarian folkmusic theory. Melodical and rhythmical characteristics)

12.4. Régi stílusú népdalok és jellegzetességeik (Ancient style folksongs and their specificities)

12.5. Új stílusú népdalok és sajátosságaik (New style folksongs and their specificities)

12.6. Gyermekekmondókák, játékdalok (Children rhymes, singing games)

12.7. Jeles napok dalai (Songs for specific feasts)

12.8. Betlehemes (Songs for Hungarian caroling tradition)

12.9. Népi hangszerek, hangjuk, párhuzamaik (Hungarian folk instruments, their sound and their relative classical instruments)

12.10. Népi hangszerek, dalok hangszerekről (Hungarian folk instruments and songs about them)

12.11. A citera. Kézbevétele, hangolása, fajtái (The Hungarian zither. How to use it, how to tune it)

12.12. Kisambitusú dalok a citerán (Small range songs on the zither)

12.13. Citera repertoár az iskolában (Zither repertory in the music classroom)

12.14. A népdalcsokor összeállításának szabályai (Rules of compilation a folksong cycle)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.^[1]^[2]^[3]^[4]^[5]^[6]^[7]^[8]^[9]^[10]^[11]^[12]^[13]^[14]^[15]^[16]^[17]^[18]^[19]^[20]^[21]^[22]^[23]^[24]^[25]^[26]^[27]^[28]^[29]^[30]^[31]^[32]^[33]^[34]^[35]^[36]^[37]^[38]^[39]^[40]^[41]^[42]^[43]^[44]^[45]^[46]^[47]^[48]^[49]^[50]^[51]^[52]^[53]^[54]^[55]^[56]^[57]^[58]^[59]^[60]^[61]^[62]^[63]^[64]^[65]^[66]^[67]^[68]^[69]^[70]^[71]^[72]^[73]^[74]^[75]^[76]^[77]^[78]^[79]^[80]^[81]^[82]^[83]^[84]^[85]^[86]^[87]^[88]^[89]^[90]^[91]^[92]^[93]^[94]^[95]^[96]^[97]^[98]^[99]^[100]^[101]^[102]^[103]^[104]^[105]^[106]^[107]^[108]^[109]^[110]^[111]^[112]^[113]^[114]^[115]^[116]^[117]^[118]^[119]^[120]^[121]^[122]^[123]^[124]^[125]^[126]^[127]^[128]^[129]^[130]^[131]^[132]^[133]^[134]^[135]^[136]^[137]^[138]^[139]^[140]^[141]^[142]^[143]^[144]^[145]^[146]^[147]^[148]^[149]^[150]^[151]^[152]^[153]^[154]^[155]^[156]^[157]^[158]^[159]^[160]^[161]^[162]^[163]^[164]^[165]^[166]^[167]^[168]^[169]^[170]^[171]^[172]^[173]^[174]^[175]^[176]^[177]^[178]^[179]^[180]^[181]^[182]^[183]^[184]^[185]^[186]^[187]^[188]^[189]^[190]^[191]^[192]^[193]^[194]^[195]^[196]^[197]^[198]^[199]^[200]^[201]^[202]^[203]^[204]^[205]^[206]^[207]^[208]^[209]^[210]^[211]^[212]^[213]^[214]^[215]^[216]^[217]^[218]^[219]^[220]^[221]^[222]^[223]^[224]^[225]^[226]^[227]^[228]^[229]^[230]^[231]^[232]^[233]^[234]^[235]^[236]^[237]^[238]^[239]^[240]^[241]^[242]^[243]^[244]^[245]^[246]^[247]^[248]^[249]^[250]^[251]^[252]^[253]^[254]^[255]^[256]^[257]^[258]^[259]^[260]^[261]^[262]^[263]^[264]^[265]^[266]^[267]^[268]^[269]^[270]^[271]^[272]^[273]^[274]^[275]^[276]^[277]^[278]^[279]^[280]^[281]^[282]^[283]^[284]^[285]^[286]^[287]^[288]^[289]^[290]^[291]^[292]^[293]^[294]^[295]^[296]^[297]^[298]^[299]^[300]^[301]^[302]^[303]^[304]^[305]^[306]^[307]^[308]^[309]^[310]^[311]^[312]^[313]^[314]^[315]^[316]^[317]^[318]^[319]^[320]^[321]^[322]^[323]^[324]^[325]^[326]^[327]^[328]^[329]^[330]^[331]^[332]^[333]^[334]^[335]^[336]^[337]^[338]^[339]^[340]^[341]^[342]^[343]^[344]^[345]^[346]^[347]^[348]^[349]^[350]^[351]^[352]^[353]^[354]^[355]^[356]^[357]^[358]^[359]^[360]^[361]^[362]^[363]^[364]^[365]^[366]^[367]^[368]^[369]^[370]^[371]^[372]^[373]^[374]^[375]^[376]^[377]^[378]^[379]^[380]^[381]^[382]^[383]^[384]^[385]^[386]^[387]^[388]^[389]^[390]^[391]^[392]^[393]^[394]^[395]^[396]^[397]^[398]^[399]^[400]^[401]^[402]^[403]^[404]^[405]^[406]^[407]^[408]^[409]^[410]^[411]^[412]^[413]^[414]^[415]^[416]^[417]^[418]^[419]^[420]^[421]^[422]^[423]^[424]^[425]^[426]^[427]^[428]^[429]^[430]^[431]^[432]^[433]^[434]^[435]^[436]^[437]^[438]^[439]^[440]^[441]^[442]^[443]^[444]^[445]^[446]^[447]^[448]^[449]^[450]^[451]^[452]^[453]^[454]^[455]^[456]^[457]^[458]^[459]^[460]^[461]^[462]^[463]^[464]^[465]^[466]^[467]^[468]^[469]^[470]^[471]^[472]^[473]^[474]^[475]^[476]^[477]^[478]^[479]^[480]^[481]^[482]^[483]^[484]^[485]^[486]^[487]^[488]^[489]^[490]^[491]^[492]^[493]^[494]^[495]^[496]^[497]^[498]^[499]^[500]^[501]^[502]^[503]^[504]^[505]^[506]^[507]^[508]^[509]^[510]^[511]^[512]^[513]^[514]^[515]^[516]^[517]^[518]^[519]^[520]^[521]^[522]^[523]^[524]^[525]^[526]^[527]^[528]^[529]^[530]^[531]^[532]^[533]^[534]^[535]^[536]^[537]^[538]^[539]^[540]^[541]^[542]^[543]^[544]^[545]^[546]^[547]^[548]^[549]^[550]^[551]^[552]^[553]^[554]^[555]^[556]^[557]^[558]^[559]^[560]^[561]^[562]^[563]^[564]^[565]^[566]^[567]^[568]^[569]^[570]^[571]^[572]^[573]^[574]^[575]^[576]^[577]^[578]^[579]^[580]^[581]^[582]^[583]^[584]^[585]^[586]^[587]^[588]^[589]^[590]^[591]^[592]^[593]^[594]^[595]^[596]^[597]^[598]^[599]^[600]^[601]^[602]^[603]^[604]^[605]^[606]^[607]^[608]^[609]^[610]^[611]^[612]^[613]^[614]^[615]^[616]^[617]^[618]^[619]^[620]^[621]^[622]^[623]^[624]^[625]^[626]^[627]^[628]^[629]^[630]^[631]^[632]^[633]^[634]^[635]^[636]^[637]^[638]^[639]^[640]^[641]^[642]^[643]^[644]^[645]^[646]^[647]^[648]^[649]^[650]^[651]^[652]^[653]^[654]^[655]^[656]^[657]^[658]^[659]^[660]^[661]^[662]^[663]^[664]^[665]^[666]^[667]^[668]^[669]^[670]^[671]^[672]^[673]^[674]^[675]^[676]^[677]^[678]^[679]^[680]^[681]^[682]^[683]^[684]^[685]^[686]^[687]^[688]^[689]^[690]^[691]^[692]^[693]^[694]^[695]^[696]^[697]^[698]^[699]^[700]^[701]^[702]^[703]^[704]^[705]^[706]^[707]^[708]^[709]^[710]^[711]^[712]^[713]^[714]^[715]^[716]^[717]^[718]^[719]^[720]^[721]^[722]^[723]^[724]^[725]^[726]^[727]^[728]^[729]^[730]^[731]^[732]^[733]^[734]^[735]^[736]^[737]^[738]^[739]^[740]^[741]^[742]^[743]^[744]^[745]^[746]^[747]^[748]^[749]^[750]^[751]^[752]^[753]^[754]^[755]^[756]^[757]^[758]^[759]^[760]^[761]^[762]^[763]^[764]^[765]^[766]^[767]^[768]^[769]^[770]^[771]^[772]^[773]^[774]^[775]^[776]^[777]^[778]^[779]^[780]^[781]^[782]^[783]^[784]^[785]^[786]^[787]^[788]^[789]^[790]^[791]^[792]^[793]^[794]^[795]^[796]^[797]^[798]^[799]^[800]^[801]^[802]^[803]^[804]^[805]^[806]^[807]^[808]^[809]^[810]^[811]^[812]^[813]^[814]^[815]^[816]^[817]^[818]^[819]^[820]^[821]^[822]^[823]^[824]^[825]^[826]^[827]^[828]^[829]^[830]^[831]^[832]^[833]^[834]^[835]^[836]^[837]^[838]^[839]^[840]^[841]^[842]^[843]^[844]^[845]^[846]^[847]^[848]^[849]^[850]^[851]^[852]^[853]^[854]^[855]^[856]^[857]^[858]^[859]^[860]^[861]^[862]^[863]^[864]^[865]^[866]^[867]^[868]^[869]^[870]^[871]^[872]^[873]^[874]^[875]^[876]^[877]^[878]^[879]^[880]^[881]^[882]^[883]^[884]^[885]^[886]^[887]^[888]^[889]^[890]^[891]^[892]^[893]^[894]^[895]^[896]^[897]^[898]^[899]^[900]^[901]^[902]^[903]^[904]^[905]^[906]^[907]^[908]^[909]^[910]^[911]^[912]^[913]^[914]^[915]^[916]^[917]^[918]^[919]^[920]^[921]^[922]^[923]^[924]^[925]^[926]^[927]^[928]^[929]^[930]^[931]^[932]^[933]^[934]^[935]^[936]^[937]^[938]^[939]^[940]^[941]^[942]^[943]^[944]^[945]^[946]^[947]^[948]^[949]^[950]^[951]^[952]^[953]^[954]^[955]^[956]^[957]^[958]^[959]^[960]^[961]^[962]^[963]^[964]^[965]^[966]^[967]^[968]^[969]^[970]^[971]^[972]^[973]^[974]^[975]^[976]^[977]^[978]^[979]^[980]^[981]^[982]^[983]^[984]^[985]^[986]^[987]^[988]^[989]^[990]^[991]^[992]^[993]^[994]^[995]^[996]^[997]^[998]^[999]^[1000]^[1001]^[1002]^[1003]^[1004]^[1005]^[1006]^[1007]^[1008]^[1009]^[1010]^[1011]^[1012]^[1013]^[1014]^[1015]^[1016]^[1017]^[1018]^[1019]^[1020]^[1021]^[1022]^[1023]^[1024]^[1025]^[1026]^[1027]^[1028]^[1029]^[1030]^[1031]^[1032]^[1033]^[1034]^[1035]^[1036]^[1037]^[1038]^[1039]^[1040]^[1041]^[1042]^[1043]^[1044]^[1045]^[1046]^[1047]^[1048]^[1049]^[1050]^[1051]^[1052]^[1053]^[1054]^[1055]^[1056]^[1057]^[1058]^[1059]^[1060]^[1061]^[1062]^[1063]^[1064]^[1065]^[1066]^[1067]^[1068]^[1069]^[1070]^[1071]^[1072]^[1073]^[1074]^[1075]^[1076]^[1077]^[1078]^[1079]^[1080]^[1081]^[1082]^[1083]^[1084]^[1085]^[1086]^[1087]^[1088]^[1089]^[1090]^[1091]^[1092]^[1093]^[1094]^[1095]^[1096]^[1097]^[1098]^[1099]^[1100]^[1101]^[1102]^[1103]^[1104]^[1105]^[1106]^[1107]^[1108]^[1109]^[1110]^[1111]^[1112]^[1113]^[1114]^[1115]^[1116]^[1117]^[1118]^[1119]^[1120]^[1121]^[1122]^[1123]^[1124]^[1125]^[1126]^[1127]^[1128]^[1129]^[1130]^[1131]^[1132]^[1133]^[1134]^[1135]^[1136]^[1137]^[1138]^[1139]^[1140]^[1141]^[1142]^[1143]^[1144]^[1145]^[1146]^[1147]^[1148]^[1149]^[1150]^[1151]^[1152]^[1153]^[1154]^[1155]^[1156]^[1157]^[1158]^[1159]^[1160]^[1161]^[1162]^[1163]^[1164]^[1165]^[1166]^[1167]^[1168]^[1169]^[1170]^[1171]^[1172]^[1173]^[1174]^[1175]^[1176]^[1177]^[1178]^[1179]^[1180]^[1181]^[1182]^[1183]^[1184]^[1185]^[1186]^[1187]^[1188]^[1189]^[1190]^[1191]^[1192]^[1193]^[1194]^[1195]^[1196]^[1197]^[1198]^[1199]^[1200]^[1201]^[1202]^[1203]^[1204]^[1205]^[1206]^[1207]^[1208]^[1209]^[1210]^[1211]^[1212]^[1213]^[1214]^[1215]^[1216]^[1217]^[1218]^[1219]^[1220]^[1221]^[1222]^[1223]^[1224]^[1225]^[1226]^[1227]^[1228]^[1229]^[1230]^[1231]^[1232]^[1233]^[1234]^[1235]^[1236]^[1237]^[1238]^[1239]^[1240]^[1241]^[1242]^[1243]^[1244]^[1245]^[1246]^[1247]^[1248]^[1249]^[1250]^[1251]^[1252]^[1253]^[1254]^[1255]^[1256]^[1257]^[1258]^[1259]^[1260]^[1261]^[1262]^[1263]^[1264]^[1265]^[1266]^[1267]^[1268]^[1269]^[1270]^[1271]^[1272]^[1273]^[1274]^[1275]^[1276]^[1277]^[1278]^[1279]^[1280]^[1281]^[1282]^[1283]^[1284]^[1285]^[1286]^[1287]^[1288]^[1289]^[1290]^[1291]^[1292]^[1293]^[1294]^[1295]^[1296]^[1297]^[1298]^[1299]^[1300]^[1301]^[1302]^[1303]^[1304]^[1305]^[1306]^[1307]^[1308]^[1309]^[1310]^[1311]^[1312]^[1313]^[1314]^[1315]^[1316]^[1317]^[1318]^[1319]^[1320]^[1321]^[1322]^[1323]^[1324]^[1325]^[1326]^[1327]^[1328]^[1329]^[1330]^[1331]^[1332]^[1333]^[1334]^[1335]^[1336]^[1337]^[1338]^[1339]^[1340]^[1341]^[1342]^[1343]^[1344]^[1345]^[1346]^[1347]^[1348]^[1349]^[1350]^[1351]^[1352]^[1353]^[1354]^[1355]^[1356]^[1357]^[1358]^[1359]^[1360]^[1361]^[1362]^[1363]^[1364]^[1365]^[1366]^[1367]^[1368]^[1369]^[1370]^[1371]^[1372]^[1373]^[1374]^[1375]^[1376]^[1377]^[1378]^[1379]^[1380]^[1381]^[1382]^[1383]^[1384]^[1385]^[1386]^[1387]^[1388]^[1389]^[1390]^[1391]^[1392]^[1393]^[1394]^[1395]^[1396]^[1397]^[1398]^[1399]^[1400]^[1401]^[1402]^[1403]^[1404]^[1405]^[1406]^[1407]^[1408]^[1409]^[1410]^[1411]^[1412]^[1413]^[1414]^[1415]^[1416]^[1417]^[1418]^[1419]^[1420]^[1421]^[1422]^[1423]^[1424]^[1425]^[1426]^[1427]^[1428]^[1429]^[1430]^[1431]^[1432]^[1433]^[1434]^[1435]^[1436]^[1437]^[1438]^[1439]^[1440]^[1441]^[1442]^[1443]^[1444]^[1445]^[1446]^[1447]^[1448]^[1449]^[1450]^[1451]^[1452]^[1453]^[1454]^[1455]^[1456]^[1457]^{[1458]</}

Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-51-1;

3. Kerényi György: Jeles napok dalai, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 2015. ISBN: 080023372;

4. Kodály Zoltán: A magyar népzene, Editio Musica Budapest Zeneműkiadó, 1951. ISBN: ISMN: 9789633307779;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lükő Gábor: A magyar lélek formái, Exodus kiadó, Budapest 1942. ISBN: 2399972286726;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB224**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Digitális kultúra alsó tagozaton
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Digital culture in elementary school
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a tanító szakos hallgatók megismerjék azokat a pedagógiai, didaktikai és technológiai alapokat, amelyek segítik őket a NAT 2020 szerinti digitális kultúra tanításában az alsó tagozaton. A kurzus során a hallgatók gyakorlati készségeket sajátítanak el a digitális kompetencia fejlesztéséhez, az algoritmikus gondolkodás megalapozásához, az informatikai eszközök felelős használatához és a digitális térben történő biztonságos mozgáshoz. A tantárgy kiemelten kezeli az interaktív tanítási-tanulási módszereket és az alsó tagozatos gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó eszközhasználatot.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with the pedagogical, didactical and technological foundations that will help them to teach digital culture in grades 1–4 of primary school according to the current National Core Curriculum. During the course, students will acquire practical skills to develop digital literacy, to develop algorithmic thinking, to use IT tools responsibly, and to navigate safely in the digital space. The

course will emphasise interactive teaching-learning methods and the age-appropriate use of tools for primary school children.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Elkötelezett és felelősséget vállal szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the

limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB212 - Digitális alkalmazások a pedagógiai munkában;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A digitális kompetencia jelentősége. A NAT elvárásai (The importance of digital literacy. The NAT expectations)

12.2. Az IKT-eszközök szerepe a tanításban (The role of IKT tools in teaching)

12.3. Egyszerű szoftverek és alkalmazások használata. Az online és offline eszközök különbségei (Using simple software and applications. Differences between online and offline tools)

12.4. Bevezetés az algoritmikus gondolkodásba (Introduction to algorithmic thinking)

12.5. Egyszerű algoritmusok felismerése és létrehozása (Recognising and creating simple algorithms)

12.6. Lépésről lépésre haladás és problémamegoldás (Step-by-step progress and problem solving)

12.7. Blokk-alapú programozás (Block-based programming)

12.8. Egyszerű programok és animációk készítése (Creating simple programs and animations)

12.9. Az online kommunikáció alapjai (The online communication basics)

12.10. Illemszabályok és netikett (Rules and etiquette)

12.11. Biztonság a digitális térben (Security in the digital space)

12.12. Digitális lábnyom és az online tér veszélyei (Digital footprint and the dangers of online space)

12.13. Oktatási prezentációk, PowerPoint (Educational presentations, PowerPoint)

12.14. Digitális eszközök pedagógiai alkalmazása (Pedagogical use of digital tools)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni,

abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az első alkalommal kijelölt feladatok megoldása és bemutatása az első órán megadott határidőre. A félév során két zárthelyi dolgozat megírása, melynek időpontját az első alkalommal ismerteti az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, a félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A félév végi érdemjegy az alábbi százalékos határok szerint kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Carol Vorderman: Programozás gyerekeknek – A bináris kódtól a játékkészítésig, HVG Kiadó Zrt., Budapest 2016. ISBN: 9789633043202;
2. Lénárd András: Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése padlórobotok segítségével, Stiefel Eurocart Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-963-9939-89-9;
3. Lénárd András: Robotika, kódolás, digitalizáció kisgyermekkorban, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest 2023. ISBN: 978-963-489-609-8;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lénárd András Tamás, Sarbó Gyöngyi, Tarné Éder Marianna, Turzó-Sovák Nikolett: Digitális kultúra 3., Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-289-0;
2. Lénárd András Tamás, Sarbó Gyöngyi, Tarné Éder Marianna, Turzó-Sovák Nikolett: Digitális kultúra 4. , Oktatási Hivatal, Budapest 2022. ISBN: 978-963-436-382-8;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB225**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Irodalom és nemzeti kultúra
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Literature and national culture
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítse a magyar gyermekirodalmi hagyomány értékalapú közvetítésére, valamint támogassa a pedagóguskompetenciák fejlesztését a nemzeti műveltség megalapozása érdekében. A kurzus során a hallgatók elmélyülnek a magyar gyermekirodalom klasszikusainak és kiemelkedő alakjainak (különösen a XX. század második feléből) műveiben, megismerik ezek irodalmi, erkölcsi és kulturális jelentőségét.

A tantárgy hangsúlyt fektet a kortárs magyar gyermekirodalom és a meseregény műfaji sajátosságainak bemutatására, valamint arra, hogy ezek hogyan járulnak hozzá a gyermekek nemzeti identitásának formálásához. A hazai és világirodalmi példák mellett kiemelt figyelmet kapnak a NAT2020-ban rögzített, kiemelt szerzők és műveik, különös tekintettel azok pedagógiai alkalmazására.

A kurzus gyakorlati részében a hallgatók grafikai szervezők segítségével dolgoznak fel irodalmi szövegeket, fejlesztve ezáltal tervezési, értelmezési és alkalmazási kompetenciáikat. A gyermekkönyvek illusztrációs világának vizsgálata a vizuális

nevelés és az esztétikai érzékenyítés részeként szintén szerves része a képzésnek.

A tantárgy hozzájárul a hallgatók azon képességének kialakításához, hogy a gyermekirodalom segítségével átörökössék a magyar kultúra értékeit, erősítsék a nemzeti identitást, valamint tudatosan alkalmazzák a tantervi előírásokat és módszertani eszközöket az irodalomtanítás során.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students for the value-based transmission of the Hungarian children's literary tradition and to support the development of pedagogical competences in order to establish national literacy. During the course, students will immerse themselves in the works of the classics and prominent figures of Hungarian children's literature (especially from the second half of the 20th century) and learn about their literary, moral and cultural significance.

The course emphasises the genre specificities of contemporary Hungarian children's literature and fairy tales, and how they contribute to the formation of children's national identity. In addition to examples from national and world literature, special attention will be paid to the authors and their works identified in NAT2020, with particular emphasis on their pedagogical application.

In the practical part of the course, students will work on literary texts with the help of graphic organisers, thus developing their competences in planning, interpretation and application. The study of the illustrative world of children's books as part of visual education and aesthetic sensitisation is also an integral part of the course.

The subject contributes to the development of students' ability to transmit the values of Hungarian culture through children's literature, to strengthen national identity, and to consciously apply curricular standards and methodological tools in the teaching of literature.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó

tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural

backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB204 - Gyermekirodalom és nemzeti nevelés;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tanári minta az óravezetéshez - Csukás István: A téli tücsök meséi (Teacher's model for teaching lessons - Csukás István: A téli tücsök meséi)

12.2. Tanári minta az óravezetéshez - Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (Teacher's model for teaching lessons - Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami)

12.3. Tanári minta az óravezetéshez - Csukás István: Pom Pom meséi (Teacher's model for teaching lessons - Csukás István: Pom Pom meséi)

12.4. Tanári minta az óravezetéshez - Szabó Magda: Tündér Lala (Teacher's Sample for Lessons - Szabó Magda: Tündér Lala)

12.5. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Fekete István: Vuk (Student teaching, using the techniques learned in the first semester - Fekete István: Vuk)

12.6. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával – Bálint Ágnes: A Szeleburdi család (Student teaching, using the techniques learned in the first semester – Bálint Ágnes: A Szeleburdi család)

12.7. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő)

12.8. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Milne: Micimackó (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Milne: Winnie the Pooh)

12.9. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Lázár Ervin: Bab Berci (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Lázár Ervin: Bab Berci)

12.10. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Bálint Ágnes: Hajónapló (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Bálint Ágnes: Hajónapló)

12.11. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Csukás István: Pom-pom meséi (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Csukás István: Pom-pom meséi)

12.12. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Fekete István: Tüskevár (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Fekete István: Tüskevár)

12.13. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Tatay Sándor: Kinizsi (Student teaching, using the techniques learned in the first semester: Tatay Sándor: Kinizsi)

12.14. Hallgatói órátartás, az első félévben tanult technikák alkalmazásával - Berg Judit: Rumini (Student teaching, using the techniques learned in the first semester - Berg Judit: Rumini)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a szemináriumi foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot

szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók a félév során projektmunka keretében feldolgoznak egy választott ifjúsági regényt, a tantárgy keretében megismert módszertani technikák – különösen a grafikai szervezők, reflektív feldolgozás és élménypedagógiai elemek – alkalmazásával. A feldolgozás során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a NAT2020-ban szereplő irodalmi és nevelési célok érvényesítésére,
- a mű nemzeti értékeket közvetítő tartalmainak azonosítására,
- valamint a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó tanítási javaslatok kidolgozására.

A projekt része egy rövid, írásbeli reflexió, amelyben a hallgató bemutatja módszertani döntéseinek indokait, valamint értékeli saját szakmai fejlődését.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét. Hallgatói órataratás.

16.2. Az értékelés:

A félév gyakorlati jeggyel zárul, két fő összetevő alapján:

Projektmunka bemutatása és elemzése 50%: A hallgató ismerteti a félév során elkészített ifjúsági regény-feldolgozását, kiemelve a módszertani megfontolásokat, a nemzeti értékközvetítés szempontjait, valamint a pedagógiai alkalmazhatóságot.

Tanórai részlet megtartása / tanítási terv bemutatása 50%: A hallgató bemutat egy tanórai részletet vagy tanítási tervet, amely a gyermekirodalmi mű feldolgozására épül. A bemutatót szakmai reflexió és indoklás követi.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Borbély Sándor: Ötven nagyon fontos "gyerekkönyv": műismertetések és műelemzések, Lord Könyvkiadó, Budapest 1996. ISBN: ISBN 963 8544422 ;
2. Hansági Ágnes – Hermann Zoltán – Mészáros Márton – Szekeres Nikoletta szerk.: Mesebeszéd. A gyerek- és ifjúsági irodalom kézikönyve, Fiatal Írók Szövetsége, Budapest 2017. ISBN: 9786155729058 ;
3. Komáromi Gabriella: Gyermekirodalom, Helikon Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9632086104;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Vitéz Ferenc: A homo ludens – költői játék és szerep (In: Mediárium, 13. évf.,

2019/1., pp. 5–34), DRHE, Debrecen 2019. ISBN: ISSN: 1789-0357;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB226**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Környezetismeret tantárgypedagógia
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Didactics of science and the physical and social environment
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tárgy célja, hogy a hallgató ismerje meg a környezetismeret tanításának feladatait, tartalmát és követelményeit, lehetőségeit a gondolkodás és egyéb készségek fejlesztésére. Képes legyen a szaktanterem és a szabadterek hatékony és biztonságos használatára, nevelési, szakmódszertani lehetőségeinek kiaknázására. A tárgy kitér a környezetismeret (és más tárgyak ehhez kötődő) témáinak, tartalmainak módszertanára. Kiemelten kezeli a kísérletet, mint a természettudományok tanításának koncentrált módszerét.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject is that students should become familiar with the tasks, content, and requirements of teaching environmental studies, as well as its potential for developing thinking and other skills. They should be able to use both the classroom and outdoor spaces effectively and safely while maximizing their educational and methodological potential. The course covers the methodology of science and and social

environment studies and related subjects, with a particular emphasis on experiments as a key method in teaching natural sciences.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységiében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulónál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kurzus és a követelmények ismertetése. A környezetismeret tantárgy története. Feladatmegbeszélés (iskolai dokumentumok, herbárium készítése) (Introduction to the course and requirements. History of environmental studies as a subject. Task discussion (school documents, herbarium making))

12.2. Iskolai dokumentumok: a természettudományok és a környezetismeret a NAT-ban és a környezetismeret (és a hozzá kapcsolódó) kerettantervekben (School documents: natural sciences and environmental studies in the National Curriculum (NAT) and related subject curricula)

12.3. A környezetismeret tanítási – tanulási folyamatának sajátosságai, az egyes oktatási stratégiák megismerése. Az oktatási folyamat szerkezete: az ismeretszerzés és az alkalmazás mozzanatai. A motiváció, a tényanyaggyűjtés, gondolkodási műveletek, rögzítés, alkalmazás, ellenőrzés, értékelés, osztályzás (Characteristics of teaching and learning environmental studies, understanding various teaching strategies. Structure of the educational process: stages of knowledge acquisition and application. Motivation, fact collection, thinking operations, reinforcement, application, assessment, grading)

12.4. A különböző munkaformákon alapuló módszerek. Tematikus terv, óravázlat, óraelemzés (Methods based on different forms of work. Thematic plan, lesson plan, lesson analysis)

12.5. Szemléltető eszközök, a terepasztal, a földgömb, a térkép, az élősarok bemutatása. Gyűjtemények, preparátumok. Ismerkedés a munkatankönyvekkel, tankönyvekkel, munkafüzettel, feladatlapokkal, digitális térképpel és oktatófelületekkel (Teaching aids: terrain model, globe, map, nature corner.

Collections, specimens. Introduction to workbooks, textbooks, workbooks, worksheets, digital map and learning sites)

12.6. Megfigyelés, mérés, kísérlet, modell (Observation, measurement, experiment, model)

12.7. Kísérletek különböző témakörökben (Experiments in various topics)

12.8. Zárthelyi dolgozat. A földrajzi ismeretek tanítása: felszínformák, az időjárás, éghajlat, tájékozódás a térben. A hazai tájak tanításának módszertani kérdései (Mid-term test. Teaching geography: landforms, weather, climate, spatial orientation. Methodological questions in teaching local landscapes)

12.9. Kísérletek, szemléltető eszközök bemutatása. Víz-, talaj- és levegővizsgálat, növények és környezetük megfigyelése az iskolakertben. Főbb madárvédelmi eszközök, madárbarát iskola (Presenting experiments, demonstration tools. Water, soil, and air testing, plant and environmental observations in the school garden. Key bird protection tools, bird-friendly school)

12.10. Kísérletek, szemléltető eszközök bemutatása. Biológiai fogalmak kialakítása, élőlények és környezetük, biológiai kísérletek (Presenting experiments, demonstration tools. Formation of biological concepts, living organisms and their environment, biological experiments)

12.11. A társadalmi környezet témakörének tanítása. A család szerepe, foglalkozások, az iskola, ünnepek és jeles napok. Közlekedéspedagógia. Intézmények (Teaching about the social environment. The role of family, occupations, school, holidays, and special days. Traffic education. Institutions)

12.12. A környezetismeret tankönyvek (Textbooks of the subject 'környezetismeret' (science and the physical and social environment))

12.13. Zárthelyi dolgozat. Felkészülés és látogatás a Pedagógiai Múzeumban (tanszergyűjtemény, egy kijelölt, más egyetemi programmal nem ütköző időben) (Midterm test. Preparation for and visit to the Museum of Pedagogy (school exhibition, in a consensus time))

12.14. Összefoglalás, kiállítás az elkészített szemléltető eszközökből (Summary, exhibition of prepared demonstration tools)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A

hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Kísérleti bemutató (iskolai szituációban, egymás tanításával 9-10. héten); szemléltető eszköz készítése és bemutatása, herbárium lap készítése feliratokkal 14. hétig. Zárthelyi dolgozat 8. és 13. héten.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, mely az órai munka (10%), félévközi és félév végi zárthelyi dolgozat (35 ill. 25%), herbárium (10%), kísérlet (10%), szemléltető eszköz (10%) pontszámaiból áll össze (összesen 100 pont). 0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halbritter András Albert, Mátyás Izolda Beáta, Pauliczky Nóra: Iskolakertek téli ötlettára, Iskolakertekért Alapítvány, Budapest 2018. ISBN: 9786150018546;
2. Konrád Ágnes: Útmutató a környezetismeret tantárgy tanításához, Eszterházy Károly Egyetem, Eger 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-kornyezetismeret-tantargy-tanitasahoz.pdf>;
3. Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625301;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Koltai Zsuzsa: A múzeumi kultúráközvetítés változó világa. A múzeumi kultúráközvetítés pedagógiai és andragógiai szempontú vizsgálata, Gondolat Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978 963 693 323 4 ;
2. Nagymáté Emese: Kísérletezzünk! - Időjárás jelenségek, Cser Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789632782119;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB227

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Pályaszocializáció III. – Óvoda és iskola közötti átmenet

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Career Socialization III. - Transition from kindergarten to school

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hospitálási gyakorlat során a hallgatók megfigyelőként vesznek részt óvodai és alsó tagozatos iskolai foglalkozásokon, előre meghatározott szempontok alapján. A megfigyelés mellett céljuk az intézmény működésének megismerése, a pedagógusokkal és gyermekekkel való kapcsolatépítés, valamint a nevelési-oktatási tevékenységek különböző formáinak feltérképezése.

A hallgatók az óvodában megfigyelik az iskolára hangoló tevékenységeket, különös tekintettel az óvodapedagógus által alkalmazott módszerekre, a gyermekek reakcióira, valamint az életkornak megfelelő készség- és képességfejlesztés formáira.

Közvetlen tapasztalatokat szereznek az óvodai környezetben.

Megismerik az óvoda-iskola közötti átmenetet támogató programokat, tevékenységeket (iskolalátogatás).

Az iskolai hospitálás az őszi félév első két hónapjában (előkészítő időszak) valósul meg,

ahol a hallgatók az átmenetet támogató pedagógiai módszereket, attitűdöket figyelik meg (alapkészségek, részképességek, egyéni fejlesztés, játék alapú oktatás).

Hospitálási naplót vezetnek. Reflektálnak a látottakra, egyetemi órák keretében elemzik és értelmezik azokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the observation placement, students will participate as observers in pre-school and primary school classes, based on pre-defined criteria. In addition to observation, the aim is to learn about the functioning of the institution, to build relationships with teachers and children, and to explore different forms of educational activities.

Students will observe school-readiness activities in kindergarten, with particular attention to the methods used by the kindergarten teacher, children's responses, and forms of skill and ability development appropriate to their age.

They will gain direct experience in the kindergarten environment.

They learn about programmes and activities that support the transition from nursery to school (school visits).

The school visit takes place during the first two months of the autumn term (preparatory period), where students observe pedagogical methods and attitudes that support the transition (basic skills, subskills, individual development, play-based education).

They keep an observation diary. They reflect on what they have seen, analyse and interpret it in the context of university lessons.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált

folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form,

method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into

the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB217 - Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az I. félév megfigyelési szempontjai (Observation aspects of the first semester)

12.2. Pedagógiai megfigyelési szempontok: óvoda-iskola átmenet megfigyelése (Educational observation aspects: monitoring the transition from kindergarten to school)

12.3. Pedagógiai megfigyelési szempontok: tanórai történések az 1–4. osztályban, kiegészítve az óvodai csoportban szerzett tapasztalatokkal (Pedagogical observation aspects: classroom activities in grades 1-4, supplemented by experiences in the kindergarten class)

12.4. Pszichológiai megfigyelés: a kisiskolás gyermek érzelmi megnyilvánulásai tanórán, illetve az óvodai csoportban szerzett tapasztalatok tükrében (Psychological observation: the emotional expressions of the young schoolchild in the classroom and in the kindergarten group)

12.5. A tanórán kívüli helyzetekben megmutatkozó érzelmi megnyilvánulások kisiskolás korban, párhuzamba állítva az óvodai csoportos megfigyelésekkel (Emotional expressions in out-of-school situations at early school age, in parallel with

group observations in kindergarten)

12.6. Az osztály szokásrendjének megfigyelése és annak kialakítási módja (Observation of classroom routines and how they are established)

12.7. A tanulói együttműködés megvalósításának aspektusai (Aspects of implementing student cooperation)

12.8. Osztálytermi és óvodai csoportban zajló szabadidős pedagógiai tevékenységek megfigyelése (Observation of pedagogical activities related to the organisation of leisure time in the classroom)

12.9. A gyermekek érzelmi reakcióinak és közösségen belüli viselkedésének megfigyelése óvodai és alsó tagozatos környezetben (Observing children's emotional reactions and behaviour in the community in kindergarten and in primary school environment)

12.10. A pedagógus és gyermek kapcsolatának a megfigyelése (Observing the relationship between teacher and child)

12.11. A szabadidő-szervezéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek megfigyelése óvodai és iskolai környezetben (Observation of pedagogical activities related to leisure time management in kindergarten and in school environment)

12.12. A gyermekek érzelmi megnyilvánulásainak és tanórán kívüli viselkedésének megfigyelése az óvodai és iskolai nevelési helyzetekben (Observation of children's emotional expressions and out-of-class behaviour in kindergarten and school situations)

12.13. A tanulók egymás közötti kapcsolatának a megfigyelése (Observing how students interact with each other)

12.14. A gyakorlaton szerzett ismeretek összegzése, rendszerezése (Summarising and organising the knowledge acquired during the exercise)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a szemináriumi foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A

hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók hospitálási naplót vezetnek a tanítási gyakorlat során, amelyben rögzítik a megfigyelt órák lényeges elemeit (pl. tanóra felépítése, pedagógiai módszerek, tanulói aktivitás, osztálytermi interakciók), valamint saját reflexióikat a tapasztaltakról.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a hospitálásokon és a hospitálási napló vezetése

16.2. Az értékelés:

A hospitálási napló értékelése során a következő szempontok alapján történik az elbírálás:

Dokumentáció pontossága és részletessége (20%): Az órák megfigyelésének szakszerű, strukturált rögzítése; a tanóra menetének, módszereinek, céljainak pontos leírása.

Pedagógiai reflexió mélysége (30%): A hallgató képes önálló következtetések levonására, saját gondolkodásának és fejlődésének kritikus értékelésére.

A pedagógiai szakkifejezések alkalmazása (15%): A szakszerű nyelvhasználat.

Összefüggések felismerése (15%): A tanulói viselkedés, az alkalmazott tanítói módszerek és az oktatási célok közötti kapcsolatok értelmezése.

Forma és szerkesztés (10%): A napló felépítettsége, nyelvhelyesség, áttekinthetőség, valamint a formai követelmények (pl. terjedelem, tagolás) betartása.

Egyéni tanulságok, fejlesztési célok megfogalmazása (10%): reflexió.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
2. Kereki Judit, Szvatkó Anna, Nyitrai Ágnes: Átmenetek. Módszertani ajánlások a kisgyermekkorú átmenetek sikeres megvalósulása érdekében. Család – bölcsőde – óvoda – iskola, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest 2024. ISBN: 9786155944772;
3. Nyitrai Ágnes, Murányi Beáta, Szurominé Balogh Mónika: Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard: Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest 2022. ISBN: 978-615-5944-05-5;

4. Polonkai Mária: Gazdagító programpárok jó gyakorlatai, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest 2014. ISBN: ISSN 2062-5936;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Böddi Zsófia, Kerekes Valéria, Kovács Magdolna, Rádi Orsolya Márta, Svraka Bernadett, Vári Péter: Jó gyakorlatok az óvoda–iskola átmenethez (EFOP-3.1.2-16-2016-00001) A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából, Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem, Budapest 2019. ISBN: 978-9634891406;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB228**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Számok és számolás tanítása alsó tagozaton
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Teaching numbers and arithmetic at primary school (1-4.)
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórak száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (0 EA + 42 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgatók felkészítése a kisiskolás gyermekek matematikai gondolkodásának és képességeinek fejlesztésére. A félév során megismerkednek a számfogalom kialakításának algoritmusával, a négy alpművelet tanításának lépéseivel, a törtszámok és a negatív számok előkészítésével. Elsajátítják a stratégiákat, megismerik az eszközöket, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a szükséges ismeretanyagot el tudják sajátítani a kisdíákok.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Tasks aligned with individual correction needs in articulation, pronunciation, modulation, and emphasis. Improvement of competencies in delivering live speech and acoustic texts, as well as in speech comprehension and clarity. Practice of clear, interpretative, and expressive reading. Breathing, articulation, and intonation exercises. Development of reading techniques.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB214 - Matematikai alapok alkalmazása;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzeti Alaptanterv. A matematika óra felépítése (National Curriculum. Structure of mathematics lessons)

12.2. A számfogalom kialakítása (Developing the concept of number)

12.3. Számok írása (Writing numbers)

12.4. A szóbeli összeadás és kivonás értelmezési lehetőségei, tanításuk, fokozataik és tulajdonságaik felfedezése (Interpretations of oral addition and subtraction, how they are taught, their degrees and discovering their properties)

12.5. A szóbeli szorzás és osztás értelmezési lehetőségei, tanításuk, fokozataik és tulajdonságaik felfedezése (Interpreting, teaching, grades and degrees of oral multiplication and division discovering their properties)

12.6. Az írásbeli műveletek tanítása, fokozatai 3. és 4. osztályban I. (Teaching written operations, grades 3 and 4, I)

12.7. Az írásbeli műveletek tanítása, fokozatai 3. és 4. osztályban II. (Teaching written operations, grades 3 and 4, II)

12.8. A műveleti tulajdonságok és műveleti kapcsolatok összefoglalása (Summary of operational properties and operational relationships)

12.9. A törtfogalom alakítása, alakulása, és az ezt segítő eszközök és módszerek megismerése (The formation and evolution of the concept of fractions, and the tools and methods that help learning about)

12.10. A negatív számok bevezetése, értelmezési módjai, használatos eszközök (Introduction of negative numbers, ways of interpreting them, tools used)

12.11. Számelméleti fogalmak (Number theory concepts)

12.12. Eszközök használata a számtan-algebra témakörben (Using tools in algebra and calculus)

12.13. Analógiák, algoritmusok (Analogies, algorithms)

12.14. Feladatmegoldás (Problem solving)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az gyakorlat anyagát beszerezni,

abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladatok elkészítése. A félév során két zárthelyi dolgozat megírása, melyek időpontját az első alkalommal hirdeti ki az oktató. A félév során a hallgatók mikrotanításokat tartanak a hallgatói csoportban, melynek időpontját és témáját az első órán hirdeti ki az oktató.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. A kijelölt házi feladatok megoldása, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: a félév során két zárthelyi dolgozat megírása (50%), mikrotanítás a hallgatói csoportban (50%). A félév végi érdemjegy az összesített teljesítmény alapján az alábbi százalékos határok szerint kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. C. Neményi Eszter, Móricz Márk, Oravecz Márta: Építsük fel! Matematika gyűjtemény 1. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81539-8-0;
2. C. Neményi Eszter, Móricz Márk, Oravecz Márta: Építsük fel! Matematika gyűjtemény 1. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81539-8-0;
3. C. Neményi Eszter, Oravecz Márta, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 2. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6256-28-7;
4. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 3. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 9789634362739;
5. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 4. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN:

978-963-436-398-9;

6. C. Neményi Eszter–R.Dr. Szendrei Julianna: Tantárgypedagógiai füzetek, A számolás tanítása, Szöveges feladatok, ELTE TÓFK, Budapest 2005. ISBN: 8000002010733;

7. Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása alsó tagozton, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631973532;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 4. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-963-436-397-2;

2. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-22-5;

3. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-23-2;

4. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 3. osztályosoknak, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-268-5;

5. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-13-8;

6. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-14-5;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB229**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szókészletteni és jelentéstani ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Knowledge of lexicology and semantics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Andrea, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - elemzési gyakorlatok, hallgatói kiselőadások
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanító szakos alapképzésben részt vevő hallgatók számára megfelelő alapismeretek elsajátítását biztosítsa a szókészlettan és a jelentéstan területén. A hallgatók az alábbi témakörökben szereznek ismereteket: a szókészlettan (lexikológia) alapvető kérdései, területei, a szókészlet tagolódása; a szóalkotási módok; a frazeológia alapvető kérdései, a frazémák típusai; általános jelentéstani ismeretek, a jelentés fogalma, a jelentésfajták, a lexikológiai jelentés részletezése, valamint a jelentésváltozások.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students in the initial teacher training programme with a basic knowledge of vocabulary and semantics. Students will acquire knowledge in the following subjects: basic issues and areas of lexicology, vocabulary structure; vocabulary, the different areas of lexical classification, lexical concepts and lexical structures; basic issues of phraseology, types of phrases; general knowledge of

semantics, the concept of meaning, types of meaning, lexicological meaning in detail and changes in meaning.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgypedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgypedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes legyen világosan és érthetően kommunikálni a tananyagot, valamint hatékonyan megértetni magát a diákokkal.

Ismerje és alkalmazza a különböző tanítási módszereket és technikákat, amelyek segítenek a gyerekeknek az írás és olvasás megtanulásában.

Gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a tanítás során felmerülő problémákra és kihívásokra.

Ismerjen változatos tanítási módszereket, amelyek motiválják a diákokat és fenntartják az érdeklődésüket.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének segítése irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a különböző fogyatékkal élő

gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének segítésében.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

Elkötelezett és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

A hitelesség, a szakmai felkészültség és az elhivatottság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége:

Személyes példamutatásával mintát ad a diákok számára.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért, a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 6-12 and their role in preparing them for lifelong learning.

Has a sound knowledge of science and pedagogy in all subject areas in grades 1 to 4 and in one subject area in grades 1 to 6 (or in the science and pedagogy of national education).

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Ability to communicate clearly and comprehensibly and to communicate effectively with pupils.

Know and apply different teaching methods and techniques to help children learn to read and write.

Respond quickly and effectively to problems and challenges in teaching.

Know a variety of teaching methods that motivate students and keep them interested.

-

Attitude:

It's activities are geared towards helping children aged 6-12 to develop optimally.

In all aspects of her teaching, she is committed to helping children from different socio-cultural backgrounds, children with special educational needs and children with disabilities to integrate into the community.

Requires self-reflection, analysis and evaluation of the educational process and of his/her own activities from several points of view.

Requires continuous self-development and professional renewal.

Is committed to and takes responsibility for his/her professional development.

Characterised by credibility, professionalism and commitment.

-

Autonomy and responsibility:

Sets an example for students by leading by example.

Responsible for the development of children aged 6 to 12 in the areas of his/her competence, for the effective foundation and development of their key competences.

Responsible for fostering cultural traditions, promoting intercultural understanding and communication, and strengthening social cohesion in the areas of its competence.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a féléves program ismertetése, a követelményrendszer és a célkitűzések megbeszélése, a szakirodalom ismertetése, használata. A szótan, a szókészlettan (lexikológia) mibenléte, területei (Introduction to the semester programme, discussion of the requirements and objectives, introduction to and use of the literature. Dictionaries, lexicology and its fields)

12.2. Szókészlet és szótártípusok. A szókészlet és a szókincs (Vocabulary and dictionary types. Vocabulary and glossary)

12.3. A szó- és kifejezőkészlet egységei. A frazéma fogalma és típusai (Units of vocabulary and vocabulary. The concept and types of phrase)

12.4. A szókészlet eredet szerinti tagolódása, történeti-művelődéstörténeti ismeretekkel kiegészítve (Vocabulary by origin, historical and literary history)

- 12.5. A szókészlet mai rétegződése, változása és mozgása (Contemporary stratification, change and movement of vocabulary)
- 12.6. A szóalkotás módjai. A szóösszetételek típusai (Modes of word formation. Types of word combinations)
- 12.7. A szóalkotás módjai. A szóképzés és a ritkább szóalkotási módok (Modes of word formation. Word formation and less common word formation modes)
- 12.8. Részösszefoglalás; grammatikai elemzések (Partial summaries; grammatical analyses)
- 12.9. Általános jelentéstani ismeretek (General semantic knowledge)
- 12.10. A jelentésfajták (Types of meaning)
- 12.11. A lexikológiai jelentés részletezése 1. (Details of lexical meaning 1)
- 12.12. A lexikológiai jelentés részletezése 2. (Details of lexical meaning 2)
- 12.13. Összegzés és elemzési gyakorlatok (Summary and analysis exercises)
- 12.14. Összegzés és elemzési gyakorlatok, valamint hallgatói kiselőadások (Summary and analysis exercises and student presentations)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nyelvtani elemzési gyakorlatok a szókészlettan és a jelentéstan témaköreiből, valamint kiselőadások a félév elején ismertetett módon és heteken.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmény teljesítése és tanórai aktív munka.

16.2. Az értékelés:

Kollokviumi jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve, Trezor Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 9639088927;
2. Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 789630596312;
3. Pethő József: Jelentéstan, Bölcsész Konzorcium, Budapest 2004. ISBN: 963 9704 82 2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bárdosi Vilmos – Csobothné Hegedűs Mária: Szólások és közmondások munkafüzet, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2012. ISBN: 9786155219054;
2. Gecső Tamás szerk.: Lexikális jelentés, aktuális jelentés, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2000. ISBN: 963860901X;
3. Horváth Katalin – Ladányi Mária (szerk.): Elemszerkezet és linearitás, ELTE BTK Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Budapest 1998. ISBN: 9634632513;
4. Kiefer Ferenc: Jelentéselmélet, Corvina Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 978 963 135 682 3;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Andrea, PhD
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB230

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szövegfeldolgozás – ismerettartalmú szövegek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Text processing – knowledge-based texts

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Lember-Major Enikő, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók mélyreható ismereteket szerezzenek az alsó tagozatos tanulók olvasási képességeinek kialakításáról és fejlesztéséről, különös hangsúlyt fektetve az életkornak megfelelő szövegértési készségek fejlesztésére. A képzés során a hallgatók megismerkednek különböző szövegtípusok feldolgozási és dekódolási módszereivel, amelyek elengedhetetlenek a hatékony szövegértés megalapozásához. A tantárgy központi elemét az ismerettartalmú szövegek feldolgozása képezi, melynek célja a tanulni tanulás stratégiáinak kialakítása és az ismeretterjesztő szövegek feldolgozási technikáinak elsajátítása. Ezek a készségek elősegítik a szövegértést, a szöveg reprodukálást, valamint az olvasási szokások és képességek fejlődését. A tantárgy keretében kiemelt figyelmet kap a szövegek tagolásának és belső hierarchiájának megfigyelése, a bekezdések szerkezetének elemzése, valamint a tételmondatok kiemelése. A hallgatók továbbá megismerkednek az RWCT technikákkal, amelyek hatékony eszközök a mérlegelő gondolkodás és a szövegértési készségek fejlesztésében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with an in-depth knowledge of the development and improvement of reading skills in lower secondary school students, with a particular emphasis on the development of age-appropriate reading comprehension skills. The course will introduce students to methods of processing and decoding different types of texts, which are essential for effective reading comprehension. A central element of the course is the processing of knowledge texts, with the aim of developing learning-to-learn strategies and techniques for processing knowledge texts. These skills promote text comprehension, text reproduction and the development of reading habits and skills. In the context of the subject, particular attention is paid to the observation of the structuring and internal hierarchy of texts, the analysis of paragraph structure and the highlighting of topic sentences. Students will also be introduced to RWCT techniques as effective tools for developing reflective thinking and comprehension skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének

megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális

tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality

development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB216 - Olvasás- és írástanítás;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az alsó tagozatos olvasási képesség fejlesztésének alapjai (The basics of developing reading skills in primary school)

12.2. A szövegértési készségek fejlesztésének elméleti alapjai, szövegértési modellek és elméletek (Theoretical foundations for developing reading comprehension skills, models and theories of reading comprehension)

12.3. Szövegtípusok és feldolgozásuk (Text types and their processing)

12.4. Különböző szövegtípusok jellemzői (Characteristics of different text types)

12.5. Szövegtípusok feldolgozásának módszerei (Methods of processing text types)

12.6. Az ismerettartalmú szövegek szerepe az oktatásban (The role of knowledge texts in education)

12.7. Feldolgozási technikák és stratégiák (Processing techniques and strategies)

12.8. Bevezetés az RWCT technikákba (Introduction to RWCT techniques)

12.9. Alapvető RWCT-módszerek, gyakorlati alkalmazás példákon keresztül (Basic RWCT methods, practical application through examples)

12.10. Szövegértési készségek fejlesztése, szövegértési stratégiák tanítása, differenciált oktatás a szövegértés fejlesztésében (Developing reading comprehension skills, teaching reading comprehension strategies, differentiated instruction in reading comprehension)

12.11. Szövegértési készségek fejlesztése, szövegértési feladatok és gyakorlatok (Developing reading comprehension skills, reading comprehension tasks and exercises)

12.12. A mérlegelő gondolkodás jelentősége, módszerek a mérlegelő gondolkodás fejlesztésére (The importance of reflective thinking, methods for developing reflective thinking)

12.13. Gyakorlati óratervezetek bemutatása és elemzése (Presentation and analysis of practical lesson plans)

12.14. Reflektív gyakorlatok (Reflective exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az első órákon megbeszélte feltételeknek megfelelő feladatbank készítése az ismerettartalmú szövegek feldolgozásához.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A hallgatókkal egyeztetve feladatbank készítése (min. 5 db, az órán megbeszélte szempontoknak eleget tevő feladat). Ismerettartalmú szöveg feldolgozásához készített óravázlat (1 db). Értékelés: feladatbank (40%) és óravázlat (60%) alapján 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban, KFRTKF, Debrecen 2006.
2. Besir Anna - Gasparicsné Kovács Erzsébet - Koós Ildikó: Az anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája az alsó tagozaton. - felsőoktatási tankönyvrészlet, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI), Budapest 2014. ISBN: 978-963-682-794-6;
3. Józsa Krisztián: Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest 2006.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Robert Fisher: Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni történetekkel, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625929;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB231**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tanulási és reflektív készségek fejlesztése
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Developing learning and reflective skills
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy átfogó képet nyújtson a tanulási és reflektív készségek fejlesztéséről. Ennek részeként a hallgatók elsajátítják a kognitív (memória, figyelem, problémamegoldás), metakognitív (önmonitorozás, stratégiai tervezés) és szociális- emocionális készségeket (kommunikáció, empátia, önszabályozás). Ezen túlmenően, megismerkednek különböző tanulási stílusokkal és stratégiákkal, és megtanulják, hogyan alkalmazzák ezeket a gyakorlatban. A motiváció és a tanulási célok meghatározása, a tanulási nehézségek felismerése és kezelése, valamint a hatékony tanulási technikák szintén fontos részei a kurzusnak. A hallgatók mintát kapnak a reflektív gondolkodás és önreflexió fejlesztésére, valamint valós pedagógiai helyzetek elemzésére, megoldások kidolgozására esettanulmányok és gyakorlati példák segítségével.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide a comprehensive overview of the development of learning and reflective skills. As part of this, students will master cognitive (memory,

attention, problem solving), metacognitive (self-monitoring, strategic planning) and social-emotional skills (communication, empathy, self-regulation). In addition, they will learn about different learning styles and strategies and how to apply them in practice. Identifying motivation and learning goals, recognising and dealing with learning difficulties and effective learning techniques are also important parts of the course. Students will be given a model for developing reflective thinking and self-reflection, as well as for analysing real pedagogical situations and developing solutions through case studies and practical examples.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-

pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB207 - Pedagógiai alapismeretek;

11.2. TTOTB218 - Pedagógiai folyamatok;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tanulási képességek fejlesztése (Developing learning skills)

12.2. Kognitív készségek: memória, figyelem, problémamegoldás (Cognitive skills: memory, attention, problem solving)

12.3. Metakognitív készségek: önmonitorizás, stratégiai tervezés (Metacognitive skills: self-monitoring, strategic planning)

12.4. Szociális és emocionális készségek: kommunikációs készségek, empátia, önszabályozás (Social and emotional skills: communication skills, empathy, self-regulation)

12.5. Tanulási stílusok és stratégiák: Vizuális, auditív, kinezetikus tanulók támogatása (Learning styles and strategies: supporting visual, auditory, kinesthetic learners)

12.6. Motiváció és tanulási célok meghatározása (Motivation and setting learning goals)

12.7. Tanulási nehézségek felismerése és kezelése (Identifying and managing learning difficulties)

12.8. Tanulási technikák 1. (Learning techniques 1)

12.9. Tanulási technikák 2. (Learning techniques 2)

12.10. Reflektív gondolkodás fejlesztése (Developing reflective thinking)

12.11. Önreflexió (Self-reflection)

12.12. Esettanulmányok és gyakorlatok: Valós pedagógiai helyzetek elemzése és megoldások kidolgozása 1. (Case studies and exercises: analysing real pedagogical situations and developing solutions 1)

12.13. Esettanulmányok és gyakorlatok: Valós pedagógiai helyzetek elemzése és megoldások kidolgozása 2. (Case studies and exercises: analysing real pedagogical situations and developing solutions 2)

12.14. Esettanulmányok és gyakorlatok: Valós pedagógiai helyzetek elemzése és megoldások kidolgozása 3. (Case studies and exercises: analysing real pedagogical

situations and developing solutions 3)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Tanulási képességek fejlesztésére, illetve tanulási technikák alkalmazására az első órákon megbeszélte feltételeknek megfelelő feladatbank összeállítása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Jegymegajánlás: A félév elején megbeszélte időpontban megírt 2 db (50-50%) zárthelyi dolgozat eredménye alapján. Értékelés 1-5 fokú skálán.

Szóbeli vagy írásbeli vizsga a hallgatókkal egyeztetett témakör elemeiből, értékelése 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bárdossy Ildikó – Dudás Margit – Pethőné Nagy Csilla – Priskinné Rizner Erika: A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei, Pécsi Tudományegyetem, Pécs–Budapest 2002. ISBN: 9636419205;

2. Gloviczki Zoltán: Bevezetés a pedagógiába, Akadémiai Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-9634542490;

3. Szettele Katalin: Kreatív pedagógia. A kreativitás fejlesztésének oktatási

koncepciója, Új Pedagógiai Szemle, Budapest 2020. ISBN: ISSN 1215-1807;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.
2. Robert Fisher: Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni történetekkel, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625929;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB232

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Testnevelés-módszertani alapismeretek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Fundamental methodological knowledge in physical education

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Szakál Zsolt, tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tanítói alapképzési szak tantervében rögzítetteknek megfelelően a leendő pedagógusok elméleti és gyakorlati felkészítése kiemelt jelentőséggel bír. A testnevelés és sport szakterületén a tantárgy célja és feladata az általános iskola 1–4. évfolyamának gyakorlati tananyaga közül az előkészítő gyakorlatok szerepének és mozgásanyagának tudományos igényű feldolgozása. Ennek keretében a hallgatók megismerkednek a gimnasztikai szaknyelvvel, elsajátítják a rajzírás szabályrendszerét és jelölésmódját, valamint az ezekhez kapcsolódó oktatásmódszertani elveket, amelyek alkalmazására a gyakorlati képzés során is sor kerül. A tananyag részét képezi az alacsony szervezettségű mozgásos játékok és játékos képességfejlesztő gyakorlatok didaktikai alkalmazása, valamint azok előkészítő funkciójának tudatosítása. Emellett kiemelt figyelmet kap a különböző kéziszerek testnevelésórán történő integrált használatának lehetősége, az eséstechnikák szakszerű elsajátítása, továbbá az alternatív mozgásformák elméleti és gyakorlati megismerése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

In accordance with the curriculum of the primary school teaching undergraduate program, the theoretical and practical preparation of future educators holds paramount importance. Within the field of physical education and sports, the objective and function of the course are to systematically analyze the role and movement repertoire of preparatory exercises within the practical content of grades 1–4 in primary education. As part of this process, students familiarize themselves with the specialized terminology of gymnastics, acquire the rules and notation system of movement representation, and master the related pedagogical principles, which are subsequently applied in practical training. The curriculum also encompasses the didactic application of low-structure movement games and playful skill-development exercises, along with the conscious recognition of their preparatory function. Furthermore, special emphasis is placed on the integrated use of various hand apparatuses in physical education classes, the professional acquisition of falling techniques, and the theoretical and practical exploration of alternative movement forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process

planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Általános tájékoztató. A félév menetének, tematikájának, követelményeinek ismertetése. Alapfogalmak a gimnasztika tárgyköréből. A gimnasztikai gyakorlatok mozgásszerkezete. (General information. Overview of the semester structure, topics, and requirements. Basic concepts of gymnastics. Movement structure of gymnastics exercises.)

12.2. A testnevelési óra megszervezéséhez szükséges rendgyakorlati elemek módszertana (sorakozás, jelentésadás, igazodás, vigyázz- és pihenjállás, alakzatok stb.). A bemelegítésnél is alkalmazható testnevelési játékok. A játékoktatás módszertana. (Methodology of drill exercises necessary for organizing physical education classes (e.g., lineup, reporting, alignment, attention and rest positions, formations, etc.). Physical education games applicable in warm-ups. Methodology of teaching games.)

12.3. Testfordulatok, járás ütemtartással, egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárással, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal). Tartásos elemek szakkifejezései I. (Ujj-, kéz-, kartartások). Futó- és fogójátékok. A test tengelyei és síkjai, a test helyzete a szerhez viszonyítva. (Body turns, walking with rhythm maintenance, and balance-challenging tasks (e.g., attacking walk, walking with trunk rotations, forward and sideways bending). Terminology of posture elements I. (finger, hand, and arm positions). Running and chasing games. The body's axes and planes, body position relative to apparatus.)

12.4. Rendgyakorlati elemek ismételése, menet és futásgyakorlatok különböző alakzatokban. Alakzatok az előkészítő gyakorlatok alkalmazása során. A 96 ütemű szabadgyakorlat ismertetése. (Repetition of drill exercises, marching and running exercises in different formations. Use of formations in preparatory exercises. Introduction to the 96-beat free exercise routine.)

12.5. Előkészítő gyakorlatok. Mozgásos elemek előrehaladással: járással (pl.: mély és magas súlyponti helyzetben), futások, ugrások, szökdelések, karlendítésekkel összekapcsolva. Futó- és fogójátékok. Tartásos elemek szakkifejezései II. (fogásmódok, testhelyzetek). Futó- és fogójátékok. (Preparatory exercises: locomotor movements including walking (e.g., in low and high center of gravity positions), running, jumping, hopping, and arm swings. Running and chasing games. Terminology of posture elements II. (grip techniques, body positions). Running and chasing games.)

12.6. Mozgásos elemek szakkifejezései (emelések, ereszkedések, hajlítások, nyújtások, lendítések, döntések, körzések stb.). A 96 ütemű gyakorlat felépítése, a gyakorlatblokkok ismertetése. (Terminology of movement elements (lifting, lowering, bending, stretching, swinging, tilting, circling, etc.). Structure of the 96-beat exercise, introduction to the exercise blocks.)

12.7. Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatsorok összeállításának szempontjai. Egyszerű és összetett gyakorlatok. Testrészek szerinti csoportosítás. Fogójátékok labdával. Testnevelési és népi játékok. (Principles of assembling basic-form free exercise routines. Simple and complex exercises. Categorization by body parts. Chasing games with balls. Physical education and traditional folk games.)

12.8. A gimnasztikai szaknyelv alapelvei, a gyakorlatok szakleírása. Zárthelyi dolgozat. (Fundamental principles of gymnastics terminology, technical descriptions of exercises. Written test.)

12.9. A gimnasztikai gyakorlatok izmokra kifejtett hatása szerinti csoportosítása. Futójátékok szerek és eszközök felhasználásával. A gyakorlatok rajzírása, a rajzírásban alkalmazott jelek. A rajzírás szabályai. (Classification of gymnastic exercises based on their muscular effects. Running games incorporating equipment and apparatus. Diagrammatic representation of exercises, symbols used in exercise notation, and rules of notation.)

12.10. A gimnasztikai gyakorlatok oktatása és vezetése. A gimnasztikai gyakorlatvezetése elemei. A gimnasztikai gyakorlatok variálása, kombinálása. Természetes és társas gyakorlatok. Padgyakorlatok módszertana. (Teaching and leading gymnastic exercises. Elements of gymnastic instruction. Variations and combinations of gymnastic exercises. Natural and partner exercises. Methodology of bench exercises.)

12.11. Hospitálás I. (Megfigyelési szempontok a rendgyakorlatok és a gimnasztikai gyakorlatvezetés) Gyakorlatsor bemutatása.

(Classroom observation I (Observation criteria for drill exercises and gymnastic instruction). Presentation of exercise sequences.)

12.12. Medicinlabda és kislabda gyakorlatok módszertana, dobások. Felfújtt labda és karika gyakorlatok módszertana. A gyakorlatsor bemutatása (pótbemutatás). (Methodology of medicine ball and small ball exercises, throwing techniques. Methodology of inflated ball and hoop exercises. Presentation of exercise sequences (make-up presentations).)

12.13. Botgyakorlatok és súlyzógyakorlatok módszertana. Sorverseny. Kúzsások, mászások. Váltóverseny. Ugrókötel és gumikötél gyakorlatok módszertana. Foglalkozások alternatív környezetben. (Methodology of stick and dumbbell exercises. Relay races. Crawling and climbing exercises. Jump rope and elastic band exercises methodology. Conducting lessons in alternative environments.)

12.14. Hospitálás II. (Kéziszergyakorlat vezetésének módszertana, játékoktatás módszertana). Zárthelyi dolgozat, Félévi munka értékelése. (Classroom observation II (Methodology of handheld apparatus instruction, methodology of game teaching). Written test, evaluation of semester work.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és

Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gimnasztikai szabadgyakorlat-sor bemutatása. A tanult testnevelési játékok szóbeli számonkérése (játékoktatáson keresztül). Félévközi két zárthelyi dolgozat a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére. A gimnasztikai szabadgyakorlat-sor bemutatása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása\végrehajtása. A zárthelyi dolgozatok (8,14.hét) legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: 96 ütemű szabadgyakorlat-sor bemutatása (25%), mikrotanítás- testnevelési játékok oktatása (25%), zárthelyi dolgozatok a félév elméleti anyagából (50%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Derzsy Béla: A gimnasztika alapjai, Fit-forma Wellnes Kft, Budapest 2006. ISBN: 9632147316;
2. Pinczés Tamás: Gimnasztikai alapismeretek tanítószakos hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-8429-96-4;
3. Pinczés Tamás, Nádas Lajos: Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2020. ISBN: 978-615-5853-26-5;
4. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Biró Melinda, Vácz Péter, Széles-Kovács Gyula, Juhász Imre, Szombathy Kálmán: Mozgásos játékok, Líceum Kiadó, Eger 2015. ISBN: 9786155297298;
2. Pásztori Attila – Rákos Etelka: Iskolai és népi játékok; Sportjátékok 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998. ISBN: 9631889254;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB233

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A vizuális nevelés módszertana 1.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Visual education methodology I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Varga Tünde, DLA, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítse a gyerekeket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésére. A korosztálynak megfelelően az alsó tagozatokban ezt elsősorban játékosan, élményszerűen tegye, hogy az alkotva tanulás elve érvényesüljön. A hallgatókat felkészítése a magyarság művészeti értékeinek megértésére épp úgy, mint az egyetemes művészet tárgyi hagyatékainak értelmezésére. A vizuális kultúra tantárgy három részterületén –képzőművészet, vizuális kommunikáció, tárgy- és környezet kultúra– megalapozott tudás birtoklása.

A tantárgy célja a kreativitás –mint vizuális problémamegoldás– jegyében, az alkotói tevékenységen keresztül, a személyiségfejlődésben az empátia, az intuíció, az önértékelés, az egyén és a közösség kapcsolati dinamikájának a fejlesztése.

A tantárgy célja az oktató-nevelő magatartás kialakítása, a változatos anyag és eszközhasználat alkalmazásának és módszertani folyamatainak a kialakítása és az oktatói tervezetek szakszerű elkészítésének elsajátítása.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students to understand the visually interpretable phenomena of the world around them. According to the age group, in the lower grades, do this mainly in a playful, experiential way, so that the principle of creative learning prevails. Preparing the students to understand the artistic values of Hungarians as well as to interpret the material legacies of universal art. Possession of knowledge based on the three subfields of the visual culture subject - visual arts, visual communication, object and environment culture.

The aim of the course is to develop empathy, intuition, self-evaluation, the relationship dynamics of the individual and the community through creative activity, in terms of creativity - as a solution to a visual problem.

The aim of the subject is to develop teaching and educational behavior, to develop the application and methodological processes of the use of diverse materials and tools, and to master the professional preparation of teaching drafts.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.

Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning.

Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév követelményeinek ismertetése (feladatgyűjtemény, alkotások). A vizuális alapfogalmak, vizuális megismerés a képzőművészet és a gyermek kifejező eszközei (Tasks of the semester (workbook, creation). Basic visual concepts and visual cognition, expressive tools of visual arts and children)

12.2. Sík és térbeli alkotások technikái: grafit és színes ceruza – vonal / vizes alapú festék – folt / agyag, gyurma – forma / szabadon választott – összetett képalkotás (Flat and three-dimensional work techniques: graphite and colored pencil - line / water-based paint - stain / clay, plasticine - shape / free choice - complex image creation)

12.3. Népi díszítőművészet és hagyományos tárgykultúra. Népi tárgyi hagyaték (Folk decorative art and traditional object culture. Folk object heritage)

12.4. A rajzi sémák, szimbólumok és a gyermeki intellektus fejlődésének párhuzamai.

Vizuális jelek a környezetünkben technikák: grafitceruza, tűfilc, tus (Parallels between drawing schemes, symbols and the development of children's intellect. Visual signs in our environment techniques: graphite pencil, needle felt, ink)

12.5. Vizuális információ, kommunikáció. Kép, hang, történet-technika: szabadon választott munka (Visual information, communication. Image, sound, story technique: freely chosen work)

12.6. Tárgykultúra, plasztikai alkotás, építő - konstruáló tevékenység technika (Visual information, communication. Image, sound, story technique)

12.7. Funkció és forma technika: mintázás (Function and form technique: patterning)

12.8. Valós és kitalált tárgyak technika: konstruálás (Real and fictional objects technique: construction)

12.9. Környezetkultúra, természetes környezet, lépték és arány (Environmental culture, natural environment, scale and proportion)

12.10. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata: a motiválás, az inspiráció, a megértés és az értelmezés (The theory and practice of visual education: motivation, inspiration, understanding and interpretation)

12.11. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata az érték, az önértékelés, az elfogadás (The theory and practice of visual education is value, self-evaluation, and acceptance)

12.12. A vizuális nevelés tervezése. Speciális feladatok megvalósítása, felzárkóztatás, segítő eljárások, tehetséggondozás, inkluzív nevelés, kiállítás szervezése (Planning of visual education. Implementation of special tasks, catch-up, support procedures, talent management, inclusive education, organization of exhibitions)

12.13. A gyermeki alkotások értelmezése (Interpretation of children's works)

12.14. A vizuális nevelés tervezése. Feladatsorok tanmenetté építése. A vizuális problémák kapcsolódásának lehetséges szempontjai, céljai (Planning of visual education. Building a series of tasks into a course. Possible aspects and goals of the connection of visual problems)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával

az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A szorgalmi időszak alatt készülő feladat-gyűjtemény folyamatos bővítése és a gyakorlati feladatok/alkotások gondozása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az ötfokú érdemjegy az órai aktivitásnak, a korosztálynak megfelelő feladatgyűjtemény (30%) és a félév során elkészült alkotások értékeléséből (70%) tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bakos Tamás, Bálványos Huba, Preisinger Zsuzsa, Sándor Zsuzsa: A vizuális nevelés pedagógiája a 6-12 éves korosztályban, Balassi Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9635063229;
2. Borbélyova Diana, Mészáros Tímea, Nagyová Csilla: A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata az alapiskola alsó tagozatában, Selye János Egyetem, Komárom 2020. ISBN: 9788081223686;
3. Kárpáti Andrea: Vizuális képességek fejlődése, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995. ISBN: 2399973553322;
4. Szávai István: Vizuális nevelés I. Feladatgyűjtemény és tanári kézikönyv a 1-8. évfolyam számára, Helikon Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9632085876;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. L. Ritók Nóra: Alkotni jó! 1., Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2005. ISBN: 9639224715;
2. L. Ritók Nóra: Alkotni jó! 2., Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2003. ISBN: 9639224715;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Tünde, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTFTB104**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Pedagógiai szociálpszichológia
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Educational social psychology
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgató képet kap a pedagógiai szociálpszichológia fogalmáról, tárgyáról, módszereiről. Megismerkedik a szocializáció, a szociális tanulás, a családi, az iskolai, a kortárs szocializáció folyamatával. Tájékozott lesz a tanulói személyiség, a csoport megismerése és fejlesztése terén. Megismeri a tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémáit. Képet kap az osztálytermi kommunikáció, a tanár-diák interakció, az iskolai agresszió jellemzőiről. Megismeri az iskolai tanulás pszichológiai folyamatát, a tanulási motiváció eszközeit, a tanulói teljesítmény értékelésének pszichológiai kérdéseit. Tájékozott lesz az egyéni bánásmódot igénylő (tehetséges, tanulási nehézséggel küzdő, nehezen nevelhető, valamint a beilleszkedési problémákkal küzdő) tanulókkal való foglalkozás lehetőségei terén.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The student will get an idea of the concept, subject and methods of educational social psychology. They will learn about the processes of socialisation, social learning, family, school and peer socialisation. You will be familiar with the development and

understanding of the personality of the learner and of the group. You will become familiar with the problems of teaching, leadership and authority. An understanding of the characteristics of classroom communication, teacher-student interaction and school aggression. The psychological process of learning in schools, the means of motivation to learn, the psychological issues of assessment of student performance. Become aware of the individual treatment of pupils (gifted, learning disabled, difficult to educate, and those with special needs) pupils who have difficulties in learning, difficulties in learning and difficulties in fitting in).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében.

Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását. Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztőpedagógia szakirodalmi háttérét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

-

Képességei:

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

-

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment.

Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

-

Capabilities:

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age- specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Pedagógiai szociálpszichológia tárgya, a szocializáció és szereptanulás (The subject of educational social psychology, socialisation and role learning)

12.2. Családi, iskolai és pályaszocializáció (Family, school and career socialisation)

12.3. Tanulás, tanulási orientáció, tanulási stílus (Learning, learning orientation, learning style)

12.4. Önszabályozó tanulás (Self-regulated learning)

12.5. Az iskolai tanulás motiválása (Motivating learning at school)

12.6. Tanulói személyiség megismerése (Learning about the student's personality)

12.7. Iskolai osztály, mint csoport (School class as a group)

12.8. Szociometria (Sociometrics)

12.9. Osztálytermi kommunikáció, tanár-diák interakció (Classroom communication, teacher-student interaction)

12.10. Iskolai erőszak (Bullying)

12.11. Pedagógus szerep. A vezetés és tekintély problémái (The role of a teacher. Problems of leadership and authority)

12.12. Tanári értékelés, jutalmazás, büntetés pszichológiai kérdései (Psychological issues of teacher evaluation, reward and punishment)

12.13. Iskolai tehetséggondozás (Talent management in schools)

12.14. Egyéni bánásmódot igénylő tanulók az iskolában (Students with special needs in school)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

2 zárthelyi dolgozat írása az előadáson elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból.

A zárthelyi dolgozatok értékelése: 60%-ig elégtelen, 61- 69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter utolsó heti óráján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok átlagának megfelelő jegy megajánlása kollokviumi jegyként. A megajánlott jegy el nem fogadása esetén írásbeli vizsga az előadás anyagából és a szakirodalomból. Az értékelés ötfokozatú skálán történik. 60%-ig elégtelen, 61-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. H.M.Claypool-D.M.Mackie-E.R.Smith: Szociálpszichológia, ELTE Eötvös Kiadó Kft, Budapest 2016. ISBN: 9789633122518;
2. Mészáros Aranka : Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9634630855;
3. N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III., Osiris Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632762791;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Elliot Aronson: Columbine után. Az iskolai erőszak szociálpszichológiája, Ab

ovo Kiadó KFT, Budapest 2009. ISBN: 9789639378728;

2. Elliot Aronson-Joshua Aronson: A társas lény, HVG Könyvek Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789635652716;

3. Figula Erika: Az iskolai erőszak jellemzői és családi szocializációs háttértényezői, Publishing@kery.org Kiadó, E-könyv 2019. ISBN: 9786158107730;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB240**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A drámapedagógia alapjai
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Drama-based Pedagogy
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a drámapedagógia történetét, jelentősebb irányzatait, különös tekintettel a 20-21. század kulturális-művészeti-esztétikai törekvéseit alapul véve. További cél, hogy váljanak képessé a résztvevők a dráma és a színház formanyelvének tanulmányozására, ismerjék a dráma módszertanának lényegiségét, a tanítási dráma alapfogalmait és munkaformáit. A tantárgy a drámapedagógia módszertani eszköztárának az ismeretével és alkalmazásával a komplex személyiségfejlesztést szolgálja.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces the history and key trends of drama pedagogy, focusing on the cultural, artistic, and aesthetic developments of the 20th and 21st centuries. Students will explore the formal language of drama and theatre, gaining foundational knowledge of drama methodology, core concepts, and the working methods of educational drama. Through the study and application of drama pedagogy's methodological tools, the course fosters both theoretical understanding and practical skills, supporting students'

holistic personal and creative development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject,**

curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A drámapedagógia története és helye a tudományok rendszerében. A drámapedagógia reformpedagógiai előzményei. A reformpedagógia nevelésről alkotott felfogásának ismertetése (The historical development of drama-based pedagogy and its position within the academic disciplinary framework. The reform pedagogical background of drama-based pedagogy. Introduction to reform pedagogy's concept of education)

12.2. A hagyománypedagógia lehetőségei a drámapedagógia tükrében, a néphagyomány ismeretének kontextusában (The potential of traditional pedagogy through the lens of drama pedagogy: a folklore-based perspective)

12.3. A dráma története és építőelemei. Dráma és színház (History and key components of drama. Drama and theatre)

12.4. A dráma megközelítésének interdiszciplináris összefüggései. Művészeti, kulturális, hermeneutikai gondolati összefüggésekre való reflexió (Exploring drama through interdisciplinary contexts. Reflection on artistic, cultural, and hermeneutical contexts of thought)

12.5. A drámapedagógia két ágának a bemutatása: a tanítási és az alkalmazott dráma bemutatása. Bolton tanítási dráma elmélete (An introduction to the two branches of drama-based pedagogy: teaching drama and applied drama. Bolton's theory of educational drama)

12.6. A dramatikus tevékenységformák ismertetése és alkalmazási lehetőségeinek a bemutatása. Jelentésteremtés és jelentéskeresés autentikussága (Exploring dramatic activities and their educational applications. The authenticity of meaning-making and meaning-seeking)

12.7. A dramatikus tevékenység értelmezése, a drámaiság, a dramatikus tevékenység alapelvei (Interpretation of dramatic activities, dramatic quality and the principles of dramatic activity)

12.8. A tanítási dráma stratégiái és technikái. Színjátékos (színházi dramaturgiai) ismeretek (Teaching drama strategies and techniques. Acting and theatre dramaturgy: essential skills)

12.9. Drámamunka tervezése és vezetése. A tanítási dráma elmélete és gyakorlata (tervezés, tanári eljárások, munkaformák, eszközök, gyakorlatok beépítése, szerepbe segítés, értékelés) (The art of planning and leading drama activities. The theory and practice of educational drama (planning, teaching procedures, working methods, tools, incorporation of exercises, role-playing, evaluation))

12.10. Drámapedagógiai konvenciók: kontextusépítő konvekciók, narratív konvenciók, költői jellegű konvenciók, reflexív jellegű konvenciók és ezek alkalmazási lehetőségeik (Drama pedagogical conventions: context-building, narrative, rhetorical, and reflexive conventions and their possible applications)

12.11. Dráma mint a személyiségfejlesztés és a közösségépítés eszköze. A dráma mint lehetőség a nyelvi- és kommunikációs kompetenciák fejlesztésére (Drama as a tool for personal development and community building. Drama as an opportunity to develop language and communication competences)

12.12. A játék és a mese szerepe a lélektani fejlődésben a drámapedagógia és a művészetterápia vonatkozási rendszerében (The role of play and fairy tales in

psychological development in the context of drama pedagogy and art therapy)

12.13. A dráma megjelenési lehetősége a tananyagban. Mesefoglalkozás, irodalomtanítás, történelem óra dramatikus potencialitásai (The possibilities for including drama in the educational curriculum. The dramatic potentials of fairy tale sessions, literature, and history education)

12.14. A szakértői játék bemutatása és alkalmazási lehetőségeinek differenciáltsága. A szakértői dráma tervezése (Expert play in practice: demonstration and varied applications. Designing the expert drama)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való aktív részvétel, a gyakorlati feladatokba való produktív bekapcsolódás. További feladat a szorgalmi időszak utolsó hetéig egy dolgozatnak a leadása, amelynek célja, hogy a drámapedagógia szempontjából fontos módszertani gyakorlatot bemutasson a félév elején megadott tartalmi és formai szempontok szerint, továbbá értékelje azt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 14. pontban meghatározott követelmények teljesítése, feladatok elvégzése, továbbá az oktató által meghatározott időpontra történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy ötfokú értékeléssel (50%-ban a gyakorlati feladatok, 50%-ban a dolgozat alapján).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a feladatok minimum 50% feletti összesített teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bolton, Gavin: A tanítási dráma elmélete, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest 1993. ISBN: 963845704X;
2. Kaposi László (szerk.): Drámapedagógiai olvasókönyv, II. Kerületi Kulturális Közhasznú Nonprofit, Budapest 2013. ISBN: 9789638457264;
3. Tölgyessy Zsuzsanna: A drámapedagógia elmélete és gyakorlata. Egyetemi jegyzet, Akadémiai Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789634542650;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cohen, Lawrence J.: Játékos nevelés - Játékterápia. A konfliktusok szelíd és kreatív megoldása, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 9786155281211;
2. Gabnai Katalin: Drámajátékok: gyerekeknek, fiataloknak, felnőtteknek, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest 1993. ISBN: 9631819493;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB241

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A fenntarthatóságra nevelés komplex tanulásszervezése

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Complex organisation of sustainability education

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Terepi tanulás, fordított tanterem (flipped classroom): minden órán ismeretgyűjtési feladat kiadása a következő foglalkozásra.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy célja, hogy a hallgató megismerje a fenntarthatóságra nevelés követelményrendszerét, helyét a pedagógus-kompetenciák között, a főbb hazai fenntarthatóságra nevelési programokat, a főbb módszereket. Találkozzon hazai jó gyakorlatokkal, képessé váljék terepi, erdei iskolai, iskolakerti foglalkozásokat szervezni és megvalósítani.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is for students to become familiar with the requirements of sustainability education, its place within teaching competencies, the main sustainability education programs in Hungary, and key teaching methods. Students will also be introduced to best practices in Hungary and develop the ability to organize

and implement fieldwork, forest school, and school garden activities.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

-

Attitűdje:

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt

felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásaért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

-

Attitude:

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12,

and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kurzus és a követelmények ismertetése, a szabadban tanulás jelentősége és jó gyakorlatai. A természeti környezet egészségi, idegrendszeri hatásai. Tanulmányi séta. Feladat kiosztás (Introduction to the course and requirements, the importance and best practice examples of outdoor learning. Health and neurological effects of the natural environment. Study walk. Task distribution.)

12.2. Múzeumpedagógia, múzeumlátogatás (Museum pedagogy, museum visit)

12.3. Fenntarthatóságra nevelés. Tavaszi feladatok az iskolakertben (Education for sustainability. Spring tasks in the school garden)

12.4. Az iskolakert és lehetőségei (The school garden and its possibilities)

12.5. Ökoiskolák, "iskolazöldítés": iskolák környezetbarát működtetése (Eco-schools, school greening: environmentally friendly school operation)

12.6. A jelenség alapú oktatás és a Fenntarthatósági Témahét. Mikrotanítási téma választása (Phenomenon-based education and Sustainability Thematic Week. Selection of micro-teaching topics)

12.7. Az erdei iskola. Kirándulás szervezése; tanulmányi kirándulás (The forest school. Organizing a tour; study tour.)

12.8. Tanösvény tervezése (Designing a nature trail)

12.9. Társas készségek fejlesztése szabadban tanulás során (Developing social skills through outdoor learning)

12.10. Iskolakerti gyakorlat (Practical activities in the school garden)

12.11. Zárthelyi dolgozat. A szabadban tanulás tantermi előkészítése, rögzítése és utómunkái (Written test. Classroom preparation, documentation, and follow-up work for outdoor learning)

12.12. Intézménylátogatás, mikrotanítás szabadban 1. (Institutional visit, micro-teaching outdoors I)

12.13. Intézménylátogatás, mikrotanítás szabadban 2. (Institutional visit, micro-teaching outdoors II)

12.14. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a figyelmes és aktív részvétel az órákon. Feladatok: párban tevékenykedtető mikrotanítás szabadban (12-13. hét); csoportos feladat elvégzése és bemutatása (kirándulás vagy múzeumlátogatás szervezése, vagy iskolakerti oktatóelem vagy tanösvény tervezése, Fenntarthatósági Témahét aktuális kiírásával kapcsolatos feladat előkészítése); zárthelyi dolgozat a 11. héten. Kötelező egy egyetemi, fenntarthatósággal kapcsolatos programon (előadás, kerekasztal-beszélgetés, könyvbemutató) részt venni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, mely az órai munka (20%), félév végi zárthelyi dolgozat (40%), mikrotanítás (20%), csoportos feladat (20%) pontszámaiból jön össze (összesen 100 pont). 0-49,99% elégtelen, 50-59,99% elégséges, 60-69,99% közepes, 70-79,99% jó, 80%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halbritter András Albert, Mátyás Izolda Beáta, Pauliczky Nóra: Iskolakertek téli ötlettára, Iskolakertekért Alapítvány, Budapest 2018. ISBN: 9786150018546;

2. Halbritter András, Tamáska Máté (szerk.): Iskolakert. Természet és közösség. A Szociálpedagógia folyóirat tematikus száma., Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác 19/2022. ISBN: https://real-j.mtak.hu/23685/1/szocped19_v%C3%A9gleges.pdf;

3. Könczey Réka, Szabó Mária, Varga Attila: Út az ökoiskola felé, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2016. ISBN: 9789634360001 (https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/oi_uny_lr.pdf);

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gerhard Winkel: Iskolakert-tankert, Mezőgazda Kiadó, Budapest 1993. ISBN: 9637362541;

2. Halbritter András Albert, Fodorné Magyar Ágnes: Kertészeti technológiák 6. (C modul, Technika és tervezés), Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 9786156256485;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB242

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Ének-repertoárismeret

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Singing repertory

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, jó minőségű hang lejátszással, valamint citera, furulya és NAT2020-as alsós ének-zene könyvek használatával.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók a tankönyvek anyagát végigénekelve, azok tevékenységi lehetőségeit figyelembe véve végig játsszák az alsós évfolyam repertoárját, hogy biztos háttérrel kezdhessék módszertani tanulmányaikat és tanítási gyakorlatukat. A repertoár kapcsán órarészleteket rekonstruálására, és a hangszeresség lehetőségeinek keresése is sor kerül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students sing through the textbook material, taking into account the activities they can do, and play through the repertoire of the lower school year, so that they can start their methodological studies and teaching practice with a solid background. The repertoire will also be used to reconstruct lesson plans and to explore the possibilities of instrumentality.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

A hallgató biztosan ismeri a repertoárt, jól eligazodik a tananyagban.

Áttekintéssel rendelkezik a különböző osztályok metodikai céljaival kapcsolatban és alapvetően érti az osztályokhoz kötődő ismereteket és készségeket.

Ismeri az alsós korosztály zenehallgatási anyagát.

Képességei:

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A hallgató biztosan tudja énekelni az iskolai dalokat a megfelelő stílusban, tempóban és magasságban.

A tananyag egyes dallamait képes citerázni és másokat biztosan furulyázni képes.

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A hallgató szereti az alsós repertoárt.

Ismeri a dalkincs értékeit, azt továbbadni képes.

Szívesen nyúl a citerához, hogy kísérje az osztályt, amennyiben a dal erre lehetőséget kínál.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hallgató önállóan képes dönteni a megtanulandó dalok sorrendjéről, ismervén azok nehézségeit.

Ki tudja egészíteni osztálya repertoárját, amennyiben az szükséges.

Felelősnek érzi magát azért, hogy az osztálynak ajánlott dalkincs többségét megtanítsa

a tanév alatt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

The student will be confident in their knowledge of the repertoire and will be able to find their way around the syllabus.

He/she will have an overview of the methodological objectives of the different classes and a basic understanding of the knowledge and skills associated with each class.

Familiarity with music listening material for the lower grades.

Capabilities:

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

The student will be able to sing school songs in the right style, tempo and pitch.

He/she will be able to play some of the tunes in the syllabus on the Hungarian zither and others with confidence on the recorder.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

The student likes the primary school repertoire.

He/she knows the values of the songs and is able to pass them on.

He/she is happy to pick up the Hungarian zither to accompany the class when the song offers the opportunity.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

The student is able to decide on the order of the songs to learn, knowing their difficulties.

He/she can add to the repertoire of his class if necessary.

He/she feels responsible for teaching most of the songs suggested for the class during the school year.

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB221 - Zenei alapismeretek és hangszeres játék;

11.2. TTOTB103 - Éneklési és zenélési készségek fejlesztése;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a magyar ének-zene tankönyvek hagyományai (Introduction and the tradition of Hungarian school songbooks)

12.2. A NAT2020-as alsós tankönyveinek felépítése (The structure of the primary school songbooks according to the NAT2020)

12.3. Az 1. osztály dalai az első félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 1st semester in grade 1, and the related skills and knowledge)

12.4. Az 1. osztály dalai a második félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 2nd semester in grade 1, and the related skills and knowledge)

12.5. A 2. osztály dalai az első félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 1st semester in grade 2, and the related skills and knowledge)

12.6. A 2. osztály dalai a második félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 2nd semester in grade 2, and the related skills and knowledge)

12.7. A 3. osztály dalai az első félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 1st semester in grade 3, and the related skills and knowledge)

12.8. A 3. osztály dalai a második félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 2nd semester in grade 3, and the related skills and knowledge)

12.9. A 4. osztály dalai az első félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 1st semester in grade 4, and the related skills and knowledge)

12.10. A 4. osztály dalai a második félévben és a hozzájuk kötődő készségek, ismeretek (Songs of the 2nd semester in grade 4, and the related skills and knowledge)

12.11. Zenehallgatás az 1-2. osztályban (Music listening in grade 1 and 2)

12.12. Zenehallgatás a 3-4. osztályban (Music listening in grade 3 and 4)

12.13. A tananyag kiegészítésének elsődleges forrásai (Primary sources for additions to the curriculum)

12.14. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel

pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.^{[1][2][3][4][5][6][7][8][9][10][11][12][13][14][15][16][17][18][19][20][21][22][23][24][25][26][27][28][29][30][31][32][33][34][35][36][37][38][39][40][41][42][43][44][45][46][47][48][49][50][51][52][53][54][55][56][57][58][59][60][61][62][63][64][65][66][67][68][69][70][71][72][73][74][75][76][77][78][79][80][81][82][83][84][85][86][87][88][89][90][91][92][93][94][95][96][97][98][99][100]}Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Heti rendszerességű házi feladatok, melyek többnyire gyakorlati jellegűek: a könyvekből származó dalok éneklése, a tananyaghoz kötődő ritmikai gyakorlatok stb. hang- vagy képfelvételének rögzítését és feltöltését jelenti. A házi feladatok legalább 80%-át elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, melyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek, melyeket az oktató számszerűsít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Rápli Györgyi: Ének-zene az általános iskola 1. osztálya számára, Oktatási Hivatal, 2024. ISBN: 9786158153966;
2. Rápli Györgyi: Ének-zene az általános iskola 2. osztálya számára , Oktatási Hivatal, 2021. ISBN: 9786156178909;
3. Rápli Györgyi: Ének-zene az általános iskola 3. osztálya számára, Oktatási Hivatal, 2022. ISBN: 9789634362388;
4. Rápli Györgyi: Ének-zene az általános iskola 4. osztálya számára , Oktatási Hivatal, 2023. ISBN: 9789634363842;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Papp Lajos: 35 Könnyű kétszólamú egyzeneműkar I., Editio Musica Budapest Kiadó, 1969. ISBN: M080059359;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB243

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Etika és módszertana

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Ethics and methodology

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Hauser Zsuzsanna, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az etikai elvek és normák alapjait, azok pedagógiai kontextusban való alkalmazhatóságát, valamint elsajátítsák az etikai tantárgy tanításához, az etikai dilemmák felismeréséhez és kezeléséhez szükséges módszertani készségeket. A kurzus során megismerik azokat a pedagógiai eszközöket és módszereket, amelyek segítségével hatékonyan taníthatók az erkölcsi értékek, és támogatják a gyermekek etikai érzékének és mérlegelő gondolkodásának fejlődését. A tantárgy célja továbbá, hogy a hallgatók váljanak képessé a gyermekek erkölcsi nevelésében betöltött felelősségük megértésére, valamint arra, hogyan képviselhetnek és közvetíthetnek pozitív etikai értékeket a tanítási folyamatban, miközben saját példamutató viselkedésük révén is támogatják a gyermekek erkölcsi fejlődését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the foundations of ethical principles and norms, their applicability in a pedagogical context, and the methodological skills

needed to teach ethics and to identify and deal with ethical dilemmas. The course will provide pedagogical tools and methods to effectively teach ethical values and support the development of children's ethical awareness and reflection. The course also aims to enable students to understand their responsibility in the moral education of children and how they can advocate and communicate positive ethical values in the teaching process, while supporting children's moral development through their own exemplary behaviour.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat,

módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process

planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az etika fogalma, történeti háttére, tartalma (Concept, history and content of ethics)

12.2. Az etika szerepe a nemzeti nevelésben (The role of ethics in national education)

12.3. Az erkölcsi nevelés céljai és fő feladatai a nevelő-oktató munkában (Aims and main tasks of ethical education in educational work)

12.4. Az etikatanítás tartalmát meghatározó szabályzó dokumentumok (Regulatory documents defining the content of ethics education)

12.5. Az etika tantárgy tanításának fő alapelvei, specifikus jellemzői (Main principles and specific features of teaching ethics)

12.6. Az etika tantárgy tanításának főbb témakörei alsó tagozaton (Main themes of ethics teaching in lower secondary education)

12.7. A tantárgy fő tanítási céljai és elvárt tanulási eredményei (Main learning objectives and expected learning outcomes of the subject)

12.8. A kulcskompetenciák és a hozzá kapcsolódó fejlesztési feladatok az etikatanítás során (Key competences and related development tasks in the teaching of ethics)

12.9. A hosszú és a rövid távú tervezés sajátosságai az etikatanításban (Characteristics of long and short-term planning in ethics education)

12.10. A tanítási óra tervezése, felépítése (Planning and structure of the lesson)

12.11. Eszközök és módszerek alkalmazásának lehetőségei a tanítási órákon (Possibilities of using tools and methods in the teaching lesson)

12.12. A digitális és papíralapú tankönyvek főbb jellemzői (Main features of digital and paper textbooks)

12.13. A tanulási környezet sajátosságai a tantárgy tanítása során (Specificities of the learning environment in the teaching of the subject)

12.14. Az etika tantárgy kapcsolata más tantárgyakkal (Relationship of ethics with other subjects)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok,

szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga a tematika témaköreiből összeállított tételsor alapján, értékelése ötfokozatú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Beran Ferenc (szerk.): Emberismeret és etika, Szent István Társulat, Budapest 2004. ISBN: 9633613280;
2. Falus Iván, Zagyváné Szűcs Ida: A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789634548454;
3. Kormos József: Az etika tantárgy tanításáról, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2021. ISBN: 9789635750429;
4. Loboczky, János és Torma, Anita és Vermes, Katalin (szerk.): Tudomány és megértés, EKKE Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 9789634962328;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gloviczki Zoltán: Bevezetés a pedagógiába, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2015. ISBN: 9789633082416;
2. Kormos József: A filozófia és az etika tanítása, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest–Piliscsaba 2016. ISBN: 9789633082898;
3. Turay Alfréd: Az ember és az erkölcs, Agapé Kiadó, Szeged 2000. ISBN: 9789634582182;

Budapest, 2025.

Hauser Zsuzsanna,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB244**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gondolkodási műveletek módszertana
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Thinking operations methodology
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vértessy Balázs, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgatók felkészítése a kisiskolás gyermekek matematikai gondolkodásának és képességeinek fejlesztésére. A félév során megismerkednek azokkal az algoritmusokkal, tevékenységekkel, amelyek a nyitott mondatok, egyenletek, egyenlőtlenségek elsajátításában nélkülözhetetlen szerepet játszanak a tanítási gyakorlat során. Megismerik azokat a feladattípusokat, amelyek a függvényyszerű gondolkodás fejlesztésében játszanak szerepet. Szöveges feladatok megoldásának algoritmusai. Szöveges feladatok csoportosításának lehetőségei. Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

To prepare students to develop the mathematical thinking and skills of young school children. During the semester, they will be introduced to the algorithms and activities that play an essential role in the learning of open sentences, equations and inequalities in the classroom. They will learn about the types of tasks that play a role in the development of functional thinking. Algorithms for solving word problems. Possibilities

of grouping textual tasks. Development of problem solving skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt. Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus,

támogató légkör kialakításában. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB228 - Számok és számolás tanítása alsó tagozaton;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A logika szerepe az iskolai matematikai tevékenységben. A logikai ismeretek tanítása, állítások vizsgálata (The role of logic in school mathematics. Teaching logic, testing statements)

12.2. A halmaz fogalma, jelölése, szemléltetése. Válogatások (Concept, notation and visualisation of a set. Selections)

12.3. Halmazműveletek értelmezése (Interpreting set operations)

12.4. Nyitott mondatok (Open sentences)

12.5. Nyitott mondatok megoldása (Solving open sentences)

12.6. Egyenlőtlenségek (Inequalities)

12.7. Szöveges feladatok bevezetése, rendszerezése (Introduction and organisation of text tasks)

12.8. A szöveges feladatok órai feldolgozásának általános lépései (General steps for working through text tasks in class)

12.9. Szöveges feladatok megoldási modelljei (Text problem solving models)

12.10. Feladatmegoldások (Problem solutions)

12.11. Problémamegoldás I. (Problem solving I)

12.12. Problémamegoldás II. (Problem solving II)

12.13. Versenyfeladatok (Competition tasks)

12.14. Összegzés, félévzárás (Summary, end of semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást,

a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Szemináriumi dolgozat készítése, melynek témáját az első alkalommal jelöli ki az oktató. Két zárthelyi dolgozat, melynek időpontja az első alkalommal kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: a félév során két zárthelyi dolgozat megírása (50%) és egy szemináriumi dolgozat elkészítése (50%). A félév végi érdemjegy az összesített teljesítmény alapján az alábbi százalékos határok szerint kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. C. Neményi Eszter, Móricz Márk, Oravecz Márta: Építsük fel! Matematika gyűjtemény 1. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81539-8-0;
2. C. Neményi Eszter, Oravecz Márta, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 2. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6256-28-7;
3. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 3. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 9789634362739;
4. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 4. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-398-9;
5. C. Neményi Eszter–R.Dr. Szendrei Julianna: Tantárgypedagógiai füzetek, A számolás tanítása, Szöveges feladatok, ELTE TÓFK, Budapest 2005. ISBN: 8000002010733;

6. Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása alsó tagozton, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631973532;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 4. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-963-436-397-2;
2. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-22-5;
3. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-23-2;
4. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 3. osztályosoknak, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-268-5;
5. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-13-8;
6. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-14-5;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB245**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szövegfeldolgozás – epikus és lírai művek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Text processing – epic and lyrical works
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy keretein belül az alsó tagozatos tanulók olvasási képességeinek kialakítására és fejlesztésére tesszük a hangsúlyt, különös tekintettel a szövegértési készségek fejlesztésére. A hallgatók megismerkednek az életkor-specifikus olvasási és szövegértési technikákkal, különböző szövegtípusok feldolgozási és dekódolási módszereivel. A tantárgy központi elemét képezi a szépirodalmi szövegek elemzése, amelynek során az epikai és lírai művek élményszerű feldolgozására kerül sor. A hallgatók elmélyítik tudásukat az epikai művek szerkezeti sajátosságainak megfigyelésében, ezáltal felkészülve a tanulók irodalmi kompetenciáinak fejlesztésére. A kurzus célja, hogy a hallgatók olyan szakmai kompetenciákat sajátítsanak el, amelyek segítségével hatékonyan tudják segíteni a tanulók szövegértési képességeinek fejlődését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The focus of the subject is on the development and improvement of reading skills in primary school pupils, with a particular emphasis on the development of reading

comprehension skills. Students will be introduced to age-specific reading and comprehension techniques and methods of processing and decoding different types of texts. A central element of the course is the analysis of fiction texts, which involves an experiential approach to epic and lyrical works. Students will deepen their knowledge of the structural features of epic works, preparing them to develop their literary competences. The aim of the course is to equip students with the professional competences that will enable them to effectively support the development of students' textual comprehension skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-

pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.
Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB230 - Szövegfeldolgozás – ismerettartalmú szövegek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az alsó tagozatos olvasási képesség fejlesztésének alapjai (Fundamentals of developing reading skills in lower grades)

12.2. A szövegértési készségek fejlesztésének elméleti alapjai, szövegértési modellek és elméletek (Theoretical foundations of developing reading comprehension skills, reading comprehension models and theories)

12.3. Szövegtípusok és feldolgozásuk (Text types and their processing)

12.4. Különböző szövegtípusok jellemzői (Characteristics of different text types)

12.5. Szövegtípusok feldolgozásának módszerei (Methods of processing text types)

12.6. A szépirodalmi szövegek szerepe az oktatásban – epikus művek feldolgozása (The role of literary texts in education – processing epic works)

12.7. A szépirodalmi szövegek szerepe az oktatásban – lírai művek feldolgozása (The role of literary texts in education – processing lyrical works)

12.8. Feldolgozási technikák és stratégiák (Processing techniques and strategies)

12.9. RWCT-módszerek, gyakorlati alkalmazásuk (RWCT methods, their practical application)

12.10. A mérlegelő gondolkodás jelentősége, módszerek a mérlegelő gondolkodás fejlesztésére (The importance of critical thinking, methods for developing reflective thinking)

12.11. Szövegértési készségek fejlesztése, szövegértési feladatok és gyakorlatok (Developing reading comprehension skills, reading comprehension tasks and exercises Sharing observation experiences)

12.12. Szövegértési készségek fejlesztése, szövegértési feladatok és gyakorlatok (Practical lesson planning)

12.13. Gyakorlati óratervezetek bemutatása és elemzése (Presentation of practical lesson plans and analysis)

12.14. Reflektív gyakorlatok (Reflective exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi

elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az első órákon megbeszélte feltételeknek megfelelő feladatbank készítése a szépirodalmi szövegek feldolgozásához.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A hallgatókkal egyeztetve feladatbank készítése (min. 5 db, az órán megbeszélte szempontoknak eleget tevő feladat). Szépirodalmi szöveg feldolgozásához készített óravázlat (1 db). Értékelés: feladatbank (40%) és óravázlat (60%) alapján 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban, KFRTKF, Debrecen 2006.

2. Besir Anna - Gasparicsné Kovács Erzsébet - Koós Ildikó: Az anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája az alsó tagozaton. - felsőoktatási tankönyvrészlet, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI), Budapest 2014. ISBN: 978-963-682-794-6;

3. Gonda Zsuzsa: Digitális szövegfeldolgozás, Anyanyelv-pedagógia, - 2018. 2. szám. ISBN: <https://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=733>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.
2. Robert Fisher: Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni történetekkel, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625929;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB246**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Testnevelés-oktatás módszertana 1.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of Physical Education Teaching 1.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tanítói alapképzési szak programjában meghatározottak szerint, a jövő tanítóinak elméleti és gyakorlati felkészítése. Testnevelés és sport területén a tantárgy célja és feladata az általános iskola 1-4. évfolyam, atlétika torna és a labdajátékok mozgásanyagának előkészítő, rávezető gyakorlatainak feldolgozása. A gimnasztikai szaknyelv és rajzírás szabályai és jelrendszerének gyakorlati alkalmazása. Testnevelési játékok előkészítő szerepe.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

According to the program defined for the primary school teacher training course, the aim is to provide future teachers with both theoretical and practical preparation. In the field of physical education and sports, the subject's goal and task are to cover preparatory and lead-up exercises for athletics, gymnastics, and ball games for grades 1-4 in primary school. Practical application of gymnastics terminology, exercise notation rules, and symbol systems. The preparatory role of physical education games.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai

tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását. Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját. Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulónál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves

gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi

keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science

education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using

varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into

the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB232 - Testnevelés-módszertani alapismeretek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Általános tájékoztató. A félév menetének, tematikájának, követelményeinek ismertetése. Társas gyakorlatok módszertana. Ügyesség- és képességfejlesztő

labdagyakorlatok pad felhasználásával. (General introduction: Overview of the semester structure, syllabus, and requirements. Methodology of partner exercises. Ball exercises for skill and ability development using benches.)

12.2. Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái.

Futófeladatok önálló gyakorlása, alkotása. Kölyökatlétika ugrások és dobások előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái.

(Preparatory and lead-up exercises for running in Kids' Athletics, competition formats. Independent practice and creation of running tasks. Preparatory and lead-up exercises for jumping and throwing in Kids' Athletics, competition formats.)

12.3. Futásgyakorlatok a testnevelési órán (futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobójátékok közben). Dzsoggolás, szkippelés. Rajtolások. Rajtversenyek. Futójátékok. (Running exercises in physical education classes (e.g., running in pairs and groups while maintaining and adjusting pace, quick changes in direction and speed during chasing and dodgeball games). Jogging, skipping. Starting techniques, start races, running games.)

12.4. Ügyesség- és képességfejlesztés labda, zsámoly, karika és bot felhasználásával. Váltóverseny. Talajtorna elemek: tarkóállás, homorított felugrás, híd, mérlegállás. Kézisúlyzó gyakorlatok módszertana. A 96 ütemű késziszer gyakorlat gyakorlása I. (Skill and ability development using balls, vaulting boxes, hoops, and sticks. Relay races. Basic floor gymnastics elements: headstand, arch jump, bridge, balance stand. Methodology of dumbbell exercises. Practice of the 96-beat handheld apparatus routine I.)

12.5. A labda fogása, gurítása, feldobása és elkapása. Könnyű labda gurítása, terelése floorball- tornabot segítségével. Labdaátadások, dobásformák és alkalmazásuk a testnevelési játékokban. (Ball handling techniques: catching, rolling, tossing, and throwing. Rolling and guiding a light ball using a floorball stick or gym stick. Ball passing, throwing techniques, and their application in physical education games.)

12.6. Ismerkedés a kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alapttechnikáival. Az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekkel (pl. lufi). (Introduction to basic techniques of ball control with hands (chest pass, forearm pass), feet (juggling), and head. Raising awareness of contact surfaces using modified equipment (e.g., balloons).)

12.7. Dobásgyakorlatok a testnevelési órán (lökés, hajítás, vetés különböző kiindulópályákból egy majd két kézzel). Célbadobások vízszintes célra, futás- és ugrásgyakorlatokkal összekapcsolva. Labdajátékok. (Throwing exercises in physical education classes (e.g., pushing, hurling, and casting from different starting positions with one and two hands). Target throwing at horizontal targets, combined with running and jumping exercises. Ball games.)

12.8. Talajgyakorlati elemek végrehajtási módja és oktatása. Lábcsúsztatás, Bátorugrás, Emelés hídbe. Tornarajzírás és olvasás gyakorlása. (Execution and teaching of floor gymnastics elements. Leg slides, courageous jumps, bridge lifts. Practice of gymnastic notation and reading.)

12.9. Zsámoly gyakorlatok módszertana. Szökdelések és ugrásgyakorlatok. Ugrásgyakorlatok a testnevelési órán zsámolyok felhasználásával. Ugrás egy lábról.

Fogójátékok labdával. (Methodology of vaulting box exercises. Hopping and jumping exercises. Jumping exercises in physical education classes using vaulting boxes. Single-leg jumps, chasing games with balls.)

12.10. Gyakorlatvezetés I. Futójátékok szerek és eszközök felhasználásával. Gurulóátfordulás előre, hátra oktatása, végrehajtási módja. (Practical teaching I: Running games incorporating equipment and apparatus. Teaching and execution of forward and backward rolling.)

12.11. Bordásfalgyakorlatok módszertana. Játékok az ugrások alkalmazására. A 96 ütemű gyakorlat gyakorlása II. Példák a tanult talajtorna elemek összekapcsolására. Köredzés módszertana. (Methodology of stall bar exercises. Games applying jumping techniques. Practice of the 96-beat exercise II. Examples of linking learned floor gymnastics elements. Methodology of circuit training.)

12.12. Hospitálás I. (Gimnasztika és szervezési feladatok a testnevelés órán). Gyakorlatvezetés II. (Classroom observation I (Gymnastics and organizational tasks in physical education classes). Practical teaching II.)

12.13. Hospitálás II. (Gimnasztika, akadálypálya és/vagy Köredzés megfigyelése) A 96 ütemű gyakorlat ellenőrzése és értékelése, Ügyesség- és képességfejlesztő labdagyakorlatok. (Classroom observation II (Observation of gymnastics, obstacle courses, and/or circuit training). Evaluation of the 96-beat exercise, skill and ability development ball exercises.)

12.14. Írásbeli beszámoló. Szabadgyakorlat leadása. A 96 ütemű gyakorlat ellenőrzése és értékelése (pótlás). A félévi munka értékelése. (Written test. Submission of free exercise sequences. Final evaluation of the 96-beat exercise (make-up assessment). Evaluation of semester work.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az előírt 96 ütemű gimnasztikai gyakorlat-sor bemutatása. Gimnasztikai gyakorlatvezetés változatos közlésmódokkal rajzírás alapján. Testnevelési játékok

vezetése. Gyakorlatblokkonként 2 db 8 ütemű szabadgyakorlat - rajzírással és szaknyelvi leírással ellátva - leadása. Félévközi két zárthelyi dolgozat a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása\végrehajtása. A zárthelyi dolgozatok (8,14.hét) legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Az előírt 96 ütemű gimnasztikai gyakorlat-sor bemutatása (20%). Gimnasztikai gyakorlatvezetés változatos közlésmódokkal rajzírás alapján (10%). Testnevelési játékok vezetése (10%). Gyakorlatblokkonként 2 db 8 ütemű szabadgyakorlat - rajzírással és szaknyelvi leírással ellátva - leadása (10%). Félévközi két zárthelyi dolgozat a módszertani ismeretek elméleti tudásának ellenőrzésére (50%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arday László : A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára., Korona Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963919104;
2. Esküdtné Sebestyén Ildikó - Becsy Bertalan Sarolta: Mozgásos játékok és oktatásuk, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994.
3. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;
4. Szakály Zsolt, Mészáros János, Király Tibor: A testnevelés-tanítás módszertana tanítók részére, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs 2001. ISBN: 963912313x ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pinczés Tamás, Nádas Lajos: Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2020. ISBN: 978-615-5853-26-5;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB247**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A vizuális nevelés módszertana 2.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Visual education methodology II.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Tünde, DLA, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítse a korosztály rajzolási, ábrázolási fejlődési folyamatának követésére. Cél, hogy a hallgató jól alkalmazható tudást szerezzen az anyag, eszköz és valamennyi médium tekintetében változatos, jól szemléltetett feladatok előkészítésére és módszertani tervezeteinek a megvalósítására. A népművészet, képző- és iparművészet éppúgy, mint a tárgyalkotás, szobrászat, film, animáció ismerete és azoknak értő- értelmező átadására vonatkozó tudás megszerzése. A hallgató, a tantárgy személyiségfejlesztésben betöltött szerepéből kifolyólag az egyéni és a csoportos feladatok körültekintő megtervezésével, az értékelés és önértékelés képességét tudja a gyerekekben kifejleszteni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to prepare students to follow the development process of drawing and representation of the age group. The goal is for the student to acquire well-applicable knowledge in terms of materials, tools and all media for the preparation

of varied, well-illustrated tasks and the implementation of methodological designs. Knowledge of folk art, fine and industrial art, as well as knowledge of object creation, sculpture, film, animation and the acquisition of knowledge related to their interpretive transmission. Due to the role of the subject in personality development, the student can develop the ability of evaluation and self-evaluation in children by carefully planning individual and group tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).

Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education).

Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:**12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. A félév feladatainak (feladatgyűjtemény, alkotások) ismertetése. Vizuális alapfogalmak, anyag és eszköztár bővítése, kifejezéscentrikus eszközhasználat (Tasks of the semester (task collection, creation). Expansion of basic visual concepts, materials and tools, expression-centric tool use)

12.2. Sík és térbeli alkotások technika: grafit ceruza, szén, pasztellkréta; vízfesték, akril festék, tempera, tojás tempera; agyag, gyurma; kollázs, nyomtatás (Flat and spatial works technique: graphite pencil, charcoal, pastel chalk; water paint, acrylic paint, tempera, egg tempera; clay, plasticine; collage, print)

12.3. Népművészet, díszítőművészet, sorminta, monogram (Folk art, decorative art, line pattern, monogram)

12.4. A népművészet, népmese-feldolgozás technikái: vegyes bábkészítés (Folk art, folktale retelling techniques: mixed puppet making)

12.5. Vizuális jelek a környezetünkben technikái: fotó, digitális technikák (Visual signs in our environment technology: photography, digital techniques)

12.6. Vizuális információ, kommunikáció. Kép, hang, történet-technika (szabadon választott) (Visual information, communication. Image, sound, story technique (freely chosen))

12.7. Tárgykultúra, plasztikai alkotás, makettkészítési technika (Object culture, plastic work, model making technique)

12.8. Médiahasználat: célzott vizuális közlések elemzése, készítése. Funkció és forma,

reklám, plakáttechnika. Saját médiahasználati magatartások, szokások elemzése (Analysis and preparation of media use-targeted visual communications. Function and form, advertising, poster technique. Analysis of own media use behaviors and habits)

12.9. Környezetkultúra-tervezés, valós és elképzelt környezet (Environmental culture design, real and imagined environment)

12.10. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata: megfigyelés, elemzés, leegyszerűsítés, értelmezés, behelyettesítés, kísérletezés, újrahasznosítás (The theory and practice of visual education: observation, analysis, simplification, interpretation, substitution, experimentation, recycling)

12.11. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata: több szakaszos egyéni és csapatmunka (The theory and practice of visual education: multi-stage individual and team work)

12.12. A vizuális nevelés tervezése. Speciális feladatok megvalósítása, felzárkóztatás, segítő eljárások, tehetséggondozás, bábelőadás tervezése, alkalmi programok vizuális előkészítése, népi szokásokhoz fűződő vizuális tevékenység (Planning of visual education. Realization of special tasks, catch-up, support procedures, talent development, puppet show planning, visual preparation of occasional programs, visual activities related to folk customs)

12.13. A gyermeki vizuális nyelv kibontakozásának gondozása (Caring for the development of children's visual language)

12.14. A korosztálynak megfelelő vizuális nevelés tervezése. Feladatsorok tanmenetté építése. A vizuális problémák kapcsolódásainak lehetséges szempontjai, céljai (Designing age-appropriate visual education. Building a series of tasks into a course. Possible aspects and goals of the connection of visual problems)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A szorgalmi időszak alatt folyamatos a bővülő, korosztálynak megfelelő feladatgyűjtemény

alakulásának és a tematikus alkotások elkészítésének ellenőrzése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy ötfokú skálán a beadandó feladatgyűjtemény (50%) és az alkotások (50%) együttes értékeléséből tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bakos T., Bálványos H., Preisinger Zs., Sándor Zs: A vizuális nevelés pedagógiája 6-12 éves korosztályban, Balassa Kiadó, Budapest 2000. ISBN: 9635063229;
2. Borbélyova Diana, Mészáros Tímea, Nagyová Csilla: A vizuális nevelés elmélete és gyakorlata az alapiskola alsó tagozatában, Selye János Egyetem, Komárom 2020. ISBN: 9788081223686;
3. Kárpáti Andrea: A gyermekrajztól a fiatalok vizuális nyelvéig, Akadémia Könyvkiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789634543619;
4. Nyitrai Péter: Útmutató a vizuális kultúra tantárgy tanításához, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-vizualis-kultura-tantargy-tanitasahoz.pdf>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Andrásfalvy Bertalan: Hagyomány és jövő, Antológia Kiadó, Lakitelek 2004. ISBN: 9639354317;
2. Baranyai Zoltánné, Karczaginé László Enikő, Dr. Szakácsné Foki Katalin, Villányi Gáborné: Meglátni, megcsodálni, megalkotni, Vizuális Pedagógiai Műhely, ISBN: 9630271087;
3. Kárpáti Andrea: Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához, Nemzet Tankönyv Kiadó, Budapest 1995. ISBN: 9631868239;
4. Kárpáti Andrea: Vizuális képességek fejlődése, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995. ISBN: 2399973553322;
5. Platthy István: A természet változásrendjére, a népművészet formakincsére épülő művészetterápiás és művészeti nevelési módszer, Csontváry Képzőművészeti Stúdió Egyesület, Pécs 2021. ISBN: 9786150137322;

Budapest, 2025.

Dr. Varga Tünde, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTBSZGY02

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Csoportos tanítási gyakorlat 1.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Group Teaching Practice 1.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tanítóképzésben részt vevő hallgatók tanulmányainak egyik legfontosabb és meghatározó eleme a gyakorlati képzés. A képzés célja olyan pedagógusok felkészítése, akik képesek a 6–12 éves korosztály tanítási-tanulási folyamataiban hatékonyan részt venni: az 1–4. évfolyamon minden tantárgyat, míg az 5–6. évfolyamon a választott műveltségi területen oktatni.

A gyakorlati képzés többféle tevékenységet foglal magába: csoportos hospitálásokat, képességfejlesztő gyakorlatokat, valamint tanítási gyakorlatokat és foglalkozásokat.

Ebben a félévben a hallgatók az alapozó tantárgyakkal, elsősorban a magyar nyelv és irodalom, illetve a matematika tanításának alapjaival ismerkednek meg. A gyakorlatot mikrotanítás formájában kezdik: egy tanórát 3–4 hallgató közösen tart, igazodva az adott óra szerkezeti felépítéséhez.

A hallgatók betekintést nyernek e két közismereti tantárgy – a magyar nyelv és irodalom, a matematika – belső rendszerébe, valamint az egyes órátípusok felépítésének sajátosságaiba. A félév során összesen 6 magyar nyelv és irodalom,

illetve 6 matematika óra megtartására és elemzésére kerül sor.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Practical training is one of the most important and crucial elements of a student teacher's education. The aim of the training is to prepare teachers who are able to participate effectively in the teaching-learning processes of the 6-12 age group: to teach all subjects in grades 1-4 and in the chosen field of education in grades 5-6.

Practical training involves a variety of activities: group visits, skill-building exercises, and teaching practices and sessions.

During this semester, students will learn the basics of teaching the core subjects, mainly Hungarian language and literature and mathematics. The practice starts in the form of micro-teaching: a lesson is taught by 3-4 students together, adapted to the structure of the lesson.

The students will gain an insight into the internal structure of these two general subjects - Hungarian language and literature and mathematics - and into the specificities of the structure of each type of lesson. In total, 6 lessons of Hungarian language and literature and 6 lessons of mathematics will be taught and analysed during the semester.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos

értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a

tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of

pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB203 - Beszédművelés;

11.2. TTOTB216 - Olvasás- és írástanítás;

11.3. TTOTB228 - Számok és számolás tanítása alsó tagozaton;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév 6 hete a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 6 weeks of the semester are devoted to the teaching of Hungarian language and literature, in connection with:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities

of the subject

- structuring the headings of the outline
- familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office
- preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools
- leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students
- writing a reflection after taking notes of the lesson observed
- appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.2. A félév 6 hete a matematika tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

- a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve
- a vázlatírás fejlődésének felépítése
- az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása
- előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás
- a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése
- a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása
- szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 6 weeks of the semester are devoted to the teaching of mathematics, in connection with:

- development of the elements of the portfolio outline, taking into account the characteristics of the subject
- structuring the header of the outline
- familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office
- preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools
- leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students
- writing a reflection after taking notes of the lesson observed
- appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.3. A félév során szerzett gyakorlati ismeretek összegzése, rendszerezése; a félév utolsó két hete (Summarising and organising the practical knowledge acquired during

the semester; last two weeks of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos készülés óraterv(részlet) készítésével minden csoportos tanítási gyakorlatra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét. Hallgatói óra(részlet) tartás. Mikrotanítás.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy az óratervek és az óra(részlet) tartás alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban., KFRTKF, Debrecen 2006.

2. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;

3. Constantinovits Milán – Istók Béla – Ludányi Zsófia – Schirm Anita: Digitális tartalmak az anyanyelvi nevelésben. In: Jánk István – H. Tomesz Tímea – Domonkosi Ágnes (szerk.) 105–135, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Líceum Kiadó, Eger 2022. ISBN: 978-963-496-247-2;

4. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? I. kötet, Sprint Kft., Budapest 2014. ISBN: 9789638955753;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN:
https://www.oktatas.hu/koznevelés/pedagogusminósítés/utmutatok_segedanyagok/sablonok;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB253

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kombinatorika és a geometria tanítása

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Teaching geometry and combinatorics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vértessy Balázs, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A középpontban a geometria és a kombinatorika alsó tagozatos tanításának gyakorlati megközelítése áll. A hallgatók tapasztalatszerző tevékenységeken keresztül ismerkednek meg a háromdimenziós formákkal és azok kapcsolataival, geometriai fogalmakkal. Saját kezűleg építenek testmodelleket, testfelületeket, testhálókat, valamint síkbeli alkotásokat is létrehozhatnak különféle segédletekkel és eszközökkel. Tudatosulnak a geometriai tulajdonságok, mozaikokat készítenek, és elsajátítják a térbeli és síkbeli tájékozódás alapjait. A mérési tevékenységek során megismerkednek a hosszúság-, szög-, terület- és térfogatméréssel. Emellett foglalkoznak a testek és testháló vizsgálatával, geometriai transzformációkkal (tükrözés, eltolás, forgatás, hasonlósági transzformációk) és a kombinatorika alapjaival (esetek megkülönböztetése, felsorolása, gráfok). Végül, a statisztika területén adatok gyűjtésével, rendezésével, diagramkészítéssel, átlagszámítással és a valószínűségi szemlélet megalapozásával foglalkoznak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The focus is on the practical approach to teaching geometry and combinatorics in the lower grades. Students get acquainted with three-dimensional shapes and their relationships, and geometric concepts through hands-on activities. They build body models, body surfaces, tessellations, and create two-dimensional artworks with various aids and tools. Geometric properties are recognized, mosaics are made, and the basics of spatial and planar orientation are learned. During measurement activities, they get acquainted with length, angle, area and volume measurement. In addition, they deal with the examination of bodies and tessellations, geometric transformations (reflection, translation, rotation, similarity transformations) and the basics of combinatorics (distinguishing cases, listing, graphs). Finally, in the field of statistics, they deal with data collection, sorting, diagramming, averaging and establishing a probabilistic approach.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB244 - Gondolkodási műveletek módszertana;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Tapasztalatszerző tevékenységek (Experiential activities)
- 12.2. Térbeli alkotások és konstruálások (Building body models)
- 12.3. Alkotások síkban (Creations on the plane)
- 12.4. Geometriai tulajdonságok (Geometric properties)
- 12.5. Síkidomok és tulajdonságaik (Plane shapes and their properties)
- 12.6. Tájékozódás térben és síkban (Orientation in space and plane)
- 12.7. Mérés (Measurement)
- 12.8. Testek és testhálók vizsgálata (Examination of solids and their nets)
- 12.9. Geometriai transzformációk I. (Geometric transformations I)
- 12.10. Geometriai transzformációk II. (Geometric transformations II)
- 12.11. Kombinatorika, gráfok (Combinatorics, graphs)
- 12.12. Statisztika (Statistics)
- 12.13. A valószínűségi szemlélet kialakítása (Developing a probabilistic perspective)
- 12.14. Összegzés, félévzárás (Summary, end of semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást,

a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon kijelölt feladatok megoldása, bemutatása. Szemináriumi dolgozat készítése, melynek témáját és a beadás határidejét a félév elején jelöli ki az oktató. Két zárthelyi dolgozat megírása, amelynek időpontja az első alkalommal kerül kihirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét a 14. pontban, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei szerint. Kijelölt feladatok elkészítése, bemutatása.

16.2. Az értékelés:

A tantárgy félévi teljesítményének értékelése kizárólag a félév során írt két zárthelyi dolgozat eredménye alapján történik. A két dolgozat együttesen alkotja a végső érdemjegyet, amely alábbi százalékos határok alapján kerül megállapításra: 0–49%: elégtelen (1); 50–65%: elégséges (2); 66–79%: közepes (3); 80–90%: jó (4); 91–100%: jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. C. Neményi Eszter, Móricz Márk, Oravecz Márta: Építsük fel! Matematika gyűjtemény 1. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81539-8-0;
2. C. Neményi Eszter, Oravecz Márta, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 2. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6256-28-7;
3. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 3. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 9789634362739;
4. C. Neményi Eszter, Wéber Anikó, Konrád Ágnes, Móricz Márk: Építsük fel! MATEMATIKA GYŰJTEMÉNY 4. osztály, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-398-9;
5. Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása alsó tagozton, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631973532;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 4. tankönyv, Oktatási Hivatal, Budapest 2024. ISBN: 978-963-436-397-2;
2. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-22-5;
3. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 2. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-615-6256-23-2;
4. Fülöp Mária, Jancsula Vincéné, Somfalvi Eszter Dóra: Matematika 3. osztályosoknak, Oktatási Hivatal, Budapest 2021. ISBN: 978-963-436-268-5;
5. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak I. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-13-8;
6. Jancsula Vincéné, Fülöp Mária: Matematika 1. osztályosoknak II. kötet, Oktatási Hivatal, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6178-14-5;

Budapest, 2025.

Vértessy Balázs,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB254**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A technika és tervezés alapjai
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of engineering and design
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy olyan elméleti és gyakorlati ismereteket tartalmaz, melyek elhelyezik a technika és tervezés tantárgyat az iskolai tantárgyak, a fejlesztési, nevelési célkitűzések rendszerében, megismerteti a hallgatókkal a technika alapvető témaköreit, általános fogalmait, a műszaki kommunikációt. Alkotó tevékenység során bevezet a tervezői gondolkodás alkalmazásába. Támogatja a kreativitás és a munkakultúra fejlesztését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject contains theoretical and practical knowledge that places the subject of technology and design in the system of school subjects, development and educational objectives, and introduces students to the basic topics and general concepts of technology and technical communication. It introduces the use of design thinking in creative activities. It promotes the development of creativity and work culture.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit, a fenntarthatóság értékrendjének alapvetését, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) fejlesztésének módjait. gyermekjogi ismerettel.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Knows the pedagogical possibilities of education for sustainability in his/her field and institution type, the foundations of the value system of sustainability, and the methods of developing attitudes related to environmental awareness.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A technika és tervezés tantárgy helye szerepe a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervben (The role of technology and design in the National Curriculum and the

Framework Curriculum)

12.2. A tanulási-tanítási környezet, az alkotómunka tervezése és értékelése (The learning-teaching environment, design and evaluation of creative work)

12.3. Anyagismeret és tárgyalakítás – eszközök, szerszámok, gépek használata, balesetmegelőzés – anyagok a természetből – szalma, vessző (Material knowledge and object creation - use of tools, equipment, machines, accident prevention - materials from nature - straw, wicker)

12.4. Papír – merített papírkészítés, tárgyalakítás (Paper - immersion paper making, object making)

12.5. Képlékeny anyagok megmunkálása – gyurma, agyag (Machining of ductile materials - wormwood, clay)

12.6. Képlékeny anyagok megmunkálása – élelmiszer alapanyagok, tészták (Machining of plastic materials - food raw materials, doughs)

12.7. Textil alapanyagok – fonás, szövés (Textile raw materials - spinning, weaving)

12.8. Textilfestés (Textile dyeing)

12.9. Nemezelés (Felting)

12.10. Népi hímzés, varrás (Folk embroidery, sewing)

12.11. Faanyagok és megmunkálásuk (Wood and woodworking)

12.12. Fahelyettesítő anyagok és megmunálásuk (Substitutes and their ammoniation)

12.13. Épített környezetünk (Our built environment)

12.14. Összefoglalás, értékelés. Szabad alkotás (Summary, evaluation. Free creation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény)

rendszeres pontokkal történő értékelése minden foglalkozáson (önértékelés, társértékelés, tanári értékelés), a hallgatókkal közösen kialakított rendszerben.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből, számtani átlag számításával kerül megállapításra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Nemez ékszerek, Cser Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789632783611;
2. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Szöveg kereten szádfán karmanytyúfán, Cser Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789632785103;
3. Dr.Géczy-Laskai Judit: Kézművesség technika, életvitel és gyakorlat jegyzet, ELTE Tanító és Óvóképző Kar, Budapest 2018. ISBN: 978-963-284-978-2;
4. Faragó Krisztina, Varga Péter: Kosárfonás, Cser Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 9789632786070;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Árvai Anikó, Vetró Mihály: Zsinórsodrás, Cser Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 97896399534;
2. Kemendi Ágnes: Festés növényekkel, Cser Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789632783512;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB255**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az ének-zene tanításának módszertana
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of music education
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Árpád, DLA, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - Énekes és hangszeres óra zongora- és helyigénnyel, jó minőségű hanglejátszás és citera, furulya valamint NAT2020-as alsós ének-zene könyvek használatával.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A magyar zeneoktatás 20. századi hagyományából kiindulva ismerkednek meg a hallgatók az ének-zene órát jellemző tevékenységtípusok módszertanával. A tevékenységek gyakorlatát mintaóra részletekkel, videófelvételek tanulmányozásával és mikrotanításokkal mélyítik el, valamint megismerkednek külföldi zenetanítási modellekkel is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Starting from the 20th century tradition of Hungarian music education, students will learn the methodology of the types of activities that characterize the singing and music lessons. The practice of activities will be deepened through sample lesson excerpts, the study of video recordings and micro-lessons, and they will also learn about foreign models of music teaching.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

A hallgató ismeri a különböző tevékenységtípusokat, azok módszertanával tisztában van.

Tud sikeres külföldi zenepedagógiai módszerekről és ismer jól működő osztálytermi zenei stratégiákat.

Képességei:

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

A hallgató képes különböző órarészletek és órátípusok megtervezésére, azokat módszertanilag helyesen tervezi meg.

Képes saját ötleteit óratervvé formálni és kreatívan tudja beépíteni terveibe a működő stratégiákat.

Attitűdje:

Tevékenységet a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

A hallgató jól megtervezi óráit, illetve mikrotanítását, kedvvel próbál ki új dolgokat, tanítását kreatív attitűd jellemzi.

Asikeres tapasztalatokból építkezni, sikertelen próbálkozásaiból tanulni képes.

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hallgató képes megítélni, hogy egy tevékenység hasznos-e, kivitelezése sikeres-e.

Módszertanilag képes önreflexióra, önállóan is képes fejlődni tanításában.

Felelősnek érzi magát azért, hogy minél sikeresebb órákat állítson össze.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

The student is familiar with the different types of activities and their methodology.

He/she is aware of successful music education methods abroad and is familiar with music strategies that work well in the classroom.

Capabilities:

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

The student is able to plan different parts and types of lessons and plan them methodologically correctly.

He/she is able to transform his/her own ideas into lesson plans and to creatively integrate working strategies into his/her plans.

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

The student plans his/her lessons and micro-teaching well, is willing to try new things, has a creative attitude to teaching, is able to build on successful experiences and learn from unsuccessful ones.

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

The student is able to judge whether an activity is useful or successful.

He/she is methodologically capable of self-reflection and can develop his/her teaching independently.

He/she feels responsible for creating the most successful lessons possible.

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB103 - Éneklési és zenélési készségek fejlesztése;

11.2. TTOTB221 - Zenei alapismeretek és hangszeres játék;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, tevékenységtípusok az általános iskolában (Introduction, types of activities in primary school)

12.2. Az éneklés módszertana, a gyermekek hangjainak sajátosságai (Methodology of singing, features of the children's voice)

12.3. A daltanítás módszerei (Methods for teaching a song)

12.4. Ritmikai-metrikai ismeretek, készségek és azok fejlesztése a 6-8 éves korosztály számára (Rhythmical-metrical knowledge, rhythmical skills and their development opportunities for 6-8 years old)

12.5. Ritmikai-metrikai ismeretek, készségek és azok fejlesztése a 9-11 éves korosztály számára (Rhythmical-metrical knowledge, rhythmical skills and their development opportunities for 8-10 years old)

12.6. Dallami ismeretek, készségek és azok fejlesztése a 6-8 éves korosztály számára (Melodical knowledge, rhythmical skills and their development opportunities for 6-8 years old)

12.7. Dallami ismeretek, készségek és azok fejlesztése a 9-11 éves korosztály számára (Rhythmical knowledge, rhythmical skills and their development opportunities for 9-11 years old)

12.8. A zenei írás-olvasás fejlesztésének módszertana
(Methodology for musical reading and writing)

12.9. Furulya pedagógia (Pedagogy for recorder)

12.10. A zenehallgatás módszertana (Methodology of music listening)

12.11. Mozgás a zeneórán (Movement in the music classroom)

12.12. Óratervezési ismeretek, órátípusok (Lessonplans, lesson types)

12.13. Dalcroze és Orff zenepedagógiai módszere (Music teaching method of Dalcroze and Orff)

12.14. Suzuki-módszer, a Tonic Solfa és a Takadimi (Suzuki method, the Tonic Solfa and the Takadimi)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. ^(L. 11. §) Kedvezményes tanrendben lévő hallgatóknak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre

vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy mikrotanítás, három óraterv és három másik óráközi házi feladat elkészítése. A házi feladatok 100%-át elégséges osztályzattal, vagy afölött kell teljesíteni. A feladatok értékelése 5 fokozatú skálán történik: 20% fölött elégséges, 40% fölött közepes, 60% fölött jó, 80% fölött jeles osztályzat adható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való részvétel 14. pontban meghatározott aránya, valamint a félévközi feladatok 15. pontban meghatározott minimum feltételei együttesen.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés a félév végén gyakorlati jeggyel történik, melyben nagyobb súllyal szerepelnek az évközi feladatok (60%) eredményei, kisebb részben pedig (40%) a tanórai aktivitás, a zenélési attitűd, valamint az egyéni fejlődési ív szerepelnek, melyeket az oktató számszerűsít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szabó Helga: Útmutató Kodály Zoltán – Ádám Jenő iskolai tankönyvsorozatához, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest 1994. ISBN: 9631859274;
2. Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás módszertana I., Editio Musica Budapest Kiadó, 2018. ISBN: 6600212367;
3. Szőnyi Erzsébet: Zenei nevelési irányzatok a XX. században, Tankönyvkiadó, Budapest 1988. ISBN: 9631805107;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Béres János: Furulyaiskola I. (Javított kiadás), Editio Musica Budapest, 2013. ISBN: 9790080054062;

Budapest, 2025.

Dr. Tóth Árpád, DLA
adjunktus
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB256**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Élményközpontú drámapedagógia
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Experience-centered drama-based pedagogy
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a játékos drámafoglalkozás keretében a hallgatók önismerete és empátiája fejlődjen, miközben képessé válnak a dinamikus és demokratikus kapcsolatteremtésre, fogékonyabbá az egyéni és társadalmi problémákra. További pedagógiai intenció, hogy a személyes és társadalmi szinten megfogalmazott problémákra érzékeny kooperáción alapuló tanulási folyamat által a hallgatók képessé válnak a valós játékidőben a képzeletbeli világ felépítésére, amely a jövő lehetőségdimenzióit is pozitívan alakíthatja.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to develop students' self-awareness and empathy through playful drama, while enabling them to develop dynamic and democratic relationships and to become more sensitive to individual and social problems. A further pedagogical intention is that through a cooperative learning process, sensitive to personal and social problems, students will be able to build an imaginary world in real play time, which can positively shape future dimensions of possibilities.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással. Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés. Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt. Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését. Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra. A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában. Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja. Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy. Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation. Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy. Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking. Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities. Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities. Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal. Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution. Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions. Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession. Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Gyakorlati drámapedagógia. Drámajátékok típusai és alkalmazási lehetőségeik. A drámafoglalkozásokat bevezető játékok és gyakorlatok. Érzelmi ráhangolódás és oldás megteremtése (Practical drama pedagogy. Types of drama games and their

applications. Games and exercises to introduce drama activities. Creating emotional attunement and release)

12.2. Bemelegítő gyakorlatok, dinamizációs gyakorlatok, légző- és hanggyakorlatok, érintésgyakorlatok. Gyakorlatok tárgyakkal, csoportos improvizációs gyakorlatok (Warm-up exercises, dynamisation exercises, breathing and vocal exercises, touch exercises. Exercises with objects, group improvisation exercises)

12.3. Érzékszervet finomító játékok, megőrző és újrateremtő játékok, erőgyűjtő és figyelem-összpontosító játékok (Sensory refinement games, retention and regeneration games, strength-building and attention-focusing games)

12.4. Önismereti drámajátékok megismerése és gyakorlati megvalósítása. Érzelmszabályozás/kifejezés/felismerés (Learning about and practising self-awareness drama games. Emotion regulation/expression/cognition)

12.5. Társas hatékonyságot fejlesztő gyakorlatok. Utánzó játékok, személyiségfejlesztő gyakorlatok, rögzítés, improvizáció (Practices to improve social effectiveness. Imitation games, personality development exercises, recording, improvisation)

12.6. Konfliktuskezelő készség fejlesztését szolgáló gyakorlatok. Szituációs és improvizatív játékok általi konfliktus kezelési technikák alkalmazása (Exercises to develop conflict management skills. Use of conflict management techniques through situational and improvisational games)

12.7. Kommunikációs készség fejlesztését szolgáló gyakorlatok. Szerepjátékok, dramatizálás általi kommunikációfejlesztés (Exercises to develop communication skills. Role-playing, developing communication through dramatisation)

12.8. Érzések kifejezését, empátiás készséget fejlesztő gyakorlatok. Egy drámapedagógiai módszer részletes metodikai bemutatása (Exercises to develop the expression of feelings and empathy skills. Detailed methodological presentation of a drama pedagogical method)

12.9. Értékrend differenciálását, megfogalmazását segítő gyakorlatok. Az etikai abszolutizmuson alapuló értékrend érzékeltetése drámajátékon keresztül (Exercises to help differentiate and articulate values. Demonstrating a value system based on ethical absolutism through drama)

12.10. Csoportdinamikai játékok. Csoporton belüli együttműködést fejlesztő gyakorlatok (Group dynamic games. Exercises to develop cooperation within the group)

12.11. Koncentrációs játékok: tárgyak az asztalon, képleírás csoportokban. Összpontosítás és figyelem drámajátékok általi fejlesztése (Concentration games: objects on the table, picture writing in groups. Develop concentration and attention through drama games)

12.12. Drámajátékok szerepének lehetőségei a mindennapi nevelési gyakorlatban (The role of drama in everyday educational practice)

12.13. Dráma mint problémaközpontú tanulás. A kollektív jelentésteremtés szerepe (Drama as problem-based learning. The role of collective meaning-making)

12.14. A dráma kortárs alkalmazásának heterogenitása a nemzetközi trendek dimenziójában (The heterogeneity of contemporary drama in the dimension of

international trends)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25% vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül. Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való aktív részvétel, a gyakorlati feladatokba való produktív bekapcsolódás. További feladat egy tanítási dráma folyamatának a megtervezése és alkalmazásának a bemutatása a csoporttagok aktív közreműködésével.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott követelmények teljesítése, feladatok elvégzése, továbbá az oktató által meghatározott időpontra történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (órai munka 50%, dráma terve és bemutatása 50%), 1-5 skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a feladatok minimum 50% feletti összesített teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gabnai Katalin: Drámajátékok: gyerekeknek, fiataloknak, felnőtteknek, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest 1993. ISBN: 9631819493;
2. Kaposi László (szerk.): Drámapedagógiai műhelygyakorlatok, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest 2008. ISBN: 9789639795198;

3. Zalay Szabolcs: A drámapedagógiai ihletésű kommunikációs tréning, Drámapedagógiai Magazin 2002/2, Budapest 2002. ISBN: https://epa.oszk.hu/03100/03124/00031/pdf/EPA03124_dpm_2002_2_032-035.pdf 32-35. o.;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Benedek László: Játék és pszichoterápia, Könyvfakasztó Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789638666901;
2. Cziboly Ádám, Bethlenfalvy Ádám: Színházi nevelési programok kézikönyve, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 978-963-236-738-5;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB257

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nyelvhasználat

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Language training

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Lember-Major Enikő, , tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az alsó tagozat egyik legfontosabb feladata a nyelvhasználati készségek kialakítása és fejlesztése. A pedagógus szerepe kulcsfontosságú abban, hogy a tanulók életkoruknak megfelelően sajátítsák el a különböző nyelvi funkciókat és kommunikációs stratégiákat. A pedagógus szerepe abban áll, hogy elősegítse az iskolába belépő gyermek nyelvi kompetenciájának fejlődését, az intuitív nyelvhasználatról a reflektált, tudatos nyelvhasználat irányába. Ehhez változatos grammatikai műveletek (kapcsolás, szűkítés, bővítés, helyettesítés, átalakítás) alkalmazása szükséges.

A cél, hogy a jelenleg hatályos, alsó tagozatos anyanyelvi tankönyvsomagokhoz készült Időterv alapján a hallgatók megismerjék, milyen módon tudják a tanulókat a tapasztalatszerzéshez elvezetni, amely során a tanuló megfigyel, elemez, szintetizál, majd saját tapasztalatai alapján levonja a következtetéseket. A nyelvhasználat, a helyesírás és a szövegalkotás szoros kapcsolatban áll a szövegértéssel, egymást kölcsönösen erősítő komponensként működnek. Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése a gyakorlati nyelvhasználatra épül, a nyelvi készségek tudatos formálására irányulva. Kiemelt figyelmet kap a helyesírási készség fejlesztése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

One of the most important tasks in lower secondary education is to develop and improve language skills. The role of the teacher is crucial in ensuring that pupils acquire the different language functions and communication strategies appropriate to their age. The teacher's role is to facilitate the development of the language competence of the child entering school, from intuitive to reflective and conscious language use. This requires the use of a variety of grammatical operations (combining, contracting, expanding, substituting, transforming).

The aim is to provide students with an understanding of how to guide learners towards an experiential process of observing, analysing, synthesising and drawing conclusions from their own experiences, based on the current timetable for lower-school mother tongue textbooks. Language use, spelling and text production are closely related to text comprehension, functioning as mutually reinforcing components. The development of mother tongue competences is based on the practical use of language, aiming at the conscious shaping of language skills. Particular attention is given to the development of spelling skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti

hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális

tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality

development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising

the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB245 - Szövegfeldolgozás – epikus és lírai művek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nyelvi szinteknek megfelelő nyelvhasználat (Language use appropriate to language levels)

12.2. Népi bölcsességek magyarázata (Explanation of folk wisdom)

12.3. Ablak-Zsiráf képes gyermeklexikon használata (Use of the Ablak-Giraffe picture children's dictionary)

12.4. Betűrend. Csoportosítás adott szempont szerint (Alphabetical order. Grouping according to a given aspect)

12.5. A szótövek és toldalékok azonosítása, a toldalékolás szabályszerűségeinek megfigyelése, alkalmazása, helyesírása (Identifying word parts and subjunctions, observing and applying the rules of substitution, spelling)

12.6. Nagybetűvel kezdődő szavak írásának gyakorlása (személy-, településnév, könyvcím) (Practice writing words starting with a capital letter (personal, settlement name, book title))

12.7. A j hang kétféle jelölése (Two types of marking of the j sound)

12.8. A hangkapcsolati törvények és a mássalhangzók kölcsönhatásának tudatosítása, helyesírásuk gyakorlati alkalmazásával (Awareness of the interaction between sound relationship laws and consonants, with practical application of their spelling)

12.9. Nevek, tulajdonságok, cselekvések. A csoportoknak megfelelő kérdőszó keresése. Szófajok nyelvhasználati szintű megismerése (Names, properties, actions. Searching for the appropriate question word for the groups. Getting to know parts of speech at the level of language use)

12.10. Rokon és ellentétes jelentésű szavak (Words with related and opposite

meanings)

12.11. A mondatfajták rendszerezése, a mondatok jelentésének értelmezése vizuális szemléltetéssel a nyelvi egységek szinteken keresztül (Organising sentence types, interpreting the meaning of sentences by visual demonstration through the levels of language units)

12.12. Mondatalkotás megadott szókészletből, a mondattal kapcsolatos nyelvi tapasztalatok tudatos alkalmazásával. (Creating sentences from a given vocabulary, using the language experience of the sentence.)

12.13. Mondatokkal végzett játékos nyelvi tevékenységek során nyelvhelyességi jelenségek felismerése, a toldalékok funkciójának, valamint a mondatok közötti kohéziót biztosító eszközök – névmások, alanyváltás, kötőszavak, szinonimák – tudatosítása (Through playful language activities with sentences, to identify grammatical phenomena, the function of subordinate clauses and the means of cohesion between sentences - pronouns, subject substitution, conjunctions, synonyms)

12.14. Mondatok a szövegben (Sentences in the text)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az első órákon megbeszélte feltételeknek megfelelő feladatbank készítése a nyelvhasználat témakörében.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények.

16.2. Az értékelés:

A hallgatókkal egyeztetve feladatbank készítése (min. 5 db, az órán megbeszélte szempontoknak eleget tevő feladat). Nyelvhasználatához készített óravázlat (1 db). Értékelés: feladatbank (70%) és óravázlat (30%) alapján 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban, KFRTKF, Debrecen 2006.
2. Fercsik Erzsébet, Raáts Judit: Kommunikáció és nyelvhasználat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 963-19-5802-7;
3. G. Gődény Andrea – Sinkó Judit: A nyelvhasználat fejlesztése komplex anyanyelv-pedagógiai módszerekkel a melléknevek gyakorlása közben, Anyanyelv-pedagógia, - 2008. ISBN: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=136>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fercsik Erzsébet, Raáts Judit: Kommunikáció és nyelvhasználat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 963-19-5802-7;
2. Fonay Tiborné – Kissné Takács Erika: „Játsszunk együtt” Anyanyelvi képességek fejlesztése, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2008. ISBN: 978-963-9612-77-8;
3. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB258**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Testnevelés-oktatás módszertana 2.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Methodology of Physical Education Teaching 2.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A testnevelés tanítására vonatkozó legfontosabb összefüggések feltárása, a testnevelés tanításához szükséges készségek alapjainak kialakítása. Komplex testnevelés-elméleti, terheléseméleti, módszertani ismeretek nyújtása az alsó tagozatos korosztályra vonatkozóan. Ismerjék és tudják gyakorlatban végrehajtani és oktatásban alkalmazni az 1-4. osztályos tananyagot. Önállóan alkalmazzák a gimnasztika gyakorlatanyagát a bemelegítésben és a képességfejlesztésben. Az 1-4. osztály atlétikus és torna mozgásanyagának feldolgozásán keresztül a saját teljesítőképesség növelése, a meglevő mozgástapasztalatok bővítése. Torna és atlétikai mozgásanyagok elfogadható szintű végrehajtása.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Exploring the key principles of physical education teaching and establishing the foundational skills necessary for teaching physical education. Providing comprehensive theoretical knowledge in physical education, exercise physiology, and teaching

methodologies specifically for lower primary school students. Students should be able to understand, perform, and apply the curriculum for grades 1-4 in practice. They should independently utilize gymnastics exercises in warm-ups and skill development. Through the instruction of athletic and gymnastics movements for grades 1-4, the goal is to enhance personal physical performance and expand existing movement experiences. Students should demonstrate an acceptable level of execution in gymnastics and athletic movement skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi háttérét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes

affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of

children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB246 - Testnevelés-oktatás módszertana 1.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Általános tájékoztató. A félév menetének, tematikájának, követelményeinek ismertetése. A testnevelés elmélet alapkérdései. (General Introduction: Overview of the semester structure, syllabus, and requirements. Fundamental theoretical questions in physical education.)

12.2. Tantervelméleti kérdések vizsgálata. A tanítás-tanulás tervezése a testnevelés órán. (Examination of curriculum theory. Planning the teaching and learning process in physical education classes.)

12.3. A testnevelés, mint tantárgy, a testnevelés óra megszervezése. Alakzatok kialakítása. (Physical education as a subject, organization of PE lessons. Formation of class formations.)

12.4. Példák és lehetőségek a foglalkoztatási formák kialakítására. Szabadtéri testnevelési játékok. (Examples and possibilities for structuring activity formats. Outdoor physical education games.)

12.5. Példák és lehetőségek a foglalkoztatási formák kialakítására. Szabadtéri testnevelési játékok. (Characteristics of motor development. The process of motor learning.)

12.6. A sportági készségek oktatásának módszertana. Futásgyakorlatok (egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban). (Methodology of teaching sports-specific skills. Running exercises (straight-line, with direction changes, and on curves at a steady pace).)

12.7. Futóiskola. Álló- és térdelőrajt oktatásmódszertana. Dobásgyakorlatok. Kidobós és fogyasztó játékok. (Running drills. Methodology of teaching standing and kneeling

starts. Throwing exercises. Dodgeball and elimination games.)

12.8. Kislabdahajítás oktatásmódszertana. Ugrásgyakorlatok. Ugróiskola. (Methodology of teaching small ball throwing. Jumping exercises. Jumping drills.)

12.9. Távolugrás oktatásmódszertana. Magasugrás (szemből, oldalról) oktatásmódszertana. (Methodology of teaching long jump. Methodology of teaching high jump (frontal and lateral approach).)

12.10. Kötélmászás oktatásmódszertana. Akadályverseny. Ügyességfejlesztő labdagyakorlatok. Egy választott sportág (floorball, asztalitenisz, tollaslabda) ütésmozdulatai. A 64 ütemű szabadgyakorlat leadása. (Methodology of teaching rope climbing. Obstacle course races. Ball exercises for skill development. Stroke techniques in a selected sport (floorball, table tennis, badminton). Submission of the 64-beat free exercise.)

12.11. Sor- és váltóversenyek (kúszó és mászó feladatokkal). Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon és különböző tornaszereken. (Relay and team races (including crawling and climbing tasks). Execution of basic support exercises on the floor and various gymnastics apparatus.)

12.12. Kézállás és a cigánykerék oktatásmódszertana. Támaszugrások előkészítése, előkészítő és rávezető gyakorlatok. (Methodology of teaching handstands and cartwheels. Preparation for vaulting jumps, including preparatory and lead-up exercises.)

12.13. Dobbantóhasználat. Felguggolás, függőleges repülés. (Use of the springboard. Squat jumps, vertical jumps.)

12.14. Tanult talajtornaelemek, gyakorlatok alkalmazása változó feltételek mellett. Írásbeli beszámoló a félév anyagából (Zh). (Application of learned floor gymnastics elements and exercises under varying conditions. Written test on the semester's material.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Összefüggő 64 ütemű szabadgyakorlat készítése rajzírással és szaknyelvi leírással ellátva és határidőre történő leadása. A zárthelyi dolgozat legalább elégséges szintre történő megírása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása\végrehajtása. A zárthelyi dolgozat (14.hét) legalább elégségesre történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy megszerzése: 64 ütemű gyakorlat-sor leadása(25%), zárthelyi dolgozat a félév elméleti anyagából (75%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arday László : A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára., Korona Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963919104;
2. Esküdtné Sebestyén Ildikó - Becsy Bertalan Sarolta: Mozgásos játékok és oktatásuk, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994.
3. Makszin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs 2014. ISBN: 9786155376245;
4. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;
5. Szakály Zsolt, Mészáros János, Király Tibor: A testnevelés-tanítás módszertana tanítók részére, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs 2001. ISBN: 963912313x ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv az általános iskola 1-2. osztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk 2005. ISBN: 9634642667;
2. Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv az általános iskola 3-4. osztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk 2005. ISBN: 9634642705;

Budapest, 2025.

Szakály Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTBSZGY03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Csoportos tanítási gyakorlat 2.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Group Teaching Practice 2.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tanítóképzésben részt vevő hallgatók tanulmányainak kiemelkedő és meghatározó része a gyakorlati képzés. A cél olyan pedagógusok képzése, akik képesek a 6–12 éves korosztály tanítási-tanulási feladatait ellátni: az 1–4. évfolyamon minden tantárgyban, az 5–6. évfolyamon pedig a választott műveltségi területen. A gyakorlati képzés magában foglalja a csoportos hospitálásokat, képességfejlesztő gyakorlatokat, tanítási gyakorlatokat és foglalkozásokat.

Ebben a félévben a magyar nyelv és irodalom (4 hét), a matematika (4 hét) és egy készségtárgy (4 hét) tanításával ismerkednek meg.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Practical training is a prominent and decisive part of a student teacher's studies. The aim is to train teachers who are capable of carrying out the teaching and learning tasks of the 6-12 age group: in all subjects in grades 1-4 and in the chosen field of education in grades 5-6. The practical training includes group visits, skill-building exercises, teaching exercises and sessions.

This term, they will be introduced to teaching Hungarian language and literature (4 weeks), mathematics (4 weeks) and a skills subject (4 weeks).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok

figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB247 - A vizuális nevelés módszertana 2.;

11.2. TTOTBSZGY02 - Csoportos tanítási gyakorlat 1.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév 4 hete a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of Hungarian language and literature, in connection with:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the headings of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.2. A félév 4 hete a matematika tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of mathematics, in connection with:

-development of the elements of the portfolio outline, taking into account the characteristics of the subject

-structuring the header of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.3. A félév 4 hete egy készségtárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of a skills subject, in conjunction with:

-developing the elements of a portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the header of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.4. A félév során szerzett gyakorlati ismeretek összegzése, rendszerezése; a félév utolsó két hete (Summarising and organising the practical knowledge acquired during the semester; last two weeks of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos készülés óraterv készítésével minden csoportos tanítási gyakorlatra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét. Hallgatói órartartás.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy az óratervek és az órartartás alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban., KFRTKF, Debrecen 2006.
2. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
3. Józsa Krisztián: Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest 2006.
4. Körmöci Katalin: Hová bújt a matematika? II. kötet, Sprint Kft., Budapest 2015. ISBN: 2063-7705;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN: https://www.oktatas.hu/koznevelés/pedagogusminisites/utmutatok_segedanyagok/sablonok;
2. Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625301;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB265**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Etika, közösségi nevelés, közösségszervezés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Ethics, community education, community organization
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halbritter András Albert, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az etikai elvek alkalmazását a pedagógiai munkában, különösen a közösségi nevelésre és közösségszervezésre vonatkozóan. Ismerjék az osztályfőnöki szerepkörrel összefüggő főbb feladatokat, adminisztrációs tevékenységeket. A tantárgy célja továbbá a hallgatók szemléletformálása, etikai érzékenységük fejlesztése az osztályközösség összetartozás érzésének kialakítása érdekében. Váljanak képesség felelős, reflektív pedagógusszerep betöltésére, valamint az etikai dilemmák felismerésére és kezelésére. Fejlődjön rendszerszintű gondolkodásuk az etikai elvek és a közösségi nevelés összefüggései terén, és tudatosuljon bennük, hogy nevelő tevékenységük a tanulók személyiségfejlődésére, szocializációjára hatással van.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject for students is to learn about the application of ethical principles in pedagogical work, especially regarding community education and community

organization. Knowing the main tasks and administrative activities related to the role of head of class. The aim of the subject is also to shape the students' attitudes and to develop their ethical sensitivity in order to create a sense of belonging to the class community. They should develop the ability to play a responsible, reflective role as a teacher, as well as to recognize and deal with ethical dilemmas. Their systemic thinking should develop in the field of ethical principles and the connections between community education, and they should become aware that their educational activities have an impact on the personality development and socialization of students.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

-

Attitűdje:

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a

tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the profession and means of pedagogy.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

-

Attitude:

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés az etikába és közösségi nevelésbe. Etikai kérdések a közösségi nevelésben (Introduction to ethics and community education. Ethical issues in community education)

12.2. Az etika, a közösségi nevelés és a közösségszervezés kapcsolatrendszere. A közösségi nevelés szerepe az iskolai környezetben (The links between ethics, community education and community organisation. The role of community education in the school environment)

12.3. Az osztályközösség fogalma és működése, hatása az egyén fejlődésére. Az osztályközösség fejlődésének szakaszai (The concept and functioning of the classroom community and its impact on the development of the individual. Stages in the development of the classroom community)

12.4. Az osztályfőnöki szerep etikája. Osztályfőnöki szerepek és feladatok etikai vonatkozásai (Ethics of the role of the class teacher. Ethical implications of class teacher roles and responsibilities)

12.5. A pedagógus felelőssége a tanulók személyiség- és közösségfejlesztésében. Az

osztályfőnök mint vezető és mentálisan támogató személy (Teacher's responsibility in the development of pupils' personal and community development. The class teacher as a leader and mentally supportive person)

12.6. Inklúzió és diverzitás a közösségekben. Inklúzió gyakorlata az osztályközösségben (Inclusion and diversity in communities. Practices of inclusion in the classroom community)

12.7. Konfliktusok felismerése és típusai. Konfliktuskezelési stratégiák közösségben (Recognition and types of conflicts. Conflict management strategies in the community)

12.8. A tanító adminisztratív feladatai. A papíralapú és digitális adminisztrálás gyakorlata (Administrative tasks of the teacher. Paper and digital administration practices)

12.9. Kreatív módszerek a közösségszervezésben. Játékok és programok szerepe a közösségfejlesztésben (Creative methods in community organisation. The role of games and programmes in community development)

12.10. Iskolai osztályszintű közösségi programok szervezése. A programszervezés gyakorlata (Organisation of school-level community programmes. Practices in programme management)

12.11. Osztálykirándulások és témanapok szervezése. Logisztikai és pedagógiai szempontok (Organising class trips and theme days. Logistical and pedagogical aspects)

12.12. Iskolán kívüli közösségi programok szervezése. A programszervezés gyakorlata (Organisation of extra-curricular community programmes. Practices in programme organisation)

12.13. Közösségi támogató rendszerek. Szereplők és partnerkapcsolatok az iskolán belül és kívül (Community support systems. Actors and partnerships inside and outside the school)

12.14. A tanító közösségformáló attitűdje, önreflexiója. Etikai dilemmák felismerése és kezelése (Teachers' community-building attitudes and self-reflection. Recognising and dealing with ethical dilemmas)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől

számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel.

Az aláírás feltétele:

- egy közösségfejlesztő játék bemutatása;
- egy közösségi programterv kidolgozása;

A kedvezményes tanrend szerint haladó vagy tartós távolléten levő hallgatónak ezen kívül egy írásbeli beszámolót kell készítenie a tantárgyi tananyag ismeretéből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Egy közösségfejlesztő játék bemutatása a 8-11. héten, 20 pont;

Egy közösségi programterv kidolgozása; leadási határideje a 13. hét, 30 pont;

Az értékelés ötfokozatú skálán a következő: 0-50% (elégtelen); 51-64% (elégséges); 65-79% (közepes); 80-89% (jó); 90-100% (jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Beran Ferenc: Etika. Az értékek tisztelete, Gondolat Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789639500822;
2. N. Kollár - Szabó : Pszichológia pedagógusoknak, Osiris , Budapest 2004. ISBN: 963 389672;
3. Robert Fischer: Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni erkölcsről és erényekről, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631628494;
4. Szenczi Árpád: Professzionális nevelés - értékközvetítés társas-lelkületi alapon, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789639955783;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nemzeti Köznevelési Portál, Oktatási Hivatal,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kapcsolat/nemzeti_koznevelesi_portal;
2. Deliága Éva, Lovász Hajnalka: Mit kezdjünk az agresszióval?, Kulcslyuk Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9786155932694;
3. Szekszárdi Júlia: Történetek, módszerek - Új nevelési kézikönyv osztályfőnököknek, Dinasztia Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 9789636574741;

Budapest, 2025.

Dr. Halbritter András Albert, PhD
egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB266

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szakdolgozati előkészítő szeminárium (írás és kutatás)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Thesis Preparation Seminar (Writing and Research)

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Ribarics Livia, tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kutatómódszertan című tantárgy célja, hogy az óvodapedagógus és tanító szakos hallgatók megismerkedjenek a neveléstudományi kutatások alapvető módszereivel és eszközeivel. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a tudományos megismerés jellemzőit, a kutatási kérdések és hipotézisek megfogalmazását, valamint a különböző adatgyűjtési és elemzési technikákat. Különös hangsúlyt kap a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek közötti különbségek megértése, valamint a kutatásetikai szempontok figyelembevétele.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course Research Methodology is to familiarize students specializing in preschool education and primary school teaching with the fundamental methods and tools of educational research. During the course, students will acquire knowledge about the characteristics of scientific inquiry, the formulation of research questions and

hypotheses, as well as various data collection and analysis techniques. Special emphasis is placed on understanding the differences between quantitative and qualitative research methods, as well as considering research ethics.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira és kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszármaztatására.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education).

Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use. Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of transmitting nationality culture using differentiated, modern methods, building on children's prior experiences and competences.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Represents and communicates the national culture consciously and responsibly, in a scientifically and methodologically sound manner.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A neveléstudományi kutatások alapkérdései (Fundamental Questions of Educational Research)

12.2. Kutatási kérdések és hipotézisek megfogalmazása (Formulating Research Questions and Hypotheses)

12.3. A neveléstudományi kutatások alapkérdései (Fundamental questions of

educational research)

12.4. Kutatásetikai alapelvek (Principles of research ethics)

12.5. Kutatási terv készítése (Preparing a research plan)

12.6. Neveléstudományi kutatási stratégiák (Educational research strategies)

12.7. Kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek (Quantitative and Qualitative Research Methods)

12.8. Mintaválasztás a pedagógiai kutatásokban (Sampling in Educational Research)

12.9. Adatgyűjtési technikák (Data Collection Techniques)

12.10. Adatfeldolgozás és elemzés (Data Processing and Analysis)

12.11. A kutatási eredmények interpretálása (Interpretation of Research Results)

12.12. A tudományos publikációk készítése (Writing Scientific Publications)

12.13. A szakirodalmi hivatkozások rendszere (The System of Academic Referencing)

12.14. Konklúziók, további lehetőségek felvázolása (Conclusions and Outlining Further Opportunities)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során két egyéni feladatot kell elvégezniük az ismeretek elmélyítése érdekében.

1. Egyéni feladat (40%):

Egy rövid kutatási terv készítése a hallgató érdeklődési körének megfelelően. Egy kérdőív vagy interjú kidolgozása és kipróbálása. Leadási határidő a 10. oktatási hét végéig.

2. Záró dolgozat (60%):

Egy választott pedagógiai kutatási módszer részletes bemutatása és alkalmazási

lehetőségeinek elemzése. A dolgozatban lehetőség van az egyéni feladat során kidolgozott kérdőív vagy interjú eredményeinek felhasználására is, amennyiben a hallgató empirikus adatokkal kívánja alátámasztani módszertani elemzését. Leadási határidő a 13. oktatási hét végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az egyéni beadandó feladat és a záró dolgozat értékelése. Egyéni feladat (40%), záró dolgozat (60%), összesen 100%. A feladatok értékelése 5 számjegyű skálán történik: 50% fölött 2-es, 60% fölött 3-as, 75% fölött 4-es, 85% fölött 5-ös osztályzat adható. A jegyekről való döntés az oktató kizárólagos szakmai kompetenciája, amelynek fellebbezésére nincs mód.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, a beadandó feladatok legalább elégséges osztályzata.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csíkos Csaba: A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest 2020. ISBN: 9789634892489;
2. Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest 2004. ISBN: 9789631626643;
3. Kaposi József – Szőke-Milinte Enikő: Kutatási módszerek pedagógusjelölteknek, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest 2022. ISBN: 9789635750443;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai: útmutató szemináriumi és tudományos diákkori értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak, Osiris Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789632763491;
2. Kontra József: A pedagógiai kutatások módszertana, Kaposvári Egyetem, Kaposvár 2011. ISBN: 978963981460;
3. Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai, Akadémiai Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 789630596312;

Budapest, 2025.

Ribarics Livia,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB267**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szövegalkotás
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Text creation
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Lember-Major Enikő, , tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A szövegalkotás folyamata a mondatgrammatikai eszközök (kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, névutóhasználat, helyettesítés, átalakítás, alanyváltás, tematikus főnév, kötőszó) alkalmazásától indul, és a rövid műfajokon (hír, hirdetés, felhívás, meghívó, tudósítás, SMS) keresztül vezet az elbeszélés és az elektronikus levél írásáig. A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan történik. Az írásbeli szövegalkotás célja, hogy élményalapú szövegek készüljenek, akár közös alkotásként is.

Az írásbeli szövegalkotás megkezdésének három alapfeltétele van: a tanulónak rendelkeznie kell az akaratlagos írás képességével, elegendő szókinccsel, valamint a szóbeli szövegalkotás képességével.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The process of text creation starts with the application of sentence grammatical tools (linking, narrowing, expansion, name change, use of the preposition, use of the postposition, substitution, transformation, subject change, thematic noun,

conjunction) and leads through short genres (news, advertisement, appeal, invitation, report, SMS) to writing a narrative and an electronic letter. The development of oral and written expressive skills occurs in parallel. The aim of written text creation is to create experience-based texts, even as a joint creation.

There are three basic conditions for starting written text creation: the student must have the ability to write intentionally, sufficient vocabulary, and the ability to create oral texts.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-

pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the

foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB257 - Nyelvhasználat;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Mondatgrammatikai eszközök (Sentence grammar tools)

12.2. Névelőhasználat. Névutóhasználat (Use of pronouns. Use of pronouns)

12.3. Rokonértelmű szavak használata a szóismétlés elkerülésére, névmásítás, a cselekvő személyének beazonosítása, egyszerűsítés (Use of cognates to avoid word repetition, pronounization, identification of the person of the actor, simplification)

12.4. Mondatok kapcsolása, kötőszóhasználat (Linking sentences, use of conjunctions)

12.5. A hír műfaji sajátosságai, kép és adatok megfeleltetése, adatok kiemelése, a hír összetevőinek felismerése, hiányos hír kiegészítése. A hír meghatározása, hibás hír korrekciója, a megkezdett hír befejezés (Genre characteristics of news, matching images and data, highlighting data, recognizing the components of news, completing incomplete news. Defining news, correcting incorrect news, finishing the news that has been started)

12.6. Hirdetés műfaji sajátosságai (Genre characteristics of advertising)

12.7. A meghívó műfaji sajátosságai, meghívó írása (Genre characteristics of invitations, writing invitations)

12.8. A felhívás műfaji sajátosságai, felhívás írása. A tudósítás műfaji sajátosságai, tudósítás írása (Genre characteristics of invitations, writing invitations. Genre characteristics of reporting, writing reporting)

12.9. Az elbeszélés műfaji sajátosságai (Genre characteristics of narration)

12.10. Két mondatból egyet kötőszóhasználattal. Mondatok befejezése adott kötőszóval. Előzmény, esemény, következmény (One of two sentences with conjunctions. Ending sentences with a given conjunction. Antecedent, event, consequence)

12.11. Szabadvers alkotása. Kreatív írás – képvers alkotása. A tartalom és forma egysége (Creating free verse. Creative writing – creating a picture poem. Unity of content and form)

12.12. Az érvelés technikájának folyamatos fejlesztése (Continuous development of the technique of argumentation)

12.13. Grafikai szervezők (ötsoros, szélsziporka, haiku, fent-lent találkozó vers,

gyémánt, T-táblázat, kerettörténet, történetterkép, karakterterkép) alkalmazása (Using graphic organizers (five-line, wind chime, haiku, top-bottom meeting poem, diamond, T-chart, frame story, story map, character map))

12.14. Grafikai szervezők (ötsoros, szélsziporka, haiku, fent-lent találkozó vers, gyémánt, T-táblázat, kerettörténet, történetterkép, karakterterkép) alkalmazása (Using graphic organizers (five-line, wind chime, haiku, top-bottom meeting poem, diamond, T-chart, frame story, story map, character map))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév elején megbeszélteknek megfelelő feladatbank összeállítása az RJR-modellnek megfelelően. A szóbeli és írásbeli szövegalkotáshoz óratervezet készítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét és a 14. pontban meghatározott részvételi követelmények teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A hallgatókkal egyeztetett feladatbank készítése (min. 5 db, az órán megbeszéltek szempontjainak eleget tevő feladat). A szövegalkotáshoz készített óravázlat (1 db). Értékelés: feladatbank (70%) és óravázlat (30%) alapján 1-5 fokú skálán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom

tanítása az alsó tagozatban, KFRTKF, Debrecen 2006.

2. Fercsik Erzsébet, Raátz Judit: Kommunikáció és nyelvhasználat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2006. ISBN: 963-19-5802-7;

3. Rabi Ferencné Perényi Szilvia: Tanulni tanulok. Tanulásmódszertan 10 - 12 éves tanulók számára, Budapest 2008.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Molnár Edit Katalin: Az írásbeli szövegalkotás. In: Csapó Benő (szerk.) Az iskolai műveltség. (pp.193-217), Osiris Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 963 389 238 4;

Budapest, 2025.

Lember-Major Enikő,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB268**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Technika és tervezés tantárgypedagógia
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Technology and design pedagogy
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy tanulása során a hallgatók megismerik a technika és tervezés tantárgy tanulási-tanítási folyamatát szabályozó dokumentumokat, speciális tevékenységrendszerét, annak tervezését, előkészítését, megvalósítását, értékelését. Tájékoztódnak a tanulási környezet kialakításáról, fejlesztéséről, a tanulási-tanítási folyamat irányításáról. A tantervi témák szerint csoportosítva, alkotó munka során sajátítják el a tervezés, a műszaki kommunikáció, az anyagismeret, az anyagmegmunkáló műveletek tanórai alkalmazását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course of the subject, students will become familiar with the documents governing the teaching-learning process of technology and design, its specific activities, planning, preparation, implementation and evaluation. They learn about the design and development of the learning environment and the management of the learning-teaching process. They learn to apply design, technical communication, knowledge of materials and material processing operations in the classroom, grouped

according to curricular themes and through creative work.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

-

Képességei:

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB254 - A technika és tervezés alapjai;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben (Technology and design in the National Curriculum)
- 12.2. A tanulási – tanítási folyamat jellemzői, tantárgyi sajátosságok (Characteristics of the learning - teaching process, subject specificities)
- 12.3. A tantárgy kerettanterve (Framework curriculum for the subject)
- 12.4. A pedagógiai tervezés sajátosságai a technika és tervezés tantárgyban – helyi tanterv, tanmenet (Specificities of pedagogical design in the subject of technology and design - local curriculum, syllabus)
- 12.5. A pedagógiai tervezés sajátosságai a technika és tervezés tantárgyban – tematikus terv, óra/foglalkozásterv (Specificities of pedagogical design in the subject of technology and design - thematic plan, lesson/activity plan)
- 12.6. A tanórai tevékenységek szervezésének sajátosságai a technika és tervezés tantárgyban: célok – munkaformák, módszerek, taneszközök, tanulási környezet, biztonság, értékelés. Anyagok a környezetünkben témakör (Characteristics of the organisation of classroom activities in technology and design: objectives - working methods, methods, teaching tools, learning environment, safety, assessment. Materials in our environment)
- 12.7. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés témakör (Making objects from different materials, construction, assembly)
- 12.8. Otthon – család – életmód témakör (Home - family - lifestyle theme)
- 12.9. Jeles napok, ünnepek témakör (Special days and holidays)
- 12.10. Közlekedés témakör (Transport theme)
- 12.11. Környezeti nevelés a tantárgyban (Environmental education in the subject)
- 12.12. A felső tagozat modulrendszeréhez kapcsolódó tantárgyi elemek. Épített környezetünk, modellezés (Subject elements linked to the upper secondary modular system. Our built environment, modelling)
- 12.13. Háztartás-ökonómia és életvitel, kertészet (Home economics and living, horticulture)
- 12.14. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadhatónál több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot

szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény) rendszeres ötfokozatú érdemjeggyel történő értékelése, az alkotó folyamat lezárásakor, a félév elején ismertetett elvárásrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből kerül megállapításra a félév elején ismertetett értékelési rendszer szerint.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fodorné Magyar Ágnes, Karsai Zsuzsanna, Ráczné Váradi Éva, Velner András: Útmutató a technika és tervezés tantárgy tanításához, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-technika-es-tervezes-tantargy-tanitasahoz.pdf> ;
2. Géczy-Laskai Judit: Kézművesség technika, életvitel és gyakorlat jegyzet, ELTE Tanító és Óvóképző Kar, Budapest 2018. ISBN: 978-963-284-978-2;
3. Katona Nóra, Konrád Ágnes, Perlusz Adrea, Polányi Viktória, Porogi András: A tanulás és tanítás súlypontjai, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6257-0-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Beke Mari: 77 magyar népi játék, Corvina Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789631364316;
2. Belezna Éva: Építő játékok. Kézikönyv pedagógusoknak, Magyar Építész Kamara, Budapest 2013. ISBN: 978-963-88386-8-1;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közszolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB269**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Testnevelés gyakorlati oktatása
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Practical Teaching of Physical Education
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szakál Zsolt, tanársegéd
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A félév során a hallgatók egy komplett óraterveket készítenek, és mikro-tanítások keretein belül dolgozzák fel az alsó tagozatos testnevelés mozgásanyagát. Az elkészített óraterveknek tükrözniük kell a hallgatók módszertani felkészültségét, pedagógiai kompetenciáit és széleskörű szakmai tudását. Kiemelt hangsúlyt kap az új mozgástanítás és a motoros készségek fejlesztése, valamint a játékos tanulási formák alkalmazása az életkori sajátosságok figyelembevételével. A hallgatók saját és társaik mikro-tanításainak elemzése révén fejleszthetik reflektív gondolkodásukat, tudatosíthatják pedagógiai döntéseiket, és tovább építhetik módszertani eszköztárukat, ezáltal fokozatosan alakítva szakmai felkészültségüket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Throughout the semester, students develop comprehensive lesson plans and deliver micro-teaching sessions focused on the movement curriculum for lower primary physical education. The lesson plans must reflect their methodological preparedness, pedagogical competencies, and extensive professional knowledge. Emphasis is placed

on introducing new movement skills, developing motor abilities, and implementing playful learning approaches tailored to the age-specific characteristics of young learners. Through the analysis of their own and their peers' micro-teaching sessions, students enhance their reflective thinking, refine their pedagogical decision-making, and expand their methodological toolkit, thereby progressively shaping their professional expertise.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projektervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási

lehetőségeit, a digitális kultúra sajátosságait, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásmechanizmusát, a médiatudatosság kialakításának eljárásait.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.

Elkötelezett, és felelősséget vállal a szakmai fejlődéséért.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes a szakmai-tudományos kritériumok érvényesítésével történő szakirodalmi könyvtári és digitális források biztonságos kiválasztására, és munkájában azok kreatív módon való hasznosítására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

Képes a digitális környezetben történő tudásépítés, digitális kultúra kialakításának támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.

Tevékenységeiben képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére, segíti

és irányítja a környezettudatos gondolkodás fejlődését a tanulóknál. Ezeket az elveket a saját pedagógiai munkája során, az eszközhasználatban is figyelembe veszi.

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatelemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű

egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

Rendelkezik az egyetemes és nemzeti értékek, etikai normák elvárt felelősségérzetével, döntéseit felelősségteljesen vállalja.

Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies

and analytical procedures of evaluation.

Aware of the development tasks related to the results of international comparative assessments in the areas of reading comprehension, mathematics, and science education.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Knows the role and usage possibilities of digital tools, applications, and teaching materials, the characteristics of digital culture, its impact mechanisms on personality development, and the procedures for developing media literacy.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

Knows the theoretical background and correct practical application of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Committed and takes responsibility for his/her professional development.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of safely selecting and creatively utilising professional literature, library, and digital sources in his/her work, adhering to professional and scientific criteria.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Capable of supporting knowledge building in a digital environment, fostering digital culture, and laying the foundations for and developing digital literacy.

Capable of applying the principles of education for sustainability in his/her activities, supporting and guiding the development of environmentally conscious thinking in pupils. Considers these principles in his/her own pedagogical work and tool usage.

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Cooperates with other participants in the educational process, capable of presenting and discussing ideas, and communicating his/her results and suggestions verbally and in writing authentically and professionally. Capable of placing his/her pedagogical activities in a broader context.

Adheres to the professional, ethical, and legal regulations guiding teaching work, and capable of proposing changes to these regulations.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for consciously shaping children's behaviour towards sustainable development within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for the mission of his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB258 - Testnevelés-oktatás módszertana 2.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév menetének, követelményeinek az ismertetése. Az óravázlat és az óratervezet tartalmi és formai követelményei. (Introduction to the semester's structure and requirements. Content and formal requirements of lesson plans and lesson designs.)

12.2. Mikrotanítás: Szabadgyakorlatok. Atlétikában használatos rajtok előkészítése. Álló és térdelőrajt oktatása. Játék. (Microteaching: Free exercises. Preparation for starts used in athletics. Teaching standing and crouch starts. Game.)

12.3. Mikrotanítás: Szabadgyakorlatok. Gurulóátfordulás előre oktatása. Játék (Microteaching: Free exercises. Teaching forward rolling. Game.)

12.4. Mikrotanítás: Zsámolygyakorlatok. Sor-és váltóversenyek. (Microteaching: Vaulting box exercises. Relay and shuttle races.)

12.5. Mikrotanítás: Medicinlabda gyakorlatok. Fejállás oktatása. Játék. (Microteaching: Medicine ball exercises. Teaching headstand. Game.)

12.6. Mikrotanítás: Bordásfalgyakorlatok. Kézállásba fellendülés oktatása. Játék. (Microteaching: Wall bars exercises. Teaching handstand kick-up. Game.)

12.7. Mikrotanítás: Kézisúlyzó gyakorlatok. Kislabda hajítás oktatása. Játék. (Microteaching: Dumbbell exercises. Teaching small ball throwing. Game.)

12.8. Mikrotanítás: Zsámolygyakorlatok. Távolugrás oktatása. Helyből távolugró versenyek. Játék. (Microteaching: Vaulting box exercises. Teaching long jump. Standing long jump competitions. Game.)

12.9. Mikrotanítás: Botgyakorlatok. Köredzés az atlétika és torna mozgásanyagával. Játék (Microteaching: Stick exercises. Circuit training incorporating athletic and gymnastic movements. Game.)

12.10. Mikrotanítás: Felfújtt labdagyakorlatok. Célbadobások különböző dobásformákkal, különböző szerekekkel. Egy választott eséstechnika oktatása. Játék. (Microteaching: Inflated ball exercises. Target throwing using various throwing techniques and equipment. Teaching a selected falling technique. Game.)

12.11. Mikrotanítás: Padgyakorlatok. Szekrényugrás (függőleges repülés) oktatás. Játék. (Microteaching: Bench exercises. Teaching vaulting over the vaulting box (vertical flight). Game.)

12.12. Mikrotanítás: Zsámolygyakorlatok. Ugróerő fejlesztése pad és más akadályok felhasználásával. Játék. (Microteaching: Vaulting box exercises. Developing jumping power using benches and other obstacles. Game.)

12.13. Mikrotanítás: Bordásfalgyakorlatok. Magasugrás oktatása. Játék. (Microteaching: Wall bars exercises. Teaching high jump. Game.)

12.14. Mikrotanítás: Padgyakorlatok. Gurulóátfordulás hátra oktatása. Sorversenyek. Játék. (Microteaching: Bench exercises. Teaching backward rolling. Relay races. Game.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Önálló óraterv készítése és gyakorlati oktatás a hallgatótársaknak, a félév elején kapott témában (az óra bevezető részében megvalósítani kívánt gimnasztikai gyakorlatokat minden esetben rajzírással és szaknyelvi leírással is kötelező ellátni. Az óra fő részének oktatása során, amennyiben indokolt pályarajz elhelyezése is szükséges).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét, a félév gyakorlati feladatainak hiánytalan bemutatása\végrehajtása, óraterv határidőre történő leadása (az oktatást megelőzően minimum 1 hét), a kiadott téma tanítása a csoporttársaknak.

16.2. Az értékelés:

A félév elején kiadott témában készített óratervre (30%) kapott és az az alapján tartott óra (70%) értékelését követően megállapított érdemjegyek átlaga határozza meg a gyakorlati jegyet. A tárgy teljesítésének és a kredit megszerzésének feltétele a legalább elégséges szintre megírt óraterv és megtartott óra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arday László : A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára., Korona Kiadó, Budapest 2001. ISBN: 963919104;
2. Makszin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs 2014. ISBN: 9786155376245;
3. Pinczés Tamás: Gimnasztikai alapismeretek tanítószakos hallgatóknak, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-8429-96-4;
4. Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy-pedagógiája, Dialóg Campus Kiadó,

Budapest-Pécs 2004. ISBN: 9639310366;

5. Szakály Zsolt, Mészáros János, Király Tibor: A testnevelés-tanítás módszertana tanítók részére, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs 2001. ISBN: 963912313x ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv az általános iskola 1-2. osztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk 2005. ISBN: 9634642667;

2. Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv az általános iskola 3-4. osztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk 2005. ISBN: 9634642705;

Budapest, 2025.

Szakál Zsolt,
tanársegéd
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTBSZGY04**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos tanítási gyakorlat 3.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Group Teaching Practice 3.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tanítóképzésben részt vevő hallgatók tanulmányainak kiemelkedő és meghatározó része a gyakorlati képzés. A cél olyan pedagógusok képzése, akik képesek a 6–12 éves korosztály tanítási-tanulási feladatait ellátni: az 1–4. évfolyamon minden tantárgyban, az 5–6. évfolyamon pedig a választott műveltségi területen. A gyakorlati képzés magában foglalja a csoportos hospitálásokat, képességfejlesztő gyakorlatokat, tanítási gyakorlatokat és foglalkozásokat.

Ebben a félévben a magyar nyelv és irodalom (4 hét), a környezetismeret (4 hét) és egy készségtárgy (4 hét) tanításával ismerkednek meg.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Practical training is a prominent and decisive part of a student teacher's studies. The aim is to train teachers who are capable of carrying out the teaching and learning tasks of the 6-12 age group: in all subjects in grades 1-4 and in the chosen field of education in grades 5-6. The practical training includes group visits, skill-building exercises, teaching exercises and sessions.

This semester, they will learn to teach Hungarian language and literature (4 weeks), environmental studies (4 weeks) and a skills subject (4 weeks).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok

figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB226 - Környezetismeret tantárgypedagógia;

11.2. TTOTB258 - Testnevelés-oktatás módszertana 2.;

11.3. TTOTBSZGY02 - Csoportos tanítási gyakorlat 1.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév 4 hete a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of Hungarian language and literature, in connection with:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the headings of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.2. A félév 4 hete a környezetismeret tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

- a vázlatírás fejlődésének felépítése
- az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása
- előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás
- a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése
- a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása
- szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of environmental studies, in connection with:
- developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject
- structuring the header of the outline
- familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office
- preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools
- leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students
- writing a reflection after taking notes of the lesson observed
- appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.3. A félév 4 hete a belépő új készségtárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

- a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve
- a vázlatírás fejlődésének felépítése
- az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása
- előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás
- a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése
- a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása
- szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester will be devoted to the teaching of the new skills subject you are entering, in conjunction with:
- developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

- structuring the header of the outline
 - familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office
 - preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools
 - leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students
 - writing a reflection after taking notes of the lesson observed
 - appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)
- 12.4. A félév során szerzett gyakorlati ismeretek összegzése, rendszerezése; a félév utolsó két hete (Summarising and organising the practical knowledge acquired during the semester; last two weeks of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 6. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos készülés óraterv készítésével minden csoportos tanítási gyakorlatra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét. Hallgatói óratartás.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy az óratervek és az óratartás alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;
2. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
3. Dr. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;
4. Fodorné Magyar Ágnes, Karsai Zsuzsanna, Ráczné Váradi Éva, Velner András: Útmutató a technika és tervezés tantárgy tanításához, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-technika-es-tervezes-tantargy-tanitasahoz.pdf> ;
5. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;
6. Konrád Ágnes: Útmutató a környezetismeret tantárgy tanításához, Eszterházy Károly Egyetem, Eger 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-kornyezetismeret-tantargy-tanitasahoz.pdf>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN: https://www.oktatas.hu/koznevelés/pedagogusminosites/utmutatok_segedanyagok/sablonok;
2. Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?, Műszaki Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631625301;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTFTB100

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az inkluzív nevelés - attitűdformálás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Inclusive education - shaping attitudes

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanári Felkészítés Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
Tréning módszer

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgató megismeri az inkluzív nevelés elméleti hátterét, történetét. Átfogó képet kap a hazai és a nemzetközi gyakorlatról. Tájékozódik az integráció típusairól, az integráció jogi szabályozásáról. Megismeri az integrált oktatás- nevelés feltételeit, a befogadó iskola jellemzőit. Képet kap az integráció előnyeiről és hátrányairól. Átlátja az inkluzív oktatás modelljeit, a multi -és interkulturális nevelés alapelveit. Megtanulja felismerni a sztereotípiákat és az előítéletes gondolkodást. Gyakorlati feladatokon keresztül megtörténik a hallgatók attitűdjeinek feltárása a fogyatékosokhoz, a sajátos nevelési igényhez, az együttneveléshez és a befogadáshoz. Pozitív érzelmek kiváltása, előidézése a különleges gondoskodást igénylőkkel kapcsolatban (életük, nehézségeik, hátrányaik megismerése), aminek következtében erősödik a hallgatókban a tolerancia, az elfogadás.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students will learn about the theoretical background and history of inclusive education.

The student will gain an overview of national and international practice. They will learn about the types of inclusion and the legal regulation of inclusion. The conditions for inclusive education, the characteristics of inclusive schools. Gain an understanding of the advantages and disadvantages of integration. Understand the models of inclusive education, the principles of multi- and intercultural education. Learn to recognise stereotypes and prejudice. Through practical exercises, students' attitudes towards disabilities, special educational needs, co-education and inclusion will be explored. Positive emotions towards people with special needs (learning about their lives, difficulties and disadvantages), which will increase students' tolerance and acceptance.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti háttérét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi háttérét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

Tisztában van az inklúzióval a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális

környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

Aware of the role of inclusion in society and education, and the social and pedagogical-psychological aspects of being a national.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Capable of professionally supporting integrated, inclusive education and applying appropriate methods to assist the education of children with special educational needs.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az inkluzív nevelés fogalmi, elméleti háttere, története (Conceptual, theoretical background and history of inclusive education)

12.2. Az integrált nevelés-oktatás típusai, szintjei, jogi szabályozása (Types, levels and legal regulation of integrated education and training)

12.3. Integráció, inklúzió hazai és nemzetközi gyakorlata (Integration and inclusion in national and international practice)

12.4. Az inkluzív nevelés pedagógiai-pszichológiai kérdései (Pedagogical-psychological issues of inclusive education)

12.5. Az inkluzív nevelés modelljei (Models of inclusive education)

12.6. Multi-és interkulturális nevelés (Multi- and intercultural education)

12.7. Tanítói attitűdök szerepe az iskolai integráció, inkluzív gyakorlatában, érzékenyítés feladatai az osztályteremben (The role of teachers' attitudes in school integration, inclusive practice, sensitisation tasks in the classroom)

12.8. Sztereotípiák, előítéletek (Stereotypes, prejudices)

12.9. A fogyatékosághoz, a sajátos nevelési igényekhez és az együttneveléshez, a befogadáshoz való viszonyok feltárása – negatív saját élmények, megtapasztalások

(Exploring attitudes to disability, special educational needs and co-education, inclusion - negative personal experiences)

12.10. A fogyatékosághoz, a sajátos nevelési igényekhez és az együttneveléshez, a befogadáshoz való viszonyok feltárása – pozitív saját élmények, meg tapasztalások (Exploring attitudes towards disability, special educational needs, co-education and inclusion - positive personal experiences)

12.11. Pozitív érzelmek kiváltása, előidézése a különleges gondoskodást igénylőkkel kapcsolatban (életük, nehézségeik, hátrányaik megismerése kapcsán) (Triggering positive emotions, evoking special care people with special needs (learning about their lives, difficulties and disadvantages))

12.12. Érzékenyítés "Temple Grandin" című film segítségével (Sensitisation through the film "Temple Grandin")

12.13. Kirekesztettség jellemzői, kirekesztettség meg tapasztalása, átélése játékos feladatok kapcsán (Characteristics of exclusion, experiencing exclusion, living exclusion through playful exercises in the context of games)

12.14. Tolerancia, elfogadás fejlesztése „Amerikai história” című film segítségével (Develop tolerance and acceptance through the film "American History")

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

2 zárthelyi dolgozat írása az elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból. A zárthelyi dolgozatok értékelése: 60%-ig elégtelen, 61- 69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter utolsó heti óráján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok átlagának megfelelő jegy a gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. M.Tamás Márta: Integráció és inklúzió, Trefort Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789634464068;
2. Schmidt Ildikó: A sikeres iskolai inklúzió tényezői, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789634149699;
3. Tóth László: Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen 2015. ISBN: 978963473871810 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Andrassy Ildikó: A sajátos nevelési igényről - nemzetközi összehasonlítás. , Fejlesztő pedagógia 2007. 2. sz. 50-72. p. , Budapest 2007. ISBN: ISSN 0866-2495;
2. Illyés Sándor: Gyógypedagógiai ismeretek, ELTE BGGYFK, Budapest 2000. ISBN: 9637155287;
3. Spaller Árpád, Spaller Katalin: Gyógypedagógiai ismeretek tára, Timp Kiadó, Debrecen 2006. ISBN: 9789639614307;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTFTB101**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermek- és ifjúságvédelem
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Child and youth protection
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanári Felkészítés Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Haller József, PhD, habil., egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett gyermek- és ifjúságvédelmi jelzőrendszer működésének alapvető fogalmait, formáit, intézményeit, a pedagógus, mint jelzőrendszeri tag szerepét, felelősségét. A kurzus során elsajátítják a gyermekeket, fiatalokat veszélyeztető helyzetek (bántalmazás, fejlődési-, viselkedési-, és szorongásos zavarok, családi konfliktusok, krízisek) felismerését és kezelését. A hallgatók egy együttérző-együttműködő pedagógusi szerepet tudjanak vállalni a gyermekekkel, szülőkkel, szakemberekkel. Esettanulmányokon, gyakorlati feladatokon keresztül betekintést nyernek a sikeres együttműködés jellemzőibe, színtereibe az oktatási intézményen belül és kívül egyaránt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with an understanding of the fundamental concepts, forms, and institutions of the child and youth protection reporting system operated by family and child welfare services. It also explores the role and

responsibilities of teachers as members of this system. During the course, students will learn to identify and manage situations that pose risks to children and young people, such as abuse, developmental, behavioral, and anxiety disorders, as well as family conflicts and crises. This knowledge will enable them to take on a compassionate and cooperative pedagogical role in working with children, parents, and professionals. Through case studies and practical exercises, students will gain insight into the characteristics and settings of successful collaboration both within and outside educational institutions.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységet és a pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

-

Képességei:

Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljeskörű egészségfejlesztését valósítsa meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlat anyagát.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

-

Autonómiája és felelőssége:

Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör

kialakításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

Knows the school activities aimed at the comprehensive health development of children aged 6–12 and the theoretical background and practical application of pedagogical procedures.

-

Capabilities:

Shapes the methods and schedule of education to achieve the comprehensive health development of children aged 6–12. Correctly applies the practice material of special posture correction, which creates and maintains biomechanically correct posture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Committed to the comprehensive health development of children aged 6–12.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the comprehensive health development of children aged 6–12, and for promoting safe learning and communication in a digital environment within his/her scope of authority. Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. A gyermek- és ifjúságvédelem intézményei: család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, gyámhivatal; alapvető fogalmak (Institutions of child and youth protection: family and child welfare services, family and child welfare centers, guardianship office; fundamental concepts)
- 12.2. A jelzőrendszer működésének folyamata, a jelzőrendszer tagjainak csoportosítása, feladataik, felelősségük (Operation of the reporting system: process, classification of system members, their roles, and responsibilities)
- 12.3. A veszélyeztetettség tényezőinek besorolása, a jelzés tartalmi, formai követelményei (Classification of risk factors: content and formal requirements of reporting concerns)
- 12.4. Együttműködés formái, lehetőségei, színterei oktatási intézményen belül és kívül a jelzőrendszer tagjaival (Forms and opportunities for cooperation: collaboration within and outside educational institutions with members of the reporting system)
- 12.5. Kommunikáció, együttműködés a szülőkkel gyermek, fiataalkorú veszélyeztetettsége esetén (Communication and cooperation with parents: Addressing child and youth endangerment situations)
- 12.6. Az agresszió formái 1. – Gyermek/fiataalkorú kortárs csoport általi bántalmazása: jelek, következmények, teendők, hatékony segítségnyújtás (Forms of aggression 1: bullying by peers—signs, consequences, necessary actions, and effective support)
- 12.7. Az agresszió formái 2. – Gyermek/fiataalkorú családon belüli/kívüli bántalmazása: lelki, fizikai, szexuális; gyanújelek, következmények, teendők, hatékony segítségnyújtás (Forms of aggression 2: Abuse of children and youth within or outside the family (emotional, physical, sexual)—warning signs, consequences, necessary actions, and effective support)
- 12.8. Szenvedélybeteg családok gyermekei: jellemzők, a hatékony segítségnyújtás lehetőségei, támogató rendszerek (Children of families affected by addiction: characteristics, support opportunities, and assistance systems)
- 12.9. Kapcsolati konfliktusok (válás, közös/kizárólagos szülői felügyeleti jog); az oktatási intézmény, a pedagógus kihívásai a konfliktusos helyzetek kezelésében (Relational conflicts (divorce, joint/exclusive custody): challenges faced by educators in managing conflicts)
- 12.10. Szorongásos zavarok – Ürítési-, alvás- és evészavarok, önsértések formái: gyanújelek, következmények, hatékony segítségnyújtás lehetőségei, támogató rendszerek (Anxiety disorders: forms such as elimination disorders, sleep and eating disorders, and self-harm—warning signs, consequences, support opportunities, and assistance systems)
- 12.11. Gyermekgyász – együttérző pedagógusi szerep, a segítségnyújtás lehetőségei (Child bereavement: The role of a compassionate educator and ways to provide support)
- 12.12. Gyermekvédelmi kérdések az idegrendszeri éretlenség mögött (tünetek, következmények, fejlesztési lehetőségek) (Child protection issues behind neurological immaturity (symptoms and consequences, developmental support opportunities))
- 12.13. Tanulási nehézségek, ADHD, autizmus gyermekvédelmi megközelítésben – fejlesztés, támogatás lehetőségei, ellátórendszer, integrálhatóság kérdései (Learning difficulties, ADHD, autism in a child protection perspective: support strategies, service

systems, integration challenges)

12.14. A különleges szükséglettel rendelkező gyermekek (fogyatékkal élő, tartósan beteg) esetében a speciális gyászfolyamat, az integrálhatóság kérdései, a támogató rendszerek (Grief processes, integration challenges, and support systems in case of children with special needs (children with disabilities or chronic illnesses))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat a 7. és 14. héten. Mindkettő esetében a pótlás egyeztetett tanórán kívüli időpontban egy-egy alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy ötfokozatú értékeléssel. Az értékelés szummatív, a két zárthelyi dolgozat százalékos eredményének átlaga alapján: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ismerd fel és tegyél ellene: gyermekbántalmazás, UNICEF Magyar Bizottság, Budapest 2020. ISBN: https://unicef.hu/wp-content/uploads/2025/04/gyermekvedelmi_kisokos_unicef.pdf;

2. Jerry Moe: Gyerekszemmel a függőségről és a felépülésről. Remény, segítség és gyógyulás a családok számára, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Budapest 2020. ISBN: 978-615-81586-0-2;

3. Mohai Katalin – Csákvári Judit: Tantervi és módszertani füzetek. Hogyan támogassuk a nehezen tanulókat? Útmutató a specifikus tanulási zavart, figyelemhiányos/hiperaktivitás- vagy viselkedészavart mutató tanulók integrált neveléséhez, Esterházy Károly Egyetem, Eger 2020. ISBN: 978-615-5297-89-2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marshall B. Rosenberg: A szavak ablakok vagy falak. Erőszakmentes – avagy együttműködő – kommunikáció, Agykontroll Kft., Budapest 2023. ISBN: 9789637491696;

2. Singer Magdolna: Ki vigasztalja meg a gyerekeket? – Válás és gyász a családban, HVG Könyvek, Budapest 2018. ISBN: 978-963-3042-93-9;

Budapest, 2025.

Prof. Dr. Haller József, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTFTB102

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Konfliktuskezelési stratégiák

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Conflict management strategies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanári Felkészítés Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil., egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
Tréning módszer

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók képet kapjanak a konfliktusok fogalmáról, típusairól, okairól, kialakulását elősegítő tényezőkről. Ismerjék meg a családi, a munkahelyi, különösképpen az iskolai konfliktusok forrásait, a konfliktusok és a stressz kapcsolatát. Kapjanak képet a konfliktuskezelési stratégiákról, módszerekről. Ismerjék meg a konszenzuson alapuló konfliktuskezelést. Sajátítsák el és gyakorolják be a resztoratív konfliktuskezelés módszerét.

Térképezzék fel saját konfliktusforrásaikat, különféle konfliktushelyzetekre adott saját reakciójukat. Tanulják meg a saját maguk számára hatékony konfliktuskezelési módszereket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with an understanding of the concept, types, causes and factors contributing to the development of conflicts. They will learn about the sources of conflict in the family, at work and especially at school, the

relationship between conflict and stress. Get an idea of conflict management strategies and methods. Learn about consensus-based conflict management. Learn and practise restorative conflict management.

Map their own sources of conflict and their own reactions to different conflict situations. Learn effective conflict management methods for themselves.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a szakmai kommunikáció elméleti alapvetéseit, elveit és formáit, a szakmai és szakmaközi együttműködés verbális, nonverbális csatornáit, a konstruktív problémakezelés technikáit, a hitelesség, a szakmai felkészültség, elhivatottság kommunikációs formáit.

-

Képességei:

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Felelősen jár el a tanulók érdekében a szakmaközi együttműködést igénylő helyzetekben.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with

the the profession and means of pedagogy.

Knows the theoretical foundations, principles, and forms of professional communication, the verbal and non-verbal channels of professional and interdisciplinary cooperation, the techniques of constructive problem-solving, and the ways of communicating credibility, professionalism, and dedication.

-

Capabilities:

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Acts responsibly in the interest of pupils in situations requiring interprofessional cooperation.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Konfliktus fogalma, típusai, konfliktus kialakulását elősegítő tényezők (The concept of conflict, types of conflict, factors contributing to conflict)

12.2. Konfliktus a családban, a munkahelyen (Conflict in the family, at work)

12.3. Konfliktus és a stressz (Conflict and stress)

12.4. Megküzdési stratégiák (Coping strategies)

12.5. Iskola mint szervezet, konfliktusforrásai (Sources of conflict in schools as organisations)

12.6. Tanár-diák közötti konfliktus (Teacher-student conflict)

12.7. Konfliktuskezelési módszerek, stratégiák (Conflict management methods and strategies)

12.8. Mediáció eszközei. Resztoratív (helyreállító) konfliktuskezelés (Mediation tools. Restorative conflict management)

12.9. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése (saját konfliktusforrások feltárása) (Developing conflict management skills (identifying own sources of conflict))

12.10. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése. Saját konfliktuskezelés felismerése Thomas-Kilman modell alapján (Developing conflict management skills. Recognising your own conflict management based on the Thomas-Kilman model.)

12.11. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése. Resztoratív konfliktuskezelési gyakorlat bemutatása I (Developing conflict management skills. Presentation of restorative conflict management practice I)

12.12. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése. Resztoratív konfliktuskezelési gyakorlat bemutatása II (Developing conflict management skills. Presentation of restorative conflict management practice II)

12.13. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése. Resztoratív konfliktuskezelési gyakorlat bemutatása III (Developing conflict management skills. Presentation of restorative conflict management practice III)

12.14. Konfliktuskezelői készségek fejlesztése. Resztoratív konfliktuskezelési gyakorlat bemutatása IV (Developing conflict management skills. Presentation of restorative conflict management practice IV)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy zárthelyi dolgozat írása az elhangzott ismeretanyagból és a szakirodalomból. A zárthelyi dolgozat értékelése: 60%-ig elégtelen, 61- 69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles. A zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható a szemeszter

utolsó heti óráján.

A hallgatónak a félév során egy resztoratív konfliktuskezelést meg kell valósítania, ebből esettanulmányt kell készítenie és be kell mutatnia a csoportnak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozat és az esettanulmány átlagának megfelelő jegy a gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Lindemann, Holger – Mayer, Claude-Hélène – Osterfeld, Ilse: Mediáció és konfliktuskezelés. Rendszerszemléletű és megoldásközpontú beszélgetésvezetés., Z-Press Kiadó, Miskolc 2020. ISBN: 978-963-9493-99-5;
2. Szőke-Milinte Enikő: Konfliktuskezelés és pedagógusmesterség, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9639315982;
3. Thomas Schmidt: Konfliktuskezelési tréninggyakorlatok, Z-Press Kiadó, Miskolc 2009. ISBN: 9789639493520;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csillag Ferenc, Takács István: Utak-tévtutak-Példák az iskolai konfliktusok kialakulására és kezelésére, Flaccus Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789639412781;
2. Szekszárdi Júlia: Új utak és módok-gyakorlatok a konfliktuskezelés tanításához és tanulásához, Dinasztia Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 978963574215;
3. Thomas Gordon: A tanári hatékonyság fejlesztése , Gordon Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 9789639766037;

Budapest, 2025.

Vassné prof. dr. Figula Erika Éva, PhD, habil.
egyetemi tanár
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTB270**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A néphagyományok szerepe az iskolai nevelésben
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The role of folk traditions in education
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Tőkei Krisztina, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a magyar néphagyomány pedagógiai jelentőségéről, különös tekintettel annak szerepére a köznevelésben, az 1–4. osztályos korosztály fejlesztésében, tanításában. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a néphagyományok átörökítésének lehetőségeivel az iskolában, ennek módszertani alapjaival, valamint a közösségi élmények és hagyományőrzés révén megvalósuló identitásformálás folyamatával. A népi kultúra elemeinek, különösen a jeles napokhoz kapcsolódó szokásoknak és tevékenységeknek beépítése hozzájárul a tanulási folyamat élményszerűségéhez, a tanulók kulturális kötődésének és nemzeti identitásának megalapozásához. A közös ünnepek és a hagyományok megélése jelentős közösségformáló erővel bírnak, támogatva a gyermekek kapcsolódását saját családi és nemzeti kultúrájukhoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide students with a comprehensive overview of the

pedagogical significance of Hungarian folk tradition, with special regard to its role in public education, in the development and teaching of children in grades 1-4. The course introduces students to the possibilities of passing on the folk tradition in schools, its methodological basis, and the process of identity formation through community experiences and tradition-keeping. The incorporation of elements of folk culture, especially customs and activities related to significant days, contributes to the experiential learning process, to the establishment of cultural attachment and national identity. Shared celebrations and the cultivation of traditions have a significant community-building effect, supporting children's attachment to their own family and national culture.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulói csoportok, közösségek alakulásának folyamatát, annak segítésére, fejlesztésére irányuló eljárásokat, módszereket, az esélyteremtés pedagógiai folyamatait, az osztálytermi társadalmi-kulturális sokféleségből eredő integráló, kompenzáló, fejlesztő pedagógia szakirodalmi hátterét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeit, az osztályfőnöki tevékenység feladatköreit a személyes és társas kapcsolatok fejlesztésében.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Képes a tudományos ismereteket, az elméleti tudást a gyakorlatba átültetni, képes az ismeretek tantárgyközi integrációjára és a szaktudományos ismeretek folyamatos bővítésére.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

Képes a komplex személyiségfejlesztés céljából egységes rendszerbe illeszteni a pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, munkafolyamatokat, munkaformákat, módszereket és eszközöket, valamint a tanítási órán és azon kívül szerezhető ismereteket és tapasztalatokat, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására, a konfliktushelyzetek szakszerű kezelésére, az együttműködési képességek, a kommunikáció, az érvelési kultúra fejlesztésére.

A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

-

Attitűdje:

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the social and historical context and significance of the teacher's work, and is informed about the guiding national and European values.

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the process of forming groups and communities of pupils, the procedures and methods aimed at supporting and developing them, the pedagogical processes of creating equal opportunities, the literature background of integrative, compensatory, and developmental pedagogy arising from classroom social-cultural diversity, its practical implementation possibilities, and the tasks of class teachers in developing personal and social relationships.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Capable of translating scientific knowledge and theoretical understanding into practice, integrating knowledge across subjects, and continuously expanding subject-specific knowledge.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of integrating strategies, work processes, work forms, methods, and tools appropriate to pedagogical goals into a unified system for complex personality development, and utilising the knowledge and experiences gained during and outside of lessons, as well as the opportunities inherent in social learning.

Capable of conveying community values, shaping child communities, professionally handling conflict situations, and developing cooperation skills, communication, and argumentation culture.

Establishes a relationship with children's families based on mutual respect and trust, communicates professionally, clearly, and authentically, and is capable of supporting families on educational matters.

-

Attitude:

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Possesses the expected sense of responsibility for universal and national values and ethical standards, and takes responsibility for his/her decisions.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

Takes responsibility for strengthening social cohesion in the practice of his/her profession.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar kultúra, hagyományőrzés, értékközvetítés szerepe a nevelésben, a

közösségi élmény jelentősége az iskolai életben (The role of Hungarian culture, traditions and values in education; the importance of community experience in school life)

12.2. A magyar kultúra, a magyar néphagyományok átadásának pedagógiai vonatkozásai, hatásuk a tanulók érzelmi és értelmi fejlődésére (Pedagogical aspects of the transmission of Hungarian culture and folk traditions, their impact on the emotional and intellectual development of students)

12.3. Az óvodapedagógus mint értékközvetítő, a hagyományok továbbélésének segítője, a nemzeti identitástudat erősítője – együttműködés a szülőkkel a néphagyományok megélésében és átadásában. (The teacher as a transmitter of values, a facilitator of the transmission of traditions, a reinforcer of national identity - cooperation with parents in the living and transmission of folk traditions.)

12.4. Az évkör ünnepei I. (naptári ünnepek, a gazdasági élet ünnepei a magyar kultúrában) (Festivals of the year I. (calendar holidays, holidays of economic life in Hungarian culture)

12.5. Az évkör ünnepei II. (az emberi élet ünnepei, emlékünnepek a magyar kultúrában) (Celebrations of the Year II (celebrations of human life, commemorations in Hungarian culture)

12.6. Az iskolai intézményi hagyományok (családi napok, anyák napja, apák napja, ballagás) (School institutional traditions (family days, Mother's Day, Father's Day, graduation)

12.7. A lokális hagyományok, helyi értékek integrálása a pedagógiai munkába (Integrating local traditions and values into pedagogical work)

12.8. Az ünnepek differenciált megközelítése a többnemzetiségű iskolai osztályokban (Differentiated approach to holidays in multi-ethnic classrooms)

12.9. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: kézműves tevékenységek (The use of folk arts in traditional preservation: craft activities)

12.10. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: az ünnepeinkhez kapcsolódó szokások és képzőművészeti motívumok (The use of folk art in the preservation of traditions: customs and artistic motifs related to our festivals)

12.11. A népművészet alkalmazása a hagyományőrzésben: az ünnepeinkhez kapcsolódó népköltészeti alkotások (The use of folk art in the preservation of traditions: folk poetry and folklore related to our festivals)

12.12. Projektfeladat prezentációja 1 (Presentation of project task 1)

12.13. Projektfeladat prezentációja 2 (Presentation of project task 2)

12.14. A kurzus féléves tartalmának értékelése (Evaluation of the semester content of the course)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi vagy három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során két tananyagrészhöz kapcsolódó projektfeladat, prezentáció készítése, csoportbontásban. Témája, egy őszi és egy tavaszi ünnep, jelesnap iskolai rendezvényének megtervezése a hozzá tartozó szokások, hiedelmek kiemelésével. A prezentáció bemutatása, 10-15 percben, a 12. és 13. héten. A prezentáció formai követelményeit, terjedelmét, az oktató ismerteti a félév elején.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Jelenléti követelmények teljesítése, és a tanórai aktív munka, illetve kiscsoportban létrehozott projektfeladat elvégzése, sikeres bemutatása. Egyéni feladat, dolgozat a hallgató pályaszocializációs gyakorlatán megfigyelt, megvalósult iskolai jeles naphoz kapcsolódó beszámoló, reflexió elkészítése. A dolgozat formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktató ismerteti a félév elején.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a két prezentáció (20%-20%) és az egyéni feladat teljesítése (60%) alapján. Érdemjegy 85%-tól jeles (5), 75%-tól jó (4), 60%-tól közepes (3), 50%-tól elégséges (2), 50% alatt elégtelen (1) minősítés.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Kata: Fordulj vígan koszorú!, Örökös Stúdió Szolgáltató Bt., Budapest 2019. ISBN: 978-615-5958-00-7;
2. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában, A néprajz tanításának módszertana, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen 2002. ISBN: 963-472-710-7;
3. Benedek Krisztina – Sándor Ildikó (szerk.): Útravaló 2., A néphagyomány közvetítésének módszerei az iskolában, Hagyományok Háza, Budapest 2010. ISBN: 978-963-7363-57-3;
4. Herpainé Lakó Judit: A hagyományok szerepe a kultúrákövetítésben, különös

tekintettel a néphagyományra. In: Andragógia és közművelődés. Szerk.: Juhász Erika. , Debreceni Egyetem, Debrecen 2008. ISBN: 978963473183;

5. Lázár Katalin: Népi Játékok, Mezőgazda Kiadó , Budapest 2005. ISBN: 2310011967727;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváth Szilárd: "Annak ágai közt ragyog aranyalma" Miért alapozzuk nevelésünk a néphagyományra?, Magyar Kultúra Kiadó, Győr 2020. ISBN: 978 615 5746 10 9;

2. Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani I., Eötvös József Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9639316 43 1;

3. Tátrai Zsuzsanna, Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Mezőgazda Kiadó és Planétás Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789632862231;

4. Voigt, V.: Néprajzi és etnológiai alapfogalmak, Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen 2017. ISBN: 978-963-473-960-9;

Budapest, 2025.

Tőkei Krisztina,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: TTOTB275

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A technika és tervezés komplex tanulásszervezése

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Complex learning organisation of technology and design

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Tanító- és Óvóképző Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Fodorné Magyar Ágnes, , közszolgálati egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy kiterjeszti a tanulási-tanítási folyamat megvalósítását az iskola – osztály – tanóra kereten túlra. Egyrészt sémákat ad a tevékenységre épülő, játékosított tanulási-tanítási folyamat alkalmazására, másrészt kitér a hagyományok (különösen a néphagyományok) tudástartalom szervező funkciójára - az évkör, a jeles napok, az ünnepek, a természetes kapcsolódás a környezethez. A napi iskolai keretből (osztály, tanóra rendszer) kilépve egy új tanárszerepet (rugalmasabb együttműködést a tanulókkal a tartalom, a tevékenységek, a szervezeti keretek megválasztásában és az értékelésben) kínál a hallgatóknak, melyet elméleti, módszertani, szervezési ismeretekkel támogat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject extends the learning-teaching process beyond the school - class - classroom framework. On the one hand, it provides patterns for the application of an

activity-based, play-based learning-teaching process, and on the other hand, it highlights the organising function of traditions (especially folk traditions) in the content of knowledge - the cycle of the year, significant days, holidays, natural links with the environment. It offers students a new role of teacher (more flexible cooperation with pupils in the choice of content, activities, organisational framework and evaluation), supported by theoretical, methodological and organisational knowledge.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

-

Képességei:

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, probléma alapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

-

Attitűdje:

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

-

Autonómiája és felelőssége:

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

-

Capabilities:

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

-

Attitude:

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

-

Autonomy and responsibility:

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Komplex tanulásszervezés a gyakorlatban – pedagógiai koncepció, fogalmak (Complex learning organisation in practice - pedagogical concept, concepts)

12.2. A projekttervezés, megvalósítás, értékelés (Project design, implementation, evaluation)

12.3. Témahetek, témanapok tantárgyspecifikus vonatkozásai (Subject-specific aspects of theme weeks, theme days)

12.4. Kutatás alapú tanulás gyakorlati tevékenységek során (Research-based learning through practical activities)

12.5. A természetről a természetben – a szabadban tartott foglalkozások sajátosságai (About nature in nature - specific features of outdoor activities)

12.6. Erdei iskola, iskolakert (Forest school, school garden)

12.7. Gyümölcsstermesztés és feldolgozás az iskolában (Fruit growing and processing at school)

12.8. Az alkotó munka, közösségi munka szerepe, helye az egész napos iskola a gyakorlatában (The role and place of creative work and community work in the practice of all-day school)

12.9. Gyakorlati életre nevelés tematikus programok az egész napos iskolában (Practical life education thematic programmes in the all-day school)

12.10. A kerettörténet módszer alkalmazása (Applying the frame story method)

12.11. Az évkörhöz kapcsolódó jeles napok megfigyelő, kutató, alkotó tevékenységei (Observation, research and creative activities on the special days of the year)

12.12. Alkotásközpontú komplex tehetséggondozó programok jellemzői (Features of creative complex talent management programmes)

12.13. Komplex programok tervezése, kidolgozása, megvalósítása (Design, development and implementation of complex programmes)

12.14. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 25%-nyi indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok, szolgálatteljesítés) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgató köteles továbbá a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadhatónál több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok

betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon végzett tervező és alkotó munka, az elkészített produktumok, gyakorlati tevékenységek (egyéni munkavégzés, csapatban nyújtott teljesítmény) rendszeres ötfokozatú érdemjeggyel történő értékelése, az alkotó folyamat lezárásakor, a félév elején ismertetett elvárásrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a 14. pontban meghatározottak szerinti teljesítés és a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy – ötfokozatú érdemjegy, a foglalkozásokon szerzett értékelések összesítéséből kerül megállapításra, a félév elején ismertetett értékelési rendszer alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bajzáth Mária: Kerek élet fája. Jeles napok mesekalendárium, Centrál Kiadói Csoport, Budapest 2024. ISBN: 978 963 324 954 3;
2. Horváhné Csapucha Klára: Vizuális technikák a gyakorlatban, Flaccus Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-9412-72-9;
3. Varga Attila: Gyakorlat - reflexió - innováció, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2015. ISBN: 978-963-682-885-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kós Károly: Mihez kezdünk a természetben?, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest 1985. ISBN: 963-231-996-6;
2. Kris Hirschmann: Kis erdőjárók kézikönyve, Álomgyár Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789635703708;

Budapest, 2025.

Fodorné Magyar Ágnes,
közzolgálati egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTBSZGY08**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kéthetes tanítási gyakorlat
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Two-week teaching internship
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (0 EA + 42 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgató egyéni tanítási gyakorlata két hétig tart. A hallgatók összesen 16 tanórát tartanak: 10 órát az alsó tagozatban, 6 órát pedig a felső tagozatban, a választott műveltségi területüknek megfelelően.

Az alsó tagozaton minden tantárgy tanítása a feladatuk. Ezen belül: 3 magyar nyelv és irodalom, 2 matematika, 1 környezetismeret óra, valamint 4 készségtárgy – ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, technika és tervezés – oktatásában vesznek részt.

Cél, hogy a két hetes gyakorlatot összefüggő pedagógiai folyamatként értelmezzék, egyre önállóbban vezessék az órákat, és tudatosuljon bennük a tanórák megtartásával és az arra való felkészüléssel járó felelősség.

Ez idő alatt a hallgatók bekapcsolódnak az iskola teljes életébe. Részt vesznek többek között szülői értekezleteken, szabadidős programokon (pl.: mozi-, színház-, hangversenylátogatás), könyvtári foglalkozásokon, diákönkormányzati eseményeken, tanulmányi sétákon, versenyeken és iskolai ünnepségeken.

Ezáltal átfogó képet kapnak az iskolai működés minden területéről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The student's individual teaching practice lasts two weeks. Students will have a total of 16 lessons: 10 lessons in the lower cycle and 6 lessons in the upper cycle, according to their chosen field of study.

In the lower cycle, they are responsible for teaching all subjects. They teach 3 Hungarian language and literature lessons, 2 mathematics lessons, 1 environmental science lesson and 4 skills subjects - singing, music, visual culture, physical education, technology and design.

The aim is for the two-week placement to be seen as a coherent pedagogical process, to become increasingly independent in the way they teach and to develop an awareness of the responsibility involved in teaching and preparing for lessons.

During this time, students become involved in the whole life of the school. They take part in parent-teacher meetings, leisure activities (e.g. cinema, theatre, concerts), library activities, student council events, field trips, competitions and school celebrations.

This gives them an overview of all aspects of school life.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTB255 - Az ének-zene tanításának módszertana;

11.2. TTOTB268 - Technika és tervezés tantárgypedagógia;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A két hetes időszak első két napján hospitálnak, megismerkednek az osztállyal, a tanítóval, a tanítói-tanulói taneszközökkel, az iskolai dokumentumokkal, az osztályra vonatkozó csoportprofilal, megkapják a tanítandó tananyagokat. Minden tantárgyat hospitálnak és tanítanak is. (During the first two days of the two-week period, they visit the classroom, get to know the teacher, the teacher-learner teaching aids, school documents, the class group profile, and receive the teaching materials to be taught. All subjects are observed and taught.)

12.2. A kéthetes tanítási gyakorlat 3-7. napjáig a magyar nyelv és irodalom, matematika és a készségtárgyak esetében alábbi tevékenységek megvalósítása történik:

-a tanítandó tantárgyak jellegzetességeit figyelembe véve az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (For Hungarian language and literature, maths and skills, the following activities are carried out on days 3-7 of the two-week teaching practice:

-applying the curriculum guides and timetables in force at the Education Office, taking

into account the characteristics of the subjects to be taught

-preparing and reflecting on lesson plans for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-appropriate use of specialist language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.3. A félév során szerzett gyakorlati ismeretek összegzése, rendszerezése; a félév utolsó két hete (Summarising and organising the practical knowledge acquired during the semester; last two weeks of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négynél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos készülés óraterv készítésével minden tanítási gyakorlatra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Folyamatos készülés óraterv készítésével minden tanítási gyakorlatra.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a szakvezető értékelése alapján, melynek részét képezi az óratervek és az órátartás érdemjegyei.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges

gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baloghné dr. Zsoldos Julianna – Csákberényiné dr. Tóth Klára – Imréné dr. Mezey Teodóra – Jagusztinné dr. Újvári Klára: A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban., KFRTKF, Debrecen 2006.
2. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
3. Fodorné Magyar Ágnes, Karsai Zsuzsanna, Ráczné Váradi Éva, Velner András: Útmutató a technika és tervezés tantárgy tanításához, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-technika-es-tervezes-tantargy-tanitasahoz.pdf> ;
4. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;
5. Körmöci Katalin: Hová bújít a matematika? I. kötet, Sprint Kft., Budapest 2014. ISBN: 9789638955753;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN: https://www.oktatas.hu/kozneveles/pedagogusminosites/utmutatok_segedanyagok/sablonok;
2. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;
3. Dr. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: TTOTBSZGY09**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Csoportos tanítási gyakorlat 4.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Group Teaching Practice 4.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
 - 5.1. tanító alapképzési szak / valamennyi specializáció;
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Tanító- és Óvóképző Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Fukkné Fukász Enikő, , szakoktató
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: - -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tanítóképzős hallgatók tanulmányainak jelentős, s meghatározó része a gyakorlati képzés. Cél olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási feladatainak ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban a választott műveltségi területen. A gyakorlati képzés magába foglalja a csoportos hospitálásokat, a csoportos képességfejlesztő gyakorlatokat, a csoportos tanítási gyakorlatokat, illetőleg foglalkozásokat.

Ebben a félévben a magyar nyelv és irodalom (4 hét), a környezetismeret (4 hét) és egy még nem tanított készségtárgy (4 hét) tanításával ismerkednek meg.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Practical training is an important and crucial part of teacher training. The aim is to train teachers who are capable of teaching and learning in all subjects in grades 1 to 4 and in the chosen field of education in grades 5 to 6 for the 6 to 12 age group. The practical training includes group visits, group skill-building exercises, group teaching exercises and group sessions.

This semester, they will be introduced to teaching Hungarian language and literature (4 weeks), environmental studies (4 weeks) and a skills subject not yet taught (4 weeks).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Rendelkezik a 6–12 éves gyerekek, gyerekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.

Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket és azok élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét. Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon, egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén). Ismeri a szakterülete szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Rendelkezik szaktárgyi tudás mellett megfelelő szintű pedagógus mesterségbeli és eszközjellegű tudással.

Ismeri a tanulástámogatás általános pedagógiai, didaktikai, módszertani és pszichológiai feltételrendszerét, folyamatát, az önálló és az egymástól való tanulás szervezésének, tervezésének, az optimális tanulási környezet megteremtésének szempontjait és eszközeit. Tisztában van a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumok saját szakterületére vonatkozó tartalmával.

Ismeri a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésének különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a tanulói szükségletekhez igazodó, differenciált folyamattervezés elemeit (fejlesztési célok, stratégia, munkaforma, módszer, eszközök), a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.

Ismeri a tervezés megvalósításához kapcsolódó önreflexiós folyamatokat, a pedagógiai folyamatok hatékonyságára és a tanulók személyiségfejlődésére irányuló folyamatos értékelések fejlesztő funkcióit, az értékelés módszertanát és elemzési metódusait.

Ismeri a tanuló komplex személyiségfejlesztésében az egyéni bánásmód elméleti hátterét, gyakorlati adaptálásának módszertanát a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók optimális fejlesztésében, hatékony nevelési, tanítási és tanulási környezetének megteremtésében. Ismeri az inkluzív nevelés elméletét és osztálytermi megvalósítását.

-

Képességei:

Képes az általános műveltségi ismereteit, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakértelmét tudatosan felhasználni, hatékonyan alkalmazni a nevelési és oktatási folyamatokban.

Jellemzi az empátia, a tolerancia, a rugalmasság, a megbízhatóság, a türelmesség, a monitorozás képessége, a pontosságra való odafigyelés.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

Képes olyan támogató tanulási környezetet megteremteni, amelyben a tanulók önálló, felfedező, problémaalapú tanulási képességeit fejleszti, bátorítja kreativitásukat, önkifejezésüket, kritikus és logikus gondolkodásukat.

Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli. Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

Képes tevékenységére szakszerűen reflektálni, képes az önreflexió folyamatlemeinek követésére.

-

Attitűdje:

Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek optimális fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, önreflexióra, szakmai megújulásra.

A rendelkezésére álló időt hatékonyan tudja felhasználni, jó kapcsolatokat alakít ki a tanulókkal, hatékonyan alkalmazza a pozitív visszacsatolást.

Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására, a digitális kultúrában való ismeretszerzésre.

Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

-

Autonómiája és felelőssége:

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.

Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Possesses theoretical and methodological knowledge for understanding children aged 6–12, child groups, and their environment, and for interpreting the social processes affecting them, along with knowledge of children's rights.

Knows the scientific theories underpinning the development of the personalities of children aged 6–12 and their role in preparing for lifelong learning. Possesses solid subject-specific and subject-pedagogical knowledge in all areas of education for grades 1–4, and in one area of education for grades 1–6 (or in the scientific and subject-pedagogical foundations of minority education). Knows the important information sources for his/her field, their pedagogical applications, reliability, and ethical use.

Possesses subject-specific knowledge along with an appropriate level of familiarity with the the profession and means of pedagogy.

Knows the general pedagogical, didactic, methodological, and psychological conditions and processes of learning support, the principles and tools for organising and planning independent and collaborative learning, and creating an optimal learning environment. Familiar with the content of curriculum regulatory documents issued by the Government and the Minister responsible for education relevant to his/her field.

Knows the different levels of planning pedagogical processes and activities, the interrelationships between these levels, the elements of differentiated process planning tailored to the needs of the learners (development goals, strategy, work form, method, tools), and the methodologies of project planning and thematic planning.

Knows the self-reflective processes related to the implementation of planning, the developmental functions of continuous evaluations focusing on the effectiveness of pedagogical processes and learners' personality development, and the methodologies and analytical procedures of evaluation.

Knows the theoretical background of individual treatment in the complex personality development of learners, the methodology of its practical adaptation for the optimal development of disadvantaged learners, learners with special educational needs, or learners with integration, learning, and behavioural difficulties, and the creation of an effective educational, teaching, and learning environment. Knows the theory and classroom implementation of inclusive education.

-

Capabilities:

Capable of consciously using and effectively applying general cultural knowledge, pedagogical, psychological, and subject-pedagogical expertise in educational processes.

Characterised by empathy, tolerance, flexibility, reliability, patience, the ability to monitor, and attention to accuracy.

Based on the knowledge of learning characteristics, capable of planning and implementing goals, content, activities, processes, and individual learning paths considering the age-specific characteristics.

Capable of creating a supportive learning environment that develops pupils' independent, exploratory, problem-based learning abilities, encourages their creativity, self-expression, critical and logical thinking.

Builds on the prior experiences and active participation of children aged 6–12, professionally directs, analyses, and evaluates collaborative work. Capable of using varied, individualised assessment methods that promote the development of children's self-evaluation abilities.

Capable of planning educational and developmental goals, tasks, and content with consideration of the personality and main characteristics of the socio-cultural environment of children aged 6–12.

Capable of professionally reflecting on his/her activities and following the elements of the self-reflection process.

-

Attitude:

Guided by a commitment to supporting the optimal development of children aged 6–12.

Represents an inclusive, accepting approach in activities, striving to respect the cultural traditions of families.

Committed to supporting the integration of children from diverse socio-cultural backgrounds, children with special educational needs, and children with disabilities into the community in all areas of teaching activities.

Requires self-reflection, multi-faceted analysis, and evaluation of the educational process and his/her own activities.

Has a need for continuous self-development, self-reflection, and professional renewal.

Capable of using available time efficiently, establishing good relationships with pupils, and effectively applying positive feedback.

Open to applying new theories and practical methods related to his/her work, utilising the opportunities provided by the digital learning environment, and acquiring knowledge in digital culture.

Prepared to participate in research and innovative team work related to the teaching profession.

-

Autonomy and responsibility:

Takes responsibility for the development of children aged 6–12, effectively laying the foundation for and fostering their key competences within his/her scope of authority.

Makes independent decisions on pedagogical issues related to his/her work within the limits of the legislation and institutional regulations.

Participates responsibly in creating a harmonious, supportive atmosphere in his/her institution.

Takes responsibility for nurturing cultural traditions and promoting understanding and communication between cultures within his/her scope of authority.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. TTOTBSZGY02 - Csoportos tanítási gyakorlat 1.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév 4 hete a magyar nyelv és irodalom vagy a matematika tantárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of Hungarian language and literature or mathematics, in a related subject:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the header of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.2. A félév 4 hete a fennmaradó harmadik készségtárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és

alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester are devoted to the teaching of the remaining third skills subject, linked to:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the header of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force at the Education Office

-preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

-leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

-writing a reflection after taking notes of the lesson observed

-appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.3. A félév 4 hete a fennmaradó negyedik készségtárgy tanításának körében valósul meg, ehhez kapcsolódóan:

-a portfóliós vázlat egyes elemeinek kidolgozása a tantárgy jellegzetességeit figyelembe véve

-a vázlatírás fejlődésének felépítése

-az Oktatási Hivatal által hatályos tantervi segédletek, időtervek megismerése és alkalmazása

-előkészítést követően – a rendelkezésre álló segédanyagok, szakirodalom és egyéb taneszközök felhasználásával – minden órára óraterve készítése, arra való reflektálás

-a jóváhagyott óravázlat alapján az óra vezetése, megtartása, a hallgatótársak részéről pedig az óra figyelemmel követése

-a látott óra lejegyzetelését követő reflexió leírása

-szaknyelv megfelelő alkalmazása, valamint a fokozatos ellenőrzés, értékelés és visszajelzés (The 4 weeks of the semester will be devoted to the teaching of the remaining fourth skills subject, related to:

-developing the elements of the portfolio outline, taking into account the specificities of the subject

-structuring the header of the outline

-familiarisation with and application of the curriculum guides and timetables in force

at the Education Office

- preparing and reflecting on a lesson plan for each lesson, using the available teaching aids, literature and other teaching tools

- leading and conducting the lesson on the basis of the approved lesson plan, and monitoring the lesson by fellow students

- writing a reflection after taking notes of the lesson observed

- appropriate use of professional language and progressive monitoring, evaluation and feedback)

12.4. A félév során szerzett gyakorlati ismeretek összegzése, rendszerezése; a félév utolsó két hete (Summarising and organising the practical knowledge acquired during the semester; last two weeks of the semester)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a foglalkozások legalább 75%-án részt kell vennie.

A három hiányzáson túli indokolt és igazolt távollét (pl. egészségügyi ok) esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett formában és határidővel pótolhatja a mulasztást. A hallgatónak a hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. Indokolatlan és igazolatlan távolmaradás esetén a negyedik alkalmat követően a hallgató az oktatóval egyeztetett módon és határidővel többletfeladat elkészítésével teljesítheti a kurzust. Négyenél több hiányzás után a hallgató nem kaphat aláírást, a kurzus ebben az esetben nem teljesítettnek minősül.

Kedvezményes tanrenden lévő hallgatónak – az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában az e tanulmányi rendre vonatkozóan rögzített szabályok betartása mellett – a kurzus oktatójával egyeztetett formában elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos készülés óraterv készítésével minden csoportos tanítási gyakorlatra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórai aktív jelenlét. Hallgatói órátartás.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy az óratervek és az órátartás alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges

gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Katalin: Így tedd rá! Módszertani eszköztár , Örökös Stúdió Bt., Budapest 2016. ISBN: 9 78931 259742;
2. Bartha Jánosné – Csontos Zoltánné - Dr. Koi Balázs: Kézikönyv tanítómentorok számára, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015. ISBN: ISBN 978-963-473-353-9 ;
3. Dr. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Bt., Budapest 2005. ISBN: 9632196732;
4. Fodorné Magyar Ágnes, Karsai Zsuzsanna, Ráczné Váradi Éva, Velner András: Útmutató a technika és tervezés tantárgy tanításához, Oktatás2030, Budapest 2020. ISBN: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-technika-es-tervezes-tantargy-tanitasahoz.pdf> ;
5. Gaál Sándorné – Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára, Szerzői kiadás, Szarvas 2004. ISBN: 2310008181037;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sablonok, segédanyagok,. ISBN: https://www.oktatas.hu/koznevelés/pedagogusminosites/utmutatok_segedanyagok/sablonok;

Budapest, 2025.

Fukkné Fukász Enikő,
szakoktató
sk.

1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv

[illegible]

TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

es 2025/2026-os tanévtől felmenő rends

ű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgat

2	3	4	5

SZÁMONKÉRESEK ÖSSZEÍRTO														
	Alárás (A)													
	Beszámoló (B)													
	Évközi értékelés (EE)													
	Évközi értékelés ((Záróvizsga tárgy)(EZ(Z)))													
	Gyakorlati jegy (GYJ)													
	Gyakorlati jegy ((Záróvizsga tárgy)(GYJ(Z)))				1		2		3		1		2	5
	Kollokvium (K)													
	Kollokvium ((Záróvizsga tárgy)(K(Z)))													
	Alapvizsga (AV)													
	Komplex vizsga (KV)													
	Szigorlat (SZO)													
	Záróvizsga tárgy(ZV)													
	ELTE HÍRLEVELE SZÁMONKÉRESEK ÖSSZEÍRTO				1		2		3		1		2	10

TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

és 2025/2026-os tanévtől felmenő r

építésben, nappali munkarend szerint tanuló ha

2	3	4	

[illegible]

Történelem műveltségi terület

érvényes 2025/2026-os tanévtől felmenő rendszerben

teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére

[illegible]

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV			
TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK			
Német nyelv és kultúra műveltségi terület			
érvényes 2025/2026-os tanévtől felmenő rendszerben			
teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére			

[illegible]

2. számú melléklet: Előtanulmányi rend

Kódszám	Tantárgy	Előtanulmányi követelmény		Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)
		Kódszám	Tantárgy	
Törzsanyag				
TTOTB211	Családpedagógia	TTOTB207	Pedagógiai alapismeretek	IGEN
TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	TTOTB201	A matematika alapjai	NEM
TTOTB216	Olvasás- és írástanítás	TTOTB203	Beszédművelés	NEM
TTOTB217	Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai	TTOTB206	Pályaszocializáció I. – Iskolai környezet	IGEN
TTOTB218	Pedagógiai folyamatok	TTOTB207	Pedagógiai alapismeretek	IGEN
		TÓTKTK100	Nemzeti Alaptanterv és Kerettantervek	
TTOTB221	Zenei alapismeretek és hangszeres játék	TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése	NEM
TTOTB223	A magyar népzene és népi játékok alapjai	TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése	NEM
		TTOTB221	Zenei alapismeretek és hangszeres játék	
TTOTB224	Digitális kultúra alsó tagozaton	TTOTB212	Digitális alkalmazások a pedagógiai munkában	IGEN
TTOTB225	Irodalom és nemzeti kultúra	TTOTB204	Gyermekirodalom és nemzeti nevelés	NEM
TTOTB227	Pályaszocializáció III. – Óvoda és iskola közötti átmenet	TTOTB217	Pályaszocializáció II. – A portfólió dokumentumai	IGEN
TTOTB228	Számok és számolás tanítása alsó tagozaton	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	IGEN
TTOTB230	Szövegfeldolgozás – ismerettartalmú szövegek	TTOTB216	Olvasás- és írástanítás	NEM
TTOTB231	Tanulási és reflektív képességek fejlesztése	TTOTB207	Pedagógiai alapismeretek	IGEN

		TTOTB218	Pedagógiai folyamatok	
TTOTB236	Analízis	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	IGEN
TTOTB237	Elemi matematika	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	IGEN
TTOTB242	Ének-repertoárismeret	TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése	NEM
		TTOTB221	Zenei alapismeretek és hangszeres játék	
TTOTB244	Gondolkodási műveletek módszertana	TTOTB228	Számok és számolás tanítása alsó tagozaton	IGEN
TTOTB245	Szövegfeldolgozás – epikus és lírai művek	TTOTB230	Szövegfeldolgozás – ismerettartalmú szövegek	NEM
TTOTB246	Testnevelés-oktatás módszertana 1.	TTOTB232	Testnevelés-módszertani alapismeretek	NEM
TTOTB250	Geometria	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	NEM
TTOTB251	Lineáris algebra	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	IGEN
TTOTB253	A kombinatorika és a geometria tanítása	TTOTB244	Gondolkodási műveletek módszertana	NEM
TTOTB255	Az ének-zene tanításának módszertana	TTOTB103	Éneklési és zenélési készségek fejlesztése	NEM
		TTOTB221	Zenei alapismeretek és hangszeres játék	
TTOTB257	Nyelvhasználat	TTOTB245	Szövegfeldolgozás – epikus és lírai művek	NEM
TTOTB258	Testnevelés-oktatás módszertana 2.	TTOTB246	Testnevelés-oktatás módszertana 1.	NEM
TTOTB261	Matematika tanítása 5-6. évfolyamon I.	TTOTB253	A kombinatorika és a geometria tanítása	IGEN
TTOTB262	Valószínűségszámítás és statisztika	TTOTB214	Matematikai alapok alkalmazása	NEM
TTOTB267	Szövegalkotás	TTOTB257	Nyelvhasználat	IGEN
TTOTB268	Technika és tervezés tantárgypedagógiája	TTOTB254	A technika és tervezés alapjai	IGEN

TTOTB269	Testnevelés gyakorlati oktatása	TTOTB258	Testnevelés-oktatás módszertana 2.	NEM
TTOTB272	Matematika tanítása 5-6. évfolyamon II.	TTOTB261	Matematika tanítása 5-6. évfolyamon I.	NEM
TTOTBSZGY02	Csoportos tanítási gyakorlat 1.	TTOTB228	Számok és számolás tanítása alsó tagozaton	NEM
		TTOTB203	Beszédművelés	
		TTOTB216	Olvasás- és írástanítás	
TTOTBSZGY03	Csoportos tanítási gyakorlat 2.	TTOTBSZGY02	Csoportos tanítási gyakorlat 1.	NEM
		TTOTB247	A vizuális nevelés módszertana 2.	
TTOTBSZGY04	Csoportos tanítási gyakorlat 3.	TTOTBSZGY02	Csoportos tanítási gyakorlat 1.	NEM
		TTOTB258	Testnevelés-oktatás módszertana 2.	
		TTOTB226	Környezetismeret tantárgypedagógia	
TTOTBSZGY05	Komplex egyéni szakmai gyakorlat	TTOTBSZGY07	Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 2.	NEM
		TTOTBSZGY08	Kéthetes tanítási gyakorlat	
		TTOTB135	Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségnevelés	
TTOTBSZGY07	Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 2.	TTOTBSZGY06	Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 1.	NEM
TTOTBSZGY08	Kéthetes tanítási gyakorlat	TTOTB255	Az ének-zene tanításának módszertana	NEM
		TTOTB268	Technika és tervezés tantárgypedagógia	
TTOTBSZGY09	Csoportos tanítási gyakorlat 4.	TTOTBSZGY02	Csoportos tanítási gyakorlat 1.	NEM